

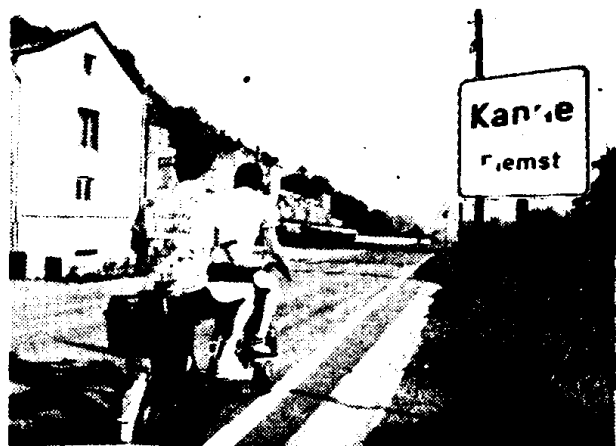
Weinig kans op
doorbraak in
Noord-Ierland
PAGINA 4

Schoonmaakoperatie
in Sint Maarten
PAGINA 5

in het nieuws

Piloot solidair
met collega's
PAGINA 15

Tour voor
beginners
in Limburgs
hooggebergte
PAGINA 23

Nieuwe serie: Limburgse
familiebedrijven
PAGINA 24

De tijdbom van Mellery
PAGINA 25

Geschiedenis dichtbij
en toch heel veraf
PAGINA 27

Oorlog om het kind
PAGINA 31

Vazen van Alessi
binnen uur verkocht
PAGINA 33

Aad schippt
door Nederland
PAGINA 39

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 41 en 43

Zes gewonden bij
massale valpartij
PAGINA 19

Wijnands en Maassen
voor eigen publiek
PAGINA 21

● Laurent Jalabert

Servië raakt in compleet internationaal isolement Marine naar Joegoslavië

Van onze redactie buitenland

HELSINKI/DEN HAAG - Het Nederlandse fregat Pieter Florisz zal deelnemen aan de internationale vlooteneenheid, die in de Adriatische Zee gaat toezien op de naleving van de VN-sancties tegen Servië en Montenegro. Een woordvoerder van het ministerie van defensie heeft dat gisteren meegedeeld. Eerder had minister Ter Beek (Defensie) gezegd dat ons land bereid is met een fregat en twee Orion-vliegtuigen aan de vlooteneenheid deel te nemen.

De Pieter Florisz ligt momenteel in de haven van Lissabon en maakt deel uit van de NAVO-vloot in de Middellandse Zee. Het fregat telt 70 koppen, voor het merendeel bevoogdheidsmilitairen. Over de inzet van het schip is nog geen officieel besluit genomen. Italië, momenteel voorzitter van de WEU, is belast met het vaststellen van de omvang van de vloot.

Het besluit om de marine naar de wateren rond het voormalige Joegoslavië te sturen, werd gisteren genomen door de Westeuropese Unie (WEU), in Helsinki bijeen voor het slot van de CVSE-conferentie. En-

kele uren later sloot de NAVO zich daarbij aan. De vlooteneenheid zal bestaan uit een reeks fregatten, patrouillevliegtuigen en één of meer ondersteunende schepen. Het is voor het eerst dat de WEU aan een dergelijke operatie begint. Of ook de Amerikanen aan de operatie zullen deelnemen, was gisteren nog niet bekend.

Het marine-eskader krijgt tot taak het scheepvaartverkeer voor de kust van Joegoslavië te controleren, als uitvoerisel van de VN-resoluties waarin een handels- en wapenembargo tegen Servië en Montenegro is afgekondigd.

Bevoogdheden

Ook met andere middelen wordt geprobeerd Servië en Montenegro te dwingen een einde te maken aan de burgeroorlog in Joegoslavië. De 52 landen van de CVSE (Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) hebben Servië gisteren aangewezen als 'eerst verantwoordelijke' voor de oorlog.

De WEU-ministers hebben gisteren bovendien besloten om bij de Verenigde Naties aan te dringen op een nieuwe resolutie, die voorziet in meer bevoogdheden van VN-militairen bij de bescherming en beveiliging van humanitaire hulpkonvooien naar Bosnië-Herzegovina. Daarbij gaan de gedachten uit naar een VN-corridor over land, van de Kroatische havenstad Split naar de Bosnische hoofdstad Sarajevo. Premier Major van Groot-Brittannië toonde zich bereid de Britse luchtmacht in te zetten om die corridor te beschermen. Inzet van Britse grondtroepen sloot hij uit.

(ADVERTENTIE)

Limburgs grootste specialzaak
in zitmeubelen met
gegarandeerd de
laagste prijzen

ZIT WERELD

Buco - Zit Wereld
Kerkrade
Holstraat 134 / Straterweg 47.

**Veel voordeliger in
klassieke en
moderne verlichting**

**Licht-Studio
2000**

Heerlen
Spoorsingel 1A
Tel. 045-729735

● Een Bosnische strijder houdt in de verlaten dierentuin van Serajewo een tijger scherp in de gaten en omgekeerd. De verzorger van de wilde dieren is een week geleden tijdens zijn werk door een schuipschutter doodgeschoten. Sinds die tijd hebben de nu uitgehongerde beesten niets meer te eten gehad.

Foto: REUTERS

Drie maanden onschuldig in cel Roermond

Rechter kent claim van 42 mille toe

DOOR ROB PETERS

ROERMOND - Omdat de 25-jarige Eric Sijnders uit Deurne bijna drie maanden onschuldig in voorarrest heeft gezeten, heeft de rechtbank in Roermond hem gisteren een ongekend hoge schadevergoeding van 42.000 gulden toegekend. Eric Sijnders, werd al in maart van dit jaar door de strafkamer in Roermond vrijgesproken van de verdenking dat hij 1990 in Grathem en in 1991

in Horst had deelgenomen aan overvallen op plaatselijke postagentschappen.

Sijnders die op 23 april 1991 op aanwijzing van de inmiddels veroordeelde hoofdverdader werd aangehouden, heeft altijd ontkend. Aanvankelijk tevergeefs tot de Geldropse strafpleiter mr. Fred van Alst de zaak overnam en vrij simpel aantoonde dat Sijnders nooit de motor had kunnen besturen die door de gemaskerde mededader van de overvaller in Horst was gebruikt.

Eric Sijnders heeft sinds zijn geboorte een dusdanig mismaakte rechterhand dat hij onmogelijk het gaspedaal van een motor kan bedienen. Ook liet de strafpleiter zien dat de motorhelm van de overvaller minstens drie maten te klein was voor Sijnders.

Op 5 maart moest officier van justitie toegeven dat het onderzoek van de Horster politie onvolledig en onvoldoende was geweest. Mr. Van Alst noemde het een 'schoolvoorbeeld van knuligheid' en eiste niet alleen vrijspraak maar ook genoegdoening omdat Eric maandenlang in zijn omgeving 'met de nek was aangekeken'.

Eric Sijnders zei gisteren: „Gelukkig heeft de rechtbank niet de visie van de officier van justitie gevolgd. Die vond vijftig gulden per dag voldoende, omdat ik kost en inwoning had genoten.”

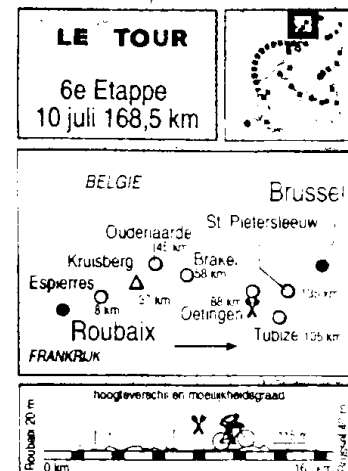
Besprekingen over staats Hervorming in België mislukt

BRUSSEL - De directe Vlaams-Waalse besprekingen over de hervorming van België in een federale staat zijn gisteravond laat in Brussel mislukt. De zeven partijvoorzitters van socialisten, christen-democraten, Groenen en Vlaams-nationalisten konden het na drie maanden onderhandelen niet eens worden over een verdere opsplitsing van het land.

De liberale oppositie, die samen met het extreem-rechtse Vlaams Blok de onderhandelingen had geboycot, heeft direct het aftreden geëist van het nationale kabinet-Dehaene. De premier weigerde daar gisteravond op te reageren, maar de grote partijen lijken de mogelijkheid open te willen houden de vastgelopen gesprekken later dit jaar te hervatten en het kabinet zo lang te laten zitten.

Etappe-uitslag: Gele trui:

1. Jalabert	1. Lino
2. Chiappucci	2. Bauer
3. Holm	3. Chiappucci
4. Le Mond	4. Virenque
5. Museeuw	5. Le Mond

Limburgs Dagblad 'Journal du Tour'

Van onze verslaggever

VALKENBURG - Ter gelegenheid van de zevende Tour-etappe Brussel-Valkenburg hebben de organisatoren van de Ronde van Frankrijk het Limburgs Dagblad voor een dag als 'Journal du Tour' uitgekozen. Het partnerschap betekent, dat het Limburgs Dagblad dit weekeinde als enige Nederlandse krant na drukkelijk bij 's werelds belangrijkste wielerevenement wordt betrokken. Dat gebeurt in de vorm van aanwezigheid in de reclamekaraavaan, het langs het parcours verspreiden van een extra editie en het uiten van reclameboodschappen bij start en finish.

Wijziging

Het routeschema van vandaag rond Vaals is gewijzigd. Vanaf Eper volgt de karavaan de weg naar Camerig en vervolgens de Groenenweg door het bos (ravitaillering en sprint bergklassement). Pannisbergweg, Kerkbergweg, kerk Vlijen en dan links af de Hilleslagerweg op. De renners zijn dan weer op het oorspronkelijke routeschema.

Valkenburg is klaar voor de Tour. Naar verwachting zullen meer dan 400.000 toeschouwers de renners door Zuid-Limburg gadeslaan. Ongeveer de helft daarvan is in en rond Valkenburg te vinden. Gisteren was het overigens al gezellig druk rond de Cauberg. De kijklustigen boffen, want vandaag wordt in ieder geval droog weer verwacht.

Meteo Beek werkt vandaag en morgen nauw samen met de 'Meteobike' in de karavaan omdat de weersomstandigheden voor de renners onderweg zeer belangrijk zijn.

Zie verder pagina 13

● Valkenburg stroomt vol

(ADVERTENTIE)

Levi's
YOUR JEANS

FIVE POCKET

SAROLEA STRAAT 43 - HEERLEN
MARKT 1 - MAASTRICHT

GRATIS THEATER- WEEKEND LONDEN!

zie pagina 14

limburgs agblad

**U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?**

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele guldens per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VEX)

De betaling gebeurt automatisch:

☐ f 27,45 per maand

☐ f 28,45 per maand

☐ f 82,35 per kwartaal

☐ f 83,35 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is: .....

..... (Plaats hier uw handtekening)

11-07

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren

☐ memokubus

☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad

Antwoordnr. 46

6400 VB Heerlen

VEX

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

Goebbels wilde macht overnemen van Hitler

LONDEN - Nazi-propagandachef Joseph Goebbels was in 1944 bereid de macht over te nemen van Adolf Hitler. In een uitreksel uit zijn dagboeken dat de Britse krant Daily Mail gisteren publiceerde, schildert Goebbels Hitler af als een oude en zwakke man.

In het dagboek blijkt dat Goebbels zichzelf zag als de beste man om Duitsland te leiden. „De Führer is opeens erg oud geworden, ik voel mij nu sterk genoeg

voor het dictatorschap”, zo luidt een notitie aan de vooravond van de mislukte coup van generaal in juli 1944. Volgens de Daily Mail onthullen de dagboeken ook hoezeer Goebbels andere Duitse topmannen haatte zoals luchtmachtchef Herman Göring. In volgende publicaties zal beschreven worden hoe Hitler's naaste medewerkers aankeken tegen het pact van de Führer met Sovjetdictator Josef Stalin, het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog en D-day.

De Daily Mail verklaarde dat de authenticiteit van de dagboeken, die meer dan 50 jaar onopgemerkt in het centrale Russische archief opgeslagen lagen totdat ze werden ontdekt door een Duitse historicus, is bevestigd door experts. Daar is niet iedereen van overtuigd. Franse wetenschappers drongen donderdag nog aan op voorzichtigheid en boden aan onderzoek te doen om de echtheid vast te stellen.

De dagboeken hebben in Groot-Brittannië tot een ware krantenoorlog geleid tussen de Daily Mail, die gisteren als eerste een deel van het dagboek publiceerde, en de serieuze Sunday Times.

Rotterdamse mariniers niet vervolgd

ROTTERDAM - De groep van honderd mariniers die op maandagavond 22 juni de opvang voor drugsverslaafden Perron Nul bij het Centraal Station wilden bestormen, worden niet vervolgd.

„Dankzij het doortastend optreden van een hoofdinspecteur van de Rotterdamse politie zijn de mariniers niet toegekomen aan hun voornemen om de omgeving van het CS schoon te vegen.

Strafbare feiten zijn door hen daar dan ook niet gepleegd.” Dat is de conclusie van de Arnhemse officier van justitie mr. M. Pomper van de militaire strafkamer. In het onderzoek is vastgesteld dat er geen geweld is gebruikt en dat er geen aangiften zijn gedaan door 'slachtoffers' uit de groep drugsverslaafden. Daarom komt het Openbaar Ministerie tot de conclusie dat er geen strafbaar feit is gespeeld.

Daden

De beslissing van de West-Europese Unie (WEU) en de NAVO vlootenheden naar de Adriatische Zee te sturen om erop toe te zien dat de VN-sancties tegen Servië en Montenegro niet worden ontboden, is een juiste beslissing op een te laat tijdstip. Hadden het Atlantisch bondgenootschap, de WEU

en de Verenigde Staten een jaar geleden al op een dergelijke manier hun tanden laten zien - namelijk op het moment dat de Servische expansionisten hun aanvalsoorlog in volle hevigheid ontzetten - dan was miljoenen mensen in het ondergegangene Joegoslavië waarschijnlijk een hoop ellende bespaard gebleven. De aanhoudende aarzeling en/of onwil van de internationale gemeenschap om de Milosevics door middel van afschrikwekkend militair machtsvertoon al in een veel vroeger stadium tot de orde te roepen, hebben Serviërs aangemoedigd hun agressie te versterken en de vernietigingsoorlog voort te zetten. Hun belegering van de Bosnische hoofdstad Sarajevo is slechts één van de resultaten van die langdurige besluiteloosheid.

WEU en NAVO zijn eindelijk tot de overtuiging gekomen dat waarschuwingen op Milosevic geen enkele indruk maken en dat alle verbale diplomatie tot dusver ook niets heeft uitgehaald. Daarom gooien zij het over een andere boeg. En zo moet dat.

Gedwongen door oorlogen en crises, gaat ook de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) die nieuwe weg bewandelen. De CVSE heeft op de top in Helsinki gedemonstreerd zich niet meer te willen beperken tot praten, maar zonnig handelend te willen optreden, zij het dat zij daarvoor de hulp van NAVO en/of WEU dient in te roepen. Het besluit in de toekomst noodzakelijke 'vredebewarende' maatregelen niet uit de weg te gaan, mag natuurlijk niet overschat worden. Nachts zijn eenenveertig CVSE-landen het erover eens dat in veel gevallen woorden alleen de vrede niet meer veiligstellen of garanderen. Dat is een belangrijke conclusie.

Ten aanzien van het cruciale onderwerp 'vrede en veiligheid' lijkt Europa aan het begin van een heroriëntatie te staan. Ook de CVSE moet groeien in haar hoedanigheid en nieuwe taken. En dat al helemaal na de ontmanteling van het communisme in oostelijk Europa en de ineenstorting van het Sovjetimperium, welke omwentelingen de kaart van Europa zo ingrijpend hebben veranderd en het aantal conflicten hebben doen toenemen.

In Helsinki stond de geloofwaardigheid van de CVSE op het spel. Het lijkt erop dat de Europeanen dit ook hebben begrepen.

F.S.

Om behandeling schotwonden te oefenen

Militaire chirurg wil schieten op varkens

UTRECHT - Chirurgen hebben weinig mogelijkheden om praktijkervaring op te doen in de behandeling van schotwonden bij levende wezens. Om zich te kunnen bekwaamen in oorlogschirurgie moeten zij daarom kunnen oefenen op verdoodde maar levende varkens. Voor dat doel moeten de knorrende viervoeters ook in ons land kunnen worden ingezet, vindt kolonel-arts en anesthesist Van den Bogert van het Militair Hospitaal in Utrecht.

Van den Bogert heeft twee maanden geleden met collega's zo'n praktijkoefening in Noorwegen gedaan. Artsen en specialisten van de Nederlandse krijgsmacht maken al vijf jaar jaarlijks deel uit van de oefening in NAVO-verband. Naar zijn mening voelen de dieren door de verdoving niets van de schoten met verschillende soorten munitie. De Nederlandse Krijgsmacht vindt zo'n uitbreiding in ons land niet nodig. Volgens W. Alkema van de Legervoortlichting is dat de persoonlijke mening van Van den Bogert en heeft Defensie juist gekozen voor een oefening in NAVO-verband om het aantal proeven en proefdieren tot een minimum te beperken.

„De praktische scholing van militaire artsen en specialisten vereist nu eenmaal de behandeling van schiet-

verwondingen. Helaas is oefening alleen op deze manier mogelijk, maar de dieren staan voortdurend onder strenge controle van dierenartsen. Naar Sarajevo om te oefenen? Dat is een wrange vraag en moet het oefenaspectief natuurlijk niet vergeten.”

Foute vulling reactor oorzaak ramp bij Cindu

UITHOORN - De ramp woensdag bij Novec Polymers, onderdeel van de chemische fabriek Cindu in Uithoorn, is veroorzaakt door twee menselijke fouten.

Om te beginnen is een reactor gevuld met de verkeerde samenstelling chemische stoffen, waardoor verkeerde sterk reactieve producten voor een explosie zorgden. De tweede fout is dat niemand van het productieteam die verkeerde samenstelling van stoffen in de reactor heeft opgemerkt. Een ramp kon niet meer voorkomen worden. Dit heeft de directie van Cindu gisteravond bekendgemaakt. Bij Cindu volgde woensdagochtend na een ontploffing een grote brand, waarbij drie bedrijfsbrandweerlieden omkwamen. Tien mensen raakten gewond, van wie er nog enkelen in het ziekenhuis liggen.

(ADVERTENTIE)

CRAWFORD
EXCLUSIEVE
GARAGEDEUREN
tel. 045-241917
Showrooms: Dorpsstraat 7 Nuth
ALKUBOUW
15 jaar kwaliteit

(LOBB). Door de aangekondigde bezuinigingen zal volgend jaar een aantal bejaardenhuizen worden gesloten. Minister d'Amboise wil dat ouderen zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Diegenen die zorg nodig hebben, moeten dan een beroep doen op de gezinszorg en de wijkverpleging.

Helmer, somber: „Wij zien de toekomst met angst en beven tegemoet. De minister heeft geen extra geld uitgetrokken voor deze vorm van thuiszorg. Ze vertrouwt op de zogenaamde mantelzorg, dat familieleden en buren de hulpbehoevende ouderen helpen. Dat vind ik niet goed. Familieleden kunnen aanvullende hulp verlenen, maar mogen niet verantwoordelijk worden voor de totale ouderenzorg.”

Onderwijs en asielzoekers blijven voor problemen zorgen

Begroting nog niet rond

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het kabinet is er gisteren niet in geslaagd de begroting 1993 rond te krijgen. Het kabinet gaat vandaag verder. Er is gisteren vooral getracht de financiële problemen kleiner te maken. Zo worden maatregelen voorbereid om de kosten van asielzoekers terug te brengen. Die moeten ertoe leiden dat er minder mensen naar ons land komen.

Volgens eerste berekeningen zouden de kosten voor asielzoekers komend jaar 435 miljoen gulden hoger uitkomen dan voorzien. Door tijds- en inkomenseisen te stellen bij gezinshereniging moet dat bedrag teruglopen. Gezinshereniging maakt 66 procent uit van het aantal buitenlanders dat jaarlijks naar ons land komt. Naar verwachting zal ook minister Pronk (Ontwikkelingssamenwerking) extra moeten bijdragen aan de uit de land lopende kosten voor asielzoekers.

Op het terrein van onderwijs zal minister Ritzen genoeg moeten nemen met een geringere verbetering van de salarissen van beginnende leerkrachten dan hij wilde. De 200 tot 300 miljoen gulden die hij daarvoor vrij wilde maken, moet worden gereduceerd.

Ook minister Hirsch Ballin (Justitie) zal minder krugden dan de circa 80 miljoen gulden die hij extra nodig heeft voor cellenbouw en bestrijding van criminaliteit.

Later

Vaststaat al dat de financiële problemen op de terreinen sociale zekerheid en volksgezondheid pas na medio augustus geregeld zullen worden als het kabinet het koopkrachtbeleid voor 1993 bespreekt. Ministers hebben premier Lubbers en vice-premier Kok de hele dag en bijzonderlijke gesprekken met belangpersonen geprobeerd de financiële problemen terug te brengen tot aanvaardbare proporties.

Justitie ging het daarbij om extra uitgaven bij Verkeer en Waterstaat, buitenlandse Zaken (ambassades in nieuwe landen) en WVC (oorlogsschadtoffers). Ook minister Bokman (Landbouw) vroeg extra geld voor natuurbeleid.

Afronding

Gisteravond werd voorzien dat het kabinet vandaag nog de hele dag bezig zou hebben om tot een afronding te komen. Daarbij moest ook nog bezien worden welke departementen moeten bezuinigen om extra uitgaven in 1993 te financieren. Defensie is daar zeker bij.

(ADVERTENTIE)

OPRUIMING
NEPAL PERZISCHE INDIA TAPIJTEN
UIT OUDE COLLECTIES
MET AANTREKKELIJKE KORTINGEN
HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905
Garant voor kwaliteit!
SITTARD MARKT 31
046-512605

Tot bloedens toe

● *Sji'itische moslims herdenken gisteren de dood van de derde imam Hoessein in de zevende eeuw. Deze imam was de grondlegger van de sji'itische richting in de islam. Net als veel katholieken in de middeleeuwen - in sommige delen van de wereld gebeurt dat nog altijd - geselden deze Zuidlibanese gelovigen bij wijze van boetedoening zichzelf tot bloedens toe.*

Foto: EPA

Stemerdink bevestigt coupverhaal van oud-minister

Militairen benaderden Luns tot twee maal toe

DEN HAAG - Hoge militairen hebben de vroegere minister van buitenlandse zaken Luns tot tweemaal toe benaderd in een poging via hem greep te krijgen op de politieke ontwikkelingen in Nederland. Zowel in 1965 als in 1974 deden militairen een beroep op Luns om zich aan het hoofd van een politieke beweging te zetten met als voornaamste doel 'het rode gevaar' te keren.

Dat heeft oud-staatssecretaris en oud-minister van defensie Stemerdink geschreven in een artikel in NRC-Handelsblad van gisteren. Het ging volgens het huidige PvdA-Kamerlid niet om een klassieke militaire coup in Spaanse of Griekse zin, maar om het aan de macht brengen van een sterke man na het aanwakken van onrust binnen de krijgsmacht. De gewenste sterke man Luns zou overigens wel via normale verkiezingen het premierschap moeten verwerven, zo omschrijft Stemerdink de drijfveren van de hoge militairen.

Stemerdink heeft zijn artikel geschreven naar aanleiding van een onthulling van Luns onlangs dat in 1965 vier generaals die een coup wilden plegen hem benaderden. Luns was toen minister van buitenlandse zaken in het demissionaire kabinet-Marijnen. Volgens Stemerdink is Luns in de laatste week van maart 1965, toen KVP-formateur Cals werkte aan een kabinet van KVP en PvdA, inderdaad benaderd door een aantal hoge militairen. Zij deden een beroep op Luns om een poging te doen de formatie te laten stranden en zich in te zetten voor nieuwe verkiezingen met hemzelf als lijsttrekker van de KVP.

In 1974 heeft zich een soortgelijke situatie voorgedaan, aldus Stemerdink. Luns had toen echter inmiddels de Nederlandse politiek verlaten en was in Brussel secretaris-generaal van de NAVO. Stemerdink was in die periode staatssecretaris van defensie in het kabinet-Den Uyl. In verband met de Defensienotie van het kabinet-Den Uyl, die door diverse onderdelen van de krijgsmacht als bedreigend werd gezien, heeft zich in 1974 opnieuw

een aantal hoge militairen tot Luns gewend. Zij vroegen, aldus Stemerdink, aan Luns zich in te zetten voor het realiseren van een kabinetscrisis en zich daarna weer actief in de Nederlandse politiek te storten. Van dit militaire bezoek stelde Luns vervolgens Den Uyl op de hoogte, zo schrijft Stemerdink.

(ADVERTENTIE)

Prettige vakantie
Krewratonero
(Grieks voor waterbed)
hydro-steer
waterbedden
Geleen - Rijksweg Zuid 78
Naast Albert Heijn
Ook vestigingen in
Eindhoven en Den Bosch.

Bestuurslid ouderenbond over financieel drama bejaardenhuizen

'Wij zijn in de steek gelaten'

ook in andere provincies kampen bejaardenhuizen met een groot financieel tekort.

Het steekt Helmer dat de minister geen rekening houdt met de veranderende groep bewoners in bejaardenhuizen. Eind jaren zeventig heeft het ministerie van WVC de toelatingseisen voor een plaats in het bejaardenhuis verscherpt. Alleen hulpbehoevende mensen hebben recht op een kamer. Voor die tijd kreeg iedereen van 65 jaar en

ouder automatisch een plaats. Een bejaardenhuis was een woonvoorziening en geen verzorgingsoord.

Om de nieuwe groep hulpbehoevende bewoners goed te verzorgen, is er meer geld nodig dan voorheen. Maar de laatste jaren is er alleen maar bezuinigd op het budget voor de bejaardenhuizen. Afgelopen jaar werd het budget voor de bejaardenhuizen met 21,5 miljoen gulden verminderd. De gevolgen voor de

bewoners zijn ingrijpend, vertelt Helmer.

„Hulpbehoevende mensen zijn opgenomen om verzorgd te worden en hebben daar dus ook recht op. De bewoners lijden geen pijn, maar krijgen te weinig aandacht. Sommige worden ontzettend eenzaam.”

Ook praktische zorg laat soms te wensen over. Er zijn bejaardenhuizen waar bewoners 's morgens later worden geholpen en minder vaak in

bad gaan. In weer andere huizen wordt bezuinigd op de maaltijden. Zo krijgen sommige bewoners op zaterdag geen soep meer en wordt het plakje cake zondags bij de koffie maar weggelaten. Dat scheelt tijd en geld. „Ogenslachtig lijkt dit allemaal niet zo erg. Maar mensen die zo afhankelijk zijn, vinden dergelijke extra's juist heel belangrijk”, aldus een woordvoerder van de Landelijke Organisatie Bewonerscommissies Bejaardenhuizen

bad gaan. In weer andere huizen wordt bezuinigd op de maaltijden. Zo krijgen sommige bewoners op zaterdag geen soep meer en wordt het plakje cake zondags bij de koffie maar weggelaten. Dat scheelt tijd en geld. „Ogenslachtig lijkt dit allemaal niet zo erg. Maar mensen die zo afhankelijk zijn, vinden dergelijke extra's juist heel belangrijk”, aldus een woordvoerder van de Landelijke Organisatie Bewonerscommissies Bejaardenhuizen

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

LONDEN - Terwijl het oog van de wereld was gericht op Frankrijk, München en Sarajevo, werd in Londen deze week tenminste een voetnoot aan de wereldgeschiedenis toegevoegd. Plotseling schaarden zich mannen rond de tafel die elkaar 70 jaar lang als de pest hadden gemeden. Nooit eerder sinds 1921 hadden protestantse leiders uit Noord-Ierland ook maar een woord of een blik gewisseld met ministers uit het katholieke Ierland, maar afgelopen maandag was het zover.

Plaats van ontmoeting was Lancaster House in het hart van Londen, dat altijd door de Britse regering wordt gebruikt voor ogenschijnlijk onmogelijke onderhandelingen. De villa is zo magnifiek dat koningin Victoria bij een bezoek aan Lancaster House zich tegen de toenmalige eigenaar liet ontvallen: „Mijn hemel, ik ben van mijn huis naar uw paleis gekomen”. Dat van deze patrijstelijke omgeving soms een matigende werking uitgaat op de onderhandelaren, werd in 1979 bewezen. In dat jaar zag de onafhankelijke staat Zimbabwe het eerste levenslicht in Lancaster House.

De onderhandelingen over Noord-Ierland zijn echter nog een ietsje hopeloziger. Aan de tafel zaten deze week de Ierse en Britse regeringen, de SDLP (Noordierse katholieken), de Alliance (Noordierse neutralen) en de Noordierse protestanten van James Molyneux en Ian Paisley. Vooral die laatste had verschillende noten op zijn zang. Het feit dat in Lancaster House besloten werd Zimbabwe (toen nog Rhodesië) zijn onafhankelijkheid te geven, was voor Paisley niet bepaald een geruststellende gedachte. Onafhankelijkheid voor Noord-Ierland staat laag op zijn prioriteitenlijstje.

Dieven

Om een duidelijk scheidslijn aan te brengen tussen hem en de Ierse regering, vergeleek Paisley de ministers uit het zuiden met een stel dieven. Over hun verlangens sprak hij in zijn openingsverklaring: „Dat een dief compensatie eist voor het teruggeven van onrechtmatig verkregen dingen, is wel het toppunt van krankzinnigheid”.

De Ierse minister van Buitenlandse Zaken, David Andrews, was diplomaatier. Toen hij na de vergadering naar buiten kwam en hem gevraagd werd hoe de dag was geweest, keek hij omhoog naar de strak blauwe hemel en zei: „O, het was een prachtige dag”.

Het probleem in Noord-Ierland is eigenlijk sinds 1921, toen het groene eiland werd gedeeld, hetzelfde gebleven. In het zuiden woont een katholieke meerderheid die hereniging wil met het noorden. Maar het noorden, waar tweederde van de burgers protestant is, verkijst de band met Engeland.

Een tijd lang heeft Noord-Ierland zelfbestuur gehad, maar ook dat

was geen succes. De protestanten maakten de dienst uit in Stormont, waar het Noordierse parlement zat, en de katholieken waren

tweede-rangsburgers. Toen die katholieken daartegen in het geweer kwamen, werden zij zo geestdriftig door de protestanten in elkaar ge-

slagen dat het zelfbestuur door de Britten maar weer werd opgeheven. Dat was in 1969, het jaar waarin de

● Sinds 1969 maken de Britse troepen de dienst uit in Noord-Ierland. Zwaar bewapend begeleidde ze een demonstratie van katholieke Ira-aanhangers in Milecross, naar aanleiding van gewelddadig optreden van datzelfde leger.

Foto: AP

meer neutraal geachte Britse troepen naar Ulster kwamen.

Anno 1992 wordt Noord-Ierland nog steeds vanuit Londen bestuurd, maar vergeleken met 1969 is de situatie zelfs verslechterd. De Britse troepen, die aanvankelijk nog het voordeel van de twijfel genoten, hebben een bitter slechte reputatie gekregen. Sinds 1976 heeft het elitekorps SAS 37 terroristen doodgeschoten, en slechts een van hen was een protestant. Veel katholieken willen nu het vertrek van de Britse troepen.

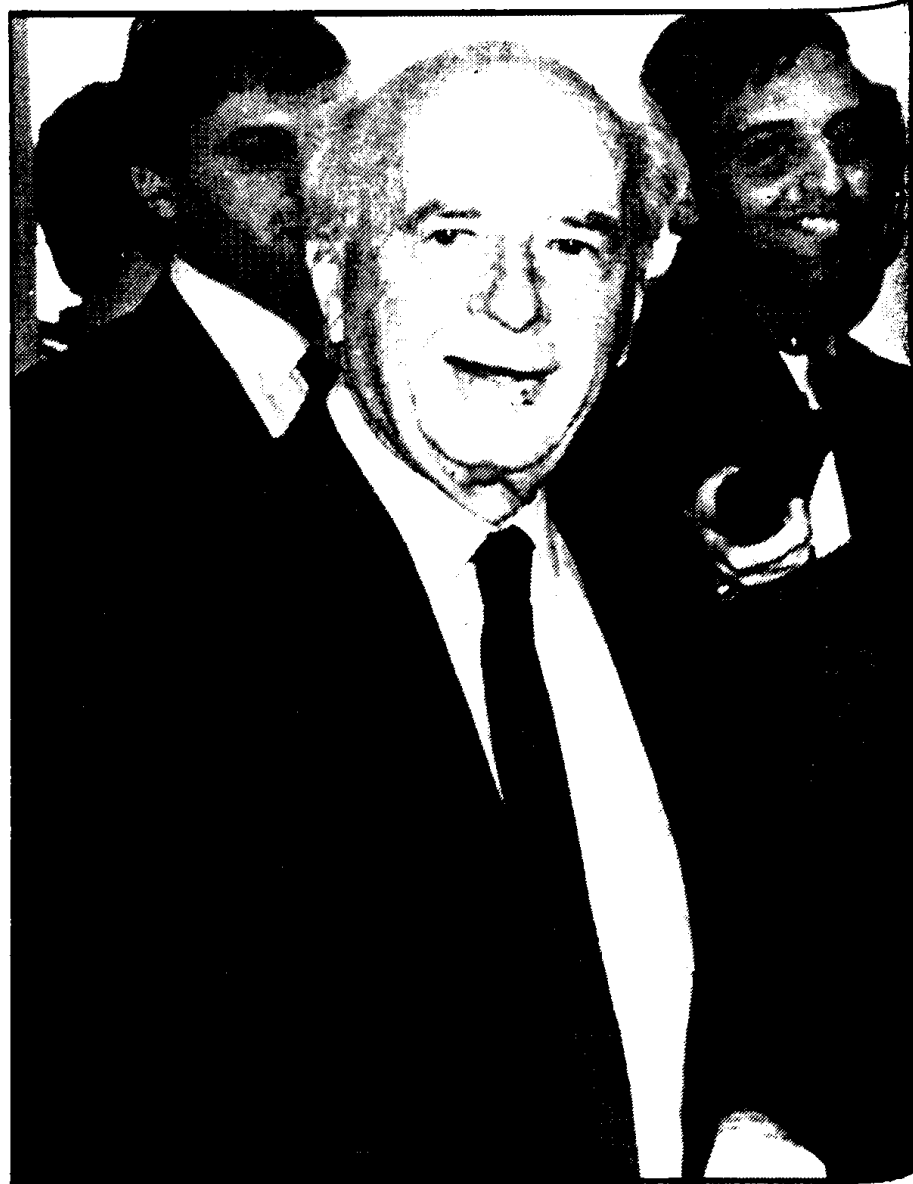
Mysterie

Dus over welke oplossing werd deze week in Lancaster House vergaderd? Dit is inderdaad een groot mysterie. Hereniging kan niet, omdat dit onaanvaardbaar is voor de protestantse meerderheid in Noord-Ierland. Prolongatie van de bestaande situatie betekent meer IRA-geweld en protestantse wraakacties. En zelfbestuur is in het verleden al eens mislukt.

Toch is het zelfbestuur waar op gemikt wordt. De vraag is alleen: wat voor zelfbestuur? De katholieken (de Noordierse SDLP en de Ierse regering) willen alleen instemmen met zelfbestuur als hun een vinger in de pap wordt gegarandeerd. De SDLP is bereid in te stemmen met autonomie als in een toekomstige Noordiers 'kabinet' van zes leden tenminste een van die leden door de Ierse regering wordt aangewezen. Nooit meer willen de Noordierse katholieken worden bestierd door uitsluitend protestanten. De Noordierse protestanten, zo is de veronderstelling, zouden daar misschien vrede mee kunnen hebben. Maar zij stellen tenminste één voorwaarde: dat de artikelen twee en drie van de Ierse grondwet worden geschrapt (de artikelen waarin de Ierse Republiek aanspraak maakt op Noord-Ierland). Voor de Ierse regering zou een dergelijke koehandel wellicht aanvaardbaar zijn. Maar een grondwetwijziging is geen sinecure, omdat daar in Ierland een referendum aan vooraf moet gaan.

Hobbels

Volgende week gaan de onderhandelingen in Belfast verder, om vervolgens te worden voortgezet in Dublin. Als de komende maanden alle hobbels genomen kunnen worden, zal het nieuwe jaar misschien een autonoom (maar niet onafhankelijk) Noord-Ierland brengen. Dat zou een feit van historische betekenis zijn. Voor het eerst zouden de protestanten van Ian Paisley dan vrede hebben gesloten met de thans nog zo vermaledijde katholieken uit Dublin.

● JITSCHAK RABIN

...zijn verkiezing heeft de machtsstrijd in de bezette gebieden doorlosbranden...

Bezette gebieden starten al met verkiezingsstrijd

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV - In Israël is het aantreden van Jitschak Rabin als premier nog maar een kwestie van dagen. Zodra de nieuwe regering een feit is, zullen de onder Shamir vastgelopen vredesonderhandelingen worden vlot getrokken. Dat betekent volgens Rabin dat er binnen zes tot negen maanden sprake zal zijn van beperkt Palestijns zelfbestuur, compleet met verkiezingen.

De spanning daarover is niet alleen in Israël merkbaar, maar vooral ook in de bezette gebieden, waar nationalistische islamieten maar vast een gewelddadig voorproefje hebben genomen op de verkiezingsstrijd. Afgelopen dinsdag waren alleen al in het zuidelijk deel van de Gaza-strook meer dan duizend mensen betrokken bij een gewelddadige confrontatie tussen aanhangers van Fatah, de belangrijkste PLO-organisatie, en de radicale islamistische verzetsbeweging Hamas.

De partijen zetten hun politieke argumenten kracht bij met messen, bijlen en vuurwapens. Een flink aantal Fatah-sympathisanten in de strook heeft vorige week dreigbrieven ontvangen, ondertekend door de 'Izidine al-Kassam Brigades', de 'militaire arm' van Hamas. En dat Fatah en Hamas het niet bij dreigementen laten bewijst het snel toenemende aantal moordpartijen.

Leiders van beide organisaties geven toe dat de spanning drastisch is opgelopen nu er een goede kans bestaat op een verkiezingsproces in de bezette gebieden. De leider van Hamas, Abdelaziz Rantisi, zei deze week dat zijn beweging overweegt deel te nemen aan Palestijnse verkiezingen, hoewel ze zich verzet tegen het vredesproces met Israël. Maar hij maakte ook duidelijk dat deelname alleen mogelijk is als daaraan geen voorwaarden worden verbonden. Hamas zal bijvoorbeeld weigeren steun uit te spreken voor het vredesproces en er evenmin in toestemmen dat de Palestijnen worden vertegenwoordigd door 'afgevaardigden die zijn opgedrongen door Shamir of wie dan ook'.

Nederlagen

Hamas heeft in het recente verleden, onder een andere naam en met wisselend succes, deelgenomen aan interne verkiezingen in vakbonden en kamers van koophandel in de Gazastrook en op de Westelijke Jordaanoever. Ver- tegenwoordigers van Fatah schrijven het steeds agressievere gedrag van Hamas toe aan enkele opmerkelijke nederlagen van de islamieten in Gaza. De beweging zou daarin de inspiratie hebben gevonden voor de beschuldiging dat Fatah een complot tegen haar leiders heeft gesmeed.

Maar volgens Hamas berust de complottheorie geenszins op fantasie. In Amman verklaarde woordvoerder Ibrahim Ghosheh dat instructies voor de moord op Hamas-leiders zijn gegeven in een bijeenkomst van het PLO-leiderschap in de Jordaanse hoofdstad, acht maanden geleden. „Ik vrees dat het PLO-leiderschap overeenstemming heeft bereikt met Israël, met de

zegen van Amerika, om Hamas te liquideren”, zei Ghosheh, volgens wie er documenten zijn die het bewijs daarvoor leveren. De visie van Hamas wordt van harte gesteund door de Moslim Broederschap in Jordanië. Afgelopen dinsdag gaf de broederschap een verklaring uit waarin ze Fatah waarschuwt tegen het voortzetten van de samenwerkings- en eist dat het vuur wordt gedoofd voor het de aanstichten verbeurt. In een andere verklaring noemden de broeders de Israëlische Arbeiderspartij van Rabin 'gevaarlijker en kwaadardiger' dan de Likud. Een overduidelijke waarschuwing aan koning Hussayn.

Zelfmoord

In de Palestijnse discussie over het Hamas-Fatah geweld doken onvermijdelijk 'buitenlandse samenzweerders' op, dat wil zeggen Israëlische en Amerikaanse. Zij zouden de interne strijd hebben aangewakkerd. Maar er zijn uitzonderingen. Zo schrijft het in Oost-Jeruzalem verschijnende dagblad Al-Fajr, spreekbuis van Fatah, in een aanval van openhartigheid dat de Palestijnen er een gewoonte van hebben gemaakt de schuld op anderen af te schuiven.

Gevechten als voorproefje op aantreden kabinet Rabin in Israël

„We proberen alleen maar de angstige gedachte te vermijden dat we samenzweren tegen onszelf”, schrijft hooftredacteur Hanna Siniora. De interne strijd noemt hij zelfmoord.

Een goed voorbeeld van de chaos aan het Palestijnse front zijn de twee overeenkomsten die deze week zijn getekend door Fatah en Hamas. Althans volgens de lezing van Fatah. Hamas-leider Rantisi beweert dat er maar een document is getekend dat behelst niet meer dan een vage oproep tot rust en kalme zolang de twee partijen onderhandelen.

In de tekst van het document dat Hamas niet erkent, verklaart Fatah niets te weten van een samenwerking tegen Hamas-leiders en verontschuldigt Hamas zich voor de dreigbrieven tegen Fatah-aanhangers. De belangrijkste Palestijnse leider, en Fatah-supporter, Fayssal al-Hussayni over de chaos: „We proberen al geruime tijd een eind te maken aan de ongewenste en onaanvaardbare situatie als gevolg van de problemen tussen Fatah en Hamas. Maar telkens als mensen die zich opwerpen als woordvoerders van Hamas ergens mee akkoord gaan, komen er andere Hamas-partijen naar voren om de overeenstemming ongedaan te maken”. Hussayni schrijft deze onberekenbaarheid toe aan een gebrek aan coördinatie binnen het leiderschap of aan een bewuste behoefte de situatie in de bezette gebieden te destabiliseren. De eerste mogelijkheid acht hij het waarschijnlijkst.

'Dit is geen oorlog, dit is barbaars terrorisme'

Benen amputeren in garderobe

DOOR MAARTEN PENNEWAARD

SARAJEVO - Zonder benen zit Valco Dreca op zijn bed in de schemerige gang van het Staatsziekenhuis in Sarajevo. In het bed naast hem ligt zijn zoon Hamid. Die is er gelukkiger aan toe: de chirurgen hoefden bij hem slechts één been gedeeltelijk te amputeren. Precies een maand liggen beiden in het hospitaal. Een explosierende mortiergranaat trof hen terwijl ze met hun vrouwen in Sarajevo over straat liepen. Hamids vrouw is bij de explosie omgekomen, zijn moeder wordt sindsdien vermist.

Hoe smerig de oorlog is, die sinds

(ADVERTENTIE)

CARTOON
RUIMT
OP!
EN HOE...

NEW GENERATION
Classic
PROMENADE 51 HEERLEN

begin april woedt in Bosnie-Herzegovina, wordt in al zijn ellende duidelijk tijdens een bezoek aan het ziekenhuis. Het twaalf verdiepingen tellende gebouw wordt systematisch verwoest door Servische militairen. Vanuit hun schuilplaatsen in de huvels rond de stad hebben ze vrij spel en elke avond schieten ze het ziekenhuis een beetje verder aan flarden. Tientallen granaten hebben grote gaten geslagen in de muren en mitrailleurvuur heeft letterlijk alle ramen van het ziekenhuis aan scherven gesloten. Professor dr Antun Lovrinevic en zijn collega prof dr Vladimir Kojovic verzorgen met graagte een rondleiding door wat zeven weken geleden nog een topziekenhuis was. „Tot 10 mei was dit het hospitaal van het Joegoslavische leger. Op die datum is het overgedragen aan de Bosniërs en meteen daarna is de verwoesting van ons ziekenhuis begonnen”, vertelt Kojovic emotioneel. „Gemiddeld worden wij door acht mortiergranaten per dag getroffen. Laat dit weten aan de wereld, opdat er echt wordt ingegrepen om hier een einde aan te maken”.

Evacuatie

Dat er tijdens alle beschietingen alleen maar enkele zwaar gewonden zijn gevallen en geen doden, is geen medisch wonder, maar het resultaat van een snelle evacuatie. „Na het eerste schot hebben we alle patiënten naar beneden gebracht”, vertellen de doktoren.

Daarom liggen de 170 gewonden nu opeengepakt in de gangen, de hal en de garderobe van het verwoeste hospitaal. Maar de stroom gewonden is zo groot, dat er nu ondanks de risico's toch weer bedden op de beschoten afdelingen moeten worden gezet. „Op rustige dagen krij-

gen we hier tien gewonden binnen. Maar als er veel wordt geschoten, zoals de afgelopen dagen, zijn het er wel tachtig. Allemaal burgers, met verschillende wonden, veroorzaakt door granaatscherven”, aldus Lovrinevic.

Door de aanhoudende beschietingen de daaruit ontstane hoeveelheid gewonden zit het ziekenhuis te springen om antibiotica, infusievloeistof en zuurstof. Via de luchtbrug zijn nog geen medische hulpgoederen aangevoerd waarmee de veertig doktoren en chirurgen de zorg op een aanvaardbaar peil kunnen houden.

„Het gevaar voor infecties is nu erg groot, omdat we onze voorzieningen niet meer kunnen gebruiken. De beste uitrustingen hadden we op de verdiepingen die het zwaarst getroffen zijn”, aldus een sombere Lovrinevic. Niettemin heeft ook hij zijn beroepstrots. Op een volgepakt zaaltje met zwaar gewonden wijst hij naar het gezicht van een jonge man. „Kijk eens, dat was helemaal verbrand. En zie nu eens hoe mooi we dat weer gemaakt hebben”. De twee handen die de Kroaat bij de explosie verloor, kwamen jammer genoeg niet meer voor reparatie in aanmerking. Bij wijze van groet steekt hij beide stompjes op.

Revalidatie

„Het zou ons ziekenhuis nu al enorm ontlasten als we de revaliderende patiënten met de luchtbrug weg kunnen sturen. Naar Zagreb of naar andere landen in Europa, waar de slachtoffers kunstarmen of -benen kunnen krijgen”, oppert Kojovic.

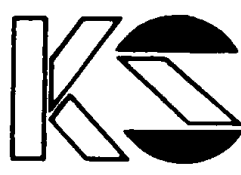
Mevrouw Sadako Ogata, de Japanse hoge VN-commissaris voor vluchtelingen, liet woensdag tijdens haar bliksembezoek aan Sarajevo al

weten dat dat er niet in zit. De luchtbrug is een 'one way-operation': het beladen van de minimaal vijftien vliegtuigen per dag zou op het vliegveld voor onoverkomelijke problemen zorgen, aldus Ogata. Het rampzalige verloop van de nu ruim drie maanden durende strijd in Bosnie-Herzegovina heeft volgens de doktoren Kojovic en Lovrinevic tussen de veertig- en vijftigduizend burgerslachtoffers geëist. Een onbekend aantal mensen is gevangenen genomen en verblijft in geïmproviseerde concentratiekampen. Sporadisch vinden er uitwissel-

lingen plaats van gevangenen, die er belabberd aan toe zijn.

In het ziekenhuis ligt een bejaarde Bosniër bij te komen van de ontberingen die hij gedurende een maand gevangenschap in een Servisch kamp moest doorstaan. Lovrinevic: „Deze man is suikerpatiënt, maar kreeg geen insuline. We snijden hier ledematen af van talloze mensen, omdat ze te ernstig verwond zijn. En het schieten gaat elke nacht weer door. Wat hier gebeurt, is geen normale oorlog. Dit is barbaars terrorisme”.

(ADVERTENTIE)

KONTAKTLENZEN
STUDIO

Promenade 27A, Heerlen, 045-742295; Wilhelminalstr. 33, Bocholtz, 045-444342

Voor de vakantie!

Bij aankoop van lenzen (harde of zachte)

Gratis een paar vakantielenzen

Gratis T-shirt (zolang de voorraad strekt)

Genoeg geploeterd: gebruik nu Multi-purpose (2 in 1) vloeistof.

Beter zien met
BAUSCH
& LOMB

Gratis Starterset (Multi-purpose)

Aktie van 11 t/m 18 juli

30% studentenkorting t/m 19 jaar

Ca. 5000 lenzen in voorraad om direct mee te nemen

Service, aanpassing, schoonmaken altijd gratis. Aanpassing door gediplomeerd kontaktlenzenspecialist opticien.

ERST HIRSCH BALLIN
DOOR HENRI KRUIJTHOF
EN STELLA VAN RIJN

Hirsch Ballin zal 'judopak' nog lang moeten aanhouden

meer dan 25.000 gulden is gemiddeld, moet worden voorgelegd aan de gouverneur van de Nederlandse Antillen. Deze zal, in samenwerking met Hirsch Ballin, beoordelen of het besluit in het belang van Sint-Maarten en het Koninkrijk is. En zo niet, dan wordt het besluit vernietigd.

Het is echter de vraag of deze maatregelen voldoende zijn om aan de wantoestanden een einde te maken. Nederland kan het eilandbestuur wel een tijdje in de houdgreep houden, maar daarmee wordt er nog geen deugdelijk functionerend politiek cultuur gecreëerd. Op termijn zal Sint-Maarten het immers allemaal zelf moeten doen. De politiek wordt nu nog altijd gedomi-

neerd door de ongekroonde koning van Sint-Maarten, Claude Wathey. Van democratische verhoudingen, zoals we die in Nederland gewend zijn, waarbij bestuurders verantwoordelijkheid aan een gekozen volksvertegenwoordiging, is al decennialang geen sprake.

maatregelen nodig, zoals de benoeming van het eiland. Maar hoe die eruit moeten zien, zei hij er niet bij. Het zal nog moeilijk genoeg zijn om die te bedenken.

Het ziet er dan ook naar uit dat Hirsch Ballin de houdgreep veel langer zal moeten volhouden

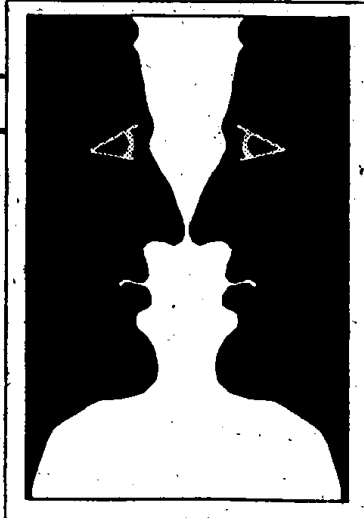
achtergrond

Om die weer op te bouwen is meer, veel meer nodig dan de maatregelen die nu genomen zijn, hoe noodzakelijk die ook zijn. Daarvoor zijn ook 'positieve

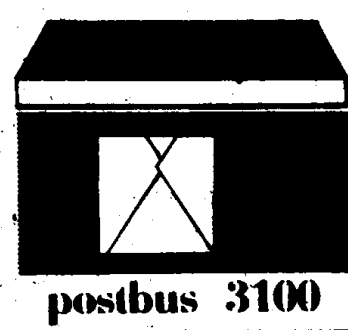
dan in een gemiddelde judowedstrijd gebruikelijk is. Daar komt dan nog bij dat het economisch tij op Sint-Maarten nu niet erg gunstig is. De enige

bron van inkomsten, het toerisme, liep de afgelopen twee jaar drastisch terug. Zowel door interne factoren (toeristen zijn de rommeligheid en criminaliteit) als externe factoren (de recessie in de VS en de Golfoorlog). Veel nieuwe hotelkamers staan hierdoor leeg.

Bovendien heeft het eiland relatief weinig baat bij de miljoen mensen die per jaar per vliegtuig of cruiseschip het eiland aandoen. De bestuurders zijn namelijk jarenlang 'vergeten' belastingen te innen. Nu die belastingen er wel moeten komen, heerst er veel weerstand van ondernemers die het economisch herstel wel eens dwars kunnen zetten. Het kan nog wel jaren duren voordat de situatie op Sint-Maarten weer een beetje tot normale proporties is teruggebracht. Maar dat is geen reden de broodnodige maatregelen niet te treffen. Hirsch Ballin zal echter nog wel een kabinetsperiode nodig hebben om de vruchten van zijn werk te kunnen plukken.

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geweigerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot actie of oproepen tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

'Prince-heerlijk?'

Niet te geloven! Het lijkt wel of ik een ander Prince-concert bezocht heb dan dat van de recensie in het Limburgs Dagblad. Ten eerste begon het met een bijna twee uur durende monotoon klinkende, zich steeds herhalende video-presentatie die veel weg had van een poging tot hersenspoeling van de aanwezigen. Het begin van het optreden was hierna een verademing, waarbij de eerste nummers de sfeer er wel in brachten, maar na 'Purple Rain' zakte deze snel in elkaar. Hierna was er nog hier en daar een swingende fan te bespeuren, terwijl de meerderheid bewegingsloos toekeek. Vervolgens kwam na veel aandrang en een lange pauze een slappe en ongemotiveerde toegift. Ondertussen liepen al meerdere mensen richting uitgang. Kortom: een teleurstellend optreden voor vele aanwezigen. Enige sfeer of hoogtepunt waren aan de fans te danken en zeker niet aan Prince. De heer Claessens heeft zeker een ander concert bezocht.

MAASTRICHT

E. Baars

Geschutter (2)

Hiermee wil ik reageren op het artikel 'Verstoten' van de redactie OLS in het Limburgs Dagblad van 6 juli jl. Mijn inziens wordt de situatie met de koningin van Klimmen wel heel erg overdreven. Het is toch immers zo dat alle leden van een schuttersrij in de maat moeten lopen bij de exercities. Het is zeker jammer en niet benijdenswaardig dat dit niet mogelijk is met een rolstoel. De opmerkingen van de moesten ze vier weken in een rolstoel vastbinden zijn mijns inziens erg irriterend. Niemand wil graag in een rolstoel, met beperkingen. Maar het feit dat Hanneke Verheul jammer genoeg wel deze beperkingen heeft, betekent dat zij toch ook niet tot een restaurant solliciteren voor de bediening? Ik denk dat bij deze situatie gezond verstand beter was geweest en niet deze opgeklopte belangstelling voor mensen met een handicap.

De vereniging wil graag mee doen en schenken, dat mag toch wel? De andere leden hoeven toch niet af te zien omdat deze mevrouw zonnig moet? Verder denk ik ook niet dat deze vereniging iets oplevert voor de handicapten. Het was beter geweest als Hanneke Verheul zelf een verstandig standpunt had ingehouden, wat haar zeker veel respect had opgeleverd binnen haar eigen vereniging. Resultaat nu is dat de verschillende standpunten alleen maar harder zijn geworden. En dat de mensen niet tot elkaar zijn gebracht.

HOENSBROEK

H.J.M. Halmaars

Golfbaan

In Brunssum leiden alle wegen naar corruptie, lees: golfbaan. Als ik het artikel daar aanleiding van de Golfbaan Brunssum lees, dan val ik van mijn geloof, zo ik dat nog bezit. Ook begrijp ik het Limburgs Dagblad niet dat ze deze reportage in deze vorm durfde en wilde plaatsen. Dit noem ik de liefde met de mantel bedekken. Als mensen als Van Gelder de Neufville zich in deze affaire de handen in onschuld willen wassen, omdat zij buitenspel zijn gezet, zijn ze nog corrupter als alle anderen.

Als je wilt spreken, moet je spreken als de tijd daarvoor rijp is en niet als je gepasseerd wordt. Dit noem ik lukken in de keuken en niet in de kamer. Want dit spelletje zal hen heus geen wonderen hebben geleerd. Ook Renier Garretsen moet nu niet zijn mond open doen. Dit is zichzelf vrij praten. Hij had moeten praten toen het zich afspeelde, maar was bang voor zijn positie. Provincieambtenaar Dohmen gaat, door het aanneemen van kadootjes en minimaal drie mille plus snoepreijde en jaarabonnement, zijn boekje te buiten en moet normaliter van zijn post worden ontslagen. Het is in Limburg heel gewoon geworden: elke dag weer lees je wel iets over ambtenaren, burgemeesters, wethouders, raadsleden, oud-commissarissen van de koningin Sjeng Kremers, nieuwe commissarissen Emiel Mastenbroek etc.

Als het Limburgs Dagblad werkelijk nieuws wil brengen laat ze dit dan doen als het speelt en niet achteraf. Wees open en licht de bevolking op tijd in. Licht de doopcelen van alle mensen in Limburg die kadootjes en steekpenningen van wegenbouwer Baars c.s. hebben aangenomen. Want ook in kleine gemeentes speelt zich van alles af.

OIRSBEKE Wout Roberts

NASCHRIFT REDACTIE: Het publicatietijdstip hangt voor het Limburgs Dagblad alleen af van het moment waarop wij belastingen kunnen aantonen of aannemelijk maken. In dit geval waren sommige betrokkenen pas achteraf bereid opening van zaken te geven, en anderen helemaal niet.

Jansse Bagge Band

Op maandag 29 juni stond een artikel in het Limburgs Dagblad onder de kop: 'Verdelingen na optreden Jansse Bagge Band'. Veel mensen uit Houtum, waar vrijdag 3 juli een driedaags dorpsfeest van start zou gaan, met op de openingsdag een optreden van de Jansse Bagge Band, hielden na het lezen van dit bericht hun hart vast. Maar, ik kan u berichten dat het voor het echte publiek een geweldige avond werd; echte fans van de J.B. Band, heerlijk gezellig, geen auto of fiets kapot of enige lastigheid. In ieder dorp of stad heb je echte fans en vernieuwers. Die laatste gaan naar een feesttent of voetbalterrein om rotzooi te trappen. Zij hebben weinig opvoeding genoten, geen hart voor een vereniging of Jansse Bagge Band. Tot slot: het publiek van de Jansse Bagge Band...geweldig!!!

HOUTUM Mevr. C. Ophelders

Mariniers

Langs deze weg wil ik mijn bewondering en respect uiten voor de mariniers. Ondanks het feit dat zij weten dat een 'Perron-0' aktie niet getolereerd wordt en repercussies heeft, toch zo'n moed hebben... Wij kunnen, ook na een voetbalnederlaag, weer trots zijn. 'Cultureel' moet en behoort er een gevestigde bestuurlijke landelijke verantwoordelijkheid te zijn... en die is er dus; met uitzondering van enkele aberratieve academici zal 'het volk' (en welke verantwoordelijkheid behoort niet tot ons volk?) de aktie en zijn toekomstige resultaten positief beschouwen. Wel zou ik God op mijn blote knieën moeten danken dat ik en mijn kinderen (nog) niet aan een verlevings tijdje.

VALKENBURG A/D GEUL W. Creemers

CHEMIE - RAMP UITHOORN

Holland, vet zijn je koeien en mals is je gras

Eigen bijdragen na twee jaar weer terug

DOOR CAREL GOSELING

HAAG - Een december 1989. Het kabinet Lubbers maakte bekend dat de inkomende van 1 januari de eigen bijdragen, geneesmiddelen, en medische hulp worden hersteld. Het vooral in de kring gehate speciale bijdrage (25 gulden per jaar) met een maximum van 75 gulden per jaar en de medicijnen (2,50 per geleverd middel met een maximum van 125 per jaar) ver-

Eerst zelf iets betalen voordat ziekenfonds of verzekeraar de rest van de rekening vergoedt.

Simons denkt dat hij op die manier onnodig gebruik van voorzieningen kan afremmen. De gezondheidszorg wordt daardoor goedkoper. Op de tweede plaats betekenen de eigen bijdragen

ning van de eigen bijdrage ook het vermogen in ogenschouw worden genomen. Eigen bijdragen in kruiswerk en gezinsverzorging zouden gebundeld worden en omhoog gaan. Voor hulpmiddelen en psychotherapie werd een aanscherping van bestaande eigen bijdragen aangekondigd.

nieuwsanalyse

een bezuiniging. De burger betaalt een groter deel van de rekening. En dus hoeven anderen, waaronder de overheid, minder te bekostigen.

Klem

Nu zit de bewindsman ook behoorlijk klem. Niet alleen zit de stelselherziening gezondheidszorg op dood spoor, de kosten in de zorg nemen almaar toe. De ene tegenvaller na de andere openbaart zich, te zamen al zo'n 1,5 miljard gulden. Het kabinet koos daarom begin juni al voor een 'meerspoorenschap'. De voortgang met de stelselherziening werd afhankelijk gemaakt van kostenbeheersing.

Naast een vrijwillig eigen risico werden eigen bijdragen aangekondigd. Bij de tandheelkunde en de paramedische hulp bij voorbeeld. Voor mensen in verpleeghuizen zou bij de bereke-

Het tarievenstelsel van onder meer specialisten zou een andere opzet moeten krijgen. Geen belasting meer naar rato van het aantal verrichtingen, maar bijvoorbeeld een vast tarief per maand. Voor de rest werd aangekondigd dat bij elk stukje gezondheidszorg dat onder de toekomstige basisverzekering gebracht wordt, eerst zal worden nagegaan welke onderdelen echt voor iedereen nodig zijn. De komende jaren zal de basisverzekering. Voor de rest moet iedereen zichzelf maar verzekeren.

Toegesproken, het was allemaal nogal abstract. Nader overleg met alle betrokkenen moest uitkomst brengen, zo werd aangekondigd. Een kleine indicatie werd toch gegeven. De eigen bijdragen van particulieren moesten minstens 15 procent van de kosten in de gezondheidszorg zijn.

Dit jaar, 1992, is dat maar 12 procent. Omgerekend dik 1,5 miljard gulden te weinig in de ogen van het kabinet. Honderd gulden per Nederlander. Geen wonder dat Simons nu het ene opzetje na het andere maakt voor eigen bijdragen. Ideeën die hij allemaal heeft gekregen van de collega's, dropt.

Een eigen bijdrage van 25 procent voor bepaalde hulpmiddelen. Hogere eigen bijdragen in het verpleeghuis en bij de psychotherapie. Nieuw in te voeren eigen bijdragen bij fysiotherapie en tandheelkunde. Ander tariefstelsel voor specialisten en tandartsen. Het niet-aanpassen van het geneesmiddelen vergoedingsstelsel (gvs), waardoor de burger als de prijs van een middel stijgt, meer moet gaan betalen.

Enzovoorts, enzovoorts. Ideeën, projectballonnen, een tombola. Na de zomer, als al het rekenwerk is gedaan, moet het kabinet knopen doorhakken. Dan bespreken de koopkracht voor 1993. En daarbij spelen de effecten van eigen bijdragen een grote rol. Net als het alternatief: hogere premies ziekenfonds en awbz.

Zware en moeilijke maatregelen zijn voortkomend, meent Simons. Ze zullen de burger hard treffen, maar hij. De medische kosten en het specialisten-gedrag hadden achteraf gezien

STAATSECRETARIS SIMONS

geen enkel effect. Het gebruik van beide vormen van zorg nam niet af. Vaderlijke Staat kreeg er alleen wat extra geld door binnen. Zo'n 300 miljoen gulden. Het lijkt een aardig bedrag. Maar wie bedenkt dat er zo'n 55 miljard gulden in de gezondheidszorg omgaat, realiseert zich dat het gaat om een druppel op een gloeiende plaat.

De opzetjes van Simons zijn dat in feite ook. Pogingen tot minime correcties in een systeem dat allang uit de hand is gelopen. Een systeem bovendien waar de overheid geen enkele invloed op heeft. Hoezeer men dat ook steeds weer probeert te krijgen.

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postcode: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-736364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,30.
Aankomende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevoonden: f 1,15 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punten). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,80.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 10 post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.
Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 230.000 personen van 15 jaar en ouder.

Indelijk na 9 maanden weg-werkzaamheden is onze zaak zowel van Mechelen als van Vijlen weer goed bereikbaar!!!!
Hilleshagerweg 33b, Mechelen, tel. 04455-1950.

heiberg
Hilleshagerhofke

Sinds 29-6 vernist zwarte POES, omg. Voerend. Tenue te bez. 045-71895.

Ervaren SECRETARESSE vraagt typewerkzaamheden voor thuis. Tel. 045-217521.

Bouwvak personeel
BOUW- EN INGENIEURSBUREAU CATENA BV vraagt met SROED Uitvoerders

Bouwtechnisch calculator
voor eigen projecten in Duitsland
Solliciteer na tele. afspraak. Tel. 045-232100.

Aannemersbedrijf Beemink B.V.
vraagt v. Duitsland omgeving Düsseldorf voor langdurige projecten vakbekwame

Metseleers, timmerlieden.
Te bevragen tijdens kantooruren 080-430605.
Na kantooruren 080-446378.

Uzervlechters en leerling uzervlechters
Voor meerdere projecten in Duitsland.
Voor meer info 045-254058, na 18.00 uur.

Zeiderveld-Zuid B.V. aannemersbedrijf op het gebied van grond-weg en waterbouw, burgerlijke en utiliteitsbouw, vraagt voor de R.W.Z.I. Boescherveld Maasbracht, (duur van het werk ongeveer twee jaar)

Betontimmerlieden
en
een meewerkend uitvoerder
voor het leidingwerk.

Zeiderveld-Zuid B.V.
Inlichtingen betrekkinghebbende:
op het werk R.W.Z.I. Boescherveld
De Heer N. Middeldorp, tel. 043-254388

Inlichtingen meewerkend uitvoerder:
Th. van Meer, tel. 04189-2454
Na 20.00 uur: 01833-2079.

Bouw- en ingenieursbureau
Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, beton- en timmerlieden en METSELAARS (beton coll.). Hoog loon, wettelijke betaling, Duitse verzekerde. Solliciteer na tele. afspraak 045-232100.

Eurobouw, zoekt met spoed ervaren timmerlieden en timmerlieden voor proj. in Ned. en Duitsland. Hoop op, te maken tijdens kant. uren. Tel. 043-254058.

KLIMBERBOUW BV vraagt voor Duitsland kolonies metselaars en betonbetoniers. Inlichtingen: 045-412573 tijdens kantooruren.

Wolff Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren beton- en timmerlieden en METSELAARS (beton coll.). Hoog loon, wettelijke betaling, Duitse verzekerde. Solliciteer na tele. afspraak 045-232100.

Gevr. all-round TIMMERMAN in B.E.M. B.V. Gulp. Telefoon 04450-4555. Dhr. v. Tilburg.

Pa. Klop & Simon vraagt met spoed METSELAARS voor Duitsland. Int. 045-328412 of 045-230742, na 18.00 uur.

Chauffeurs
Buschauffeurs
Wij bieden u een interessante gereguleerde rijbewijsdienst interne scholing.

Schloemer Reisen
Mauritius 37, D-5110 Alsdorf, Tel. 0949-24021036.

Taxi Kalken vraagt naar een chauffeur. Tel. 045-404545.

Gevr. ervaren TAXICHAUFFEUR past zijn en avond. Pijpbeurt aan. Samen met: Grootdijk, Heerlen 18, Brunssum van ma t/m vrij.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar een succes. Bel. 045-719966.

Frans Beien Transport BV te Maasbracht vraagt op korte termijn: **CHAUFEURS** voor combinatietoel. Hooftzakelijk transport van dranken binnen de Benelux. Tel. 043-636570 dhr. Bernh. mans of mev. Aerts.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad.

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

Horeca personeel

Peppermill vraagt portier
Liefst met ervaring. Tel. 045-415794. Persoonlijk aanmelden na telefonische afspraak.

HOTEL-KASTEEL
VAALS BROEK
Hotel Vaalsbroek, gelegen naast kasteel Vaalsbroek, bestaat inmiddels alweer 2½ jaar.
Wegens de toenemende drukte hebben wij op korte termijn plaats om ons team uit te breiden met:

enthousiaste restaurantknelner m/v

Wij zoeken:
• een enthousiaste medewerker
• kennis van de moderne talen
• goede contactuele eigenschappen
• ervaring gewenst
• eigen vervoer

Wij bieden:
• goede salariering volgens de Horeca CAO
• aangename werkster
• flexibele werktijden
• jong en dynamisch team

Spreek het bovenstaande ja aan? Pak een pen en schrijf een brief met je C.V. aan:
Hotel Vaalsbroek, Vaalsbroek 1, 6291 NH Vaals.
Tel. 04454-64955

Hotel Restaurant
Winseler Hof
Hotel Winselerhof
Restaurant Pirandello

is een luxe Hotel/Restaurant gevestigd in een monumentale Herenboerderij uit de 15e eeuw te Landgraaf. Naast 48 luxe kamers beschikt de Winselerhof over zalen voor vergaderingen, diners en productpresentaties van 4 tot 300 personen.

Wij zijn per 15 augustus a.s. op zoek naar nette, enthousiaste flexibele en betrouwbare

Kamermeisjes

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan:
Hotel Restaurant Winselerhof
Tunnelweg 99, 6372 XH Landgraaf.
t.s.v. Jelle P. van Gangelen. Tel. 045-464343.

FRITUREHULP gev. met erv. Leef. vs. 24 jr. Tel. 045-726764/229037.

Gevr. ervaren FRITUREHULP voor 2 à 3 avonden per week. Tel. 045-457845.

VAKANTIEHULP gev. voor de maand aug. Friture Jo. Olmst. 6, Heerlen-Passart.

AFWASHULP en poetsbulp gev. voor zaterdag en zondag. Rest. Thui Schinnen 04493-1788.

Snackbar 1 Cadette vraagt voor het seizoen MEISJES voor de friture, min. 18 jr. met eigen vervoer, part-time of vaste job. Aankomen na tele. afspraak. 04008-13640. Grootdijk, GS, Valkenburg.

FRITUREHULP gevraagd voor zaterdag en zondag. 045-719966.

Huishoudelijk personeel / Oppas

Werkster gevraagd voor direct
3 halve dagen per week.
Fam. van Stuype, Bernelerweg 334, Bemelen.
Tel. 04407-2084.

Hulp in de huishouding gev. voor maandagmorgen. Tel. 045-513520 na 18.00 uur.

Hulp gev. voor het schoonmaken van landbouwpraktijk in Landgraaf, 2x per week. 045-321114.

Hulp i.d. huishouding gev. v. enkele uren per week. Int. 045-423364.

Ervaren KINDEROPPAS gev. v. gezin in Kerkrade. Info 045-423364.

Kantoorpers.

Garagebedrijf te Urmond zoekt MEDEWERKSTER voor o.a. receptie, administratie en voorraadbeheer. Praktische instelling, interesse in de autobranche en in bez. van rijbew. B. Bln. t. 14.00-17.00 u. 046-337878.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Technisch personeel

Schoolverlater
gevraagd, 17-20 jr. min. LTS B.C. of D niveau in metaal. Slado Ijaar en Slado, Akersd. Noord 152, Hoensbroek. Tel. 045-224521.

Van Daal-Dieteren Groep
vraagt nog steeds gemiddelde MEDEWERKERS voor in de metaalbranche

Voor diverse projecten.
Geboden wordt een interessant loon.
Beilen tijdens kantooruren: Van Daal-Dieteren Groep
Oud-Roosteren 33, 6116 AB Roosteren. Tel. 04499-3182.

Installatiebedrijf J. Daniels B.V. te Voerendaal vraagt:

Pijpfitters met las-ervaring
in bezit van rijbewijs
Sol. na tel. afspraak: 045-751591 tussen 18.30-18.00 uur.

Tekenaars

Leidingenregistratie (V/M)
Met de volgende ervaring:
L.T.S. of M.T.S. opleiding tekenervaring G.E.W. etc.
Cad-ervaring is een pré, bereikbaar tot detachering.

Controlec
T & L B.V.
Bel: 045-231323 of
schrijf naar: De Kouten 82a, 6433 KE Hoensbroek.

Medisch pers.

Gevraagd enthousiaste FYSIOTHERAPEUT(E) voor Med. praktijk in Mönchengladbach (BfD) plus 30km v. de grens. Per 1.08.92 R.Klaars, Erzbischofstr. 115, 4050 Mönchengladbach 1, tel. 09-49-2161480725 of 077-546165

Firma L.M.V. vraagt plaatsen met certificaat, Argon, CO2, Mag, montageconstructie, pijpfitters, alle-round, 046-757769, na 18.00 uur.

Uitzendbureau's

Tempo Team uitzendbureau
zoekt:

Vakantiekraften m/v
per direct, voor een tweetal relaties in Brunssum. Het werk is op oproepbasis dag- en of ploegdienst. Leefijd: vanaf 18 jaar. Ben je één of meer weken beschikbaar, bel dan even of kom langs.
Informatie: 045 - 27 39 38, Nicole Grond. BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt

Operator m/v
voor een plastic verwerkend bedrijf in Kerkrade. Het werk vindt momenteel plaats in 3-ploegdienst, maar kan in de toekomst in 4-ploegdienst worden omgezet. Wij kunnen meer operators plaatsen. U bent in bezit van het diploma MTS-WTB, MTS-E of MTS-procestechniek. De baan biedt goede toekomstperspectieven. Hebt u interesse? Neem dan maandag contact met ons op.
Informatie: 045 - 465666, Wilma Smaling KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt

Heftruck-chauffeur m/v
voor een magazijn van een groot bedrijf in Kerkrade. Wij kunnen per direct kandidaten plaatsen. Bent u in het bezit van het heftruckrijbewijs, dan kunt u direct aan de slag. De baan is voor langere tijd. Hebt u interesse? Neem dan maandag contact met ons op.
Informatie: 045 - 465666, Wilma Smaling KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt

Kelner / serveerster m/v
met ervaring, voor een restaurant in Kerkrade. U bent representatief. Leefijd 18 tot 30 jaar. Tevens zoeken wij een keukenhulp m/v, die ervaring heeft met het bereiden van kleine gerechten. Leefijd 20 tot 35 jaar. Deze functies zijn voor langere tijd. Hebt u interesse, neem dan maandag contact met ons op.
Informatie: 045 - 465666, Wilma Smaling KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt

Techno Time
zoekt Technici

Techno Time is de landelijke uitzendgroep voor technisch personeel met 14 vestigingen in Nederland en België. Op korte termijn hebben wij plaats voor:

Chef Bedrijfsburo
Opt. HTS wtb, leefijd plusm. 35/40 jaar.
Tenminste enkele jaren ervaring in soortgelijke functie. Moet plannen, voorbereiden, leiding kunnen geven.

Machinesteller
Opt. MTS wtb. Ervaring met draaien en frezen.
Liefst 1 jaar ervaring; de functie is in 2 ploegdienst.

Mechanisch
Onderhoudsmonteur
Werkzaamheden, maar ook op het gebied van electrotechniek, zelfstandig storingen kunnen oplossen.

MTS Weg- en Waterbouw
Ervaring in tekenen met autocad. Vnl. stadsbouw. werk.

Vakantiewerkers
Diverse werkzaamheden in de techniek.
Voor alle functies geldt m.v.
Techno Time, Nobelstraat 1, Heerlen.
045 - 71 71 83
(24 uur per dag telefonisch bereikbaar)
VOOR GOEDE TECHNICI WORDT 'N TECHNIO TIME

Winkelpersoneel

Met spoed gev. WINKELMEISJE m/v voor slagen, ca. 18 jaar, liefst enige ervaring. 38-urige werkwEEK. Kalken, tel. 045-719966.

De Kouslagerij Jos en Pierre van Melick kan direct een full-time VERKOOPSTER plaatsen. Voelt u zich thuis in een gemiddeld team en staat de klant ook voor u op de eerste plaats, neem dan telefonisch contact met ons op voor het maken van een afspraak. Verkoopervaring strekt tot aanbeveling. Tel. 045-212651.

Brood- en banketbakkerij H. Cardinale, Geleen - zoekt een vakkundige, nette MEDEWERKSTER (v/m) voor de verkoop van brood en banket. Tel. 045-719966.

Gevr. enthousiaste (leerling) VERKOOPSTER (geen vakantiewerk). Plek van Eyndhoven, Valkenburg. Tel. 04408-12148.

Gevr. enthousiaste repr. dame als VERKOOPSTER/adviseur in meubelzaak op part-time basis. Duitse sprekt is een must. Br.o.n.r. B-1904, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Diversen personeel

Limburgs Dagblad
vraagt

Bezorg(st)ers
voor Heerlen/Voerendaal
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers
Voor meer info. over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdelsten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geenstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor

Brunssum, Heerlerheide, Merkelbeek, Schinveld en Nuth

Bezorg(st)ers

BBL-top wil samengaan met ING-groep forceren

schrijven spreekt het BBL-topkader zich uit voor een „strategische alliantie met één of meer complementaire buitenlandse banken”. Daarmee kanten zij zich wel heel duidelijk tegen de „Belgische verankering” zoals die tot stand zou moeten komen door het Gemeentekrediet een belang aan te bieden.

Banenverlies

Tankreiniger naar Limburg

De vestiging van de tankreiniger vergt een investering van zo'n 10 miljoen gulden. Er kunnen 15 mensen aan de slag.

Vaart achter oogst

Overplaatsing

De CNV-bestuurder wijst erop dat Unigro-personeel straks mogelijk elders moet werken. Zo kan bijvoorbeeld personeel van het distributiecentrum in Veenendaal straks overgeplaatst worden naar Doetinchem. Vanwege de relatief geringe afstand hebben echter noch bonden noch de ondernemingsraad hiertegen bezwaar gemaakt.

Daf naar Z-Afrika

EINDHOVEN - Daf heeft een contract getekend met Associated Automotive Distributors AAD in Zuid-Afrika voor de assemblage van bestelwagens, vrachtwagens en overbussen. Een woordvoerder van AAD in Eindhoven heeft dit gisteren meegedeeld.

Eindhoven is dat is gevestigd in Blackheath bij Kaapstad, is al vanaf begin dit jaar importeur en allenveertien woordvoerder van Daf voor Zuid-Afrika, Swaziland, Lesotho en Namibië. Bij de assemblage zal in belangrijke mate gebruik worden gemaakt van lokaal geproduceerde onderdelen.

Centraal

Unigro wil daarom de zogenoemde 'langzaam lopende artikelen' (niet bederfelijke waar als cosmetica, waarvan de winkels niet dagelijks nieuwe voorraad nodig hebben) centraal opslaan.

Doordeur ken

Daardoor komt in de kleinere distributiecentra meer ruimte vrij.

Atag Holding heeft wind in de zeilen

ULFT - Atag Holding in Ulft heeft in het eerste half jaar van 1992 een stijging van de netto winst verwezenlijkt van 16,5 procent.

ontwikkelingen al
de recent overgeno
men bedrijven (fiets
senfabriek Kog
Myata in Heeren
veen, HD kinderfiets
senfabriek in Keste
ren en kranenfabriek
Borma in Denemar

ken) hebben aan de winstgroei bijgedragen.

De omzet van de holding steeg met ruim 25 procent. Atag heeft 1.800 werknemers in dienst. De winstgroei werd vooral verwezenlijkt door de bedrijven die al in 1991 tot de holding behoorden.

beurs
Vakanties

AMSTERDAM - De Amsterdamse effectenbeurs heeft het hogere speelspel dat met name donderdagmiddag door een aantrekkend Wall Street en een vastere dollar kon vast te houden. Er werd ruim hoger begonnen, maar later op de dag kwamen veel koersen wat af. Gezien de opnieuw hogere start van de Amerikaanse beurs viel het allemaal een beetje tegen, zo vond men op de beurs, maar de aanhoudende stijging door de vakanties en het op handen zijnde weekeinde verklaarden veel.

De EOE-index eindigde op 300,74 en dat was slechts 0,11 punt boven het slot van donderdag. Van de koersindex algemeen ging zelfs 0,1 punt af op 205,1 door het gewicht van Koninklijke Olie in deze index. De omzet kwam gisteren op f. 1.533 miljoen uit, waarvan f. 455 miljoen in aandelen. Evenals bij de aandelen moesten ook veel obligaties na een prijshoudend begin later iets in koers terug.

Fokker blijft de gemoederen bezighouden. De koers van Fokker daalde 60 cent naar f. 31,20.

De internationale weerspiegelden met een verdeeld beeld de situatie op de hele aandelenmarkt. Koninklijke Olie moest hier 70 cent terug naar f. 150,70. Elders op de hoofdstad deden zich nog enkele uitdijvers voor. Amev liep vooral in de middag op en verliet de markt in 1,20 hogedag op f. 54. Uitgever Elsevier steeg f. 1,30 naar f. 107,30 en de VNU 80 cent naar f. 84.

Op de lokale markt deed Sphinx het goed. Rekening houdend met de ex-dividendnotering trok de koers f. 1,40 aan naar f. 52.

De optiebeurs beleefde een leuk inspirerende dag. Opties op de EOE-index vormde de actiefste klasse. Er gingen hierin 9.700 contracten om. De totale omzet op de EOE kwam gisteren uit op 32.000 contracten.

[illegible]

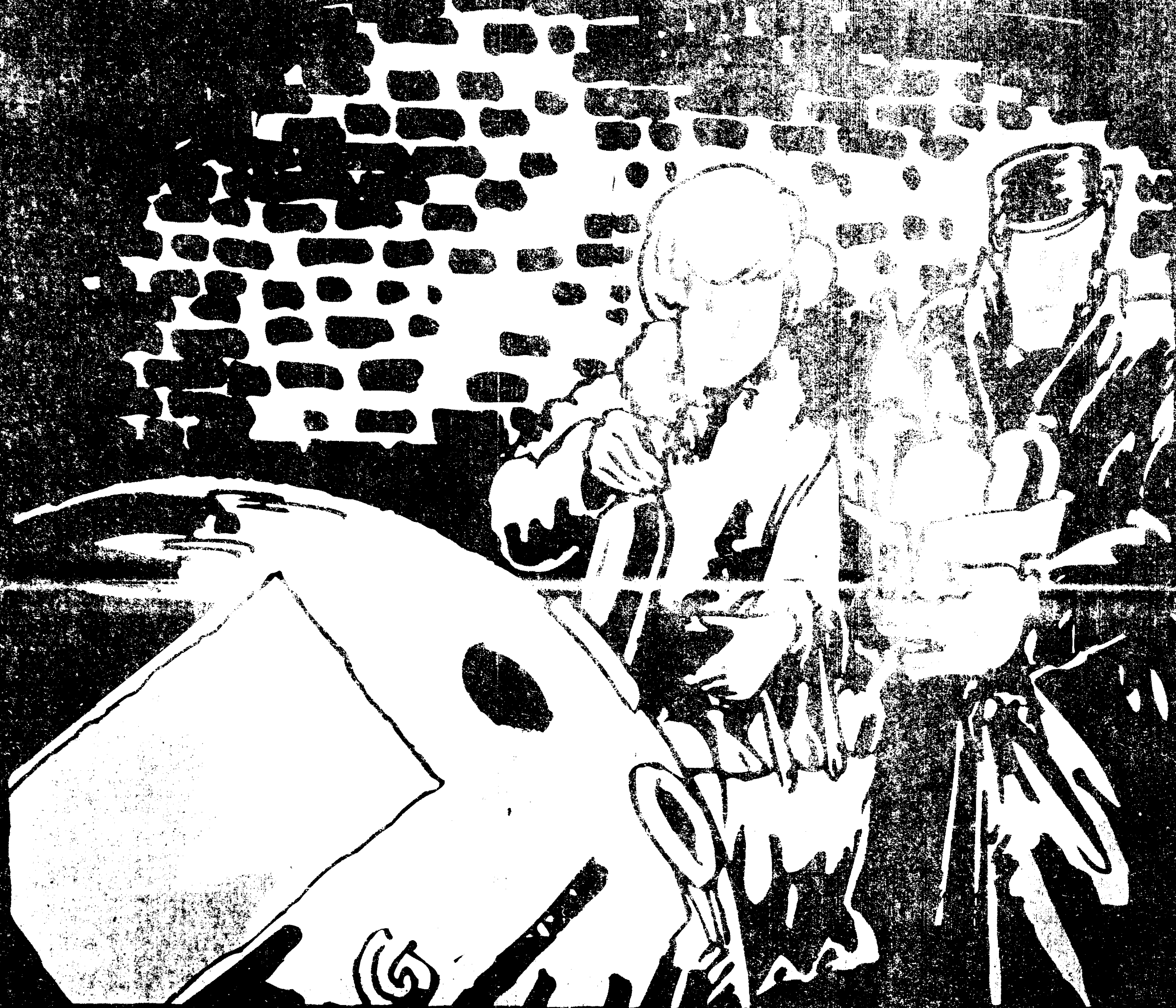

EDERLAND THUISDRINKERS

75% VAN ALLE ALCOHOL DRINKEN WE THUIS.

**SAMEN IS DAT FL. 4.600.000.000 PER JAAR.
JAAR IN, JAAR UIT.**

MINDER IS OÓK GENOEG

INFORMATIE: CAD, 045- 719577

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37. TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5. TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE. MARKT 42. TEL. 045-455506. 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81. TEL. 045-256363.

Jongeren in verzet na doven kampvuur Agenten gemolesteerd

HEERLEN - Twee Heerlense agenten zijn donderdagnacht aangevallen door enkele jongeren. Een van hen trok in het nauw gedreven zijn dienstwapen. De agenten raakten lichtgewond. Ze moesten zich onder doktersbehandeling stellen. De politie heeft inmiddels

drie verdachten, twee mannen (20 en 23 jaar) en een 23-jarige vrouw, aangehouden en wegens openlijke geweldpleging ingesloten. De agenten werden gemolesteerd toen ze een groep van twintig jongeren uitte wilden drijven. De jongeren zorgden op het Beers-

dalplein in Heerlen voor overlast. Het plein lag bezaaid met lege flessen bier. Ook was er een kampvuur ontstoken. Op het moment dat de agenten probeerden het kampvuur te doven, sloeg de vlam in de pan. Een aantal jongens be-

sprongen een van de politiemensen en schopten hem. Ook zijn partner kreeg klappen toen hij zijn collega wilde ontzetten.

De Heerlense politie neemt de zaak bijzonder hoog op en is met een grootscheeps onderzoek gestart. Inmiddels zijn de namen van de meeste betrokkenen bekend en in de komende dagen zullen meer aanhoudingen volgen.

Houben waarnemer in Onderbanken

ONDERBANKEN - Gouverneur E. Mastenbroek heeft oud-burgemeester M. Houben (61) van Melick en Herkenbosch aangewezen als waarnemend burgemeester van Onderbanken. Houben die in januari van het vorig jaar afscheid nam als burgemeester van Melick en Herkenbosch gaat op donderdag 16 juli aan de slag als waarnemer. Het college van Onderbanken had

Mastenbroek nadrukkelijk gevraagd om een waarnemer. Burgemeester Vincent Ritzer begint 16 juli in zijn nieuwe gemeente Beesel. Het duurt nog zeker zeven maanden voordat er een opvolger benoemd zal worden. Daarbij komt nog dat het college van B en W een drukke agenda heeft. De twee part-time wethouders J. Theunissen en R. Cremers-Koekkoek hebben te weinig tijd om Onderbanken een dergelijke lange periode te besturen. Houben is geboren in Schinnen. Gedurende twaalf jaar was hij burgemeester van het Middenlimburgse Melick en Herkenbosch. Daarvoor was Houben zes jaar eerste burger en tevens gemeentesecretaris van Thorn.

● M. Houben
Foto: JAN PAUL KUIT

Getuige grijpt tasjesrover

MAASTRICHT - Een oplettende automobilist heeft een tasjesrover aangehouden na een mislukte poging op de Sint Annalaan een schoudertas weg te grissen. Het slachtoffer liet haar tas niet los en werd enkele meters over de grond gesleurd. De getuige zette met zijn auto de achtervolging in en greep de man voor deze in een wachtende auto kon springen. De bestuurder van de wagen reed zonder dader weg.

Pillen gestolen in Kerkrade

KERKRADE - Onbekenden hebben donderdagmiddag in Kerkrade een bruine tas waarin zich medicijnen bevonden tegen wespenteksten gestolen. Het gaat om de merken Oradeon en Cirtex. Gebruik van de pillen kan levensgevaarlijk zijn.

Vrouw verliest 6200 gulden

KERKRADE - Een bejaarde vrouw uit Kerkrade heeft donderdag in het centrum van de gemeente een enveloppe met 6200 gulden verloren. De vrouw is ernstig gedupeerd.

Opnieuw tipgeld uitgelooft

MAASTRICHT - Er is opnieuw een bedrag uitgelooft voor de tip die kan leiden tot oplossing van de mishandeling van de stier in een Ilters weiland. Nadat de Maastrichtse dierenbescherming al eerder 1100 gulden inzette voor de gouden tip, heeft de Politie Dier- en Milieubescherming 500 gulden uitgelooft voor aanwijzingen die leiden tot aanhouding van de dader, die in de nacht van 27 op 28 juni een stier met stalen pijlen zo ernstig verwondde dat het dier moest worden afgemaakt.

Viuchtelingen naar Urmond

URMOND - Traditiegetrouw komen ook dit jaar weer 50 kinderen uit het vluchtelingenkamp Traiskirchen bij Wenen op vakantie in Urmond en omgeving. De vluchtelingen komen dit jaar vooral uit Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Macedonië, Albanië, Iran en Irak. De vakantie is georganiseerd door de Stichting Europa Kinderhulp in samenwerking met de Vriendenkring Traiskirchen uit Urmond.

Regiopolitie houdt onderzoek

HEERLEN - De politie in Zuid-Limburg wil weten hoe de bevolking over haar denkt. Daarom heeft een gespecialiseerd bureau in Den Haag opdracht gekregen in de regio een enquête te houden. Ongeveer 2800 Limburgers van 15 jaar en ouder in deze regio kunnen nog deze maand een telefoontje verwachten.

Geleen geeft minder geld vliegveld

GELEEN - De gemeente Geleen verlaagt de bijdrage in het exploitatiekosten van vliegveld Beek de komende vijf jaar met 4 procent tot iets meer dan 48 mille. Alle partijen in de gemeenteraad van Geleen hielden afgelopen donderdag vast aan hun standpunt dat ook deze subsidiepositie niet mocht ontkomen aan de bezuinigingsronde, die dit jaar alle door Geleen gesubsidieerde instellingen en instituten treft.

FNV wil debat met wethouder

HELDEN - De FNV Limburg heeft wethouder A. Kersten van Helden uitgenodigd voor een openbare discussie over de rechten van werkloze schoolverlaters. De vakbond reageert daarmee op de strenge sanctiëring van werkloze schoolverlaters door de sociale dienst in Helden. De wethouder heeft in samenspraak met de sociale dienst in die gemeente bepaald dat de schoolverlaters tijdens de vakantieperiode geen uitkering krijgen, omdat er voldoende seizoenswerk is.

Koning Boudewijn tegen lawaai

MAASMECHELEN - Koning Boudewijn wil het lawaai van het rallycrosscircuit op de Duivelsberg, vlakbij zijn villa in Opgrimbie, tot een minimum beperkt zien. Dat heeft het hof aan het gemeentebestuur van Maasmechelen laten weten. De Duivelsberg ligt naast huize Friedhem, het koninklijk verblijf van Boudewijn en Fabiola in Opgrimbie-Maasmechelen. De koning wordt in zijn bezwaar bijgestaan door een petitie-actie van de mensen van de buurt 'Heikant'. Ook de nabijgelegen camping 'Kikmol' vreest lawaaihinder. Door de nieuwe milieuwetgeving krijgen de koning en de buurtbewoners de kans om hun bezwaren te uiten. Bovendien is Boudewijn bang dat het aantal rallycrossen zal worden uitgebreid.

CAD: meer geld nodig voor hulpverlening

Steeds meer gokverslaafden

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het aantal gokverslaafden dat hulp vraagt bij het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) in Limburg wordt steeds groter. Volgens CAD-directeur Fred Gijssels moeten de gemeenten het consultatiebureau financieel meer steunen om de verslaafdenzorg in het algemeen beter aan te pakken.

In 1990 was het aantal gokverslaafden aan wie door het CAD Limburg hulp werd geboden nog gering (75 personen), omdat de overheid geen toestemming gaf om deze mensen te helpen. Afgelopen jaar werd die toestemming wel gegeven, maar werden nog niet de benodigde financiële middelen verstrekt. Daarom ook liet het CAD gokverslaafden slechts beperkt tot de hulpverlening toe. In totaal werden 187 personen geholpen.

In het jaarverslag over 1991 merkt het CAD Limburg op dat gokverslaafden vaak relatief jong zijn. Meer dan de helft is jonger dan 25 jaar. Ze zijn in meerderheid van het mannelijke geslacht. Opvallend in deze groep is verder dat het merendeel werkt. Vergeleken met de alcohol- en drugsverslaafden is dit zeer opmerkelijk.

Het CAD is van mening dat kansspelautomaten zo snel mogelijk uit cafetaria's en frituurs moeten worden verwijderd. Uit onderzoek blijkt dat de meeste gokverslaafden hun 'carrière' op jeugdige leeftijd in dit soort gelegenheden beginnen. In dit kader heeft het CAD inmiddels een brief gestuurd naar alle gemeenten.

Met betrekking tot de alcoholconsumptie is duidelijk dat de stabilisatie van de afgelopen jaren zich voortzet. De totale consumptie, zo laten landelijke registratiecijfers zien, liepen zelfs enigszins terug. Toegenomen is wel weer het gebruik van alcoholarm bier. Het CAD benadrukt evenwel dat het alcoholprobleem nog altijd gigantisch is. De totale kosten als gevolg van de alcoholproblematiek in de gezondheidszorg, bij politie, justitie en bedrijfsleven bedragen 'circa twee miljard'.

Ondanks de stabilisatie van het drugsprobleem nam het aantal aanvragen voor deelname aan het Zedonprogramma in 1991 toe. Zedonag zelf, dat drie regiobureaus in Heerlen, Sittard en Maastricht een wachtlijst moesten instellen.

Het totale aantal cliënten bij het CAD nam vorig jaar weer toe tot 1.006 cliënten.

Man in Genk doodgeschoten

GENK - In het centrum van Genk werd donderdag, een 52-jarige man doodgeschoten. Het slachtoffer zat in zijn geparkte wagen te wachten toen hij de eerste keer beschoten werd. Hij slaagde er nog in uit zijn wagen te kruipen en een vijftien meter verder gelegen zaak binnen te strompelen. Hij werd gevolgd door zijn belager naar een antiekzaak. Daar maakte de moordenaar de man af met een schot door het hoofd. De politie denkt dat het om een afrekening in het koppelbazenmilieu gaat.

voor zoveel francs praat heel Valkenburg Frans maar de helft van Vaals Duits daar vallen we over punaise

● Vriendelijke adviezen voor vakantiegangers worden welwillend geaccepteerd.

Foto: DRIES LINSSEN

Van onze correspondent

BOCHOLTZ - „Denkt u ook aan de autogordel op de achterbank“, zegt een agent op ontspannen toon tegen een tiener die het druk heeft met zijn walkman in de auto. Op het terrein van de Rijkswaterstaat, net naast de A76 bij de grensovergang Bocholtz, vinden verkeerscontroles plaats. Speciaal letten de 35 politiemensen op de caravans van de vakantiegangers. Zijn ze niet te zwaar beladen. Is de koppeling goed?

De grote controle van het recreatieverkeer is een gezamenlijk initiatief van de politiekorpsen van Heerlen, Brunssum, Landgraaf,

Politiecontrole in ontspannen sfeer

de rijkspolitiegroep Krijtland en het korps van Kerkrade. Verkeerschef van Kerkrade, Karl Artz, heeft de leiding. „In principe controleren wij de benodigde papieren en de technische staat van de caravan. We hebben afgesproken de mensen coulant te behandelen en niet onnodig geld uit de zak te kloppen. Wij zijn de laatste die hen het vakantieplezier willen bederven.“

De actie heeft een preventief karakter. Dat blijkt ook uit de aanwezigheid van twee mensen van Veilig Verkeer Nederland. De achterbak van hun auto puilt uit van de folders die de toeristen moeten behouden voor misstapen tijdens de reis. De brandweer onderzoekt gasflessen op lekkage. Van de ruim tweehonderd onderzochte combinaties blijkt eenderde deel niet geheel

in orde. Kleine reparaties worden gratis of tegen een kleine vergoeding uitgevoerd. Relatief veel Belgen worden door de motoragenten van de A76 geplukt en naar het terrein gevoerd. De Nederlandse vakantiekaravaan moet nog komen. Een filmploeg van het NOS-journaal maakt opnamen.

Sommige controleurs verslikken zich bijna in hun koffie als een Rotterdamse echtpaar het terrein opzoekt met achter de auto een negen meter lang gevaarte. Het is een zweefvliegtuig waarmee de eigenaar in het Hongaarse Beckes Caba gaat deelnemen aan de Europese kampioenschappen zweefvliegen. Technisch blijkt het transport in orde.

Wethouder Landgraaf opnieuw in opspraak

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De Landgraafse wethouder Nic Odekerken heeft via wegenbouwer Ton van Doezele begin dit jaar tegen korting een partij tegels aangeschaft. De al sterk verzwakte positie van de wethouder is met het bekendworden hiervan nog verder ondergraven.

Cruciaal in Odekerkens verdediging is de betaling aan Van Doezele. Odekerken zegt dat hij op 16 april zesduizend gulden aanbetaalde en op 2 juni het restant à f1567,44 voldeed. De wethouder kan echter slechts kwitanties overleggen, omdat hij contant betaalde. „Ik heb geld van de bank gehaald en ben ermee naar Van Doezele gegaan.“

Odekerken zegt dat Van Doezele hem slechts in een moeilijke persoonlijke situatie de helpende hand heeft toegestoken. Samen

met de reis die Odekerken en collega-wethouder Wiel Heinrichs met Van Doezele naar Ierland maakten, neemt de druk op de Landgraafse coalitie echter toe.

Donderdag oordeelt de gemeenteraad over Odekerken en Heinrichs. „Als de meerderheid geen vertrouwen meer in ons heeft, stappen wij op.“, zegt Odekerken. De CDA-fractie heeft al besloten om dan geen nieuwe wethouders aan het Landgraafse college te leveren. Fractie leider Sjir Kockelkoren: „Wij vinden deze kwestie niet van dien aard dat het vertrouwen in de wethouders is geschaamd. Zegt de raad toch zijn vertrouwen in hen op, dan moeten de andere fracties het maar oplossen.“

Zie verder pagina 13

● Nic Odekerken: politiek of persoonlijk drama?

(ADVERTENTIE)

Limburgs dagblad

KENT U MENSEN DIE DE KRANT VAN LIMBURG NOG NIET LEZEN?

Maak hen abonnee. U ontvangt dan van het Limburgs Dagblad een leuk cadeau. Kies zelf maar uit! De nieuwe abonnee ontvangt de krant de eerste 2 weken gratis.

Naam nieuwe abonnee: ..... Adres: .....
Postcode/Plaats: ..... Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): ..... (VGX)

De betaling gebeurt automatisch: ..... via acceptgiro: .....
f 27,45 per maand f 28,45 per maand
f 82,35 per kwartaal f 83,35 per kwartaal

Handtekening nieuwe abonnee: ..... (bij automatische betaling)

Aangemeld door: ..... Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Kruis hier één van de onderstaande cadeau's aan:

☐ parkerpen

☐ memokubus

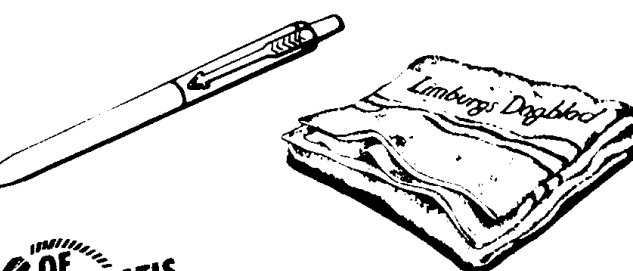
☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad

Antwoordnr. 46

6400 VB Heerlen

OF GRATIS
06-022 99 11

U ontvangt uw geschenk nadat de nieuwe abonnee de eerste betalingstermijn heeft voldaan.

D66 en Groen Links hekel en voorliefde GS voor verbranding

Oppositie in Staten eist bezinning over afvalberg

Hoge onderscheiding

President-directeur Johannes Baptist van Vliet van de N.V. Koninklijke Sphinx is gisteren onderscheiden met het Officierschap in de Belgische Kroonorde. De Belgische ambassadeur dr. L.J.M. Ceyssens heeft Van Vliet in het Belgische consulaat in Maastricht de decoratie opgespeld. De topman van Sphinx kreeg de onderscheiding voor de diensten die het bedrijf heeft voor België. Er bestaan nauwe banden tussen de Sphinx en dit land, waar 40 procent van de medewerkers wonen. Naast bedrijven in Frankrijk en Duitsland bezit de Sphinx in België een tweetal sanitair-fabrieken, namelijk Warneton en Novoboch. Gastheer bij de plechtigheid was consul generaal van België H.J.A. M. Schaepman.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Extra meldposten vlucht Bordeaux

LANDGRAAF - Bij gunstige omstandigheden worden ruim 10.000 duiven uit Nederland naar Bordeaux gelost in Bordeaux voor een race over 800 kilometer. Gezien de recorddeelnemers aan dit concours heeft de organisatie Zuid Limburgse Unie nog twee meldposten toegevoegd: P. Bussel, tel. 04406-12504 en W. van Bort, tel. 04454-63194. Deze organisatie maakt eveneens bekend dat er in komende maanden voor internationaal en niet dinsdag maar aanstaande zaterdag is.

MAASTRICHT - Het college van bestuur van de Rijkshogeschool Maastricht heeft het ontslag ingetrokken van Hans van Dijk, docent algemene muziekdidactiek aan het conservatorium. Van Dijk was in april samen met drie andere docenten ontslagen, in het kader van bezuinigingen. Het conservatorium besloot toen ook te snijden in het didactische deel van het lesprogramma. Volgens collegevoorzitter

Conservatorium trekt ontslag didacticus in

ter mr. J. Gijsen staat met het intrekken van het ontslag van Van Dijk ook die maatregel weer ter discussie. Van Dijk had in april al aangekondigd naar de ambtenarenrechter te stappen om zijn ontslag aan te vechten. Zijn verweer luidde dat hij op grond van zijn oplei-

ding multi-inzetbaar is. Naast didactiek geeft hij ook muziek- en cultuurgeschiedenis.

Het conservatorium moet nu naar weer andere wegen zoeken om de bezuinigingen van ongeveer 300.000 gulden door te kunnen voeren. Het plan om 26

docenten te ontslaan voor de uren waarvoor ze geen leerlingen hebben, het zogenaamde deeltijdsontslag voor 'holle' uren, werd eerder deze maand ingetrokken. Het bleek dat de docenten na zo'n ontslag geen uitkering zouden ontvangen en dat vond de schoolleiding onaanvaardbaar. Mr. Gijsen kon gisteren niet vertellen hoe het conservatorium de komende jaren geld denkt te besparen.

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De nieuw te bouwen afvalverbrandingsinstallatie in Midden-Limburg mag onder geen beding worden aangemerkt als de meest aangewezen techniek om de afvalberg in deze provincie te lijf te gaan. Ook de meest recente verwerkingsprocedures, vooral die van vergisting door middel van bacteriën, moeten gelijke kansen krijgen in de uiteindelijke besluitvorming door de provincie.

Die harde eis legden de oppositiefracties van D66 en Groen Links in Provinciale Staten gisteren op tafel tijdens een vergadering van de vaste commissie voor milieuzaken. Zowel D66-woordvoerder Clemens Degenaar als zijn Groen Links-collega Karin Kienhuis waarschuwde PvdA-gedeputeerde Jan Tindemans zich niet op voorhand al vast te leggen op de verbrandingstechniek als 'paardemiddel' tegen het Limburgs afvalprobleem.

Het was vooral Degenaar die Tindemans en de coalitiefracties met een klemmende oproep trachtte te interesseren voor de nieuwe vergistingsmethode. „Natuurlijk, ik ben mij er ook van bewust dat we een deel van ons afval zullen moeten verbranden. Daar valt niet aan te ontkomen. Maar al zijn de installaties in ons land nog betrekkelijk onbekend, vergisting biedt buitengewoon veel perspectief. Sla de recente vakliteratuur er maar op na. Daarom zouden we op zijn minst in deze commissie zeer zorgvuldig moeten bekijken of vergisting niet naast verbranding kan plaatsvinden. Om te beginnen door alle mogelijke informatie hierover te verzamelen. Zelf ben ik daar trouwens al volop mee bezig.”

In zijn pleitrede wees de Democraat er nog eens met nadruk op dat afvalvergistings niet alleen milieuvriendelijker maar ook aanmerkelijk goedkoper is dan verbranding. Degenaar stelde de commissieleden vervolgens voor op korte termijn

een werkbezoek te brengen aan de nieuw gebouwde vergistingsinstallatie in Drente. Ook Kienhuis drukt Tindemans nogmaals op het hart geen overhaaste beslissingen te nemen.

CDA-woordvoerder Harry Govers toonde zich best bereid Degenaar voor zijn inspanningen een schouderklopje uit te delen. Om er echter in één adem aan toe te voegen dat het ambtelijk apparaat van de provincie 'mans en deskundig genoeg' is om zelf alle benodigde informatie over de meest geavanceerde afvalverwerkingstechnieken te vergaren.

Serieus

De milieugedeputeerde van zijn kant hamerde erop dat de indruk als zouden GS vergisting niet serieus nemen, op een misverstand berust. Als 'bewijs' voor zijn stelling verzekerde Tindemans dat ook deze afvalverwerkingstechniek 'gewoon wordt meegenomen' in de lopende Milieu Effect Rapportage (MER) voor de geplande verbrandingsinstallatie. „En dan lijkt het me raadzam en niet meer dan logisch dat we over deze kwestie pas discussiëren zodra die MER is vastgesteld. Eerder heeft weinig zin.”

Verleden week nog gaf Tindemans, tijdens een werkbezoek van dezelfde Statencommissie, met zoveel woorden te kennen dat nog langer wachten op allerhande nieuwe ontwikkelingen onverantwoordelijk risico's met zich mee zou brengen.

De Cauberg in Valkenburg als finale in de etappe van vandaag. Vandaag zal het achter de dranghekken niet zo rustig zijn. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Valkenburg stroomt vol

Van onze verslaggever

VALKENBURG - Naarmate de dag vordert, nam gisteren de verkeersdruk in Valkenburg toe. Iedereen weet nu dat vandaag de Tour de France in het Geulstadije arriveert. Hotels, appartementen, pensions en campings stromen vol. De meeste accommodaties zijn volgeboekt. Op zeer beperkte schaal is er nog een plekje te vinden.

De meeste vraag is naar overnachtingen voor slechts één dag. Een woordvoerder van de plaatselijke VVV liet weten dat in Valkenburg bijna geen éendaagse overnachtingen meer te vinden zijn. De meeste verblijfsaccommodaties houden zich aan reserveringen voor minimaal twee nachten. Zij adviseert de wielersliefhebbers die slechts één dag van het Tourfeest komen genieten, op zoek te gaan naar een verblijfplaats in de buurgemeenten of in de Oostelijke Mijnstreek.

Creativiteit

De laatste kilometers in Valkenburg wordt een ware Europees wielerspektakel. Daar is iedereen het over eens. In het verleden heeft Valkenburg dit nadrukkelijk bewezen. Rond de Cauberg wordt het uiteraad weer een mierennest van en-

thousiastelingen die hun favorieten als het ware naar boven zullen schreeuwen.

Her en der werd gisteren nog flink getimmerd en werden nog snel wat vaantjes en ballonnen opgehangen. De verkeerschaos die er ongetwijfeld zal zijn, zal voor de weggebruikers veel creativiteit vergen. Aangezien de Tourkaravaan vandaag morgen door zeven gemeenten van het Merelland denderd, is een goede samenwerking tussen de verschillende politiekorpsen een must.

Adjutant Klein Overeem van de rijkspolitie groep Valkenburg noemt de nauwe samenwerking tussen de korpsen een eerste start voor een verdere regionale samenwerking binnen de nieuwe regiopolitie Limburg-Zuid.

De commandopost van de politie is tijdens de twee Tourdagen ondergebracht in het scoutinggebouw aan de Burg. Henssingel. PIT-telecom was gisteren druk in de weer om al de benodigde apparatuur te plaatsen en verbindingen aan te brengen. Dertig politiemensen zullen de post permanent bemannen.

Pers

De Tourkaravaan is een wielerspektakel die elke dag op reis is door Europa. Via zestig radiostations doen zo'n 130 journalisten rechtstreeks ver-

Vijf maanden celstraf voor verkrachter (20)

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De rechtbank te Maastricht heeft gisteren een jongeman uit Heerlen veroordeeld tot een gevangenisstraf van negen maanden celstraf, waarvan vier voorwaardelijk. De rechtbank achtte bewezen dat de man in juni 1990 een toen 14-jarig meisje in zijn ouderlijk huis heeft verkracht.

De twintigjarige Heerlenaar werd vrijgesproken van een andere verkrachting enkele maanden later in Gulpen. Officier van justitie mevrouw mr. K. Janssen vroeg voor dat feit twee weken geleden zelf al vrijspraak: tegenover de ontkenning van de Heerlenaar stond alleen de verklaring van het meisje.

Ook voor een telastegelegde aanranding in een VSL-bus in november van 1990 volgde geen veroordeling. In de telastelegging was geen omschrijving opgenomen waaruit de 'ontuchtige handelingen' zouden bestaan. De rechtbank verklaarde de telastelegging ongeldig.

Officier Janssen eiste twee weken geleden een gevangenisstraf van achttien maanden waarvan zes voorwaardelijk voor de eerste verkrachting en de aanranding.

slag van de etappes. Dagelijks zijn 29 televisiestations met 120 reporters in de eter om de kijkers te informeren over de stand van zaken in de laatste veertig tot vijftig kilometers, met aan het eind van de dag nog samenvattingen.

De Tourorganisatie heeft 560 schrijvende en fotograferende journalisten permissie geven de Tour te volgen. Behalve al deze persmensen, zijn er nog zo'n 750 technici en chauffeurs aanwezig die de beschikking hebben over 600 auto's.

EG

Nadrukkelijk aanwezig in de Tour is dit jaar de Europese Gemeenschap (EG). Het jaar 1993 zal het jaar zijn van Europa zonder grenzen. De Ronde van Frankrijk rijdt dit jaar door zeven lid-staten van de EG. Bij het passeren van de grenzen zal telkens een aparte tussensprint plaatsvinden. In Valkenburg sieren tal van EG-vlaggen de gevels van de gebouwen. In het Streekmuseum aan de Grote Straat is een informatiestand ingericht.

„Europa is alom vertegenwoordigd”, aldus Theo Hustinx, directeur van het bureau in Nederland van de Commissie van de Europese Gemeenschappen. „Misschien dat de EG net zo beroemd wordt als de Tour de France.”

Justitie onderzoekt beschuldiging Kunicon over corruptie Meerssen

De Maastrichtse rechter-commissaris heeft in het kader van het onderzoek de advocaat, curator van Kunicon, en Kunicon-directeur Kuipers opgeroepen voor een gesprek dat waarin beslist wordt of er een voorlopig getuigenverhoor gaat plaats-

vinden. De VPRO, die de uitspraken van Oostdijk in mei in een radioprogramma uitzond, is opgeroepen als getuige.

„Voor ons is het ten eerste de vraag wat er precies gezegd is,” liet de

Meerssense burgemeester K. Majoor gisteren weten. „Ten tweede willen we vastgesteld zien of Oostdijk zorgvuldig heeft gehandeld door zomaar de beschuldiging die de directeur van het bedrijf tegen hem uitte, te herhalen.”

De gebeurtenissen speelden zich af in 1985, bij de aanbesteding van het stamriool in Meerssen. Ondanks het feit dat Kunicon het laagste inschreef, kreeg het de opdracht niet, volgens B en W omdat het bedrijf niet de juiste soort buizen had opgevoerd. Kunicon stapte naar de rechter en kreeg een schadevergoeding van 300.000 gulden toegewezen.

Nic Odekerken: politiek of persoonlijk drama?

DOOR RIK VAN DRUTEN

LANDGRAAF - Nic Odekerken is 'totaal kapot'. „Het heeft me emotioneel aangepakt. Ik heb het zwaar gehad, in de coalitie, en in de commissie ABA.” Donderdag komt daar de openbare raadsvergadering bij, waar over zijn politieke lot wordt beslist.

Het begon met de reis die Odekerken en wethouder Wiel Heinrichs samen met wethouder Ton van Doezaelaar naar Ierland maakten. Hun verblijfskosten betaalden ze zelf, de reis was voor Van Doezaelaar. Diens bedrijf werkt in Landgraaf aan de renovatie van het rioolstelsel. De Landgraafse politiek veroordeelde de manoeuvre van beide CDA-wethouders, met de affaire Baars in het geheugen, in termen variërend van 'onhandig' tot 'grof en onbegrijpelijk’.

Voor Odekerken voegde zich een nieuwe onthulling bij die van de Ierland-trip: de aanschaf van een partij tegels a 7567,44 gulden voor zijn nieuwe woning, via dezelfde aannemer: Ton van Doezaelaar. „Toen ik ging bouwen, wilde ik juist alle verdenkingen voorkomen. Daarom nam ik een aannemer in de

arm die nog nooit een steen voor de gemeente Landgraaf heeft gelegd: Moonen-Luckers.”

Nog steeds was er weinig aan de hand toen Odekerken via een schoonzoon van CDA-fractieleider Sijr Kockelkoren bij de personeelswinkel van Sphinx in Maastricht tegels en sanitair kon betrekken. Van een zakelijke relatie tussen de gemeente en Kockelkorens schoonzoon of Sphinx was immers geen sprake.

Het was Odekerkens ernstig zieke vriendin die voor de badkamer een fraaie tegel uitkoos. Op 30 december vorig jaar overleed zij aan kanker. Odekerken: „Toen we die tegels gingen uitzoeken, was dat de laatste keer dat Wilma buiten was. Voor ze stierf, beloofde ik dat ik het huis zou laten afbouwen zoals we dat samen hadden uitgekoken.”

Daarom, zegt Odekerken, was het een tegenvaller toen Sphinx de tegels niet aan particulieren bleek te leveren. „Toen kwam Ton van Doezaelaar een keer bij me langs. „Dan bestel je toch via mij,” stelde hij voor. Zonder er verder bij na te denken, ben ik daar op ingegaan. Ik had natuurlijk ook zelf, zonder korting die tegels kunnen kopen. Maar ik zat zwaar in de put, Wilma was

stervende. Ik had op dat moment wel iets anders aan mijn hoofd.”

Begin april werden de tegels geleverd. Alles is betaald, zegt Odekerken. „Hier liggen de kwitanties.” Een kwitantie gedateerd 16 april voor zesduizend gulden, een van 2 juni waarop het restant is verantwoord. Odekerken toont een bankafschrift waaruit blijkt dat hij een op 10 april 5.600 gulden van de bank haalde.

Odekerken vraagt om begrip, maar zijn politieke carrière hangt aan zijn zijden draadje. In het geruchtencircuit gonst het van andere zaken waarmee hij zich door zijn zakelijke relaties privé bevoorreed zou hebben. De wethouder verzekert dat er geen verborgen skeletten in de kast zitten. „Die geluidswal bij mijn huis moest er komen omdat hier huizen worden gebouwd en de geluids-overlast zonder wal boven de wettelijke normen zou komen.”

Ook met de reis die hij samen met wethouder Heinrichs twee jaar geleden naar een Caterpillar-demonstratieterrain in het Spaanse Malaga maakte, is niets onoirbaars aan de hand, vindt Odekerken. „Wiel en ik interesseren ons voor dergelijke zaken. We kregen van de Nederlandse

● Nic Odekerken

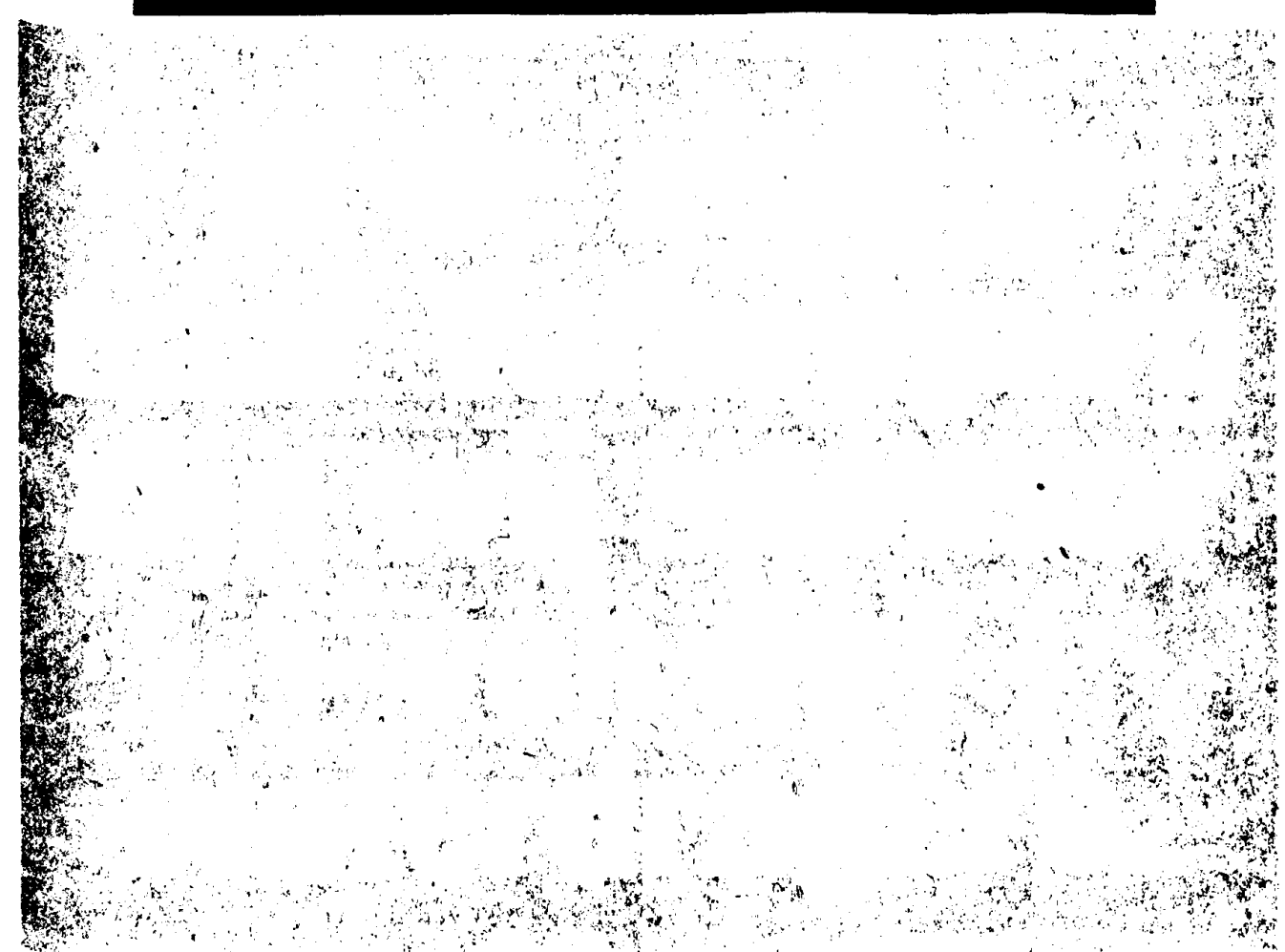
Caterpillar-dealer een uitnodiging om er - tegen betaling - naartoe te gaan. Dat hebben we toen samen met onze vrouwen gedaan.

Odekerken laat een bankafschrift zien waaruit de overschrijving van drieduizend gulden blijkt aan Geveke Zwaar Materieel in Amsterdam, de Caterpillar-dealer. Een woordvoerder van Geveke meldt dat drieduizend gulden het normale bedrag is dat voor zo'n excursie moet worden betaald.

Ondanks alles overweegt Odekerken niet om op te stappen, evenmin overigens als Heinrichs. Dat zou lijken op een schuldbekenenis. „Ik erken dat ik onverstond ben geweest, maar ik heb me niet persoonlijk willen bevoorreen.”

(ADVERTENTIE)

ZATERDAG 11 JULI '92 TOUR DE FRANCE

Ga echter bewust en zuinig met drinkwater om, draai de waterkraan op tijd dicht.

'Gebruik wat je nodig hebt. Niet méér!'

Want u wilt toch niet alleen vandáág het-wonder-uit-de-kraan maar ook graag morgen en overmorgen en alle dagen erna.

Limburgs drinkwater, zorg van WML...nu én later!

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

Informatie over bewust omgaan met drinkwater:
WML, sektor Voorlichting, Antwoordnummer 1333, 6200 VB Maastricht.
Tel. 043-217841

OVERFILED

Unkempt & Untidy

50%

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

woonkultuur

1. Die Kosten der Herstellung der Waren sind zu berücksichtigen, wenn die Waren
 2. in der Gemeinschaft hergestellt wurden oder wenn die Waren aus der Gemeinschaft
 3. stammen und die Kosten der Herstellung der Waren in der Gemeinschaft
 4. zu berücksichtigen sind, wenn die Waren aus der Gemeinschaft stammen und
 5. die Kosten der Herstellung der Waren in der Gemeinschaft zu berücksichtigen
 6. sind, wenn die Waren aus der Gemeinschaft stammen und die Kosten der
 7. Herstellung der Waren in der Gemeinschaft zu berücksichtigen sind, wenn die
 8. Waren aus der Gemeinschaft stammen und die Kosten der Herstellung der Waren
 9. in der Gemeinschaft zu berücksichtigen sind, wenn die Waren aus der Gemein-
 10. schaft stammen und die Kosten der Herstellung der Waren in der Gemein-

Wissenschaftsbüro Heerlen

LONDEN: 19 juli 1995
 De heer J. van der Vlist
 Postbus 100
 1000 AA Amsterdam
 Ingeleverd vóór 18 juli 1995
GRATIS THEATERWEEKEND LONDON.

JO. HANS & CO. KRAMERBOURG, VERKÖPERS- & VERL. F. H. STÖCK

OP = OP

IN ONZE 3 SPECIAALZAKEN

OPRUIMING

met 10 - 20 - 30 - 40% korting op:

**Bankstellen - Salontafels - Wandmeubels
Toogkasten - Slaapkamers - etc.**

VEGERS MEUBELN

**Eiken klassiek.
Honigmanstraat 47
Heerlen**

**Slaapkamers
Heerlerbaan 235
Heerlen**

Moderne Meubelen
Licht 2
Kerkrade

[illegible]

doi:10.1017/S0007122612000091

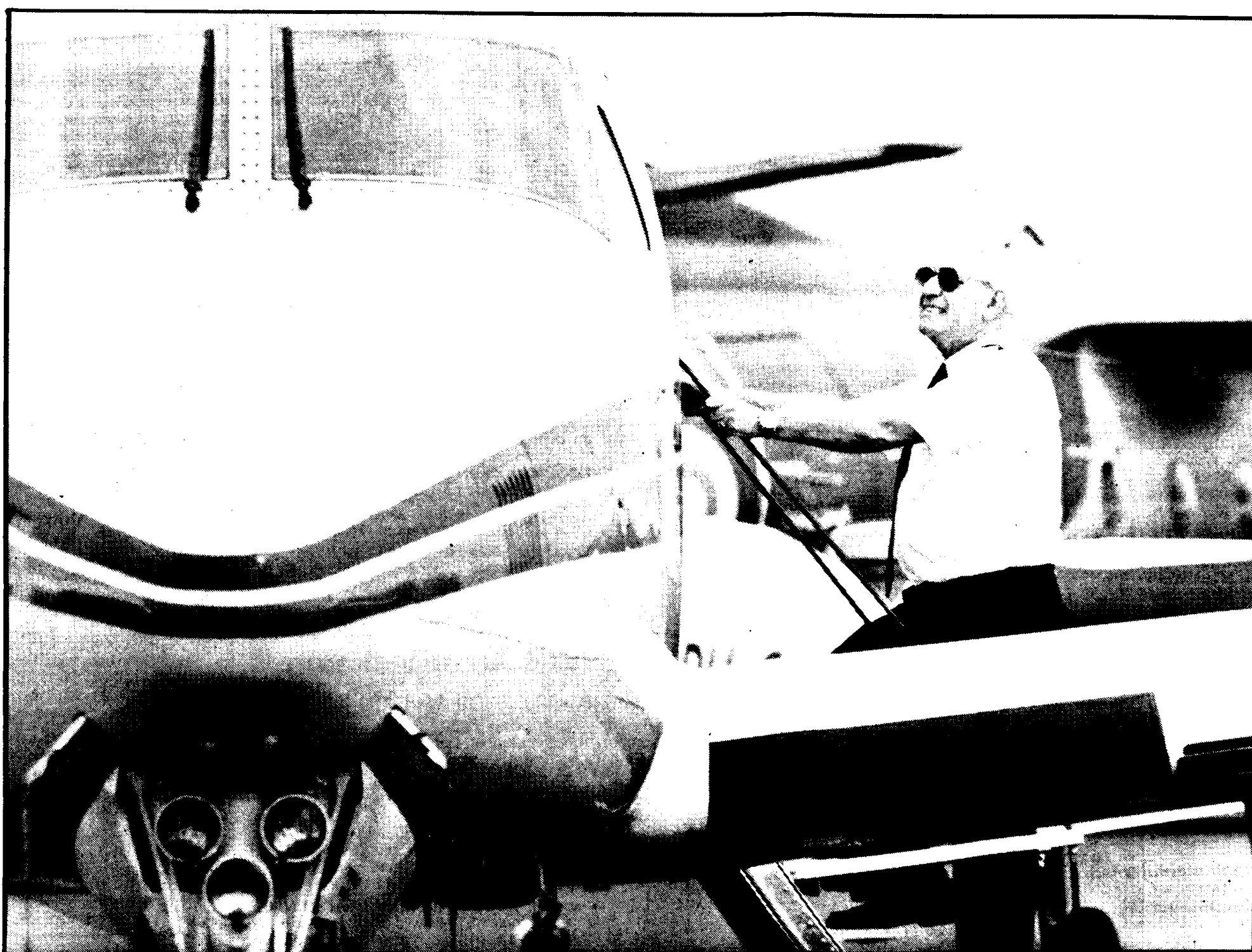
INLEIDING AARDBEVING KERKEN

STEUN NUL
BANK 642.600.600 OF GIRO 1054351

'Met zestig ben je niet plotseling gek'

Piloot Minoli laat zich niet de laan uitsturen

● De 61-jarige vlieger Jan Minoli bij het chartervliegtuig van Air Service Limburg: „Ze sturen toch ook geen astronaut van twintig naar de maan”.

Foto: PETER ROOZEN

Jan Minoli uit Geleen vliegt al 45 jaar, waarvan 40 als beroepsvlieger. Hij draaide bijna 25.000 vliegreuren en is al jaren actief als instructeur. Hij heeft half vliegend Nederland aan het brevet geholpen. Maar Jan Minoli is ook 61 jaar. Volgens de wet zou hij dus niet langer lijn- en chartervluchten mogen uitvoeren.

En hoewel Minoli, door de Nationale Luchtvaartschool in Beek gedetacheerd bij Air Service Limburg, als instructeur niet getroffen wordt door die regel, toonde hij zich solidair met een aantal collega's dat de wet aanvocht. Gedeeltelijk met succes: verkeersvliegers mogen ook na hun zestigste hun werk blijven doen, maar moeten wel aan allerlei extra voorwaarden voldoen. Met een extra medische keuring heeft Minoli geen probleem, maar dat hij de lucht in moet met een speciale psycholoog om zijn stressbestendigheid te testen, steekt hem. Het relaas van een oude piloot die nog lang niet is uitgevlogen.

DOOR HANS GOOSSEN

overleefde. Dat was eigenlijk de aanleiding om ook de extra voorwaarden bij de Raad van State aan te vechten.

Hem persoonlijk treft het niet direct. Voorlopig althans niet. „Wel als we met Air Service chartervluchten gaan uitvoeren, zoals op het programma staat.” De beperkingen gelden alleen voor verkeersvliegers. Dat wil zeggen, piloten die goederen of personen vervoeren. Lijnvluchten en chartervluchten dus, doceert Minoli. „Op andere terreinen van de luchtvaart kun je gewoon vooruit. Ik kan gewoon blijven lesgeven. Veel verkeersvliegers komen na hun zestigste in het buitenland terecht voor een paar jaar, bij hele goede maatschappijen hoor, bijvoorbeeld in Sin-

in het nieuws

gapore,” vertelt de Geleende-naar. Daar schatten ze ervaring nog wel op waarde, hoor je hem denken.

Grijze

„Als een jonge en een oude piloot met grijs haar het vliegtuig instappen, hoor je de passagiers zeggen 'die grijze is de captain'. Die boezemt toch vertrouwen in. De ervaring straalt ervan af, wat dat betreft is uiterlijk ook belangrijk.”

Dat Minoli toch meedoet aan het protest is uit solidariteit, verklaart hij. Als tussenoplossing lieten de piloten nog de vlieger op dat zestigplussers steeds samen met een jongere collega zouden vliegen. „Je moet toch altijd met z'n tweeën vliegen. Zet dan een jonge vent bij die oudere. Dat voorstel is echter nooit gehonoreerd,” verzucht hij.

Het hoofd vliegdiens en chef instructie van Air Service Limburg denkt nog lang niet aan landen. „Ik ga gewoon door, al val ik er dood bij neer. Ik wil helemaal niet stoppen met werken. Ik begon op de hbs al met zweefvliegen. Later heb ik van alles ge-

daan: zweefvlieger, militair vlieger bij de luchtmacht. Ik heb het nationaal zweefvliegcentrum in Terlet mee opgebouwd. Daarna ben ik naar Beek gekomen, als instructeur bij de vliegschool Aero Limburg, de voorganger van Air Service en de nationale

luchtvaartschool.”

Zo lang geen vuilte aan de lucht is, blijft Minoli vliegen. „Ach, ik rook niet, drink niet. Ik functioneer nog hetzelfde als toen ik vijfzig was. Het ligt er gewoon aan, hoe je leeft. Zo lang ik goed-

gekeurd word, blijf ik vliegen. Vlieger is een prachtig beroep. Binnenkort maak ik mijn 25.000ste vlieg uur. Dat kunnen maar een paar mensen in Nederland zeggen, misschien wel geen een. En dan zou je niet stressbestendig zijn? Kom nou.”

Cultuurdeputé koestert topmusea ondanks 'drogreden' WVC

Kockelkorn blijft hopen op bruid met mooie jurk

DOOR LAURENS SCHELLEN

MAASTRICHT - Een schijnargument, of zeg maar gewoon een drogreden. Een andere kwalificatie schiet hem zo één-twee-drie naar de binnen. Limburgs cultuurgedeputeerde Ger Kockelkorn doet niet de minste moeite om zijn verantwoordelijkheid over de vierkante afwijzing van het hem welbekende ministerie van WVC te camoufleren.

Het zal je als verantwoordelijk deputé ook maar gezegd worden dat de drie nieuw te bouwen provinciale (top)musea in Limburg van ze-lang-zal-ze-leven niet tot rijksmuseum zullen promoveren. Zelfs de door het provinciebestuur geëiste 'stevige' bijdrage

achtergrond

In de exploitatielasten van die prestigieuze projecten heeft de realiteitswaarde van een luchtkasteel. Verleden week nog liet een woordvoester van het Haagse cultuurdepartement in deze krant daarover weinig misverstand bestaan. Tot overmaat van ramp geeft ook Economische Zaken zonder omwegen te verstaan dat elke hoop op (extra) investeringsubsidies bij voorbaat ijdel is. Als voornaamste reden voor de onduidelijkheid weigeren voert WVC de grote privatiseringsoperatie op, waaraan 's landse rijksmuseum - een kleine twintig in getal - de komende jaren moeten geloven. In gewone-mensentaal: de rijksmuseum zullen in de naaste toekomst als 'achtergrond' bedrijven hun eigen draadjes moeten doppen.

Tegen deze achtergrond is het, zou je zo zeggen, zo klaar als een klontje dat Den Haag er zelfs niet één rijksmuseum meer bij wil. En dus ook niet in Limburg.

● Hij kan nog lachen, Limburgs cultuurgedeputeerde Ger Kockelkorn. Zeker toen hij verleden maand de 'laatste paal' mocht slaan voor de bouw van het nieuwe Bonnefantenmuseum in Maastricht.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Want het voornaamste kenmerk van een museum met een dergelijk predikaat is nu juist dat het rijk niet alleen de collectie maar ook (het leeuwedeel van) de bedrijfsvoering financieel voor zijn rekening neemt.

Maar Kockelkorn schudt van nee. „Als ze bij WVC met 'privatisering' soms bedoelen dat de rijksmuseum één voor één opgaan in zelfstandige stichtingen die zichzelf volledig moeten bedripen, dan zeg ik: dat is niet waar. Dat valt, absoluut niet te verwachten. Want zoveel marktwaarde hebben de meeste rijksmuseum helemaal niet. In die

gevallen is subsidiëring, ook door het rijk, simpelweg onontbeerlijk. Privatisering betekent nog lang niet dat het rijk geen enkele bemoeienis met de musea meer heeft.”

Bonnefanten

Blijft de vraag hoe de toekomst van de rijksmuseum er in de ogen van Kockelkorn dan wel gaat uitzien. Zijn antwoord is opmerkelijk: „In feite wil het rijk de constructie die wij hier in Limburg al lang kennen. Neem het Bonnefantenmuseum in Maastricht. Dat wordt beheerd door een onafhankelijke stichting. Die

zijn dus al lang geprivatiseerd. Als provinciale overheid nemen we op onze beurt zo'n tachtig tot negentig procent van de exploitatielasten van de stichting voor onze rekening.”

Waarmee de PvdA-deputé met zoveel woorden wil aangeven dat 'het Bonnefanten' zo'n beetje het eerste Nederlandse museum is dat aan de door WVC beoogde nieuwe constructie voldoet. En dus behoort datzelfde Bonnefanten in zijn ogen vooraan te staan, wanneer het rijk zijn - hoe dan ook onmisbare - subsidies verdeelt. Want dat het in volle aanbouw zijnde Maastrichtse mu-

seum 'van internationale allure' een extra zakcentje kan gebruiken, moge van Kockelkorn duidelijk zijn. En datzelfde geldt minstens evenzeer voor het museum voor industrie en samenleving in Kerkrade. Voor dat in Venlo (historie en volkskunde) zien GS eerlijkheidshalve beduidend minder kans op zo'n rijkssteuntje in de rug. Maar dit museum heeft dan ook een veel beperktere, zeg maar 'typisch Limburgse' betekenis.

De door de provincie bedongen rijkssubsidie(s) zijn overigens niet bedoeld om de pittige bouwkosten van in totaal ruim 70 miljoen gulden te dekken. Dat is immers al gebeurd. „Die exploitatielasten zijn alles bij elkaar begroot op circa 8,5 miljoen gulden per jaar. Daarvan gaan zo'n twee miljoen direct ten koste van de financiële ruimte die we als provincie nog hebben. Nee, aan die exploitatie-opzet willen we uiteraard niet tornen.”

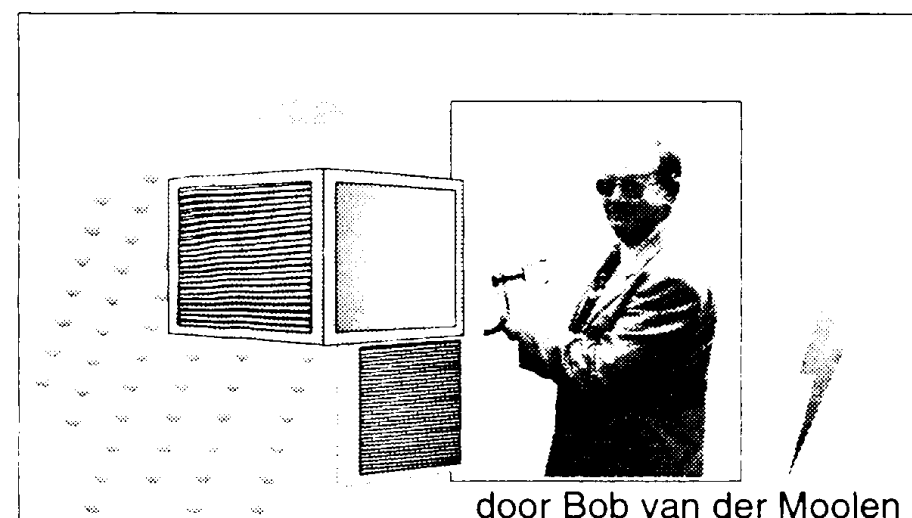
Amsterdam

Kan Limburg rustig fluiten naar zijn - eerste - rijksmuseum, het provinciebestuur blijft onverstoort hopen en rekenen. Eerst en vooral op een 'substantiële' tegemoetkoming van het één of andere departement (WVC, Economische Zaken of/ten wie weet 'zelfs' Onderwijs & Wetenschappen) in de inrichtingskosten van het museum in Kerkrade. In dit verband wijst Kockelkorn er fijntjes - en met de nodige nadruk - op dat de ministeries van Economische Zaken en Onderwijs zeer recent nog miljoenen hebben gepompt in een soortgelijk project in Amsterdam.

Maar Kockelkorn is de wanhoop naar eigen zeggen nog niet nabij. „We hebben de kwestie trouwens al nadrukkelijk aangekaart bij staatssecretaris Van Rooij van Economische Zaken. Je mag er inderdaad vanuit gaan dat we de komende tijd weer stevig met Den Haag in de slag gaan.”

In wiens voordeel die 'slag' ook moge aflopen, Kockelkorn hamert erop dat Limburg over een paar jaar hoe dan ook drie toonaangevende musea rijker zal zijn. „Luister eens, als je wil gaan trouwen, zeg je de bruidstocht toch ook niet af als de bruid niet de allermooiste jurk kan krijgen. Dan maar een minder mooie.”

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Zomer: tijdelijk pas op de plaats

In de eerste decade (10 dagen) van de hooimaand kwam de maximumtemperatuur iedere dag boven de 20 graden Celsius en in 5 dagen boven de zomerse grens van 25 graden uit; in deze periode viel tevens 30 mm, meest buitje neerslag. De laagste temperatuur in de afgelopen week was 20,8 graden en de hoogste stand op de thermometer gaf 26,8 graden aan. Het totaal aan warme dagen is inmiddels gestegen tot 55; dit aantal werd vorig jaar pas op 4 augustus bereikt. Zomer 1992 heeft zodoende een voorproef van 3 weken tegenover 1991. Of dit aantal in de komende week verder zal oplopen is op dit moment enigszins twijfelachtig. Vandaag komt er zeker één bij, maar op of na zondag komt er een periode van wisselvallig en koel weer. Voor de weerkaarten is de situatie danig gewijzigd. Het hogedrukgebied boven Scandinavië is grotendeels afgevoerd terwijl de luchtdruk boven de Azoren weer hoog is en een uitloper heeft boven het Iberisch schiereiland. Deze luchtdrukverdeling heeft er toe geleid dat boven West-Europa een westcirculatie tot stand komt waarin storingen vaker en dieper in Europa kunnen doordringen.

Weer en klimaat

Weer is een combinatie van zonneschijn, bewolking, wind, neerslag, droge perioden en temperaturen op één ogenblik. Het weer wisselt voortdurend en kan elk kwartier, half uur of een uur later heel anders zijn. Om een klimaat te bepalen heeft men alle waarnemingen nodig die dagelijks worden verricht over een tijdvak van 30 jaar. In de praktijk betekent dit een periode van 10.957 dagen (30 x 365 aangevuld met 7 schrikkeljaren). De laatste gemiddelden worden nu genomen uit het tijdvak 1961 tot en met 1990.

Nederland ligt binnen het bereik van de zee en kent derhalve een zeeklimaat, daardoor komen hier meer zachte of kwakkelwinters voor dan strenge winters. Een hete zomer of een strenge winter behoort in feite tot een grote bijzonderheid.

Landen grenzend aan de Noordzee profiteren bovendien met name in de winter van de invloed van de warme golfstroom afkomstig van de Golf van Mexico. Zo kan het voorkomen dat de havens in Noorwegen zelden dichtvriezen, maar die in de Botnische Golf daarentegen wel.

weerspreuk

'Wisselen in juli regen en zonneschijn, het zal voor de boeren kermis zijn.'

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Flodder in Amerika, dag 15 18.45 en 21.30 uur. Rivoli: Peter Pan, za zo en wo 14.15 en 16.15 uur. The maribo kings, dag 18 en 20.30 uur. Maxim: Final analysis, dag 15.30 18 en 20.30 uur. H5: Basic Instinct, dag 14 18.45 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur. My girl, dag 14 15.19, za zo ook 16.30 uur. Kuffs, dag 21.15 uur. The hand that rocks the cradle, dag 14.30 18.30 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur. Beethoven, dag 14.30 18.30 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur. Knight moves, dag 18.30 en 21.15 uur, vr ma di en do ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Lethal weapon, za avond 23.30 uur. Filmhuis De Spiegel: Raise the red lantern, vr zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Flodder in Amerika, dag 22.15 uur, za ook 00.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Flodder in Amerika, (2 zalen) dag 18.15 18.30 en 21.15 uur, vr tm zo en wo ook 14.30 uur. The Commitments, dag 18.30 en 21.15 uur, vr tm zo en wo ook 14.30 uur. Final Analysis, dag 18.30 21.15 uur, vr tm zo en wo ook 14.30 uur. Peter Pan, vr tm zo en wo 14.30 uur. Cine-K: Hearts of darkness, dag 21 uur. Cinema-Palace: Basic Instinct, dag behav vanavond 18 en 21.15 uur, vanavond 20.30 uur. The hand that rocks the cradle, dag 18.30 en 21.30 uur. Beethoven, dag 14 en 16 uur. My girl, dag 14 16.30 en 19 en 21.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, dag 14 en 16.15 uur. Lethal weapon 3, vanavond 23.30 uur. Lumiere: I've heard the mermaids singing, vr en zo 20.30 uur, za en ma 22.30 uur. Tenue de soirée, vr en zo 22.30 uur, za 20.30 uur. Kiss of the spiderwoman, ma en wo 20.30 uur, di en do 22.30 uur. Hersenschimmen, di en do 20.30 uur, wo 22.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Flodder in Amerika, dag 14 en 17.30 20.30 uur. Freddy's dead, dag 14 20.30 uur, za zo ook 17.30 uur.

● SITTARD

Forum: Flodder in Amerika, dag 14 en 17.30 20.30 uur. Basic Instinct, dag 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Flodder in Amerika, dag 19.30 en 22 uur, za zo ook 14.30 en 17 uur.

● ROERMOND

Royal: Flodder in Amerika, dag 19 en 21.30 uur, zo ook 15 uur, en wo ook 14.30 uur. Royaline: Basic Instinct, dag 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo en wo 14.30 uur.

exposities

● LANDGRAAF

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Metamorfose. Van 12.7 tm 9.8. Open do tm zo van 10.17 uur. Iponal, Kerkrade. 2. Expositie van Jerzy Bruskiewicz. Tm 19.7, open vr 17.20 uur, za en zo 14.17 uur.

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Werk van Hans Truijten. Van 12.7 tm 13.9. Open di tm zo 14 tot 17 uur.

Ritzer houdt vanuit ooghoeken Awacs in de gaten

'Nee, Onderbanken is geen saaie plaats'

DOOR JAN HENSELS

ONDERBANKEN – „Onderbanken hoeft niet 't Gooi van Oostelijk Zuid-Limburg te worden. Duidelijk is wel dat wonen en recreatie voor deze 'groene' gemeente steeds belangrijker worden." Aan het woord schiedend burgemeester Vincent Ritzer (48) van Onderbanken. Na tien jaar gaat de eerste D66-burgemeester van Limburg zijn geluk in het Noordlimburgse Beesel beproeven. Hij had een nieuwe uitdaging nodig. „Sommige discussies in de raad herhalen zich."

Wie in Onderbanken zijn oor te luisteren legt, hoort het gerucht dat Ritzer weggat omdat het tussen hem en een lid van het college niet zo botert. In de Awacs-discussie, waarvan de littekens in de plaatselijke politiek nog zichtbaar zijn, verschillen Ritzer en loco-burgemeester Theunissen nogal eens van mening. Ritzer: „Het is bekend dat we beide niet hetzelfde standpunt innemen in de Awacs-discussie. Andere meningen respecteer ik. Als ik echter om die reden zou zijn weggegaan zou ik al jaren eerder zijn vertrokken. Maar ik ga de moeilijkheden niet uit de weg."

Ritzer weet dat sommigen in On-

derbanken hem nog steeds kwajlijk nemen dat hij met de vlieg-basisleiding een dialoog is gestart. Radicaler ingestelde plaatsgenoten vonden dat uit principe niet met de leiding gesproken moest worden, daarmee erkende je de basis immers. Ritzer: „Ik ben een pragmatische. Als je beseft dat sluiting van de Awacs-basis in Teveren niet haalbaar is, moet je proberen de overlast tot een minimum te beperken."

Net als hij op de Awacs-pekelen terugblijkt, scheert een toetsel over het gemeentehuis. „Vanuit de ooghoeken hou je elk overvliegend Awacs-toestel in de gaten. Dat is een tweede natuur geworden. Dit toestel gaat landen, die houden zich aan de vliegroute. Als je ziet dat een toestel langs de kerktoeren vliegt, weet je dat er iets niet klopt."

De Awacs-commissie is volgens hem soms wat formeel en bureaucratisch, en het stelt de basis als zodanig niet ter discussie, nuttig is het volgens Ritzer niettemin. „Aanvankelijk kon je niet eens met de leiding van de basis praten."

In Brunssum klaagden raadsle-

den er onlangs over dat de afspraken over de regionale werkgelegenheid in de afgesloten Awacs-convenant klaarblijkelijk weinig hadden opgeleverd. Opdrachten van het ministerie van Defensie aan bedrijven in de regio zijn er ook volgens Ritzer niet of nauwelijks geweest. „Gezien de bezuinigingen bij Defensie zal daar ook wel weinig van terecht komen." Andere afspraken in de convenant zijn wel nagekomen: „Er is geld beschikbaar gekomen van Defensie voor de bouw van het bejaardencentrum en de verplaatsing van de betonfabriek in Schinveld."

Groen

De geluidshinder ten spijt, afficheert Ritzer Onderbanken gaarne als 'groene gemeente'. Natuurontwikkeling in Brunssum-Noord moet de landelijke plaats nog groener maken. Eerder liet de burgemeester al weten dat Onderbanken zich eigenlijk niet meer zo moest richten op het aantrekken van nieuwe bedrijven. Het college vond bijvoorbeeld de komst van het proefdienebedrijf niet langer gewenst. Een klein bedrijventerrein, zo dat er al komt, zou slechts moeten dienen om plaatselijke on-

• Vincent Ritzer, na tien jaar Onderbanken toe aan een nieuwe uitdaging.

Foto: FRANS RADE

dernemers uit de brand te helpen", luidt de nieuwe filosofie.

De natuurontwikkeling moet in de buurt van het zweefvliegveld plaatsvinden. Met het aangrenzende natuurpark in Gangelt levert het Leiffendervan en omgeving een mooi grensoverschrijdend wandel- en fietsgebied op. Tevens kondigt Ritzer beschermende maatregelen aan voor de Schinveldse bossen. „Voor die bossen komt er een zonerings. Dat houdt bijvoorbeeld in dat bepaalde wegen worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer, met uitzondering van bestemmingsverkeer. Nu rijden er bussen met bejaarden naar Nonke-Busske over stoffige bospaden. Daar horen die bussen niet thuis."

Op de vraag of hij niet bang is dat Onderbanken zo een wat al te rustige, zelfs saaie gemeente dreigt te worden zegt Ritzer: „Er is een bruisend verenigingsleven, helemaal niet saai. Maar voor bepaalde voorzieningen heeft een kleine gemeente als Onderbanken een te gering draagvlak. Voor voortgezet onderwijs bijvoorbeeld. Daarvan is het goed als het in de buurt aanwezig is."

De ontwikkeling van Schinveld-Noord en het op peil houden van het voorzieningenniveau van de kleine kernen zijn belangrijke zaken die zijn opvolger kan oppakken. „In de kleine kernen Jabeek, Binglelrade en Merkelbeek moeten er woningbouwmogelijkheden bij komen. Dat is voor de leefbaarheid van belang."

Ook het behoud van de basis-scholen is belangrijk in dat verband."

Het al dan niet sluiten van gemeenschapshuis 't Kloester is een ander heet hangijzer dat na zijn vertrek aan de orde komt. Ritzer spreekt hardop uit dat het moeilijk zal zijn een goede bestemming te vinden voor het gebouw als de twee huidige huurders vertrekken. Over privatisering is hij sceptisch. En: „Er zijn in Schinveld verschillende voorzieningen voor het verenigingsleven. Over het al dan niet sluiten van dit gemeenschapshuis moet de raad maar een uitspraak doen. Ik heb daar zo mijn ideeën over. Ik ga daarover niet over mijn graf heen uitspreken doen."

ontmoeting op zaterdag

Woningvereniging veegt concept huurders van tafel Bewoners ontevreden over renovatieplan

Van onze verslaggever

HOENSBROEK – Inwoners van Hoensbroek-Zuid zijn ontevreden over de manier waarop woningvereniging Hoensbroek hun huizen wil renoveren. De woningvereniging is voornemens om bijna tweehonderd huizen in die wijk zowel van binnen als van buiten op te knappen.

Koestraat Kerkrade is zeer onveilig

KERKRADE – De Koestraat in de Kerkrade wijk Erensteinveld komt als eerste in aanmerking bij het inrichten van 30 km/ur-straten. De straat komt uit een gemeentelijk rapport als onveiligste weg in de gemeente naar voren.

Dit betekent niet dat de Koestraat ook als eerste wordt aangepakt. Kerkrade wil herinrichting van een straat pas uitvoeren als ook het wegdek of de riolering vernieuwd moeten worden. Anders moeten de straten meer dan een keer opgebroken worden en dit is duurder voor de gemeente en hinderlijker voor de omwonenden.

De gemeente vindt dat er nog te veel onveilige straten in Kerkrade zijn. Deze moeten worden ingericht als 30 km/ur-straten. Om te bepalen welke straat de hoogste prioriteit heeft, is de onveiligheid in deze straten onderzocht. Na de Koestraat, waar onlangs actie is gevoerd voor verkeersmaatregelen, komt de Veldkuijstraat als onveiligste naar voren, gevolgd door de Gladiolenstraat, Lupinestraat, Kleingraverstraat, Oude Tunnelweg, Kokelestraat, Nummer II-straat, Bernhardstraat, Chevremontstraat en de Kloosterraderstraat.

Automobilist stoort dief

LANDGRAAF – Een onbekende man heeft donderdagmorgen geprobeerd een Landgraafse (67) te beroofen op de Europaweg-Zuid. De man ging er zonder bij vooroor toen een rode personenauto hem naderde. Het slachtoffer liep omstreeks half elf op de Europaweg-Zuid in Landgraaf toen een bromfietser naast hem stopte. De jongeman legde de brommer op het wegdek, greep de vrouw bij haar schouders en schopde haar tegen haar bovenbeen. Ondertijd riep hij 'hast du geld'. Een onbekende automobilist in een rode wagen was getuige van het voorval. De dader is blank, 18 tot 20 jaar oud, heeft ongeveer 1,70 meter groot. Hij heeft blond haar, een mager postuur en een ingevalen gezicht. De jongeman droeg een grijs T-shirt zonder mouwen.

De 109 woningen aan de Mgr. Hanssenstraat en het Pius XII-plein komen het eerst aan de beurt, dit en het volgende jaar. In 1995 wil 'Hoensbroek' beginnen met de 80 huizen aan de Burg. Kremersstraat, de Burg. Mannenstraat en de Burg. Willemstraat. Hiermee heeft de Huurders Belangen Vereniging (HBV) uit de wijk grote moeite.

„De toestand van die 80 huizen is ronduit slecht. Veel slechter dan die 109 woningen die binnenkort een onderhoudsbeurt krijgen. De oudste huizen komen nu het laatste aan de beurt", meent secretaris J. Bus van de HBV. „Daarom willen wij het binnenonderhoud van die 109 huizen doorschuiven naar '95. Het geld dat daarmee vrijkomt kan de woningbouwvereniging gebruiken om de buitenboel van de 80 huizen in de 'burgemeestersbuurt' voortdurend aan te pakken."

Volgens de secretaris staat de meerderheid van de bewoners achter dit voorstel, evenals de Woonbond. Een gesprek met de woningvereniging, begin juni, liep daarentegen op niets uit. 'Hoensbroek' blijft bij haar besluit om het groot onderhoud integraal aan te pakken. „Als je eerst buiten en pas enkele jaren later binnen gaat opknappen, heb je twee keer aanneemkosten en overheadkosten. Dat is te gek", meent directeur J. Peeters van de woningbouwvereniging.

Akkoord

„Deze renovaties zijn al in 1989 gepland en ook besproken met de bewoners. Toen ging iedereen akkoord", zegt Peeters. „Op dit moment zijn we bezig met de voorbereidingen voor de eerste helft van de renovatie. Zeker 42 mensen hebben hun handtekening voor het onderhoudsplan al gezet."

Peeters heeft wel begrip voor het standpunt van de HBV, maar, zo zegt hij: „Het bestuur heeft onze zienswijze al lang geleden duidelijk gemaakt. Het tracé blijft zoals het is."

De bestuursleden van de HBV voelen zich 'in een hoek gedreven'. „Wij laten het er niet bij zitten", zeggen secretaris Bus en bestuurslid W. Albert.

De HBV heeft inmiddels een gespreksaanvraag met het Heerleense college van B en W. Wanneer het gesprek plaatsvindt is nog niet bekend. Voor aanstaande maandagavond is een bijeenkomst met de huurders gepland.

Honds protest

• Niet de hond, maar het baasje moet ervoor zorgen dat de hondpoep opgeruimd wordt, vinden de leerlingen van basisschool Heerlerbaan.

Foto: FRANS RADE

Kinderen pikken poep niet meer

Van onze verslaggever

HEERLEN – „Bah vies", zingen ongeveer 270 leerlingen van de Openbare Basisschool 'Heerlerbaan' terwijl ze naar een grote bruine drol van papier-maché staren. Het is het pronkstuk van hun ludieke actie tegen hondpoep, die gisteren plaatsvond.

Het openbare speelterrein naast de school wordt al lange tijd gebruikt als hondentoilet.

De hondeneigenaren houden er geen rekening mee dat de ontlasting van hun huisdieren wel eens op de kleren en lijven van kinderen terecht kan komen. Dat dat regelmatig gebeurt, blijkt wel uit de gedichtjes die de kinderen in het kader van de actie hebben geschreven. Regels als „Honde-

poep van aan mijn voeten tot aan mijn kaak", en „Jakkie wat vies", spreken voor zich.

Om de dominante aanwezigheid van de hondentontlasting aan te tonen staken de leerlingen rood met gele vlaggetjes in de hondedrollen op het veld. Door de vele rechtoverreidsstaande wimpels leek het veld wel een feestterrein, terwijl er eigenlijk meer poep dan onkruid bleek te zijn.

„We proberen kinderen door de actie te leren dat ze bepaalde zaken niet hoeven te nemen zoals ze zijn", zegt directeur Peter Sattijn, die zich tijdens de actie als een soort Ome Willem gedroeg.

Hij hoopt dat zijn leerlingen binnenkort op een hondpoepvrij speelterrein kunnen spelen.

Jubilaris krijgt lintje

HOENSBROEK – Tijdens de viering van zijn veertigjarig dienstjubileum heeft de 55-jarige Sjeff Moonen gistermiddag de zilveren eremedaille in de orde van Oranje-Nassau gekregen. De koninklijke onderscheiding werd hem opgespeld door Heerlens burgemeester Piet van Zeil.

Moonen, in dienst bij de woningbouwvereniging 'De Voorzorg', kreeg de medaille vanwege zijn vakbekwaamheid, inzet, verantwoordelijkheidsgevoel, hulpvaardigheid en collegiale instelling.

• Sjeff Moonen met de koninklijke onderscheiding. Foto: FRANS RADE

Ontmoetingsplek voor jongeren

Hoensbroek klaar

HOENSBROEK – Jongeren uit de Hoensbroekse Kasteelbuurt hebben sinds gisteren een eigen ontmoetingsplek in de wijk. De jongeren kunnen bij elkaar komen in een schuilhut bij de voormalige rolschaatsbaan aan de Wingerdweg. De ontmoetingsplek is een onderdeel van het wijkbeheerplan van de gemeente Heerlen dat begin dit jaar van start ging.

Voorheen hadden de jongeren geen eigen ruimte in de nabije omgeving.

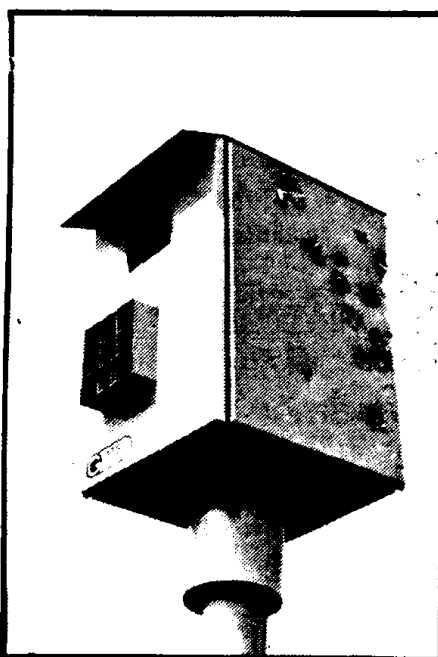
Plekken die er waren, werden vaak als bedreigend ervaren door de jongeren. De nieuwe ontmoetingsplaats is voorzien van een schuilhut met banken en tafels. Ook is er een fietscrossbaan en verscheidene speeltoestellen. Nabij de schuilhut is goede verlichting aangebracht.

De wijkjeugd mocht van de gemeente zelf aangeven aan welke voorzieningen behoefte bestond.

Vervolgens gingen de jongeren, veelal leerlingen van LTS De Aldenhof, zelf aan de slag met de bouw van de voorzieningen.

De jongeren moeten de plek zelf beheren. Met de opening van de jongerenvoorziening heeft de gemeente Heerlen tevens de herinrichting van de Kasteelbuurt afgerond.

Fotokast(1)

• Wie, oh wie heeft deze fotokast op het kruispunt Emmastraat/S 20 in Brunssum doorzocht? Vermoedelijk een heetvoetige automobilist, die door rood is gereden en vervolgens in de veronderstelling verkeerde dat hij op de gevoelige plaat is vastgelegd. Die gedachte heeft als de spreekwoordelijke 'rode lap' op hem gewerkt, waarna hij de fotokast maar met een vuurwapen heeft doorzocht! De Brunssumse gemeentepolitie weet het niet meer. Ze weet niet eens wanneer dit is gebeurd. Vermoedelijk tussen 1 en 22 juni. De politie vraagt zich ook af waarom die kast daar staat. 'Misschien omdat ze dan niet door het rood rijden?' De clou van het verhaal is dat er nooit een camera in het 'kassie' heeft gezeten.

Fotokast(2)

• De eigenaar van de fotokast, Rijkswaterstaat in Maastricht, zegt dat er op 23 juni 1992 aangifte is gedaan van de vernieling. Een hoofdinspecteur, iemand die toezicht houdt op de bermen van de wegen en alles wat er gloeit (stoplichten) en flitst (fotocamera's), kwam die dag langsrijden. Maar goed dat er geen camera – waarde 45.000 gulden – in de kast zat. Deze stond inmiddels op een drukker kruispunt haar flitsend werk te doen. Wat betreft die paal met kast: die wordt volgende week verwijderd en gerenoveerd. Daarna komt hij op een urgenter plaats te staan. Hopelijk is hem daar een langer leven gegund.

Fotokast(3)

• Wat zeggen de buurtbewoners van de fotokast? „Verleden week dinsdag heb ik drie a vier schoten geteld. Ze klonken heel dichtbij, vlakbij mijn huis. Er vallen hier regelmatig schoten. Het is hier niet een klein Chicago", zegt een buurtbewoner. „Het was zo'n vijf weken geleden," zegt een buurtbewoonster. „Ik werd midden in de nacht wakker van een aantal schoten." Een ander zegt: „Kon er maar iets meer gedaan worden aan de veiligheid in onze buurt. We zijn allemaal toch wat huiverig." Dus eigenlijk is die doorzochte fotokast een ernstige zaak...

Snuffelen

• Limburgers die dit weekend liever van het Tour-geweld verschoond blijven kunnen in de Heerleense wijk Welten terecht. In de woonstraat Altaar Dries kan zondag 'gesnuffeld' worden van 10 tot 16 uur. Het koopwaar varieert van huis-houdelijke spulletjes tot baby-kleertjes. Voor elk wat wils dus!

Oratorium

• De Heerleense Oratoriumvereniging, met zo'n tachtig leden, zit financieel een beetje moeilijk. Dat wil zeggen: het is steeds lastiger om de jaarlijkse uitvoering van de Mattheuspassie goed op het podium te brengen. Daarom heeft koorlid Van Engelen een actie op touw gezet die de vereniging de nodige financiële speelruimte moet opleveren. „Voor ons is het belangrijk dat wij niet alleen de Mattheuspassie, maar ook andere werken in ons repertoire kunnen opnemen", zegt mevrouw Van Engelen. Wie er iets voor voelt om op z'n minst de 'passie' voor Heerlen te behouden kan zijn of haar bijdrage storten op rekeningnummer 82.00.37.400 van de SNS-bank.

Van onze verslaggever

Jalabert maakt belofte waar

dienst (Toshiba) met de Italiaan Fondriest in een heftige strijd gewikkeld om de individuele wereldbeker. De renner van Post bleef de Fransman net voor in dit klassement der regelmaat. Maar wie weet dat nog? Wat wel telt, is een ritzege in de Ronde van Frankrijk. Dan kom je ook bij de massa 'binnen'.

In Brussel zette Jalabert de (voorlopige) kroon op een geslaagde rentree in het peloton nadat zijn voorseizoen was vernield in de Amstel Gold Race.

In Nederlands enige klassieker van formaat brak hij een sleutelbeen. In de Ronde van Italië zette hij weer aan in wedstrijdver-

band en dat werd een lijdensweg. Dagelijks kwam Jalabert op achterstand binnen en in de dertiende etappe gaf hij er zelfs de brui aan. Toch is hij achteraf blij dat hij in de Giro het werk weer heeft hervat. „Daar heb ik de basis gelegd voor de vorm waarin ik nu verkeer.“

De groene trui is Jalaberts volgende doel. Gisteren pikte hij dat kleinood af van de Belg Museeuw, die slechts een dag van deze onderscheiding mocht genieten. Jalabert geeft Museeuw weinig kans op herovering. „Die groene trui is voor mij.“ klonk het zelfverzekerd. „Ik denk dat er voor mij nog veel etappes komen waarin ik meer punten kan pakken dan Museeuw.“

Toppers konden weten dat zwaar weer op komst was

Kostbaar verlies Bugno en Indurain

Van onze verslaggever

BRUSSEL - Ze waren ervoor gewaarschuwd: de eerste Touretappe door België zou een levensgevaarlij-

ke kunnen worden. Zeker als het regende. Dirk de Wolf had 's morgens niet voor niets als een boer naar de asgrauwe lucht boven de Frans-Belgische grens staan kijken: „Regen, dat wordt zware regen, misschien de hele dag wel.“ Er zat iets onrustigs in zijn stem.

Dirk De Wolf was door Bugno ingehuurd als de superknecht, die hem door Vlaanderenland zou kunnen gidsen. Samen hadden ze medio april grote delen van de etappe verkend, samen hadden ze doorgenoemen wat de preciese betekenis was van de Kluis- en de Kruisberg, de Bruine Put en de kasseistrook bij Relegem. Dat laatste op 8 km voor de streep.

Het was precies op die kinderkoepel, dat de regenboogtrui van Bugno voor het eerst op kop verscheen van een peloton, dat op dat moment 1.25 min achterstand telde op h kopkwartel, fel aangevoerd door Chiappucci en LeMond. Wel een beetje erg laat, vond iedereen. F waar was eigenlijk Miguel Indurain de ontaantastbare Spanjaard? D liet Panasonic en Buckler het we doen, meldde zich nog veel later. de kop van de verslagen groep.

Pokerspel

Was het een pokerspel, een minacring van de vlucht, of gewoon o macht? Dat laatste is het min waarschijnlijk, het moet een combinatie zijn geweest van mogelijk heden één en twee.

Miguel Indurain was er nog h meest reël in. „Ik kan niet acht iedereen aanrijden. Voor mij is deze Tour slechts één man belangrijk: Bugno. Als hij blijft zitten, d ik dat ook. We verliezen nogal w op Chiappucci/LeMond, ja, maar e echte schade kan ik niet overzie. Die weet ik pas na de tijdrit in L xemburg.“

Ook Indurain beaamde, dat hij wi dat dit een lastige etappe zou ku nen worden. Zoals vandaag na Valkenburg. Het zijn etappes, d niet op Spaanse snit zijn gesneden. Indurains ploegleider José-Migu Echavarrí: „Ik vind niet dat d soort finales in een Tour thuis ren. Zeker die kasseistrook nie acht kilometer van het eind. Ma het onderstreept dat je een allroun coureur moet zijn om de Tour kunnen winnen. Een Tour is w dat betreft geen Giro, waar je me kunt afwachten, en etappes e meer voorspelbaar verloop hebbe. Wat mij betreft kunnen we niet sn genoeg in Luxemburg zijn.“

Zoetemelk

Echavarrí preekt voor eigen par chie. Dat mag. Maar ook Joop Zoetemelk verloor in de Tour van '8 flink wat tijd bij een natte doortoc van de echte Hel van het Noorde. Zoetemelk, evenmin een groot lie hebbert van het ruwe bolsterwe der Flandriërs. Dat hoort nu ee maal minder bij pure Tourstijle. Maar Vlaamse wegen in de ma van gisteren: geen enkel problee. Het maakt de Tour de France a van dit jaar alleen maar spektaki lairder. Ook tijdrijders en bergtre nen mogen worden aangevalle. Het is geen beschermd wild.

Fortuna Sittard zoekt balans

WEERT - De intensieve trainin waaraan Fortuna-trainer Chris Del ker zijn selectie de afgelopen tie dagen onderworpen heeft, begri zijn sporen na te laten. Tegen t Weertse Wilhelmina'08 (1-3) ove winning voor de profs uit Sittard was duidelijk te zien dat de krach ten van sommige spelers nalaten.

Anderen, waaronder Maessen Sneekes en Barmantloo werd zelf een hele wedstrijd rust gegun. Daardoor kregen jeugdspelers al Losada, Taihuttu, Pieters, Van de Heuvel en Deckers een goede kan om zich te bewijzen maar alle Deckers voldeed volledig aan d verwachtingen. Hij vormt aan d linkerkant een goede tandem m Paul en Anton Janssen.

Aan de andere kant loopt het no niet zo als Dekker dat wil: „O rechts ben ik er nog niet uit. D concurrentie onderling is erg groe en ik mis een rechtterspits“, aldus Fortuna's trainer. Door een fout aa de rechterkant kon Wilhelmina o het openingsdoelpunt scoren. To Boelaerts schoot 1-0 in, maar d voorsprong van Wilhelmina wa van korte duur. Amper drie min ten later scoorde Anton Janssen d gelijkmaker en weer drie minute later zette hij Fortuna via een str schop (overtreding op Taihuttu) o voorsprong. Na rust bepaald Driessen, weer uit een strafschop d eindstand op 1-3.

Wilhelmina'08-Fortuna Sittard 1- (1-2). 22. Boelaerts 1-0; 25. Ant Janssen 1-1; 28. Anton Janssen 1- 65. Driessen 1-3. Toeschouwe: 200. Scheidsrechter Sijben. FORTUNA SITTARD: Hesp, K ken, Driessen, V.d. Heuvel, Pa Janssen, Mordang, Pieters, Decker (55. Pernot), Losada, Taihuttu (5 Loontjens, 80. Fennane), Ant Janssen (55. Jacobs).

Greg Le Mond levert hand- en spandiensten

Chiappucci danst uit de pas

DOOR DICK HEUVELMAN

BRUSSEL - Stephen Roche probeerde ooit Claudio Chiappucci de fijne kneepjes van het wielermétier bij te brengen. De Ier was toen, in 1987, de succesvolle kopman van de Carrera-ploeg en de Italiaan een knecht. Roche won dat jaar de Giro, de Tour en het WK. Een betere leermeester kun je je als groentje bij de profs niet wensen. Maar aan Chiappucci waren Roche's lessen niet besteed. De kleine man uit Umboldo hield en houdt er zijn eigen visie op na. Hij laat, tot enthousiasme van de ware liefhebber, het hart spreken, waar het gros van zijn collega's het verstand laat prevaleren. En Chiappucci heeft een heel groot (wielers)hart. Als een oprechte amateur trekt hij immer ten strijde. Hij is nooit te beroerd om een trap extra te geven.

Roche, na enkele lucratieve, doch sportief mislukte omzwervingen (weer terug op het oude (Carrera) west, schudt altijd meewarig zijn hoofd als Chiappucci weer eens de marreert. Roche: „Claudio is een bovenste beste jongen, maar hij rijdt als een kip zonder kop. Dat kost hem veel kracht en dat is zonde.“

Er zijn echter ook van die dagen dat een aanval loont. Zoals gisteren, toen de Tour het regenachtige België binnentrok en de Franse belofte Laurent Jalabert zijn eerste grote profsucces mocht vieren. Maar die triomf stond geheel in de schaduw van de coup van Chiappucci. Hij werd in Brussel warm onthaald als de man van de dag, met Greg LeMond als eervolle tweede.

Sprokkeltoer

Al na 22 kilometer trok Chiappucci, volgens vele collega's 'een luis in het peloton', weer eens op speelse wijze de registers open. Dat gebeurde op de Kluisberg, waar de Italiaanse vechttas op de sprokkeltoer ging voor de door hem zo begeerde bolletjetui. In zijn spoor trok hij Greg LeMond, Johan Capiot en Thierry Marie mee. Meer dan een speledeprik bleek het niet te zijn.

En nat was het, in het bijzonder

toen de skyline van de Belgische metropool in zicht kwam. Dat leidde op de kasseistrook van Relegem tot een massale crash in het peloton, dat amechtig achter het kwartet Chiappucci aanjoeg. Het onheilspellende gepiep van remmen, alsmede het daarop volgende gekreun en gestuun van gevallen renners, bracht een geweldige chaos in de karavaan teweeg. Bugno ontsprong deze netelige dans.

Hij had de waarschuwendende woorden van De Wolf goed in zijn oren geknoot en reed op de eerste rij toen het loerende gevaar zich aandeed. Ook Indurain en Breukink kwamen schadevrij binnen.

Maar wat heet schadevrij als op de meet blijkt dat Claudio Chiappucci, in samenwerking met Le Mond, een aardige slag heeft geslagen. Tel uit je winst, stelde de Italiaan vast toen de balans werd opgemaakt. Hij had van Bugno en Indurain 1.42 minuten afgesnoept. Twintig daarvan werden via bonificatiesprints buitgemaakt. Le Mond pakte krap anderhalve minuut tijdvoordeel.

Chiappucci, opgerukt naar plaats drie in het klassement, was blij verast: „Toch mooi-meegenomen, zeker na die voor mij ook al winstgevende ploegentijdrit. Voor de individuele tijdrit in Luxemburg (maandag - red.) hoef ik nu niet al te

● Claudio Chiappucci (links) en Greg Le Mond zorgen voor opschudding in Brussel

Foto: ANP

veel meer te vrezen. En dan te bedenken dat ik eigenlijk helemaal niet van plan was aan te vallen. Het ging mij vooral om de bonificaties. Maar ja, als je LeMond dan een keer

meekrijgt, weet je dat er stevig wordt doorgereden. Ach, en dat paste mij eigenlijk ook wel.“

De Amerikaan schoot al met al ook

lekker op in het klassement: van 14 naar 5. Vooralsnog voelt hij zich groeien in zijn outsidersrol. Le Mond: „Ik heb kunnen profiteren van het feit dat Bugno en Indurain

mij niet als een gevaarlijke klant voor de gele trui zien. Of dat terecht is, zal de toekomst leren. Het feit dat zij niet reageerde speelde mij in elk geval mooi in de kaart.“

Kasseistrook gooit Gerrit de Vries uit Tour Peloton onderuit

Van onze verslaggever

BRUSSEL - Een massale valpartij heeft het Tourpeloton flink beschadigd. De medische dienst, onder lei-

Millar wantrouwt dopingcontroles

BRUSSEL - Robert Millar heeft geen vertrouwen meer in de dopingcontroles sinds hij in de Ronde van Spanje betrap werd op het gebruik van testosteron. De Schot houdt bij hoog en laag vol onschuldig te zijn. In het vervolg gaat hij niet meer alleen naar de controles.

„Ik laat me in de toekomst vergezellen door getuigen. Ik ben in mijn loopbaan talloze keren gecontroleerd, steeds met een negatief resultaat. Met de hand op mijn hart: ik heb zelf niets gebruikt. Ik heb de indruk geflikt te zijn in de Vuelta“, aldus de vegetarian.

De 32-jarige Schot, professional sinds 1980 bij onder meer Post en Legeay en sinds dit jaar jaar eerste luitenant van Gert-Jan Theunisse, zegt een fel tegenstander van drugs te zijn. Hij beweert zelfs principeel tegen het gebruik van medicijnen te zijn.

„Ik heb nog nooit een pilletje genomen, probeer kwaaltjes op natuurlijke wijze te verhelpen. Maar mijn goede naam is wel besmet.“

ding van dokter Gérard Porte kwam handen en voeten te kort om de slachtoffers te behandelen. De ellende speelde zich af op minder dan tien kilometer van de eindstreep in Brussel, in het dorpje Relegem, waar een door de regen spekglad geworden kasseistrook zeker dertig renners van hun fiets deed tuimelen.

Zes coureurs werden voor nader onderzoek naar het ziekenhuis gebracht. Een van hen was de Nederlander Gerrit de Vries. Daar werd geconstateerd dat de waterdrager uit de ploeg van Raas, die met een van pijn verbeterd gezicht nog wel de finish bereikte, een gekneusd bekken heeft opgelopen.

Falk Boden uit de ploeg van Jan Gisbers heeft wellicht een middenhandsbeentje gebroken. Ook Bruno Cornillet, lid van Le Mond's Z-equipe, was er ernstig aan toe. Een eerste diagnose leerde dat hij zijn schouder had gebroken.

De Italiaan Eris Poli, steun- en toeverlaat van topsprinter Mario Cipollini, was ook flink toegetakeld. Zijn lijf zat vol met gekneusde plekken, zoals dat ook het geval was met de Spanjaard Ramon Gonzalez.

Tot het legertje licht gewonden behoorden de Nederlanders Rob Harmeling (duim- en vleswond in het been), Maarten den Bakker (schaafwonden) en Frans Maassen (eveneens schaafwonden).

● Gerrit de Vries zit met een van pijn vertrokken gezicht te wachten totdat een helper hem uit de toeclips heeft bevrjrd.

Foto: EPA

Limburgs duo krijgt 'kippevel van rit naar Valkenburg'

Wijnands tipt Maassen

BRUSSEL - Ook al hebben de ieder een aantal Tours de 'rance achter de rug, voor Frans Maassen en Ad Wijnands wordt vandaag een van de meest bijzondere dagen in hun sportloopbaan. Beiden rijden door hun geboortestreek. De etappe Brussel-Valkenburg heeft iets magisch voor hen. Zelfs in het keiharde, professionele profwereldje is er nog plaats voor sentiment. Maassen en Wijnands hebben de afgelopen dagen met groot verlangen naar de intocht in hun Limburg toegeleefd. Met de Tour naar Valkenburg zijn ze iets heel bijzonders. Jaar krijg je zelfs kippevel van," gaven de Buckler-kopman uit Ittervoort en de TVM-vegkapitein uit Eijsden aan de vooravond van de thuisrit kennen.

De rit naar Valkenburg spookt al maanden door hun hoofd. Ze hebben zich voorgenomen om voor een publiek er in te vliegen, zoals dat in het vakjargon wordt genoemd. "Ik heb goede benen," sprak Maassen, die gisteren op weg naar Brussel op de Kluisberg bij de valpartij betrokken was, daarvoor twee keer van fiets diende te wisselen en in de achterhoede veldende. "De moraal is ook goed. Ik zet me elke dag voor tweehonderd procent in. Dat deed ik ook in

door
BENNIE CEULEN

De etappe naar Wasquehal, maar het is zo vreselijk moeilijk om te winnen. Daar wordt vaak te licht over gedacht. De mensen kunnen zich niet voorstellen hoe zwaar de Tour is. Ik blijf het proberen. Van dit oort etappes moet ik het hebben. Mijn doel is er eenje te winnen. Maar is er voor Frans Maassen in de Tour niet weggelegd. Ik begrijp het echt niet meer. Ik ropperde de doorweekte Ad Wijnands voorbij de eindstreep in Brussel. "Ze rijden elke dag sneller. Voor elke centimeter wordt geknokt en er rijden telkens grotere groepen weg. Die regen maakte het ook nog levensgevaarlijk. Links en rechts sloegen ze tegen de grond. Gelukkig ben ik zonder kleerscheuten in Brussel geraakt."

• Frans Maassen, overeind gekrabbeld na de valpartij in de slotfase, taxeert de schade en wacht op een nieuwe fiets.

Foto: COR VOS

Ad Wijnands is met zijn 33 jaar een van de oudstermdeken van het Tourpeloton. Hij steekt niet onder stoelen of banken, dat hij dubbel is na vele jaren afwezigheid van de partij te kunnen zijn. "Een Tour moet je kunnen meemaken. Vooral nu de Ronde naar Valkenburg komt. Dat is iets heel bijzonders. De tweede keer in de geschiedenis dat de Tour door Limburg trekt. Ik vind het schitterend om dat te kunnen beleven. Als we bij Kanne de grens overtrekken, krijg ik beslist een brok in de keel."

Ad Wijnands hoopt in Limburg 'zijn gezicht te kunnen laten zien'. Het

parcours kent hij als zijn broekzak. En over de ploeg: "Het gaat heel goed. Wij hebben alvast een etappezege op zak. Prima als je in de eerste week als ploeg meteen mee kunt doen. En aan de ritzege van Harmeling trekken, de beschermde renners zich op."

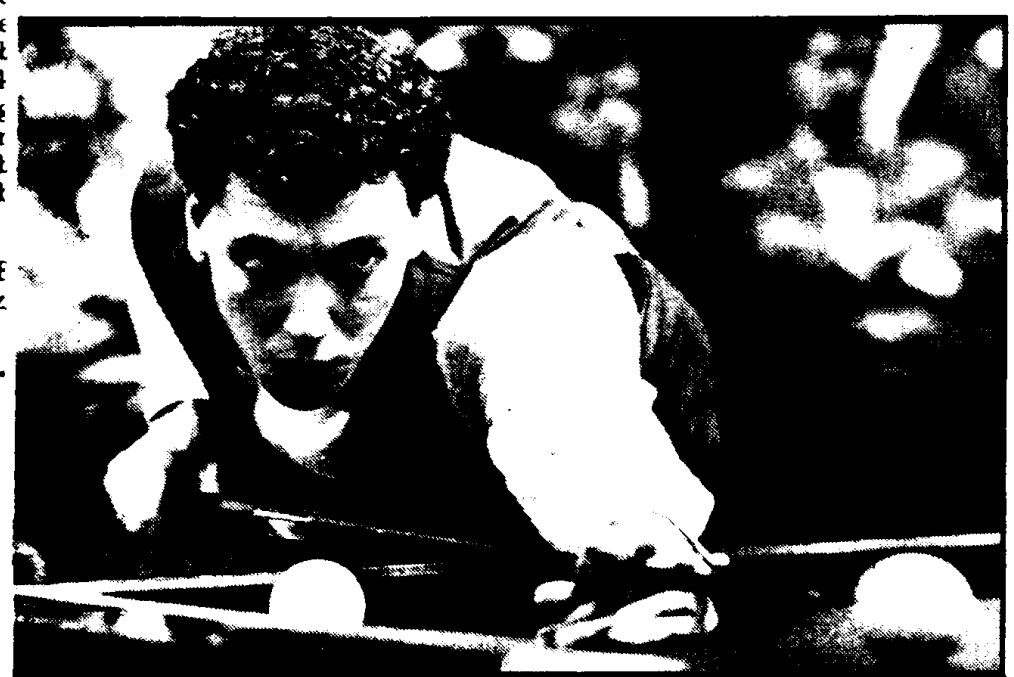
Als wegwakapitein heeft Wijnands er totaal geen moeite mee zich voor de ploeg weg te cijferen. Niettemin hoopt hij vandaag in de rit naar Valkenburg nog eens ouderwets uit te kunnen halen. "Ik probeer er zo goed mogelijk doorheen te komen, maar met die hoge gemiddeldes is het vreselijk moeilijk. Ze rijden alle-

maal even snel. En iedereen denkt, dat hij kan winnen. Ik fiets sterk, maar heb nog niet het gevoel dat ik uit kán halen. Ik hoop dat ik het op weg naar Valkenburg wel kan. Ik zal moeten proberen met een ontspanning mee te sluiten. Ik ga in ieder geval mijn best doen. Als je het mij vraagt, is het voor de Cauberg gebeurd. Blijf de zaak toch bij elkaar, dan geef ik mijn ploegmakker Skibby een goede kans. Die kan de Cauberg heel goed verten."

Wijnands tipt zijn streekgenoot Frans Maassen als een van de belangrijkste kanshebbers voor de rit-

zege bovenop de Cauberg in Vilt, maar de replicer: "Zo gemakkelijk is dat niet."

Frans Maassen boekte twee jaar geleden een ritzege. Ad Wijnands won er in 1981 zelfs twee. Maassen: "Ik kijk al heel lang naar deze etappe uit. De mooiste die ik zou kunnen winnen in de Tour. Ik kan twee dingen doen: of onderweg in vliegen en het risico lopen om op het einde te kort te schieten, of alles gokken op de Cauberg. Ik weet het nog niet. In de koers zal dat moeten blijken. Ik besef heus wel dat alle Limburgers op me rekenen. Ik zal er alles voor doen. Meer kan ik niet beloven."

• Marco Zanetti, prof in Hoensbroekse dienst.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Italiaanse biljartprof in Hoensbroeks team

HOENSBROEK - Marco Zanetti, in Jean Bessems maken deel uit van het nieuwe Hoensbroekse biljartteam Fair Play Centers dat ko-

mend seizoen de Limburgse kleuren verdedigt in de eredivisie driebanden. Vooral het contracteren van de dertigjarige Italiaan Zanetti, die vijfde staat op de wereldranking van de profs, is een spectaculaire stoot van manager Heinz Jacobs. In de Nederlandse eredivisie spelen de beste biljarters van de wereld. Zo verzekerde BC Hengelo zich van wereldkampioen Torbjørn Blomdahl. "Om ons te kunnen handhaven hadden wij eveneens een sterke kopman nodig," aldus Jacobs. "Die hebben we met Zanetti gevonden."

De Italiaan zal gedurende de competitie achttien keer vanuit Bolzano worden ingevlogen om effectvolle assistentie te verlenen. Opvallend is ook de terugkeer van Jean Bessems aan de eredivisietafel. Hij heeft het kunststoten vaarwel gezegd om zich de komende jaren weer toe te leggen op het driebanden.

De equipe bestaat verder uit de Duitser Norbert Ohagen en Ad Koozeva uit Dordrecht. Heinz Jacobs wenst geen mededelingen te doen over het bedrag dat met het opstarten van het gloednieuwe team is gemoeid. In het algemeen kost een eredivisieploeg per seizoen een half ton. Fair Play Centers speelt zijn thuiswedstrijden in het pas geopende biljart- en snookerpaleis aan de Markt in Hoensbroek. De competitie begint op 23 augustus.

sport kort

• **TENNIS** - In het tennistoernooi in Hoorn heeft Frauke Joostes de kwartfinales bereikt. Hans Peter van Oirschot staat bij de laatste vier in Zeist. Bij de open Blesseke vertoefde Rob van Oppen in de kwartfinales.

• **ZILVER** - Bij de nationale zomerkampioenschappen zwemmen behaalde Marco op den Kamp van ZON Sport en Spel de zilveren medaille op de 400 m. wisselslag jongens 1979. De meisjesploeg van ZON werd elfde op de 4 x 100 m. vrije slag meisjes onder 16 jaar.

• **DEBUT** - Nicoleta Borecaanu zal dit weekend debuten in het Nederlands vrouwenhandbalteam. De uit Roemenie afkomstige speelster doet mee in twee interlands tegen Duitsland.

• **JIU JITSU** - Tijdens examens in Nieuwegein zijn voor leraar jiu jitsu A de heren Banzinger uit Swalmen en Sochacki uit Kerkrade geslaagd. Voor leraar A aldo slaagde de heer Bussers uit Heerlen.

Adrie van der Poel wil imago weer opkrikken

Tulp in de knop

DOOR WIEL VERHEESEN

BRUSSEL - Vorig jaar ontbrak Adrie van der Poel in de Tour. De ploeg waartoe hij behoorde, Tulip Computers, had op de ranglijst van het mondiale puntenklassement een positie, die onbereikbaar was voor rechtstreekse kwalificatie. Uitstel bleek echter geen afstel. Toen een paar weken geleden de deelnemerslijst van de huidige Tour werd gecompliceerd, kreeg Tulip wel het felbegeerde startbewijs. De 33-jarige Adrie van der Poel keerde zodoende terug in het evenement waaraan hij sedert het begin van de jaren tachtig steeds had deelgenomen en waarin hij menige keer succesvol was.

Na één week Tour zei hij bij de start van de etappe Roubaix-Brussel: "Ik hoop vurig dat ik mijn come-back glans kan geven met een etappezege, maar het blijft een zware opgave. Van de ruim twintig etappes moet je de helft schrappen, omdat deze ritten voor de specialisten zijn weggelegd. Bovendien heb ik al een paar dagen last van diarree."

Sinds Adrie van der Poel ruim twee jaar geleden in de Amstel Gold Race naar de hoofdprijs sprintte, heeft hij vaker dan ooit tevoren vergeefs op successen gejaagd. Feitelijk kon hij na de Nederlandse topkoers van 1990 niet meer het imago in stand houden van de topper, die hij vele seizoenen was. Van der Poel zou Van der Poel niet zijn indien hij zich verzoende met de neerwaartse tendens in zijn presentatiecurve. Hij mengde zich tijdens

de voorbije dagen in de pelotons-sprints met de gretigheid van een pleegzoon. "Als ik mij goed voel, wil ik mij tonen. Bang in de sprint ben ik niet, of het zou voor Abdoljabarov moeten zijn." Vorig jaar kende Van der Poel na zijn gemiste Tour nog een sterk seizoen. Tot zijn resultaten behoorde de winst in een Spaanse koers, alsook de dagprijs in zowel Ronde van Nederland als Ronde van Groot-Brittannië. "Dit alles nadat ik eerder ook al in Amerika en België een wedstrijd op mijn naam had geschreven. Zoals in de Tour krijg je ook dergelijke winst zeker niet op bestelling." Met deze woorden wilde Van der Poel althans ontkennen dat het in de laatste jaren moeilijker voor hem geworden was om zoals in het verleden tien, vijftien of nog meer koersen te winnen. Niet alleen de

leeftijd speelt een rol. "Het heeft zeker ook te maken met het puntenstelsel van de FICP. Daarnaast is er een grote verandering gekomen in de manier van rijden. Kijk maar naar de voorbije etappes in deze Tour. Ze werden gekenmerkt door verrassende ontwikkelingen. Ik ben misschien nog te zeer een man van de oude stempel. Vroeger was de beginfase van een wedstrijd meestal rustiger en de finale keihard. Nu staat vaak de boel in de eerste uren al op stelten."

De twijfels over het voortbestaan van de Tulip-ploeg hebben volgens Van der Poel geen invloed op zijn rijden. "Ik doe wat ik altijd gedaan heb, namelijk mij voor honderd procent inzetten. Als ik zelf kan winnen, zal ik het niet nalaten, maar als er andere omstandigheden zijn stel ik mij ook volledig ten dienste van de ploeg. Ik heb geen reden om te veronderstellen dat mijn teamgenoten Roosen, Holm, Frison en Lilholt er anders over denken. Wij hebben onze sponsor wellicht niet de overwinningen bezorgd waarop gehoopt was, maar er is wel degelijk voor publiciteit gezorgd."

Ruil Eagles-VVV

VENLO - Go Ahead Eagles en VVV hebben met gesloten beurzen spelers geruild. Linkerspiets Niels Gerestein (21) verhuist van Venlo naar Deventer en Mario Piqué (25) speelt het komend seizoen in de eerste divisie. Beide spelers blijven eigendom van de clubs.

TOURTELLER

etappe-uitslag

Zesde etappe, Roubaix-Brussel: 1. Jala- bert 167 km in 3.37.06, 2. Chiappucci, 3. Holm, 4. Le Mond, 5. Museeuw 1.22, 6. Wilfried Nelissen, 7. Ludwig, 8. Konis- jev, 9. Capiot, 10. Nijdam, 11. De Wilde, 12. Ghiretto, 13. Durand, 14. Kelly, 15. Van der Poel, 16. Delgado, 17. Colotti, 18. Cipollini, 19. Perini, 20. Frison, 21. Indurain, 22. Jérôme Simon, 23. Roche, 24. Scandini, 25. Bouwmans, 26. Rooks, 27. Mauleon, 28. Leclercq, 29. Bugno, 30. Boyer, 35. Breukink, 36. Theunisse, 86. Siemons, 2.16, 93. Wijnands 3.16, 110. Van Poppel 4.00, 113. Van Aert, 118. Pieters, 122. Maassen, 130. Kokkelkoren, 163. Manders 5.09, 184. Harmeling 9.00, 186. Den Bakker 191, De Vries 14.54, 192. en laatste Poli 20.11.

Opgegeven: Rico.

klassement

1. Lino 26.22.53, 2. Bauer 3.11, 3. Chiappucci 3.34, 4. Virenque 4.02, 5. Le Mond 4.29, 6. Heppner 4.37, 7. Bugno 5.06, 8. Roche 5.28, 9. Indurain 5.33, 10. Perini 5.35, 11. Bouwmans 5.40, 12. Pignon 5.49, 13. Tibaldi 5.54, 14. Boyer 6.24, 15. Delgado 6.25, 16. Alcalá 6.27, 17. Breukink 6.29, 18. Simon 6.32, 19. Chioccioli 6.34, 20. Hampsten 6.38, 21. Millar 6.47, 22. Leblanc 6.51, 23. Ledanois, 24. Motte 6.59, 25. Rue 7.00, 26. Skibby 7.21, 27. Pensec 7.32, 28. Roosen 7.38, 29. Clavie-rolat 7.43, 30. Rooks 7.50, 49. Theunisse 12.45, 109. Maassen 25.28, 120. Nijdam 27.14, 121. Den Bakker 27.24, 125. Van Aert 27.49, 126. Siemons 27.56, 127. De Vries 28.02, 152. Van der Poel 32.05, 154. Kokkelkoren 32.30, 166. Pieters 36.02, 173. Harmeling 37.28, 178. Wijnands 39.27, 189. Van Poppel 48.23, 190. Manders 51.16, 192. en laatste Poli 1.03.14.

van start tot finish

In Roubaix vertrekken 193 coureurs voor de zesde etappe. 22 km: aanval Chiappucci, in de afdaling sluiten Le Mond, Capiot en Marie aan; 29 km: Kwameont. Voorsprong vertaal 0.38. 36 km: 1e bon. sprint: 1. Chiappucci (6 sec), 2. Le Mond (4), 3. Marie (3). Ploeg Bugno en Indurain voeren achtervolging. 43 km: Le Mond, Capiot, Chiappucci terug in peloton. Marie gaat door. 62 km: voorsprong Marie 1.30. 68 km: tegenaanval Bishop, Frison, De Clercq. 121 km: voorsprong Clavie-rolat 1.15. Peloton volgt op 1.20. Na de Bosberg worden de achtervolgers teruggepakt. 95 km: Marie ingelopen door groep van 15 coureurs, onder wie Chioccioli, Alcalá, Rooks, Hampsten, Van Hooydonck. Poli valt snel uit kopgroep. 111 km: voorsprong kopgroep 1.30. Lot- to voert achtervolging. 120 km: 2e bon. sprint: 1. Chioccioli (6), 2. Rooks (4), 3. Cubino (2). Voorsprong 1.55. 130 km: voorsprong 1.00. 134 km: peloton na- dert, Marie probeert het opnieuw alleen. 140 km: peloton pakt vluchters terug. 141 km: 3e bon. sprint: 1. Chiappucci (6), 2. Jalabert (4), 3. Holm (2). Chiappucci zet door, krijgt Jalabert, Holm en Le Mond mee. 150 km: voorsprong vertaal 1.05. 157 km: verschil opgelopen tot 1.26. 158 km: valpartij in peloton. Slachtoffers onder meer De Vries, Harmeling, Den Bakker en Maassen. 167 km: Jalabert wilt sprint kopgroep voor Chiappucci, Holm en Le Mond. Op 1.22 wint Museeuw sprint van eerste groep, waarin Bugno, Indurain, Breukink zitten. Lino behoudt gele trui.

puntenklassement

1. Museeuw 90, 2. Jalabert 89, 3. Chiappucci 60, 4. Ludwig 60, 5. Virenque 49, 6. Konisjev 48, 7. Harmeling 47, 8. Ghiretto 40, 9. Kelly 39, 10. Indurain 37, 11. Van der Poel 37.

bergklassement

1. Virenque 80, 2. Chiappucci 69, 3. Chioccioli 56, 4. Murgulday (Spa) 48, 5. Reize 39, 6. Indurain 20.

ploegenklassement

Dagploegenklassement: 1. Carrera 10.54.02, 2. Tulip, 3. Z. 4. Panasonic 1.22, 5. TVM, 16. PDM 3.16.

Algemeen ploegenklassement: 1. Carrera 79.12.48, 2. Panasonic 1.48, 3. RMO 4.31, 4. Z. 6.02, 5. TVM 11.32, 6. Motorola 11.42, 7. Gatorade 12.31, 8. Banesto 13.29, 9. Castorama 15.53, 10. PDM 17.21, 14. Buckler 25.47.

radio en tv

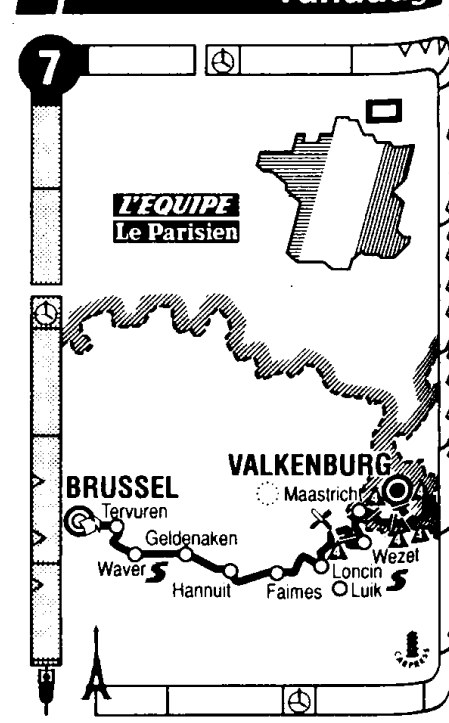
VANDAAG
Radio 1: 14.05 uur Radio Tour de France
Televisie Nederland 3 15.20-17.00 uur rechtstreeks verslag zevende etappe

Brussel-Valkenburg. Om 19.12 uur se- menvatting van de etappe.BRT 15.20-17.00 uur rechtstreeks verslag zevende etappe.

MORGEN

Radio 1: 14.05 uur Radio Tour de France
Televisie Nederland 3 13.50 uur rechtstreeks verslag achtste etappe. Valkenburg-Koblenz. BRT 2 15.30-15.30 uur de recte reportage achtste etappe.

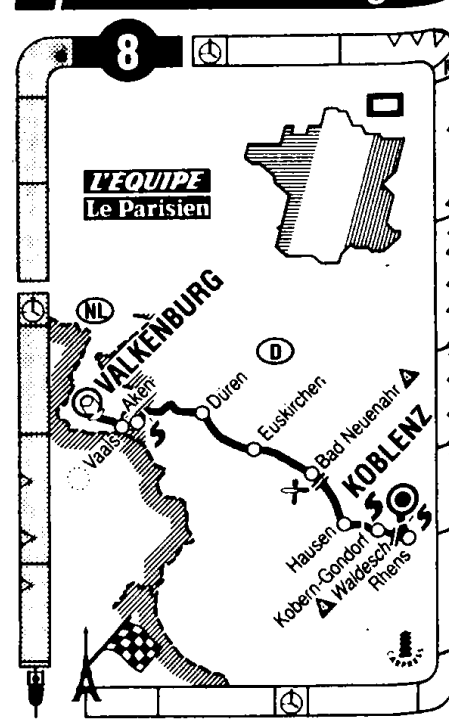
vandaag

7de RIT - 196,5 km
BRUSSEL - VALKENBURG

-	Brussel (Paleizenplein)	11.45
0	Brussel-Oudergem	12.10
3	Tervuren	12.14
23	Waver	12.34
42	Geldenaken	12.40
58.5	Hannut	12.59
63	Fannes	13.07
99	Luik-Loncin	13.47
116.5	Boire	14.58
126	Hallenbays	15.10
131	Weszel	15.17
	NETERLAND	
146.5	Maastricht	15.39
155.5	Savelbos	15.52
168	Loorberg	16.10
175	Cameng	16.28
187.5	Etenaken	16.37
194.5	Cauberg	16.48
196.5	Valkenburg-Vilt	16.51

morgen

8ste RIT - 206,5 km
VALKENBURG - KOBLENZ

-	Valkenburg	10.00
0	Sibbe	10.10
17	Vaals	10.36
	DUITSLAND	
23.5	Aken	10.45
27.5	Haaren	10.51
57.5	Düren	11.27
89.5	Euskirchen	12.24
120	Bad Neuenahr-Ahrweiler	13.10
128	Bad Neuenahr	13.22
159.5	Hausen	14.09
169	Ochtersendung	14.24
176.5	Koblenz-Gondorf	14.35
190.5	Waldeck	14.56
197.5	Rhens	15.08
202.5	Koblenz	15.14
206.5	Koblenz	15.20

sport in cijfers

GOLF

Glenagles. Open Schots kampioenschap, na drie ronden: 1. Langer 196 (62 67 67), 2. Lanner, Montgomerie, Curry 199, 5. O'Malley, Faldo 200, 7. Walton, Spence, Senior, Brooks 201.

TENNIS

Tokio. Mannen, 425.000 gulden, kwartfinales: Matsuo-Patrick McEnroe 7-6 6-3.
Gstaad. Mannen, 560.000 gulden, kwartfinales: Markus-Chang 7-6 7-6, Brugera-Ivanisevic 6-3 6-2.
Kitzbühel. Vrouwen, 255.000 gulden, kwartfinales: Manuela Maleeva-Cecchini 6-2 6-3.
Newport. Mannen, 300.000 gulden, tweede ronde: Shelton-Thoms 4-6 7-6 6-2, Stark-Bloom 6-2 6-3, Frana-Youl 3-6 6-4 7-5, Stolle-Pozzi 6-1 4-6 6-3.

PAARDENSPORT

Geesteren. CSI Tweede kwalificatie GP

(ADVERTENTIE)

'n Heerlijk dagje uit!

PRIMOSA
Alles over 't Mergelland in een reuze pyramide. Educatie en spel. Fossielen, grotten, flora, fauna, schutters, bokkrijders enz. Een feest van licht, kleur, geluid en beweging!

MOSAQUA
Een droomparadijs voor iedereen die van water en zwemmen houdt!
PRIMOSA en MOSAQUA - 'n nieuwste en mooiste recreatieparadijs van Limburg. Je moet zeker komen!
Een dagje Gulpen daar raak je niet over uitgepraat!
Landsraderweg 7-9, GULPEN, Telefoon: 04450-7400

3 Etages Woonideeën in Kleingenhout - Beek
Eethoeken
Slaapkamers
Bankstellen
Kloeken
Kasten
Kleinmeubelen
VEFATO MOTKE
Printhegestraat 3 Kleingenhout - Beek Telefoon 046-373044

Michael 'Air' Jordan hoogvlieger

DOOR JAN VAN DER NAT

HEERLEN – Ruim een jaar geleden plengde Michael Jordan dikke tranen toen hij voor de eerste keer in zijn leven de Larry O'Brien Trofee, hoofdprijs voor de beste basketbalploeg ter wereld, omarmde. De emoties werden hem even te veel. Vreemd was dat niet. Zeven jaar had hij er keihard voor gewerkt. En niet alleen dat. In die zeven zware seizoenen was Jordan de absolute vedette geworden van het NBA-basketbal. Zijn naam werd een begrip in de hele wereld. Michael Jordan is synoniem aan spektakel, veel scoren en 'vliegen'. Vooral dat laatste is zijn handelsmerk geworden.

Michael Jeffrey Jordan (van 17 februari 1963, Brooklyn New York) kan namelijk heel even vliegen zonder hulpmiddelen. In vrijwel alle luchtduels moeten zijn tegenstanders een fractie eerder de 'daling' inzetten dan de nu 29-jarige Jordan, die over een ongeëvenaarde 'hangtime' blijkt te beschikken. Het leverde hem zijn bijnaam op. 'Air' en - nog fraaier - 'His Royal Airness' werden zo'n begrip, dat zijn sponsor Nike een speciale 'Air Jordan' schoenen- en kledinglijn op de markt bracht en hem daarvoor jaarlijks ongeveer 10 miljoen dollar betaalt.

Dat lijkt een enorm bedrag, maar de directie betaalt het fluitend uit. Logisch, want de financiële afdeling heeft berekend dat in 1991 de artikelen met het Air Jordan Logo goed waren voor een bruto omzet van 153 miljoen dollar. Tel uit je winst.

Twintig miljoen

Nike is daarmee de belangrijkste werkgever van Michael Jordan. Met het basketballen zelf verdient hij ongeveer 3,5 miljoen dollar, andere sponsors zorgen voor de rest van zijn inkomen. Ook dat is niet mis. Jordan heeft contracten met onder meer dorstlesser Gatorade, dat voor 18 miljoen dollar in tien jaar zijn vorige sponsor Coca Cola aflooft; Wheaties, een soort corn flakes, een horlogefabrikant, een producent van basketballen en een autofirma voeren zijn jaarinkomen op tot rond de 20 miljoen dollar.

Als Michael Jordan op alle aanbiedingen 'ja' zou zeggen, zou daar simpel nog een miljoen of wat bij kunnen komen. Recentelijk bood een Canadees bedrijf hem 250.000 dollar voor drie dagen promotie tijdens een vakantie en Jordan Airlines (de nationale vliegtuigmaatschappij van Jordanië) wilde hem vanwege de naamsovereenkomst laten optreden in een toeristisch reclamefilm. Maar Jordan - of liever zijn agent David Falk van ProServ - zei 'nee' tegen de lustratieve aanbiedingen.

'The Sky is the Limit' zeggen ze in Amerika; niets lijkt minder waar in het geval van Michael Jordan. Tenminste op het gebied van reclameinkomen. De Chicago Bulls kunnen hem - ook na de tweede NBA-titel - niet veel meer betalen dan die 3,5 miljoen, waarmee hij niet de best-betaalde speler in de National Basket-

Beste basketballer ter wereld klaar voor supershow in Barcelona

ball Association is. De reden is dat de NBA jaarlijks een maximum bedrag vaststelt voor de hele ploeg. Die zogenaamde salary cap is gerelateerd aan de inkomsten van de NBA aan tv-rechten en de verkoop van de officiële (club)logo's. De 'cap' lag het afgelopen seizoen op twaalf en in de komende jaargang op veertien miljoen dollar.

Woekerprijzen

Iedereen zou Michael Jordan graag meer betalen en hem tot het einde van zijn loopbaan de best betaalde sportman ter wereld willen maken. Elke dollar namelijk die je aan Jordan spendeert, krijg je dubbel en dwars terug. Dat geldt niet alleen voor bedrijven als Nike. De Chicago Bulls bijvoorbeeld, trokken in hun eerste seizoen met Jordan (1984-85) gemiddeld 5522 toeschouwers meer dan een jaar eerder. De laatste vijf, zes seizoenen zijn kaartjes voor duels in het uit 1929 daterende, immer sfeervolle Chicago Stadium (capaciteit 17.339 zitplaatsen) nog slechts tegen woekerprijzen op de zwarte markt verkrijgbaar. Kaartjes die normaal gesproken variëren van 15 tot 250 dollar.

Maar ook de 26 andere ploegen in de NBA varen wel bij de populariteit van Jordan. Waar hij en zijn Bulls verschijnen lopen de zalen vol. Voor zover dat al niet elke wedstrijd het geval is, want bijna de helft van de ploegen speelt elke thuiswedstrijd in een uitverkocht huis. De NBA is namelijk razend populair en blijft slechts door de beperkte behuizing qua publieke belangstelling achter bij de twee andere grote sporten in de VS: football en honkbal.

● Michael 'Air' Jordan, goed voor een jaarinkomen van twintig miljoen dollar, wil in Barcelona de show stellen met het Dream Team.

Foto: GDP

Volgens recente peilingen is Michael Jordan op dit moment 's wereld bekendste sportman. De naamsbekendheid zal alleen nog maar groeien nu hij deel uitmaakt van het Amerikaanse

team in Barcelona. Het worden zijn tweede Olympische Spelen, want na zijn derde (en laatste) jaar op North Carolina, won hij reeds goud in Los Angeles. Er kan eigenlijk geen twijfel over

bestaan dat Jordan in Spanje zijn tweede gouden plak komt ophalen. Samen met tien andere miljonairs uit de NBA en Christiaan Laettner van college-kampioen Duke, die deze zomer ook

een miljoenencontract zal tekenen, zullen tegenstanders worden weggemept als lastige vliegers.

In Barcelona zullen de Verenig-

de Staten eindelijk hun ultieme wraak krijgen op de Sovjetunie. Nog altijd is 'München '72' niet vergeten. Een discutabele ingreep van een bobo stelde toen de Russen in de gelegenheid te winnen en de VS de eerste (olympische) nederlaag in de historie toe te brengen. Daarna werd er wel vaker verloren, maar kon altijd worden gewezen op het feit dat de andere landen hun beste (vaak dik betaalde) spelers konden sturen en de VS het moest stellen met weliswaar talentvolle, maar jonge studenten.

Dat is dus nu voorbij. Michael Jordan zal in gezelschap van kanjers als Magic Johnson (gestopt in verband met besmetting door het HIV-virus, maar toch present), Larry Bird, Clyde Drexler en Patrick Ewing voor eens en altijd aantonen dat er maar één land is waar het beste basketbal ter wereld wordt gespeeld. Op een heel ander niveau. Fysieker ook. Dat zou een probleem kunnen opleveren met de internationale regels, die minder toestaan dan in de NBA het geval is. Maar geen nood. Op de bank zit zo veel kwaliteit dat een paar extra persoonlijke fouten niet van invloed zullen zijn.

Het zal vooral Jordan zijn die in Barcelona een stuk public relations voor de NBA zal bedrijven dat zijn weerga niet kent. Voor hem zelf zit er echter ook een (klein) nadeeltje aan. Nu kan hij in Europa en andere delen van de wereld nog over straat lopen zonder door Jan en alleman herkend te worden. In de VS is dat al lang niet meer mogelijk.

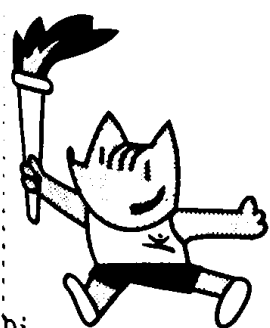
Tussen drie, vier veiligheidsagenten in naar de teambus of zijn eigen auto. Onder politiebescermering naar huis. Dagelijks zijn hoofd (kaal) laten scheren door een persoonlijke kapper. Eten in een soort privé-restaurant. Het is de prijs die hij moet betalen voor zijn roem.

Hoge bomen vangen nu eenmaal veel wind. Of het nu gaat om een geruchtmakend boek als 'The Jordan Rules' - waarin hij niet als echt aardig naar voren komt -, of om een rel na een lening aan een 'kennis', die zich ophield in het drugs- en gokwereldje of om zijn gespannen verhouding met clubmanager Jerry Krause. Michael Jordan is altijd in het nieuws. Maar in de meeste gevallen toch door zijn fabelachtige prestaties op het basketbalveld.

Soberheid troef in olympisch dorp

DOOR RUUD DE WIT

BARCELONA - Iedereen weet hoe irritant het is om je met een spiksplinternieuwe badhanddoek te moeten afdrogen. Hoe hard je ook wrijft, droog word je niet en je lichaam komt onder de pluïjes te zitten. De oplossing is ook bekend: stop zo'n nieuwe handdoek eerst in de wasmachine. Misschien is het een kleinigheid, maar als dit weekend de eerste atleten het olympisch dorp van Barcelona betrekken, moeten ze met die pluïjes rekening houden. Want de 230.000 handdoeken die het Barcelonese organisatiecomité COOB '92 heeft aangeschaft, zijn nog nooit gewassen.

Het handdoekenprobleempje is een van de 'foutjes' die een groep van 200 journalisten de afgelopen dagen ontdekte, toen zij bij wijze van generale repetitie 24 uur lang in het 'Vila Olimpica' verbleef. Een unieke gelegenheid, omdat het olympisch dorp een van de weinige plaatsen in Barcelona zal zijn, waar journalisten tijdens de zomerspelen niet zullen worden toegelaten.

Eerste atleten vinden vandaag onderkomen in Barcelona

Over één ding waren de bezoekers het roerend eens: het olympisch dorp van Barcelona is een

stadsvernieuwend prestatie van de eerste orde. Vier jaar geleden lag er nog een vervuild industriegebied. Nu zijn hier op een oppervlakte van 416.000 m² 1983 nieuwe appartementen uit de grond gestampt. Daarin zullen van 11 juli tot en met 12 augustus 13.898 olympische atleten en hun begeleiders overnachten. Daarvoor hoeven ze niets te betalen, net zomin als ze geld kwijt zijn aan eten of drinken. Want ook dat wordt betaald door het COOB en de sponsors.

Niet alle olympische atleten zullen overigens een bed beslapen in het Vila Olimpica. Vedetten zoals Carl Lewis, de Amerikaanse basketballers van het 'dream team' en ook de meeste tennis-miljonairs laten zich in 'Poble Nou' niet zien. Zij hebben onderdak gevonden in dure vijfsterrenhotels en luxe huurappartementen. Op eigen kosten, dat wel, maar dat zal voor deze grootverdieners in de sport geen bezwaar zijn.

De opdracht, die de gemeente Barcelona en het COOB aan de architecten Bohigas, Mackay, Martorell en Puigdomenech gaf, getuigde van visie: „Barcelona moet deze unieke mogelijkheid om het stadscentrum weer dicht bij de zee te brengen, niet voortreffelijk geslaagd. Langs het stukje kust, dat de inwoners van Barcelona een aantal jaren geleden links lieten liggen, is een prachti-

● Het olympisch dorp vorig jaar. In de laatste voorbereidingsfase heeft de organisatie veel bereikt, de inrichting van het dorp blijft echter zeer sober.

ge nieuwe stadswijk verzeen, met twee eigen strandjes, een grote jachthaven, een brede boulevard, winkels, bars, terrassen, vier bioscopen, disco's en een gerenoveerd ziekenhuis: het Hospital del Mar.

De architecten, die ieder een deel van het terrein aangewezen kregen, hebben voor een afwisselend bebouwing gekozen, zodat er geen architectonische eenheidsworst is ontstaan. Maar het dilemma waarvoor zij zich vanaf het begin geplaatst zagen, hebben zij niet kunnen oplossen. Want het ontwerpen van woonruimten waar olympische atleten maximaal drie weken vertoeven, stelt andere eisen dan het tekenen van een flat waarin een gezin moet leven. Na de Spelen wordt

het olympisch dorp immers een 'gewone' woonwijk.

Bezwaar

En dat is direct het grootste bezwaar tegen het Vila Olimpica van Barcelona. De slaapkamers zijn te klein voor de twee of drie personen die er moeten overnachten. Volgens het COOB is de gemiddelde bezetting per appartement tijdens de Spelen zes tot acht personen, maar er zijn er ook waar twaalf bedden zijn geplaatst. En hoe groot een flat ook mag zijn, privacy zullen de olympische bewoners niet hebben.

Een ander bezwaar is, dat de inrichting van de flats uiterst mag is. Een bed, een kast, een

paar 'regisseurstoelen' en een tafel. Dat is alles. In ieder geval geen ruimte waar je je ontspannen voorbereidt op de wedstrijden of waar gezellig nagepraat kan worden over de behaalde resultaten.

Ook verkoeling zullen de atleten niet in hun appartement vinden. In elke flat is een kleine airconditioning geplaatst, maar die zal bij temperaturen van rond de 30 graden geen verlichting bieden. Weliswaar kunnen extra airco's en andere luxe artikelen, zoals tv's, radio's, hifi's, ijskasten, koffiezetapparaten, leunstoelen en telefoons worden besteld, maar daarvoor moet extra worden betaald. Het COOB heeft een standaard antwoord op deze kritiek: de

flats zijn gratis, de kamers zijn niet kleiner dan vier jaar geleden in Seoul en voor het overgrote deel van de dag en de avond zullen de atleten en hun begeleiders niet in hun appartement zijn. Ze trainen op de baan bij het dorp of in de ruime en goed geoutilleerde krachthouken. Ze liggen op het strand of wandelen over de boulevard. Ze kijken naar een film, gaan naar het bowling- en biljartcentrum, luisteren naar cd's of kijken naar video's in een speciale relaxruimte.

De sporters kunnen ook naar de kareoke-club of naar de openluchtdisco. En als ze dat allemaal hebben gezien, is er nog een zaal met computerspelletjes en zijn er tientallen terrassen, waar gratis frisdranken of alcoholvrij bier worden geschonken.

Verder staan er overal in het dorp videoscermen, waarop de olympische wedstrijden kunnen worden gevolgd. De laatste wedstrijdresultaten kunnen via honderden computers direct worden opgevraagd.

Natuurlijk is er gedacht aan de innerlijke mens: een restaurant met 3500 plaatsen is de hele dag open, waarbij een keuze kan worden gemaakt uit dertig verschillende gerechten. Daarnaast is een openlucht-restaurant, met 1500 plaatsen en uitzicht over de jachthaven. Voor wie echt niet zonder het Amerikaanse culinaire gerecht bij uitstek kan, bevindt zich op de boulevard één van de grootste hamburger-zaken van Europa.

Het Vila Olimpica mag dan van buitenaf iets weg hebben van een luxe gevangenis, de atleten kunnen gaan en staan waar ze willen. En bij terugkeer in het dorp wordt niet gefouilleerd op bier, wijn of whisky. Die wetenschap heeft de Australische delegatie doen besluiten een container met eigen merk bier vooruit te sturen om eventuele medailles op een gepaste wijze te vieren. Wellicht een aardige tip voor het NOC.

door

WIEL
VERHEESEN

„Het klinkt gek, maar toch had het niet veel gescheeld of ik zou de Tour van 1952, de eerste van de vijf waaraan ik deelnam, al na een week verlaten hebben. Wij waren in Metz gearriveerd. Ik voelde mij allesbehalve goed. De pijn in mijn benen werd steeds erger. Op ieder bergje had ik moeite om boven te komen. Ik begon aan mezelf te twijfelen. Moet je nagaan, dat ik enkele weken eerder in de Route de France voor amateurs met de beste klimmers over de cols was getrokken en ik zelfs de leiding in het klassement had veroverd. Uiteindelijk kwam ik op de vierde plaats terecht, maar ik had de aandacht op mij gevestigd. Dat was ook de reden waarom ik gepolst werd om prof te worden.”

Hoe dan ook, indien streekgenoten als Maastrichtenaar Toine Gense en Jef Janssen (toen zelf nog beroepsrenner) gehoor zouden hebben gegeven aan het verzoek van Jan Nolten om hem in Metz een lift te geven naar Limburg, was hij misschien nooit meer in La Grande Boucle terug-

gekeerd. Zonder iemands advies zette Nolten zijn zadel een centimeter hoger. Dat hielp, zoals 's anderendaags al bleek. De pijn in zijn benen verdween.

„Twee dagen later werd ik derde in Lausanne. Weer een etmaal later kwam ik als achtste boven op l'Alpe d'Huez, waar Coppi zegevierde. Twee dagen daarna won ik de etappe naar Monaco. In de finale had ik nog met één man af te rekenen: Jean Dotto. Hij reed geweldig sterk. Pas later hoorde ik, dat hij uit de streek van Monaco kwam. Dat was een extra prikkel voor hem, maar hij kon mijn wiel niet houden toen ik demarreerde.”

Coppi

Nederland stond op z'n kop. Limburg in het bijzonder. Toen Jan Nolten in de hieropvolgende Pyreëenritten zijn sterke rijden nog accentueerde en vervolgens de in zijn leven al legendarische Fausto Coppi tot een enorme krachtsinspanning dwong om de piepjonge debutant van een nieuwe dagzege af te houden, was er sprake van euforie in het kwadraat. Zelfs Jacques Goddet, directeur van de Ronde van Frankrijk en hoofdredacteur van de organiserende krant l'Equipe, schreef dat Jan Nolten de kwaliteiten had om een Tour te winnen. Het kwam er nooit van.

Puy de Dôme

Op de flanken van de Puy de Dôme, hoog en ruig boven Clermont Ferrand, streed hij veertig jaar geleden desondanks zoals alleen de groten van het cyclisme het kunnen. Het was de eenentwintigste etappe, met Limoges als beginpunt.

„Marinelli, Geminiani en Bauvin, drie Fransen, waren ontsnapt. In de bevoorradingszone, ruim vijftig kilometer voor de finish, begon Gino Bartali aan de achtervolging. Ik mee. Wij kwamen met nog een paar bij de drie vooraan en begonnen gezamenlijk aan de beklimming.” Marinelli moest afhaken, vervolgens Bauvin. Voor Robie ging het ook allemaal te snel. Nolten: „Ik waande mij onklopbaar, z'n goede benen had ik. Geminiani, man uit de streek, moest afhaken. Vervolgens Bartali. Ik klauterde in mijn eentje naar de top, langs dichte rijen toeschouwers. Daardoor kon ik niet horen wat Jan Cottaar riep toen hij in de auto mij op minder dan een kilometer voor de streep passeerde om op tijd aan de finish te zijn voor het radioverslag. „Jan, Coppi komt er aan”, schreeuwde hij, maar het geluid ging verloren in het kabaal van de motoren.”

Cottaar had gezien hoe ontketend Coppi bezig was aan de achtervolging. Chef d'équipe Pellenaars viel nergens te bekennen. Hij was op een van de steile stukken blijven steken met zijn jeep, waarin de Tourorganisatie destijds de ploegleiders deponeerde.

Nolten: „Als ik van de koersontwikkelingen achter mij op de hoogte zou zijn geweest, had ik gegarandeerd stand gehouden. Ik zou mijn krachten beter verdeeld hebben voor de laatste honderden meters. Het was dan ook een morele opatier toen ik, onder mijn arm doorkijkend, ineens Fausto Coppi zag naderen. Hij ging mij voorbij. Ik moest genoeg nemen met de tweede plaats.”

Het duel tussen de debutant en Fausto-de-Geweldige ging onmiddellijk behoren tot de onvergetelijkste gebeurtenissen in la

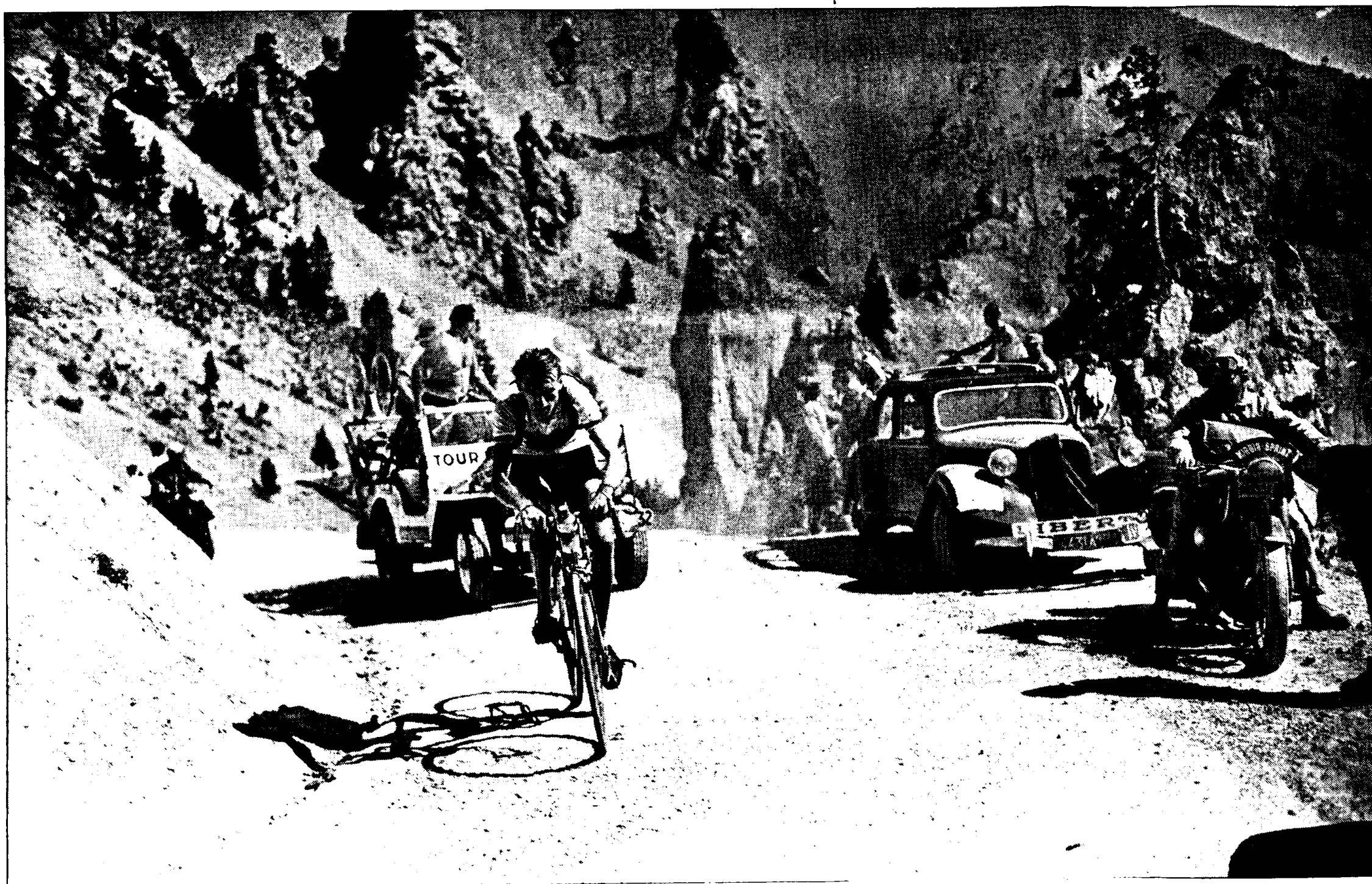
ELSLOO – Alsof het gisteren is gebeurd in plaats van vier decennia geleden. Jan Nolten

(62) herinnert zich het duel op de Puy de Dôme met wijlen Fausto Coppi nog haarscherp, zoals hij zeker in deze dagen vele momenten uit de Tour de France opnieuw beleeft. Aan de zijde van Wim van Est, Wout Wagtmans, Gerrit Voorting, Thijs Roks en al die anderen uit het witte escadron van Kees Pellenaars heeft de vroegere Geleendenaar, die momenteel in Elsloo woont, een stempel gedrukt op de Nederlandse Tourgeschiedenis. De jaren vijftig? Om nooit te vergeten. Hoogtepunten en dieptepunten. „Financieel best aantrekkelijk. Alhoewel, wij hebben in die tijd goed verdiend, maar niet altijd alles gekregen.” Jan Nolten kijkt terug.

Jan Nolten staat nog vaak oog in oog met Fausto Coppi

Een leven lang Tour

Grande Boucle. Bijna heel Geleendenaar was een paar dagen later uitgelopen om Jan Nolten te verwelkomen. De debutant was als revelatie en bestgeklasseerde Nederlander op de vijftiende plaats geëindigd. Het zou zijn op een na beste eindresultaat zijn. In 1954 bereikte hij de veertiende plaats.

Dagvergoeding

„Weet je, dat het de dagvergoeding was, die mij een paar weken voor mijn eerste Tour deed besluiten om in te gaan op het verzoek van Pellenaars een proflicentie aan te vragen. Iedere deelnemer aan de Tour kreeg namelijk een bedrag van vijftienveertig gulden per etappe. Vijfenvierzig piek was in die tijd een hoop geld, een weekloon. „Tel eens uit, er waren tweentwintig etappes”

Overigens bleek het uitsluitend om een garantiebedrag te gaan. Wanneer je tot de prijswinnaars behoorde kwam de vergoeding te vervallen, maar dat was voor Jan Nolten een bijkomstigheid. „Ik tekende het contract en nam in de Ronde van Amby/Maastricht afscheid van de amateurs. Een week later debuteerde ik als prof in het Nederlands kampioenschap op de Cauberg. Weer een week later stond ik in Brest aan de start van de Tour. Nederland mocht met acht man deelnemen. Alle acht hebben Parijs gehaald.”

Puy de Dôme, l'Alpe d'Huez, Col

de Izoard, Mont Ventoux, Col d'Aubisque, Col du Galibier, noem maar op. Jan Nolten voelde zich thuis in het hooggebergte. In de Ronde van Zwitserland maakte Ferdi Kübler daar een keer goed gebruik van.

Kübler

„Dolle Ferdi, zoals hij genoemd werd, wilde per se de rondrit door zijn vaderland winnen. Zelf kwam ik voor de eindzege iets te kort, temeer omdat Kübler, Koblet en nog zo'n paar beter waren in de tijdrit. In een zware bergetappe kwam Kübler naast mij rijden en sloeg een arm om mijn nek. Hij zocht naar steun. „Du, Jan, gut fahren”, zei hij. Ik begreep onmiddellijk wat hij wilde. „Du Ferdi, gut bezahlen”, gaf ik hem te verstaan. Hij knikte. Bij diverse beklimmingen heeft hij zich op geregelde tijden aan mijn shirt of broek vastgehouden. Vóór de start van de laatste etappe ben ik bij hem gaan incasseren.”

Niet alleen in het hooggebergte voelde Jan Nolten zich thuis. Hij kon ook onweerstaanbaar zijn op een ander terrein, zoals in een Waalse Pijl uit de eerste helft van de jaren vijftig. Hij reed uren aan de leiding, maar op de bevoorradingspost keek hij tevergeefs uit naar de man, die hem het etenszakje zou aanreiken. Door autopech kwam de verzorger te laat. De honger hield Nolten van de overwinning af. Een paar weken later toonde hij weer zijn klasse. Het was in de etappe van Nantes

naar Bordeaux tijdens zijn tweede Tour de France.

„Qua afstand een van de langste ritten in dat jaar. Welgeteld 345 kilometer. Om half drie 's morgens was reveille, een half uur later zaten wij aan tafel. Precies om vijf uur klonk het startschot.” De karavaan trok vooralsnog voort, zonder dat zich opwindende dingen afspeelden. Dat veranderde in de laatste honderd kilometer. Nolten: „Ik verhoogde het tempo en toen ik omkeek zag ik nog een man of zes aan mijn zijde. Wij besloten door te gaan. De Fransman Bultel, een van de renners uit een regionale ploeg, kwam naarmate de ontsnapping duurde steeds minder op kop.

Op een gegeven moment reed de jeep met zijn ploegleider naast ons. Ik verstond toentertijd nauwelijks iets van de Franse taal, maar ik begreep wel, dat Bultel het advies kreeg om zich te sparen. „Dat gaat dus mooi niet door”, zei ik tegen mezelf. Ik demarreerde.”

Er moesten nog vijftig kilometer worden afgelegd. Zijn medevluchtters zag hij pas terug nadat hij het stadion van Bordeaux als winnaar had bereikt. „Ik had negen uur en zesenvijftig minuten op de fiets gezeten. Een jaar eerder had Hans Dekkers in Bordeaux de rit gewonnen, twaalf maanden na mij was het Henk Faanhof en weer een jaar later eiste Wout Wagtmans de dagprijs op.” Leo van der Pluym had in 1956 de reeks kunnen voort-

• Jan Nolten in zijn element op de flanken van de Col d'Izoard. Staande in de jeep speurt ploegleider Kees Pellenaars naar de achtervolgers van zijn Limburgse klimmer.

Foto: Archief LD

zetten, maar hij stuitte op medevluchtter Roger Hassenforder, de wielerclohn uit de Elzas.

Hassenforder

„Over Hassenforder gesproken. Hij is nog ploegmakker van mij geweest”, aldus Nolten. „Na mijn eerste Touroptreden kreeg ik namelijk een contract bij Mercier, waarvoor ook hij uitkwam, evenals Rik van Steenberghe, Raoul Remy, Bernard Gauthier, etcetera. Zo'n verbintenis was echter heel anders dan in de moderne profwielersport. Mijn dienstverband bij Mercier bestond hieruit, dat ik voor het Franse rijwielmerk een aantal koersen zou rijden, zoals Dauphiné Libéré, Midi Libre en een paar klassiekers. In de Tour reden landenploegen. Nederlandse renners hadden ook nog een overeenkomst met het rijwielmerk Locomotief, waar Pellenaars eveneens de functie van chef d'équipe bekleedde. Hij was de baas.

Met hem in de clinch liggen betekende zoveel als het einde van je profbestaan. Zonder Tour de France of Ronde van Italië kon je het wel vergeten.”

In 1954 was het bijna zo ver, dat Jan Nolten niet zou meegaan naar de Tour. „Ik moest van Pellenaars de Giro d'Italia rijden ofschoon hij wist, dat ik contractueel verplicht was om voor Mercier uit te komen in de Dauphiné Libéré. Die vond plaats tijdens de laatste anderhalve week van de Giro. Hoe ik ook aandrang om thuis te mogen blijven, het hielp niks. Pellenaars dreigde mij te schrappen voor de Tour. John van Eck, voorzitter van de sportcommissie van de KNWU, was er gelukkig ook nog. „Jan”, zei hij, „start in Italië, maar ga tijdig naar de Franse rittenkoers en maak je verder geen zorgen. Pellenaars heeft ook met ons rekening te houden.” Na een paar etappes in de Dauphiné Libéré stond ik in dezelfde tijd als Louis Bobet tweede. Pech sloeg mij achteruit. Bij de afdaling van een col liep de tube van mijn wiel. Ik kwam aan de rand van een ravijn tot stilstand. Als ik naar links was gevallen, zou ik in de afgrond terechtgekomen zijn. Ik viel naar rechts.”

Giro

Behalve vijf keer de Tour reed Nolten een drietal keren de Giro. Hij bracht het een keer tot etapewinnaar. In de Ronde van Spanje 1955, de eerste na een paar jaar onderbreking, stond hij

• Jan Nolten nu, genietend in stilte van de herinneringen aan zijn Tour de France-jaren.

Foto: PETER ROOZE

als lid van een grotendeels Belgen bestaande gelegenheidsploeg uitstekend geklasseerd, maar ook dit keer kon hij niet het einde in koers blijven. De KNWU eiste, dat ik zou deelnemen aan het NK. De strijd op Cauberg vond plaats in het weekeinde van de Vuelta. ging dat destijds. Toen ik uit wedstrijd verdween weigerde de Spaanse organisatoren mij ticket voor de terugreis te geven. ofschoon John van Eck nam de Nederlandse wielrenunie toegezegd had, dat zulks zou gebeuren. Ik had precies genoeg geld bij me om de trein naar Nederland te kunnen betalen.” was een reis van achtende uur. Niet bepaald de ideale voorbereiding op een nationale strijd. Toch werd hij nog vijf-

Wagtmans

Een jaar later was Jan Nolten superhelper van Wout Wagtmans, toen de Westbrabantse weg leek als eerste Nederlander de Tour te winnen. Hij had geel nog om de schouders in eerste van de beslissende etappes. Wagtmans ging het uiterste, maar zijn krachten raakten uitgeput. „Hij heeft vastgehouden aan mijn trui, heb hem geduwd. De commissarissen schreeuwden naar ons dat wij strafseconden zouden krijgen. Even later dreigden dat wij uit koers genomen werden worden. Pellenaars droeg ze van repliek. „Zij uit koers. Dan ga ik met de hele ploeg naar huis en kom volgend jaar meer terug.” De Pel kon Frankrijk een potje breken. Het baatte niet. Wagtmans door de knieën. Hij was op gegeven moment zo uitgeput dat hij niet eens meer zijn benen kon gebruiken om water en berggrivertje naar binnen te krijgen. Hij duwde zijn hoofd in het water. „Roger Walkowiak vóór de start van de Tour als een outsider, nam het geel en kwam er ook mee in Parijs. Het dreigement van de jury ons uit koers te nemen werd uitgevoerd. De Fransen hadden de eindwinnaar in hun midden dat vonden ze genoeg. Wel genen wij straf tijd.”

Vrachtwagen

In de Tourploeg van 1957 voor Jan Nolten geen plaats meer. Hij zette de fiets aan de kant en werd vrachtwagenchauffeur. Een zwaar verkeersongeluk deed hem geruime tijd in het ziekenhuis belanden. Eenmaal steld keerde hij terug in het peloton, eerst in het shirt van Magnée, een jaar later bij Eric Toen hij in 1959 nog een goede prestatie neerzette in de Ronde van België en vervolgens naar de Ronde van Zwitserland werd afgevaardigd, waar hij meerdere keren uitstekend geëindigd, hoopte hij zelfs op een plaats in de Tourploeg. Het mocht niet zo zijn. „Ik kapte ik er definitief mee. Al de herinneringen bleven. Overigens, zou het niet fantastisch als straks mijn kleinzoon Ron van de Wall tot de deelnemers aan de Ronde van Frankrijk hoort? Soms droom ik er wel. Vooralnog blijft het afwachten. Hij is pas zeventien en rijdt nu bij de junioren.”

rappend door Maastricht maken we nog lol. Zwaaien naar automobilisten die eerder meewarig dan bewonderend naar onze tandem kijken: een muisgrijze tweewieler van oerdegelijk Hollands fabrikaat met drie fietsbellen en achterop een soortement koelbox. De eerste kilometertjes zitten er dan al op.

DOOR FRANK SEUNTJENS
EN JOS VAN DEN CAMP

Voortvarend zijn we om klokke negen in Kanne van start gegaan. Chateau Neercanne blijft links liggen, hoewel een champagneontbijt ons wel wat had geleken. Maar werk gaat nu eenmaal voor plezier, zeggen ze. Voor we het goed en wel in de gaten hebben, pedaleren we al de Maastrichtse wijk Biesland binnen. Dan dwars door het centrum naar de Kennedybrug. Eigenlijk al de eerste heuvel, maar we nemen 'm fluitend.

Lichtjes bergaf gaat het dan naar Heer, waar de versnelling nonchalant in de drie wordt gezet. In de Dorpsstraat toch maar weer terug naar de twee.

Na een half uurtje lonkt Gronsveld al.

Wat is de Savelsbosweg toch mooi. De schaduw van de bomen aan weerszijden werpt streepjescodes op het asfalt.

De weg heeft slechts één nadeel: hij loopt lichtjes omhoog. Maar goed, er bestaat ook nog zo iets als een eerste versnelling. Tandem op elkaar en trappen maar.

Waar blijft verdorie toch de top? We krijgen de pedalen niet meer rond. Wat is er toch mis met de tandem?

We stappen af en beloven elkaar plechtig hierover met niemand te praten.

Bezemwagen

Even later, we zitten opnieuw op de fiets (hij blijkt het weer te doen). Op een vlak stuk nabij Sint Geertruid halen we de bezemwagen in. Dienst Gemeentereiniging Margraten. Goed voor de moraal. Maar dan dat bord: Gevaarlijke helling.

Ja, voor het hart zeker.

Gelukkig is het een waarschuwing voor een steile afdaling. Met een noodgang suizen we Noorbeek binnen en ook bijna de plaatselijke bank. Het volgende colletje, we moeten weer uit het zadel. Het ligt kennelijk toch niet alleen aan de fiets.

We nemen een moeilijk maar wijs besluit. Bij rijwielverhuurbedrijf Wildzang in Slenaken zetten we de tandem (Bert Rekers in Heerlen, toch bedankt) tegen de gevel en kiezen twee vlotte racefietsjes uit.

Dan voor een eerste ravitaillering naar hotel Berg en Dal in hetzelfde dorp. De ober heeft al Tourkoorts.

● Hub Maassen en vrouw in Mechelen-Hilleslager houden hun hart vast. „Als er maar geen ongelukken gebeuren.”

Foto boven:

● Nog helemaal fris bij de start.

Foto rechts:

● Giel Vluggen hoopt dat zelfs de Tour-renners voor zijn ijsjes afstappen.

Tour voor beginners door Limburgs hooggebergte Bij Epen beginnen de Alpen

Hoe hebben ze het in hun hoofd gehaald om op de racebaan in Mechelen die Hilleslagerweg heet, verkeersdrempels op te werpen? En zouden ze er wel aan denken die verraderlijke steentjes op het wegdek in de stad Valkenburg in de goot te bezemen? Limburgs Dagblad-verslaggevers Frank Seuntjens en Jos van den Camp maken zich daar ernstige zorgen over, sinds ze afgelopen week het stuk van de etappe reden dat vanmiddag door de wielrenners in de Tour de France over Nederlands grondgebied wordt afgelegd: vanaf de grens bij Kanne naar Valkenburg.

Bijna 55 kilometer door het Limburgse heuvelland met – dat moet gezegd – prachtige panorama's, maar ook en vooral barbaarse bulten. Volgens het tijdschema van de organisatie mogen de renners er één uur en vijf minuten over doen.

De LD-verslaggevers trokken er een dag voor uit om het parcours te verkennen. Het duo, wiens kennis van het cyclisme niet verder reikt dan de wetenschap dat een fiets twee wielen heeft, startte vol goede moed. Op de tandem.

Een wedstrijdverslag.

● Nog energie over voor de beklimming van de Cauberg.

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

„Het wordt schitterend straks. We zetten een grote tap op het terras en er komt een beeldscherm. Vinden die 'Hollandere' leuk.”

En er zijn wat 'Hollandere' in Slenaken, als we de mevrouw van het plaatselijke VVV-tje mogen geloven. „Alle hotels zitten vol. En ik

word gek gebeld door mensen die vragen hoe de renners precies rijden. Dus het zal nog drukker worden.”

Verder gaat het, richting Epen.

Beginnen hier soms al de Alpen? Aan de haarspeldbochten komt geen einde. Daar ginds in de verte, is dat eeuwige sneeuw?

Lopend bereiken we de top. We bevinden ons, blijkens de borden, in een stiltegebied. Het hijgen en rochelen zoveel mogelijk onderdrukkend, koersen we kalmpjes naar Camerig.

In de berm, net voorbij een bocht, staat het caravannetje van ijscoman Giel Vluggen. Speciaal voor de Tour heeft hij vierhonderd liter ijs extra ingeslagen, zegt hij. „Die raak ik wel kwijt. Als het publiek hier tenminste mag staan. Ik heb begrepen dat de Tour-organisatie nogal streng is. Het lijkt hier trouwens iedere dag wel op een wielervedstrijd. Ongelooflijk hoeveel fietsers hier voorbij komen.” De meesten stappen bij Vluggen af.

Voor een ijsje, een blikje fris of toeristische informatie. „Ik kon zo een VVV-kantoorje beginnen. Ook voor al die wandelaars die opeens niet meer weten waar ze zijn.”

Wij zullen trouwens nooit meer vergeten waar we waren. Even voorbij het bordje Camerig doemt een bergmassief op. Slechts klimgeiten kunnen hier overleven. Kilometers lang constant berg op. Helmaal tot in Vijlen, het dorp met de hoogst gelegen kerk van Nederland.

Daar zijn ze trots op, daar in Vijlen. En daarop niet alleen. „Alle wielervedstrijden van betekenis komen hier voorbij,” glundert buurtwinkelier Jack Schins. „Zelfs de Ronde van Italië is hier jaren geleden in de buurt geweest. De Giro trok toen, net als de Tour nu, dwars door Europa. De renners kwamen bij Gemmenich de grens over.” Zijn klanten knikken, ze herinneren het zich ook nog.

Zandtapitjes

Maar de prijs die ze in Vijlen betalen voor al die populariteit is hoog. Twee weken na Pinksteren bij-

voorbeeld was het dorp het toneel van een nachtrit voor motoren. Van 's avonds laat tot 's morgens vroeg ronkte de ene motor na de andere door Vijlen. „We trilden ons bed uit. En we hadden nota bene nog wel processie. Toen we bezig waren met het leggen van de zandtapitjes, scheurden de laatste maloten nog voorbij.”

Nee, dan liever wielrenners.

Schins hoopt aan de Tour nog een paar centen te kunnen verdienen. Tervijl hij zichzelf aan het peloton vergaapt, zet hij zijn kinderen met een kistje kersen aan de deur.

We hebben de bergen definitief achter ons gelaten.

Voor ons liggen alleen nog maar vlakke kilometers. Te beginnen met de 'racebaan' van Mechelen: de Hilleslagerweg. Vers geasfalteerd en voorzien van een rare wegversmalling. Verkeersgeleider, heet zo'n ding in wegenbouwkundig jargon. Wie deze hindernis zonder kleerscheuren weet te nemen, stuit even later nog op twee verkeersdrempels. Wie daar niet in de

remmen knijpt, kiest het lucht-ruim.

Hub Claassen, Hilleslagerweg 70, zit vandaag op tijd klaar om de renners te zien passeren. „Maar wel op het dak van mijn huis.” Want ook Claassen is bang dat er ongelukken gebeuren. Dat er een renner in zijn net geschoffelde voortuintje belandt. „Het gaat hier veel te hard. Dat zie ik iedere dag weer. Ze komen met een rotvaart voorbij. En het zijn er zoveel. Als ik van iedere renner die voorbij rijdt een gulden zou krijgen, was ik miljonair.”

Nog iets meer dan tien kilometer naar Valkenburg. Een tandje erbij.

Blokkerende benen? Knarsende knieën?

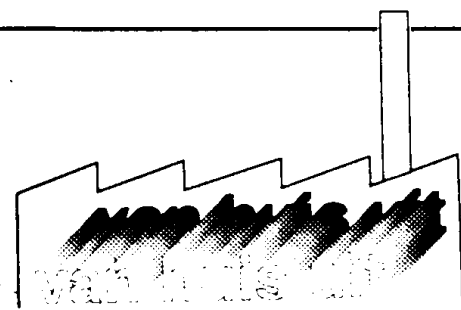
Op slag vergeten. De finish is in zicht. Wijle, Etenaken. Schoonbron. Schin op Geul. Strucht. We vliegen erdoor heen.

Alleen de Cauberg nog.

Maar met de fiets aan de hand blijkt dat best te doen.

Combineren ontgronden en natuurontwikkeling lonend

In een serie portretteert het Limburgs Dagblad deze zomer familiebedrijven die veelal 'doen in' traditionele streekgebonden producten zoals appelstroop, bier en grind. Maar ook familiebedrijven die alledaagse zaken produceren als drukwerk, briefhouders, artikelen van metaal en staal, of zelfs exotische producten als bananen of tabakspijpen.

Over hoe te overleven op eigen kracht, over generatieconflicten en over ongewilde erfenissen.

DOOR EGBERT HANSSEN

Bij Kuypers BV in Kessel-Eik is niks te merken van een grindercrisis. Het familiebedrijf floreert als nooit tevoren en heeft in de afgelopen maanden flink geïnvesteerd. Onder meer in een puntgave restauratie van de eeuwenoude boerderij Meeuwissenhof in Kessel-Eik. Van binnen compleet verbouwd tot kantoor. Een paar honderd meter naast de boerderij, ongeveer op de plek waar bij graafwerkzaamheden de resten van een Romeinse villa werden ontdekt, wordt de laatste hand gelegd aan een nieuwe bedrijfs- en reparatiehal voor het machinepark. Kessels burgemeester Noor van de Heuvel en depute Jan Tindemans hebben de nieuwbouw bij gelegenheid van het 65-jarig bestaan van het bedrijf gisteren geopend. Vandaag houdt Kuypers BV van 12 tot 17 uur open huis.

Het succes is voor een deel te danken aan specialisatie in zand. Want zand en zand, dat is niet hetzelfde, zo blijkt al snel bij een bezoek aan de groeve. Asfaltzand, afdekzand, vormzand, sportveldenzand, zand voor in de zandbak. Het bedrijf heeft wel honderd verschillende samenstellingen. Door middel van een computergestuurde klasseer-inrichting kan worden voldaan aan alle wensen.

Maar dat niet alleen. Anders dan collega's doet Kuypers alles zelf. De winning, de verkoop en het transport. Het bedrijf heeft dus niet alles op één kaart gezet. Het is van oudsher een transportbedrijf, dat later ook zand- en kleigroeven ging exploiteren. Momenteel beschikt het bedrijf over een overslaghaven, een steenbreek en een aannemingsbedrijf. Een betonmortelfabriek zit er aan te komen. Zes en zestig mensen verdienen er thans hun boterham.

Het bedrijf werd in 1927 opgericht. De broers Wiel en Harrie Kuypers uit het Neerse buurtschap Wajie begonnen toen een lijndienst met paard en kar tussen Roermond en Venlo. Aardappelen, suikerbieten, zand en bakstenen werden vervoerd. 's Winters sleepten de gebroeders met de mallejan bomen uit het bos. In 1932, bij het huwelijk van Harrie, begonnen de broers voor zichzelf. Wiel in Neer en Harrie in Kessel-Eik.

Medio jaren vijftig werden door de behoefte aan ophoogzand de 'kopen uit het land' gehaald. Onder meer op de Kappert in Neer waar hooggelegen stuifzanden makkelijk konden worden afgegraven. Eerst met de schop, later met behulp van draglines.

● Het bedrijf Kuypers BV in Kessel-Eik wordt gerund door familie: Chris Kuypers (57), zijn dochter Miriam (30) en haar vriend Louis Bottinga, Chris' zoon Harold (32), en Harrie (26). De laatste is een zoon van de in 1983 overleden mede-eigenaar Sjaak Kuypers.

Foto: JAN PAUL KUIT

In 1962 stierf Harrie Kuypers plotseling op 64-jarige leeftijd en stond zoon Sjaak er alleen voor. Zoon Chris, wiskundeleraar in Helden-Panningen, verzorgde toen al de boekhouding van het bedrijf. Hij stapte in 1971 uit het onderwijs om samen met zijn broer het bedrijf te runnen. In datzelfde jaar werd gestart met zandwinning in het gebied Broekberg te Neer, dat met een werd ingericht als natuurgebied met twintig hectare water.

In 1981 kon het bedrijf de win-activiteiten voortzetten aan de Maas te Kessel-Eik. Daarvoor werd Meeuwissenhof met 43 hectare grond aangekocht van de familie Drijoningen/Quadvlieg. Door een kleine ruilverkaveling in het dorp verwierven de gebroeders Kuypers in totaal zestig hectare aaneengesloten grond.

In 1983 stierf Sjaak Kuypers na een hartaanval. „Dat was een harde klap,” zegt Chris Kuypers (57). „Sjaak en ik regelden alles. Hij had de dagelijkse leiding. Ik deed de administratie. Een prachtige werkverdeling.” Om de continuïteit van het bedrijf na de dood van Sjaak Kuypers te waarborgen werden vier werknemers mede belast met de leiding.

Inmiddels groeiden de kinderen van Chris op. Zijn dochter Miriam (nu 30) studeerde sociale geografie met bijvak ontgroningen aan de Universiteit in Utrecht. Zij kwam in 1987 met haar vriend, de HTS-er Louis Bottinga (nu 31) het bedrijf versterken. Miriam neemt nu de juridische aspecten van de ontgroningen voor haar rekening en regelt onder meer de benodigde vergunningen. Louis is de technische man in het bedrijf.

Chris' zoon Harold (32) heeft inmiddels de zorg over de bedrijfs-economische aspecten van het bedrijf en MTS-er Harrie (26), oudste zoon van Sjaak Kuypers, heeft zich gespecialiseerd in het transport- en wegenbouwgebied. Ook de jongste zoon van Sjaak, Twan (19) – momenteel nog student op de Vervoersacademie in Venlo – wil in het bedrijf komen werken. „Ik ben blij dat er tussen de neven en nichten een goede verstandhouding is,” zegt Chris.

Anders dan de landelijke zand- en grindwinners kende Kuypers tot nu toe geen al te grote problemen bij het verwerven van de benodigde ontgrondingsvergunningen.

„Ik snap best dat veel mensen zich te weer stellen. De meeste gronden die na de oorlog ontstonden,

werden niet tijdig opnieuw ingericht. De herinrichting werd afgekocht door een bijdrage per ton in het provinciale grindfonds. Achteraf is dat systeem verkeerd gebleken. Als men meteen was begonnen met de herinrichting en de plassen had ingericht voor de natuur en recreatie dan was nooit zo'n grote weerstand onder de bevolking ontstaan.

Maar als ik een landelijke grindwinner zou zijn dan had ik misschien ook mijn kantoor in Arnhem neergezet om hooguit een paar keer in het jaar naar Midden-Limburg te komen. Wij zijn verknocht aan het landschap waarin wij wonen en hebben er hart voor. Wij kunnen het ons gewoon niet permitteren om het slecht te doen,” zegt Chris Kuypers.

Kuypers heeft als ontgrinder indruk gemaakt bij de provincie. De eerste grindplas die het bedrijf in de jaren zeventig maakte, nabij de Broekberg in Neer, werd snel en op eigen kosten afgewerkt en ingericht als natuurgebied. De toenmalige gouverneur Sjeng Kremers was daar tijdens een werkbezoek aan Neer zo van onder de indruk dat het bedrijf het in het grindfonds gestorte geld terugkreeg.

Mede om die reden mag het bedrijf nu in opdracht van de provincie een plan uitwerken om grindwinning langs de Maas in Geulle te combineren met natuurontwikkeling. Dit project moet als voorbeeld dienen voor de aanpak van de rest van het Grensmaasgebied. Soortgelijke plannen heeft het bedrijf in petto voor ontgroningen in Weert en in Neer.

Grindercrisis gaat aan Kuypers BV voorbij

ander-

Z
ij
d
s

Wapen

DOOR SANTE BRUN

In Amerika honderdduizenden mensen menen dat 'een man die vuurwapen heeft, geen knip van de neus waard is.' Het lijkt erop dat gedachte in Europa schiet begint te maken. Ook letten want scholieren in Groning deelden onlangs in antwoord enquétevragen al mee, dat gaarne een mes bij zich droeg. Een vuurwapen is in ons land altijd wat veel gevraagd, maar kost weinig moeite er een op kop te tikken, als je er per se wilt hebben.

Alleen in Groot-Brittannië politiemensen bij hun normale dagelijkse werk nog als ongewapend, een feit dat gerechts trots vermeld wordt; maar ook dat land grijpt het idee van vuurwapenbezit dusdanig om heen dat deze prachtige traditie ook wel haar langste tijd hebben geleefd.

In Joegoslavië heeft het idee, iedere echte man een vuurwapen, zich inmiddels aan de hele bevolking meegedeeld. En met welk resultaat.

Ook elders blijven de gevolgen toenemend vuurwapenbezit uiters aard niet uit. Nergens wereld wordt zoveel gemoord als in Amerika. (hopelijk tijdelijk uitzondering van Joegoslavië dan). In ons land krijgt politiemensen momenteel nog eens in de zoveel tijd te maken met een situatie waarin van vuurwapens gebruik moet worden gemaakt, maar de tijd is niet dat het ook hier schering en inschieting is.

Maar Frankrijk heeft vrachtwagenchauffeurs hebben kans gezien hun land aan de van de staat van oorlog te brengen – in West-Europa nota bene, een oorlog onmogelijk was zonder gebruik te maken van wapens.

Hoezo, zonder wapens? En de vrachtwagens dan? Wie zo'n klein beetje slim hanteert wapens, hem een dodelijker wapen, zelfs voor de economie, als vuurwapen ook. vrachtwagenchauffeur met vrachtwagen kan je zonder moeite aan de rand van de afgrond het bankroet, en een burgeroorlog brengen.

Het wordt dan ook tijd dat ook feitelijk 'bezitten' van vrachtwagen ook onder werking van de wet op verboden wapens wordt gebracht.

En dan alles om een futiliteit van rijbewijs waarop aantekeningen worden gemaakt als je moordenaar bent.

De chauffeurs die aan de achter hebben meegedaan moeten ieder geval geen rijbewijs krijgen en ook geen vrachtwagen meer. En de anderen moeten vergunning krijgen, die wordt ingetrokken als het wapen ook daadwerkelijk anders wordt gebruikt dan waarvoor het bedoeld is.

En als we toch bezig zijn met tractoren en personenwagens dezelfde manier worden behandeld.

Wij voeren daarvoor de ten 'verboden vrachtwagenbezit'.

Na een ongeluk waarbij alcoholgebruik een rol heeft gespeeld wordt vaak vrolijk opgemerkt dat 'een motorvoertuig in verkeerde handen een moorddaadig wapen kan worden'.

Zegt u dat wel

VERGETEN GESPREK

DOOR RENÉ DIEKSTRA

„Praat u wel eens met hem over politiek?” vroeg ik. „Politiek?” zei ze, „dat interesseert me helemaal niet.”

„Praten jullie wel eens samen over de dood?” ging ik door. „Over de dood? Zeg eh... kun je niet wat gezelligers bedenken?”

„Nou oké dan. Praten jullie wel eens samen over seks?”

„Over seks?” antwoordde ze met een gezicht alsof ze iets vies proefde. „Over seks...? Op onze leeftijd toch zeker niet meer!”

„Als ik het dus goed begrijp,” vatte ik samen, „praten jullie over drie van de belangrijkste dingen in dit leven nooit met elkaar.”

Dit gesprek vond plaats na afloop van een lezing, waarin ik de stelling had verdedigd dat veel mensen in relaties doen alsof ze elkaar kennen in plaats van moeite doen om elkaar te kennen. De vrouw in kwestie, ik schatte haar zo'n jaar of 65, reageerde daarop met de opmerking dat je na 40 jaar samenleven elkaars opvattingen en gevoelens onderhand wel kent en dat het onzin is dat je daar altijd maar met elkaar over moet praten.

Mijn ervaring is inmiddels dat dit standpunt vaak wordt verkondigd door mensen die in wezen bang zijn om met hun partner 'overal' over te praten. Toen ik de vrouw vroeg: „zou u het aandurven om vanavond met uw man het onderwerp seks of dood aan te snijden?” antwoordde ze heel eerlijk dat ze daar behoorlijk tegen op zou zien, omdat ik niet gewend ben met hem over dat soort dingen te praten.

Maar belangrijker nog was haar reactie op de vraag: „Weet u hoe uw man over dit soort dingen denkt, of ie daar vaak mee bezig is, of hij 't daar moeilijk mee heeft?” Haar antwoord: „Nou eerlijk gezegd weet ik het niet precies,” wat ze later bijstelde naar „ik weet het gewoon niet.” Daarmee gaf ze toe dat hij voor haar op heel belangrijke gebieden in feite een onbekende was.

Doodsbang

Merkwaardig eigenlijk dat we met de mensen die voor ons het belangrijkste zijn zo weinig praten over de dingen die voor ons het belangrijkste zijn. Onlangs – in een gesprek met een chronisch zieke 72-jarige man – was er een moment dat ik bijna spijt kreeg van een vraag die ik

gesteld had, namelijk of hij vaak aan de dood dacht. Er kwamen stille tranen in zijn ogen en hoofdschuddend gaf hij aan dat hij geen antwoord wenste te geven. Toen ik bleef aandringen werd hij duidelijk angstig, haast panisch. Uiteindelijk kreeg ik eruit dat hij letterlijk doodsbang was om over de dood te praten. Onder het motto: zolang je het er niet over hebt is het er niet, probeerde hij al vele jaren de dood buiten hun relatie te houden. Als er familieleden of kennissen van ongeveer zijn leeftijd overleden, en dat gebeurde natuurlijk regelmatig, dan was zijn eerste reactie in de trant van: „Tja, als je ook zag hoe die er op los leefde.” Of: „Verbaast me niks, die liep haar hele leven al te sukkelken.” Alsof de overledenen tot een ander, bijna inferieur ras behoorden en daarom door de dood waren uitgekoken.

Ik legde de man uit dat het voor zijn eigen welbevinden en voor zijn relatie van belang was, dat hij af en toe met anderen en met name met zijn vrouw over de dood en zijn angst voor de dood zou praten. Dat advies vindt zijn wetenschappelijke basis in een klassiek geworden studie van de psycholoog Vaillant getiteld Adaptation to Life (Aanpassing aan het Leven). Vaillant vond in een groep van bijna 200 volwassen mannen die vele tientallen jaren lang onderzocht waren, dat de mannen die het best functioneerden in sociaal, mentaal en lichamelijk opzicht, regelmatig gebruik maakten van wat hij noemde 'suppressie'.

Suppressie is een psychologische strategie die erop neerkomt dat je bewust de beslissing neemt om op sommige momenten juist wel en op andere momenten juist geen aandacht te besteden aan bepaalde gevoelens of bepaalde problemen die je hebt. Partners die besluiten om een paar uur per week met elkaar uitvoerig te

praten over hun intieme gevoelens of frustraties en tegelijkertijd ook besluiten om dat op andere momenten juist niet te doen (in plaats daarvan bijvoorbeeld iets oppervlakkigers maar ontspannenders te doen) maken gebruik van suppressie.

Toverformule

Tegenover suppressie staat aan de ene kant regressie, dat wil zeggen: gewoon ontkennen of verdringen dat bepaalde gevoelens of problemen bestaan. Aan de andere kant staat depressie, dat wil zeggen zodanig gebukt gaan onder bepaalde problemen of gevoelens dat je eigenlijk de hele dag aan niks anders meer kunt denken. Eenvoudig gezegd: te veel aandacht (depressie) of te weinig aandacht (regressie) voor gevoelens of problemen is ongezond, zowel voor jezelf als je relatie. De toverformule is flexibiliteit van aandacht (suppressie), af en toe intensief aandacht geven en op andere momenten besluiten het nou gewoon eens een tijdje te laten rusten.

Uit het onderzoek van Vaillant en uit latere onderzoeken komt naar voren, dat het belangrijk is deze strategie op allerlei levensgebieden toe te passen. Opmerkelijk is dat veel mensen tegenwoordig van zichzelf denken dat ze veel openhartiger zijn dan ze in werkelijkheid zijn. Afgaande op het onopvallende seksbombardeement in de media en het gekrakeel over de seksuele revolutie, zou je bij voorbeeld denken dat de meeste partners weinig moeite meer hebben om met elkaar (af en toe) openlijk over seksualiteit te praten. Niks is minder waar. Als ik aan stellen die mij consulteren vraag hoe vaak ze met elkaar over seks praten, in de zin van elkaar vertellen of vragen wat ze op dat gebied graag willen of ervaren, dan is de conclusie stevast dat ze

(meestal) wel aan seks doen maar er niet over communiceren.

Ik hoor vrouwen zich afvragen over de man die al 10 jaar naast hen ligt, of hij misschien bang is impotent te zijn en daarom de laatste tijd seks uit de weg gaat. Ik hoor mannen zich afvragen over de vrouw onder hen of ze het nu echt plezierig vindt of maar doet alsof. Heel veel partners durven, ook na vele jaren, nog niet eens hardop tegen elkaar te zeggen wat ze heel concreet fijn vinden dat de ander seksueel met hen doet. Als ik ze vraag of ze op een zaterdagmiddag na de boodschappen in een koffietent wel eens met elkaar over dit soort wederzijdse vraagtekens praten, dan kijken ze me vaak aan met een uitdrukking alsof ik ze in de maling zit te nemen.

'Zweisamkeit'

De Duitse filosoof Feuerbach heeft eens gezegd dat een relatie bestaat bij gratie van het feit dat mensen elkaar iets mee te delen hebben en dat zolang mensen elkaar iets hebben mee te delen hun relatie bestaat. Je kan dat ook om draaien: op die gebieden waarop mensen elkaar niets meedelen, bestaat hun relatie niet. Dat is de reden waarom zoveel mensen in hun relatie op zoek zijn naar een relatie. Je kan juist door je relatie eenzaam zijn, wat zo treffend wordt uitgedrukt met het Duitse woord Zweisamkeit. Vandaar deze tip voor wat relationeel vakantiewerk: maak, onder uw tentdoek gezeten, eens een lijst van die gebieden waarop u nog wel wat mee te delen hebt. En sleep vervolgens uw partner voor een paar uur naar een bodega, bistro of trattoria om uw verhaal te doen. Het zou wel eens kunnen zijn dat de rest van de tijd dan meer dan ooit vakantie is.

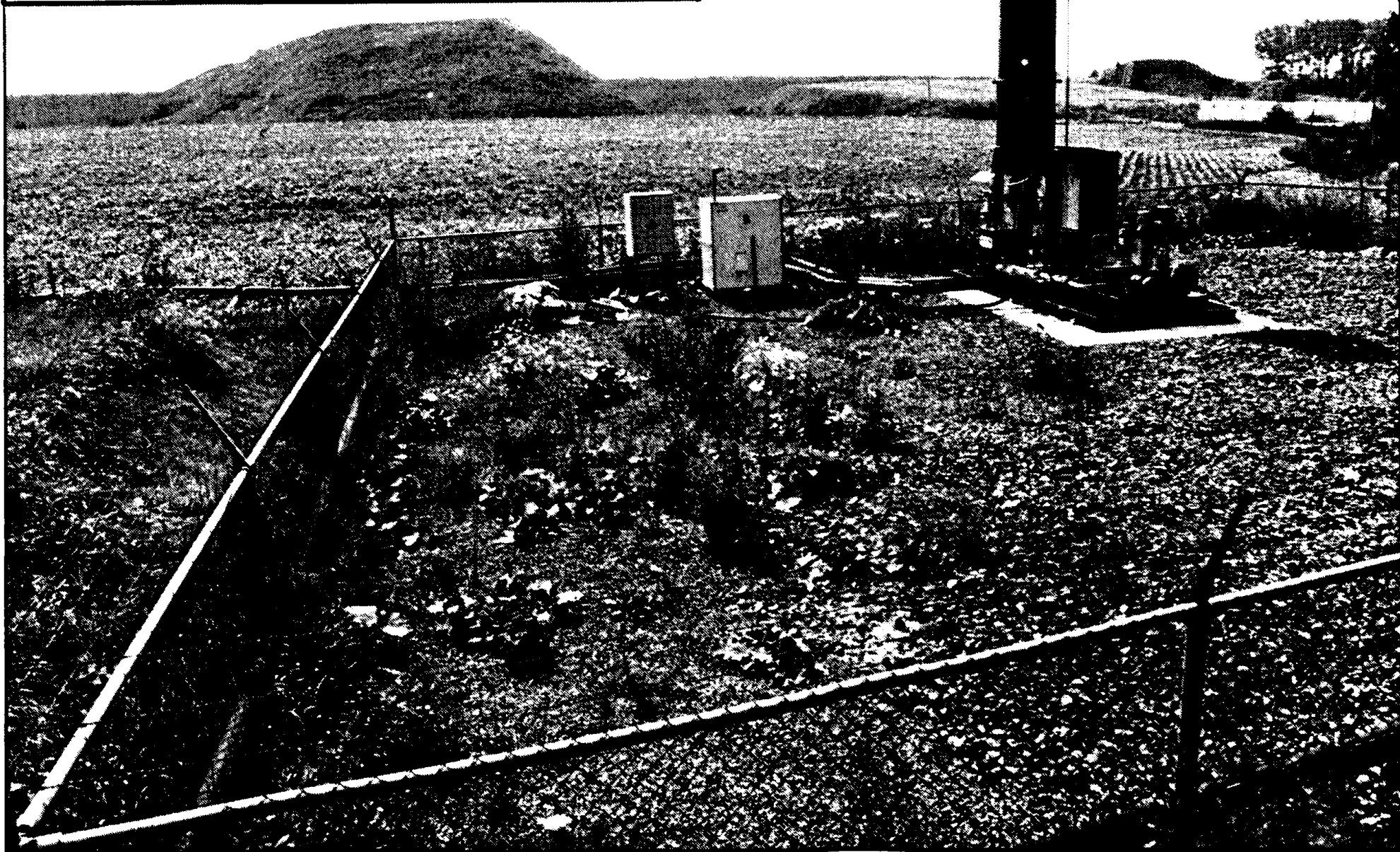

● Wie Mellery binnenrijdt, wordt aan de komgrens ge-waarschuwd voor de vervuiling van dit dorpje in Waals Brabant door de afvalmafia.

Een idyllisch dorpje in Waals Brabant. Ideaal gelegen voor mensen die werken in de Brusselse heksenketel; maar de prijzen van de huizen in Mellery rijzen niet de pan uit, integendeel, woningen zijn er voor een appel en een ei te koop. Want Mellery is bijna synoniem met Tsjernobyl. Tsjernobyl werd bekend door de kernramp die zich daar voltrok, Mellery door de giftige en kankerverwekkende afvalstoffen die er in de jaren tachtig zijn gestort.

● De beruchte belt van Mellery. Op het oog een vredig landschap. Onder de aarde liggen echter honderdduizenden tonnen giftig en kankerverwekkend afval. Met zand, stenen en plastic folie is het toegedekt ten einde te voorkomen dat het regenwater naar het grondwater doorsijpelt. Boven de plastic folie is een tweede laag aangebracht die is dooraderd met pvc-buizen, waarin het vrijkomende gas wordt opgevangen om vervolgens te worden afgefakkeld.

voor het storten van chemisch afval. Speelden zij onder een hoedje met de afvalmafia?

Belastend zijn de in beslag genomen notities van John Nieuwhart. De Venlonaar gewaagt daarin van goede contacten met de secretaris van de voormalige Belgische staatssecretaris voor milieu, Firmin Aerts. Deze zou Nieuwhart ook de manager voor diens vestiging in Visé aan de hand hebben gedaan. Verder noteerde Nieuwhart dat Heremans bij problemen aan de grens alles via het ministerie van financiën regelde. In die tijd was Willy de Clercq minister van financiën. Met diens echtgenote, een juriste in Gent, sprak Nieuwhart over zijn plannen voor een vestiging in Visé. Zou de aanvraag daartoe worden afgewezen, dan zou een beroep op de koning moeten worden gedaan, opdat het dossier bij de Waalse gewestregering zou terechtkomen, zo instrueerde Nieuwhart zijn manager. Daardoor zou de behandeling kunnen worden versneld.

Belastend is ook het rapport dat de milieuc commissie van de interparlementaire consultatieve raad van de Benelux na een bezoek, op 24 april van dit jaar, aan Mellery samenstelde. Daarin wordt van de burgemeester van Villers-la-Ville gezegd dat hij niet alleen op de hoogte was van wat er op de stortplaats in Mellery gebeurde, maar zelfs in de zaken participeerde.

Michel Mathy (57) staat geen journalisten meer te woord. Een poging om hem na afloop van een begrafenis aan te klampen deed hem andermaal in woede ontsinken.

In zijn door honden en televisiecamera's bewaakt landhuis in Sart Risbart was Joseph Heremans wel tot commentaar bereid. Heremans: „Ik ken niemand op het ministerie van financiën, laat staan dat ik er iets voor Nieuwhart heb geregeld. Mijn makelaar was Stevens. Ik heb nooit chauffeurs een gasmasker zien dragen. Dat er complete containers in de put zijn gedumpt, klopt. Het gebeurde op verzoek van de inspectiedienst van het ministerie van milieu. De containers bevatten asbest. Het kwam uit Fely. Niet uit Nederland. Allemaal politiek, mijnheer. Hollanders klagen dat Belgen de Maas vervuilen, Belgen op hun beurt dat Hollanders afval in België hebben gestort. Slechts tien procent van wat in Mellery is gestort, komt uit Holland. In totaal is er 900.000 kubieke meter gestort. Met het zand erbij plusminus 1.800.000 kubieke meter. Onder het afval bevonden zich geen giftige stoffen. Dat er gassen vrijkomen is logisch. Dat ze een gevaar voor de volksgezondheid opleveren, betwijfel ik. Mijn zoon en ik, mijn twee mensen in het zand, hebben altijd op het stort gezeten. Wij mankeren niets en zien er toch gezond uit. Voor mij zijn de medische rapporten enkel bedoeld om de mensen ongerust te maken.”

„Allemaal politiek,” is ook het commentaar van Maurice Gilles (61) uit de Rue de l'Enfer (vetaald: de Helstraat). Hij zit net zo goed in het veld als de dikbillen die hij fokt en mest. Hij heeft er een dikke honderd en laat ze onbeveerd grazen in de weilanden langs de Tobais, waarin ook het water van de stortplaats uitmondt. Op de stortplaats heeft hij drie hectare mais en een hectare tarwe verbouwd. „Het kan geen kwaad. Er zit geen gif.”

Toch vliegen er geen meeuwen. Een nabijgelegen sparrbos sterft af. Waterpoelen vertonen alle kleuren van de regenboog. Ook het water uit de kraan wordt gewantouwd. Het kostte bakker Jacques Clemmen klanten. Marcel van Luyten gebruikt het leidingwater enkel nog om de wc door te spoelen. Met mineraalwater lest hij zijn dorst, met bronwater drinkt hij zijn duiven. Eens had hij de mooiste moestuin van Mellery. Nu is het een wildernis. Kersen en bessen hangen te rotten. Appel- en perebomen sterven af, andere worden kleiner. Zijn kleinkinderen mogen niet meer komen. „De grond is te gevaarlijk,” verzucht Van Luyten (66). „Hij zit vol analie.”

Mensen trekken weg, als ze kunnen. Ook dokter Olivier Berny gaat verhuizen. Zijn vrouw is pas bevalen van een drieling. Het is moeilijk om een huis kwijt te raken. De waarde ervan is sterk gedaald. Catherine (23) en Marc Borremans (35) uit Court-Saint-Etienne lieten zich de kans om voor weinig geld aan een huis te komen, niet voorbijgaan. Zij zijn zich van de gevaren bewust. „Roken en wonen in Brussel is ook gevaarlijk,” repliceert de employé aan een instituut voor geestelijk gehandicapten. Hij heeft goede hoop dat het leefklimaat in Mellery over enkele jaren aanmerkelijk zal zijn verbeterd.

Françoise Lavry-Pinchart is vastbesloten om daarvoor te vechten. „Mijn verleden ligt op het kasteeltje. Mijn heden is hier; mijn toekomst daar,” wijst ze naar het kerkhof, dat in de schoot van de grootste en gevaarlijkste giftbelt van Europa is komen te liggen. „Ik zal niet eerder rusten, voordat Mellery weer 'clean' is.”

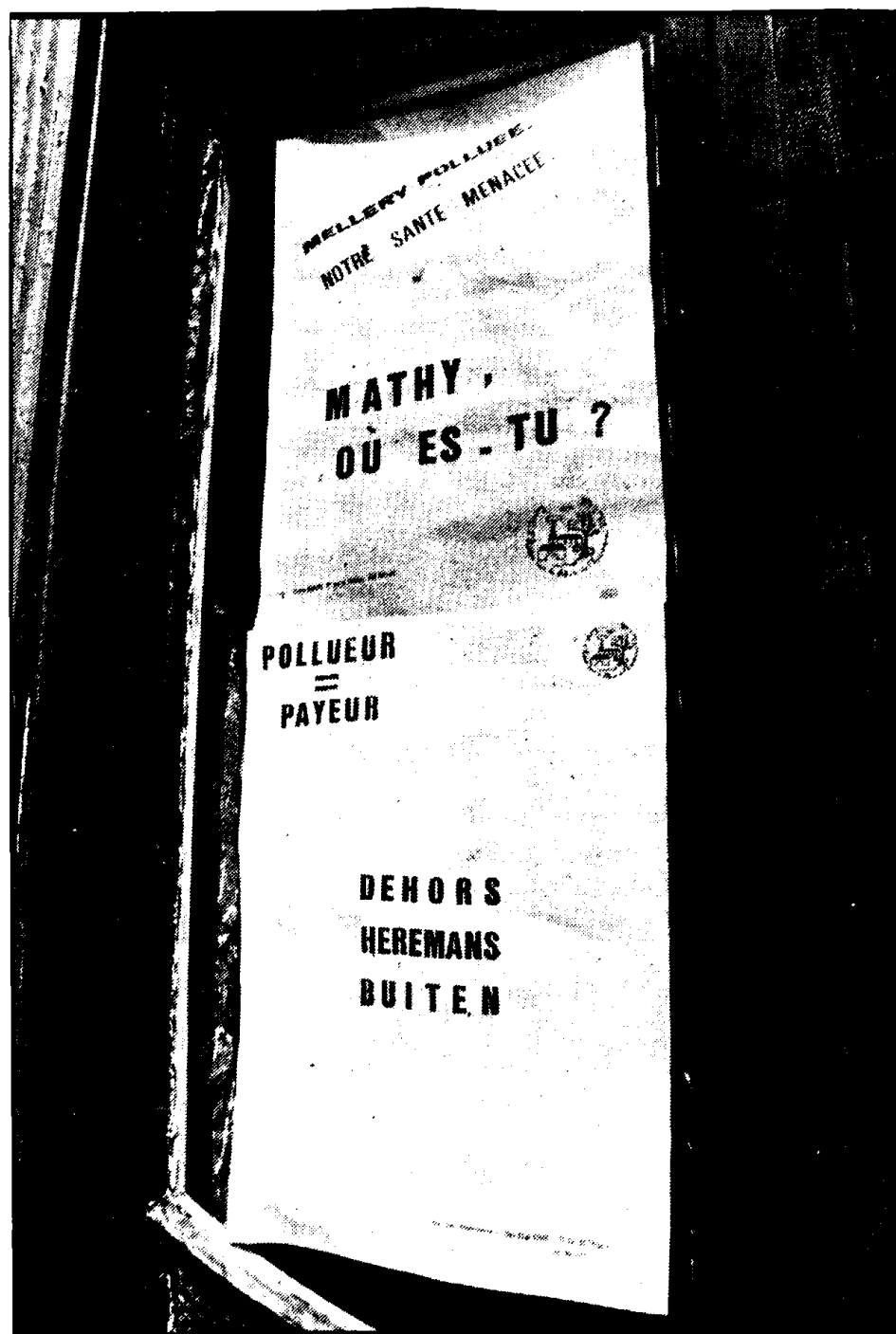
De tijdbom van Mellery

Op last van de milieuminister van de Waalse regering, Guy Lutgen, werd de stortplaats in augustus 1989 gesloten. Ook overwoog hij het dorp te evacueren, nadat het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie onverantwoord hoge concentraties benzeen en vinylchloride had gemeten. De brief voor de bewoners en het communiqué voor de pers waren reeds geredigeerd, toen besloten werd om toch nog even met de evacuatie te wachten. Medio november 1989 werd bij 51 bewoners van het ruim 500 tellende dorpje in Waals Brabant bloed geprikt. De 11 kinderen scoorden 11 tot 46 op een schaal van 80 waarin genetische afwijkingen worden geconstateerd. Bij volwassenen liep de zogenoemde sceswaarde op tot 66. (Sces staat voor sisters chromatides exchanges - uitwisselingen van zusterchromatiden, ofwel: stukjes erfelijk materiaal.) In januari en februari van dit jaar vond een vervolgonderzoek plaats. Daaruit bleek dat bij de 11 kinderen het minimum van de sceswaarde tot 28 en het maximum tot 77 was opgelopen. De resultaten van het onderzoek bij volwassenen zijn nog niet vrijgegeven.

Dokter Jean-Gerard Pauluis (38), die op verzoek van de Belgische minister van volksgezondheid, Magda de Galan, optreedt als woordvoerder van de medici in de gemeente Villers-la-Ville, waartoe ook Mellery behoort, verwacht dat ze in september worden bekend gemaakt. „De resultaten zijn in ieder geval van dien aard dat de gehele bevolking van Mellery zal worden onderzocht. Voorts is een onderzoek in Villers-la-Ville, Marbais en Gentinne, een kerkdorp van de buurgemeente Chastre, voorzien. De politici mogen dan al bij hebben beweerd dat er niets aan de hand is, wij, medici weten

De angst onder de bewoners van Mellery is groot. Hun woede reageert zij af met pamfletten, waarin zij het vertrek van de verantwoordelijken voor de 'tijdbom' eisen.

Mellery: eens een réverie, nu een nachtmerrie. Schilderachtige kasienweggetjes en betonnen baantjes in de driehoek Brussel-Charleroi-Namen leiden naar het dorpje dat idyllisch in het heel en groen van de akkerbouwgewassen is ingebed. Het aantal boeren is de laatste decennia sterk af, het aantal mensen met een baan in Brussel sterk toegenomen. Er zijn geen werkers meer. Tot 1976 was Mellery een zelfstandige gemeente. Gedurende behoort het dorp tot de gemeente Villers-la-Ville die 8.350 inwoners telt. Burgemeester is, sinds 1982, Michel Mathy, een liberale verkiesing behaalde zijn partij 7 van de 19 zetels. Met de socialisten leidt Jacques Lavry uit Mellery. De 50-jarige dissident vindt partijgehoort medeplichtig aan het gifschandaal. Het landhuis dat hij in 1970 naast het kasteeltje van zijn schoonouders bouwde, ligt nu aan een giftberg van de eerste categorie. Zijn vrouw, protection-officer van

● Met affiches reageren verontruste inwoners van Mellery hun woede over de 'tijdbom' die in de jaren 80 onder het ruim 500 inwoners tellende dorpje in Waals Brabant is gelegd, af.

Foto's: Frits Widdershoven.

de VN en net terug uit Sarajevo, is de dochter van Henri Pinchart, die van 1929 tot 1970 burgemeester van Mellery was. In 1970 stapte Françoise Lavry-Pinchart in de voetsporen van haar vader. Tot 1976 was zij gemeenteraadslid.

Ze herinnert zich nog, hoe Maurice Gilles, een van de rijkste boeren van Mellery, met Joseph Heremans kwam aanzetten, een landbouwer uit Sart Risbart die op de grond van Gilles een zandgroeve wilde beginnen. Uiteindelijk ging de meerderheid in de raad daarmee akkoord. Ofschoon Françoise Lavry-Pinchart tegen had gestemd, verpachtten ook de Pincharts hun landerijen die aansloten op de kavels die Heremans van andere agrariërs in Mellery had kunnen huren. Zijn concessiegebied zou uiteindelijk 53 ha omvatten.

Op 10 december 1981 verleenden Gedeputeerde Staten van Belgisch-Brabant Heremans vergunning om de zandgroeven te vullen met bedrijfsafval; met de restrictie dat er geen giftig afval zou worden gestort.

Behalve Belgische bedrijven dienden zich ook Duitse aan. Als tussenpersoon fungeerde John Nieuwhart uit Venlo. De Limbur-

ger had in april 1980 een expeditiebedrijf opgericht: Petrans BV, dat in Venlo kantoor hield. In mei 1982 werd die naam gewijzigd in Petrans Afvalverwerking BV. Behalve directeur van die BV was John Nieuwhart 'beheerder' van de Nederlandse nevenvestiging van Petrans Abfallbeseitigungs Gesellschaft GmbH te Nettetal. Verder had hij een bijkantoor in het Belgische Raeren, nabij de grensovergang Eynatten, waar Duits afval 'Belgisch bedrijfsafval' werd.

Onder vals mom werden ook aluminiumslakken van een metaalbedrijf in Neuss via Visé naar Nederland getransporteerd. Tweedruizend ton van dit uiterst giftig en brandbaar spul werd in de Wambachgroeve in Tegelen gestort. Op 28 januari 1987 kwam het spontaan tot ontbranding. Daarmee kwam de politie Nieuwhart op het spoor. De milieudelinquent werd in Roermond berecht. Hij zat een half jaar en verblijft nu in Duitsland.

Op 2 juni 1987 liep ook Heremans tegen de lamp. Nadat de regelgeving met betrekking tot het storten van bedrijfsafval in Vlaanderen was aangescherpt, waren afvalmakelaars, begin 1973, naar Wallonië uitgeweken. Een van hen was Herman Stevens uit Schilde die nauwe

● Miet van Luyten-de Poorter uit de Rue de Thebais in Mellery bij de bron, waaruit haar man weleer het water voor zijn moestuin schepte. Inmiddels vertoont de waterbron alle kleuren van de regenboog.

betrekkingen met Simon Kemp in Hazerswoude en Frans Bouman in Schiedam onderhield. Zij exporteerden veel giftig en kankerverwekkend afval uit Zuid-Holland, waar onvoldoende stort- en verbrandingscapaciteit was. Op het in Den Haag opgegeven adres in Schilde stond echter geen verbrandingsoven, maar een luxe villa. Die van Herman Stevens. Hij schakelde zijn transporteur, Paul de Blok uit Kieldrecht, in of liet de Nederlandse chauffeurs het afval zelf naar Mellery rijden.

De armada ontging de bewoners niet. Al om vier uur in de morgen denderde het eerste convoi door het dorp. Ook zagen dorpelingen chauffeurs maskers dragen; anderen dat complete containers werden gedumpt. Voor hen kwam de arrestatie van Heremans dan ook niet als een verrassing. Met Heremans werden ook Stevens en diens transporteur De Blok in bewaring gesteld. Verhoren spitsten zich toe op invoer van giftige stoffen. De Blok kwam na één dag al vrij. Heremans na twee weken en Stevens pas na twee maanden. De afvalmakelaar verkocht zijn villa in Schilde en verhuisde met de gelden die hij in een fantoomfirma op Jersey had gestoken naar Tenerife.

Heremans zette zijn BV om in een NV en ging met Cockerill Sambre in zee. De staalgigant was goed voor tienduizend ton afval per maand. Alloctonen die voor de rust in Mellery waren komen wonen, ergerden zich in toenemende mate aan de geluidsoverlast. Ook inhaleerden zij 'vreemde geuren'. Volgens Françoise Lavry-Pinchart, in de zomer van 1988 op jacht in haar bos dat aan de stortplaats grenst, was het gas. Bij afwezigheid van de burgemeester nodigde ze loco-burgemeester Paul Elskens en de wethouder voor milieuzaken, dokter Philippe Hardy, uit om zich hiervan te vergewissen.

Op zijn beurt ontbood Marcel van Luyten, de bouwvakker uit de Rue de Thebais, in de winter van 1988-1989 de verontruste alloctonen die in de zomer van 1988 het Comité d'Action pour la Défense de l'Environnement (Cadev) hadden gevormd, voor een blik in de bron in zijn tuin. Ofschoon het vijftien graden onder nul was, bleek het water niet bevroren. Ook kon hij probleemloos een riek in de grond steken. Dat was toch abnormaal!

1989 was een rampjaar voor de bewoners van de Rue de Thebais. In de vijver van Sebille barones de

Selys Longchamps, dochter van een Belgische ambassadeur die in 1970 van de Pincharts het kasteeltje had gekocht, stierven de zwannen; in de vijver van Albert Piëgon, de pleegvader van kinderen wier ouders met politie en justitie in aanraking zijn geweest, de eenden. Bij Michel van Luyten gingen alle kippen en konijnen dood die hij met groen uit eigen tuin had gevoerd. Voor Cadev het sein om een chemicus in de arm te nemen. Deze trof in het grondwater aniline, fenol en koolwaterstoffen aan en mat in de lucht hoge concentraties benzeen, toluen en vinylchloride.

Op last van de Waalse milieuminister, Guy Lutgen, werd de stortplaats op 16 augustus 1989 gesloten. Heremans verzette zich daartegen, maar de rechtbank in Nijvel en het gerechtshof in Brussel oordeelden dat het belang van mens en milieu boven economische belangen gaat.

Op 6 november 1990 boog de rechtbank van Nijvel zich over de schadelijks die de advocaten van gedupeerden hadden ingediend. De advocaat van Heremans bestreed niet dat door het storten van afval het milieu was vervuild. „Dat is normaal,” betoogde hij. „Maar kan worden aangetoond dat het milieu meer dan normaal is vervuild? Kan bovendien een oorzakelijk verband tussen schade en stortingen worden aangetoond?” Met die opwerpingen zaaide de raadsman zoveel twijfels dat de rechtbank een onderzoek naar de aard van het gestorte afval gelastte. Tevens bepaalde de rechter dat het onderzoek door de eisers zou moeten worden betaald. Uiteindelijk stelde het provinciebestuur van Brabant de benodigde vijf miljoen Belgische frank beschikbaar.

De Waalse minister van milieu, Guy Lutgen, legde de 120 miljoen Belgische frank op tafel die nodig waren voor de sanering van het noordelijke deel van de stortplaats. De belt werd daartoe met klei, zuiver zand en plastic folie afgedekt: opdat geen regenwater meer zou kunnen doorsijpelen. Op de plastic folie kwam nog een laag aarde die is dooraderd met pvc-buizen, waarin het vrijkomende gas wordt opgevangen ten einde in een verbrandingsinstallatie te worden afgefakkeld. De vlam brandt al enkele maanden.

De sanering van het zuidelijke deel van de belt laat op zich wachten, omdat de eigenaar van de grond, boer Gilles, zich daartegen verzet. Toch kon hij niet verhinderen dat de drie deskundigen in opdracht van de rechtbank van Nijvel ook zijn kavel in hun geofysisch en seismisch onderzoek betrokken. Politie beschermde hen. Hun rapport kan ieder moment worden verwacht.

Stil ligt het onderzoek dat het Hoog Comité van Toezicht, te vergelijken met de Rekenkamer in Nederland, in opdracht van de Waalse milieuminister Lutgen instelde naar de rol van politici en ambtenaren bij het afgeven van vergunningen en ontheffingen

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID

ABS-Pompen Nederland is een onderneming die gespecialiseerd is in pomp- en mixer-systemen voor de communale en industriële markt.
Het is een dochteronderneming van de Zweedse pompfabrikant ABS-Scannpump AB: een sterk innovatief en snelgroeiend bedrijf met 2.250 medewerkers en één van de grootste leveranciers in de wereld van proces- en pompompen.
ABS-Pompen Nederland heeft haar activiteiten opgesplitst in twee divisies.
Divisie Scannpump in Utrecht onderhoudt contacten, geeft advies en coördineert leveringen.
Het Nederlandse hoofdkantoor, Divisie Dubislav in Maastricht, levert, installeert en onderhoudt pomp- en mixersystemen.

ABS-Pompen

A company in the Carbo Group

Op de financiële afdeling van de Divisie Dubislav is een vacature ontstaan voor een

financial controller (m/v)

die de financiële verantwoordelijkheid draagt voor ABS-Pompen Nederland. Als lid van het management team heeft u een beleidsmatige inbreng bij het opstellen en implementeren van het ondernemingsplan. Een van uw kerntaken wordt de optimalisatie van de administratieve procedures.

Voor deze verantwoordelijke functie zoeken wij een enthousiaste en vakbekwame persoonlijkheid met een afgeronde opleiding SPD, NIVRA of Economie. Uitstekende communicatieve vaardigheden en een goede beheersing van de Engelse taal, zijn essentieel. Daarnaast beschikt u over een gedegen kennis van geautomatiseerde systemen en bent u niet ouder dan 40 jaar. Gezien het niveau van de functie is enkele jaren gerichte ervaring noodzakelijk.

Tot uw takenpakket behoort de dagelijkse leiding over de financiële administratie en de advisering van het managementteam inzake financiële beslissingen. De personeelsover-slaglegging aan het moederbedrijf valt ook onder uw verantwoordelijkheid evenals de uitvoering van belastingaangiften. Bovendien onderhoudt u contacten met onze externe accountant en verzorgt u de bankzaken van ABS-Pompen Nederland.

Geïnteresseerden die voldoen aan bovenstaande eisen, worden verzocht voor 21 juli a.s. hun schriftelijke sollicitatie voorzien van Curriculum Vitae te richten aan:
ABS-Pompen Nederland, Divisie Dubislav, L.v. heer L. Jackers, Postbus 120, 6200 AA Maastricht.
Telefoon 043 - 630125, prive 043 - 650206.

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied.
Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schoonheid.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau.
Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Binnen de Dienst Personeel & Organisatie bestaat op locatie De Wever een vacature voor een

personeelconsulent

die een groot team wil werken aan de oplossing van de personeelsproblemen van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Functie-informatie
De dienst P & O werkt voor de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg, een organisatie met voor de gezondheidszorg een belangrijke rol. De personeelconsulent zal werkzaam zijn op de locatie De Wever & Gregorius. Het salaris bedraagt, afhankelijk van opleiding en ervaring, minimaal f 3.172,- en maximaal f 4.837,- bruto per maand (FWG-groep 50). Een goede doorgroei is op termijn mogelijk. Van belangstelling kan in principe gebruik gemaakt worden.

Functie-eisen
Kandidaten voor deze functie beschikken over een afgeronde opleiding HBO-PM of AP-PM en enige jaren ervaring in een soortgelijke functie. Daarnaast zijn persoonlijke kwaliteiten als goedvertrouwen, communicatieve vaardigheden en zelfstandigheid van belang.

Interessante vacatures
Op andere locaties zijn ook vacatures beschikbaar. Het salaris bedraagt, afhankelijk van opleiding en ervaring, minimaal f 3.172,- en maximaal f 4.837,- bruto per maand (FWG-groep 50). Een goede doorgroei is op termijn mogelijk. Van belangstelling kan in principe gebruik gemaakt worden.

Sollicitatie
Sollicitatiebrieven voor deze functie kunnen uitsluitend worden gericht aan de heer F. Berden, Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg, Postbus 120, 6200 AA Maastricht. Het salaris bedraagt, afhankelijk van opleiding en ervaring, minimaal f 3.172,- en maximaal f 4.837,- bruto per maand (FWG-groep 50). Een goede doorgroei is op termijn mogelijk. Van belangstelling kan in principe gebruik gemaakt worden.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Ziekenhuis De Wever & Gregorius

WONINGVERENIGING SITTARD

Postbus 13, 6130 AA Sittard

De woningvereniging "Sittard" is een vereniging op het gebied van de woningbouw. De vereniging heeft een doelstelling van 100 woningen te bouwen. De vereniging heeft een doelstelling van 100 woningen te bouwen. De vereniging heeft een doelstelling van 100 woningen te bouwen.

Wij zoeken nu, ten behoeve van een van de flatcomplexen aan de Elzenheweg, kandidaten voor de functie van

HUISMEESTER (m/v) (full-time)

Deze vacature zal in eerste instantie op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd worden ingevuld.

Functie-eisen:
- bevoegdheid bij bewaking van de juiste naleving van de huurwet en de gemeentelijke verordeningen, gericht op orde, rust en veiligheid in de woonomgeving;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;

Functie-eisen:
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;

Functie-eisen:
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;

Functie-eisen:
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;

Functie-eisen:
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;
- kennis van de technische en economische aspecten van de woningbouw;

Bij de sector Hoger Gezondheidszorg Onderwijs is een vacature voor een

practicum-onderwijsassistent (m/v)

voor 20 uur per week.

Taken:
- assisteren van docent bij voorbereiding practica en toetsen verpleegkundig onderwijs;
- begeleiden van studenten;
- voeren van de dagelijkse beheer over praktijkdokaal.

Functie-eisen:
- opleiding HBO-Verpleegkunde of inservice-opleiding;
- ervaring met het begeleiden van studenten;
- ervaring als verpleegkundige.

Het salaris wordt vastgesteld conform de CAO van de Hogeschool Sittard en bedraagt minimaal f 2.571,- en maximaal f 3.979,- bruto per maand bij een volledige betrekking.

Informatie kunt u verkrijgen bij de heer J. Kuepers, sectorleider, telefoon (046) 69 13 06.

HOGESCHOOL SITTARD

CHESWICK staat al ruim 20 jaar borg voor hoogwaardige kwaliteit. Wij ontwikkelen, fabriceren en leveren uitlaatsystemen en katalysatoren Ford, Volvo en Renault.

Cheswick is een dochteronderneming van Arvin Meritor, een van de grootste multinationalen van de wereld. Cheswick is gespecialiseerd in de ontwikkeling en productie van uitlaatsystemen en katalysatoren en beschikt over 7 Europese vestigingen met samen 1800 medewerkers in dienst.

In verband met de uitbreiding van diverse activiteiten wordt gezocht naar een ervaren technicus in Nederland (Roermond en Boin) met de volgende eisen:

In de vestiging Boin, Holtum Noordweg 1:

★ 2 Quality engineers

Verantwoordelijk voor de uitvoering van het integrale kwaliteitsbeheer van de productieprocessen, via het productieproces tot bij de klant. Er wordt gewerkt in 3-rotasch dienst.

Functie-eisen:
- opleiding MTS/ITS v.w.b.;
- kennis van de moderne kwaliteitsrichtlijnen;
- relevante opleidingen op dit gebied;
- ervaring in het vak.

★ 2 Production engineers

Verantwoordelijk voor het coördineren en begeleiden van de totale productie van de productieprocessen, via het productieproces tot bij de klant. Er wordt gewerkt in 3-rotasch dienst.

Functie-eisen:
- MTS/ITS v.w.b.;
- kennis van de moderne kwaliteitsrichtlijnen;
- relevante opleidingen op dit gebied;
- ervaring in het vak.

In de vestiging Roermond, Keulsebaan 507:

★ Calculator/commercieel medewerker

Na een gedegen inwerkperiode bent u mede verantwoordelijk voor het opstellen van calculaties, bewaken van efficiëntie van het productieproces, het onderhouden van bestaande relaties met klanten.

U rapporteert aan de general manager.

Uw profiel:
U beschikt over een opleiding op HBO-niveau. U heeft kennis en ervaring in arbeidsanalyse en voor de berekening van de prijs van Duits en Engels, te woord en geestdrift noodzaak. Er is een pre-
Uw leeftijd ligt tussen de 25-40 jaar. U bent flexibel en flexibel.

Uw profiel:
U beschikt over een opleiding op HBO-niveau. U heeft kennis en ervaring in arbeidsanalyse en voor de berekening van de prijs van Duits en Engels, te woord en geestdrift noodzaak. Er is een pre-
Uw leeftijd ligt tussen de 25-40 jaar. U bent flexibel en flexibel.

CHESWICK BV
Postbus 206, 6040 AE ROERMOND
Tel.: 04750-28041
Afdeling Personeelszaken

Sociale geschiedenis: heel dichtbij en toch verschrikkelijk ver weg

Inds enkele tientallen jaren weten ook historici dat de geschiedenis niet alleen bestaat uit koningen en presidenten, veldslagen en vredesverdragen. Sterker nog: men beseft dat je, om een enigszins realistisch beeld te krijgen van het leven in kort of lang vervlogen tijden, te rade moet gaan bij de 'gewone mensen'. Maar vredesverdragen liggen in elke bibliotheek ter inzage, gegevens over het dagelijks leven daarentegen niet. Als ze al voorhanden zijn, want schriftelijke bronnen zijn heel schaars. En hoe langer geleden, hoe schaarser. Ze zijn bovendien vaak verre van compleet, belichten meestal een eenzijdig aspect van het dagelijks leven, zijn in hoge mate ontoegankelijk. Alleen de echte pluizers houden het vol: maandenlang moeizaam 'vertalen' van teksten, de inhoud daarvan schatten en waarderen. Le Roy Ladurie heeft er (onder andere in Montaigne) school mee gemaakt. Een van zijn navolgers is dr. Josef Mangold, die werkt in het Volkskundig Museum in Krefeld. Hij stiet op een dik pak inventarisbeschrijvingen, in de negentiende eeuw door notarissen opgesteld in Monschau en omstreken, en reconstrueerde daaruit een beeld van het leven in die tijd. En promoveerde er op.

Josef Mangold bij een van de in zijn boek in detail beschreven huizen: het Haus Mathar in Höfen.

DOOR SANTE BRUN

Leo Sonntag was leraar en kapelaan in Monschau, ergens in de vorige eeuw. Hij leidde een vrolijk leven, maar misschien wel mede als gevolg daarvan werd hij niet erg oud; hij overleed op ongeveer 45-jarige leeftijd, plotseling, ook nog. Van zijn bezittingen werd een gedetailleerde inventarislijst opgesteld, en dat zegt al iets over het leven van de kapelaan, want inventarislijsten werden alleen gemaakt bij problemen rond de vererving, en wel bij voogdijkwesties.

En problemen waren er. Want de kapelaan liet weliswaar een hoeveelheid betrekkelijk kostbare meubels na – waaronder een kerstseizoen kanapee en een dito separet, samen drie koeien waard – benevens vele boeken van religieuze dan wel wereldlijke aard. Bijvoorbeeld 'Umgang mit Menschen' van Knigge; toch springt vooral zijn schuldenlast in het oog: niet alleen bij boekhandelaren in

Aken en Keulen en een wijnhandelaar in Cochem, maar ook bij een meubelmaker en bij de plaatselijke bakker en slager. Zo groot waren de schulden dat ze de roerende goederen van de geestelijke in waarde ver te boven gingen. Zijn verwanten, die een en ander blijkbaar al hadden zien aankomen en dus de lijst hadden laten maken, zagen van de erfenis af; de bakker, de slager en de melkboer en alle anderen konden naar hun centen – hun Thalers – fluiten. Dit is een van de vele voorbeelden die worden genoemd in het boek van Mangold. Historisch is het ook al interessant, omdat de Eifel in de vorige eeuw werd beschouwd als een van ongezelligste streken van 'heel Pruisen', bergachtig en guur, waarvan de inwoners 'er niet erg gezond uitzien, klein van postuur zijn en ook geen al te grote spierkracht bezitten'.

Historicus Mangold is bezeten van het Monschauerland, en in het kader van die bezetenheid interesseert hij zich vooral voor huizen en

andere gebouwen in die regio, zowel van binnen als van buiten. Als je hem hoort praten zou je denken dat er voor hem maar weinig geheimen meer zijn op dit gebied; als hij bij een van de – vaak fraai gerestaureerde – panden in de regio staat kan hij eindeloos details aanrekenen; van menig huis kent hij werkelijke alle details van de bouwgeschiedenis en van degenen die er de laatste kleine tweehonderd jaar in hebben gewoond. Op zoek naar materiaal over binnen- en buitenkant van gebouwen stiet Mangold in het Hauptstaatsarchiv Düsseldorf, filiaal Kalkum, op een stapel inventarislijsten, in de loop van een kleine honderd jaar in het Monschauerland door verscheidene notarissen zeer nauwkeurig opgenomen.

Uit de lijsten, concludeerde Mangold, kon een gedetailleerd beeld worden opgesteld van de inkomensverhoudingen in dat gebied. Maar tevens kun je er een opvallend beeld uit halen van de bezit-

tingen van de mensen. Tegenwoordig wordt nog maar zelden een 'inventarislijst' gemaakt omdat – buiten antiek, kunst en sieraden – de roerende goederen van mensen vaak nog het minste waard zijn: wie ze kwijt wil is aangewezen op 'het stort'. Maar het is nog maar net honderd jaar geleden dat ook de geringste roerende bezittingen van mensen nog iets waard waren. In de inventaris van een op 12 januari 1855 overleden pastoor, Hubert Isaac, staat bijvoorbeeld dat zich in de gang een Mariabeeldje van gips, waard 20 Groschen, en een kleerhanger, waard 2 Groschen bevonden; in de tuin een partij bonenstaken (15 Groschen) en een spade (6 Groschen); in de stal een partij hout (1 Thaler); in de tuin hingen diverse stuks textiel te drogen – zozeer was de inventarislijst een momentopname – in de bibliotheekkamer bevond zich 'een oude zijden sjaal', in de kamer 'van de maagd' een oud karpet en een oude stoel. Oud, maar niettemin samen 20 Groschen waard. Bij het doorlezen van het boek dringt zich voortdurend de gedachte weer op: waar de erfgenamen van die mensen elkaar bij wijze van spreken de hersens voor insloegen, dat heb ik de laatste helft jaar in veelvoud bij het grof vuil gezet.

En daar is meteen een belangrijk struikelblok bij het schrijven van sociale geschiedenis genoemd; het is voor ons, mensen in de werkpmaatschappij, vrijwel onmogelijk ons te verplaatsen in die wereld, hoe gedetailleerd de beschrijving ervan ook op ons afkomt uit de geschreven bronnen. En om het nog eens anders te zeggen: tientallen jaren lang leidden dagloners, middenstanders en anderen onder uiterst karige omstandigheden een marginaal bestaan in in het Monschauer land, en, naar we mogen aannemen, niet alleen daar. In omstandigheden die de meeste moderne mensen geen veertien dagen zouden overleven. Nu worden de karige woningen, ten koste van een veelvoud van de oorspronkelijke kosten gerestaureerd, gebruikt als zomerhuis. De akkers die aanvankelijk een armetierige oogst aan graan opleverden en later, toen de boeren waren overgegaan op zuivel- en vleesproductie iets meer, worden nu gebruikt als zomerweide voor de paarden van rijke inwoners van Aken.

In dat licht wordt het een zuivere academische discussie hoe de ontwikkeling is geweest van het bed in het Monschauer land. Hoe in het begin van de negentiende eeuw de strozak nog algemeen gebruikt werd, langzamerhand vervangen door een 'vlokkenbed' (gevuld met lampen en dergelijke), op zijn beurt opgevolgd door het paarde-

• Een woonkeuken, zoals je die zou kunnen reconstrueren uit de inventarislijsten. De foto werd genomen in het Bauermuseum in Lammersdorf bij Aken. Foto: LD

harenbed, later nog door springverenmatras. De mensen woonden onvoorstelbaar klein: vaak beschikten ze over slechts één vertrek waarin met zes of acht mensen werd gewoond. Men waste of verschoonde zich zelden en ook het huis werd zelden gepoetst, daarentegen wel potdicht gehouden.

En dan hebben we het nog niet ge-

had over de allerarmsten. Want over een erfenis van minder dan 100 Thaler werd eenvoudigweg geen inventarislijst gemaakt.

Dankzij sponsoring van onder andere de Kreissparkasse Aachen is het boek mooi uitgegeven, en kon Mangold ook zijn hobby, de huizen in het Monschauer land, nog eens flink beoefenen, waaruit onder andere fraaie tekeningen van 'ven-

huizen' voortkwamen die het het boek zeer verlichten, evenals de vele foto's. Die overigens ook tonen dat er een oneindig veel groter verschil aan woonomgeving en inrichting is tussen 1930 en nu, dan tussen 1800 en 1930.

Leben im Monschauer Land. Josef Mangold, uitgave van Rheinland Verlag GmbH, Keulen, prijs DM 58.-

Een school die 'echt' katholiek wil zijn

Het Tilburgse schooltje is ongetwijfeld om en nabij het kleinste van ons land. Slechts veertig leerlingen telt het onderwijsinstuut en dat nog wel voor basis- en voortgezet onderwijs gezamenlijk. Het kan gebeuren dat een hooggekwalificeerde leraar klassieke talen op een doodgewone maandagochtend één leerling in zijn klas heeft voor zijn Griekse les. Maar ook dat kan, want de school drijft vrijwel uitsluitend op vrijwilligers.

DOOR JAN REIJNDERS

Merks gemotiveerde vrijwilligers, die spreken. De meeste leerkrachten zijn ouders van leerlingen, vaders of jonge mensen met een baan elders die uit idealisme in hun vrije tijd in Tilburg les komen geven. Op de scholengemeenschap staat Jozef, in september 1990 op initiatief van met name van het Bredase echtpaar Klostermann, aan start gegaan als een katholieke school oude stijl.

Directeur drs. H. Klostermann, gezeten leraar natuurwetenschappen aan wat nu de Hogeschool West-Brabant is, verzet zich overigens tegen dit soort kwalificaties als 'oude stijl' en 'orthodox'. Hoeveel de argeloze bezoeker terstond een aantal kruis- en heiligenbeelden in het Tilburgse schooltje opvalt, beklemtoont Klostermann dat de uiterlijke kenmerken van een echtgeaard katholicisme er beslist niet afdruipt. Hij maakt bezwaar tegen het etiket orthodox. Niet zijn school onderscheidt zich, meent hij, maar die andere die 'onrechtvaardig het predikaat katholiek voeren'.

Die doen er toch niets aan. En als dan nog sprake was geweest van een tolerante houding ten opzichte van praktiserende katholieken, dan waren wij niet nodig geweest.

Maar wie vandaag voluit voor zijn geloof uitkomt, wordt voor hoogst ouderwets versleten en belachelijk gemaakt.

Daar ligt de kiem van de nu twee jaar oude Tilburgse school. „Er was zelfs sprake van een anti-katholieke houding, de Bredase onderwijzman van het bisdom L. Withagen geeft dat ook toe. En als er nu nog ouderwetse openbare scholen waren, waar iedereen met respect behandeld werd, dan hadden katholieke kinderen daar hun toevlucht kunnen zoeken. Die hadden we in hun vrije tijd catechese kunnen geven. Maar de scholen zijn vrijwel zonder uitzondering ten prooi aan de groepsdwang onder de kinderen. Als het mode is om te roken of om grove woorden te gebruiken, dan moet dat ook. Bij ons is dat soort gedrag verboden. Niet dat we een nieuwe leerling die een gore grap vertelt meteen wegsturen. Maar zo'n kind zal zich toch geleidelijk moeten aanpassen.”

Subsidie

Hoewel Klostermann van nieuwe leerlingen niet eist dat ze praktiseren, verlangt hij van leerling en ouders wel een 'loyale houding'. „Als ze niet achter onze doelstellingen staan, heeft het geen zin. Voor het overige is de drempel heel laag,

• Drs. H. Klostermann: idealisten werken bij ons voor ons, of voor reiskostenvergoeding.

Foto: GPD

voor de middelbare school is het schoolgeld driehonderd gulden, inclusief boeken. Iedereen moet bij ons terecht kunnen. We drijven op

vrijwilligers en giften. De hele inventaris, inclusief computer en printers, hebben we gekregen. En we hebben begunstigers die ons

werk steunen, van een tientje, maar ook van tien- en vijftienduizend gulden.” De school, die formeel als 'bizon-

der christelijk' te boek staat, valt dan ook buiten alle opheffingsnormen van het ministerie van onderwijs. Ze doet het eenvoudig zonder

rijkssubsidie. Maar hoe gemotiveerd de kleine schoolgemeenschap ook is – er zijn zelfs gezinnen die uit andere hoeken van het land naar Brabant verhuizen om hun kinderen op juist deze school te kunnen plaatsen – op de lange duur wil ook Klostermann naar een school met subsidie toe.

Want op deze basis is het moeilijk volhouden, erkent hij. „Het is natuurlijk prachtig dat van de zeventien bevoegde leerkrachten er vijftien louter voor reiskosten werken. Een jonge wiskundedocent van de universiteit doet dat, een tekenlerares met een volle baan offert haar enige vrije middag aan ons op en een pastoor uit Zuid-Limburg komt hier godsdienst geven. Op den duur moeten we echter naar een bredere basis, dat is duidelijk.”

Kwaliteit

Voordeel van de uitzonderlijke kleinschaligheid is volgens Klostermann in elk geval wel 'dat de kwaliteit van het onderwijs goed is'. „We hebben zestien leerlingen basisschool en vierentwintig leerlingen op voortgezet onderwijs. Je kunt nagaan hoe individueel dat onderwijs is, hoeveel beurtten onze kinderen bijvoorbeeld krijgen. Je kunt ook veel beter bijsturen. Een goede mavo-leerling kan bij ons ook havo aan. De ouders zijn daar enthousiast over. We hebben leerlingen uit Oost- en West-Brabant, maar ook uit Maastricht en Haarlem. En de leerlingen zitten hier graag. Er heerst hier geen strenge, orthodoxe sfeer, het is hier gezellig. Wij willen graag katholiek zijn, maar hoeden ons voor farizeïsme. Daar zeggen de 'officiële' katholieke scholen toch ook naar toe te willen.”

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

STICHTING ZVBM

De Stichting ZVBM is een samenwerkingsverband van drie Stichtingen in de gezondheids- en gezondheidszorg: de Stichting St. Jansziekenhuis, de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade en de R.K. Stichting Moederzorg.

De deelnemende stichtingen hebben aan ZVBM de verzorging opgedragen van hun economisch/ administratieve zaken, inkoop en projecten, personeelszaken en organisatie, juridische zaken, voorlichting en P.R.

Ten behoeve van de Centrale Stafdienst inkoop en projecten van de Stichting ZVBM bestaat, ter ondersteuning van het bureau Projecten, een vacature voor een

Technisch/administratief medewerker m/v

Taak/functie: de functie omvat o.m. de volgende taken: het bijhouden van een adequate projectadministratie; het verzorgen van aanvragen voor inschrijvingen/ aanbestedingen voor aannemers/ installateurs; het controleren van werkrapporten en bouwverzoeken; het controleren op aanwezigheid van garantie- en revalidatiegegevens; het rubriceren en coderen van verzekeringszaken in het kader van onderhoudsplanning; het verzorgen van correspondentie en verslaglegging.

Selectie-eisen: kandidaat dient aan de volgende selectie-eisen te voldoen:
Opleiding: M.T.S.-bouwtechniek.
Ervaring: kennis op P.C.-gebied, materiele kundigheid ten aanzien van calculatiesystemen en automatisering in de bouwsector; enige jaren werkzame te zijn geweest bij een architectenbureau of een vergelijkbare onderneming.
Persoon: goede schriftelijke uitdrukingsvaardigheid; leeftijd ± 25 jaar.

Salaris: salaris conform inschaling F.W.G. in de salarisschaal functiegroep 35 en bedraagt minimaal f 2.449,- en maximaal f 3.462,- bruto per maand bij een full-time dienstverband. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO - Ziekenhuiszaken.

Inlichtingen: inlichtingen over deze vacature kunnen worden ingewonnen bij de heer Th. Middeldorp, Hoofd inkoop en Projecten, telefoon: 045-450641.

Sollicitatie: Sollicitanten worden verzocht binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referenties onder nummer HC 92048 te richten aan: Stichting ZVBM, L.v. de heer H. Cox, personeelszaken van de dienst Personeel & Organisatie, Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Aannemingsbedrijf M.J. Kanters B.V.

zoekt
**Uitvoerders
weg- en waterbouw m/v**
en een
**Werkvoorbereider/
calculator m/v**

Functie-eisen:
- Minimaal diploma MTS of gelijkwaardige opleiding;
- Ervaring op het gebied van wegenbouw en riolering;
- Goede contactuele eigenschappen.

Geboden wordt een zelfstandige functie met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directie van Aannemingsbedrijf M.J. Kanters B.V.
Postbus 141
5700 AC HELMOND

Hoveniers m/v met ervaring

Indien u met deze ervaring zelfstandig kunt werken, dan bestaat de mogelijkheid enkele maanden aan de slag te gaan in de hoveniersbranche.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15.

Heftruck- chauffeurs m/v gezocht

Die lange tijd aan de slag willen. U moet absoluut ervaring hebben en genegen zijn om zowel in dag- als 3-ploegdienst te werken. Weet u wat hard werken is, bel dan direct.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15.

Aanpakkers m/v gezocht

Voor een nieuw bedrijf in Hoensbroek. U gaat werken bij een vuilnisophaaldienst. U heeft een sportieve instelling en u verkoopt in een goede schone omgeving. U kunt lange tijd aan de slag, maar ook mensen die losse dagen ingepland willen worden zijn van harte welkom, evenals studenten die van aanpakken weten. Kortom: mogelijkheden genoeg!
Informatie bij Fanny van Bladet, tel. 045-74 26 26.

Heerlen, Alsterstraat 26.

randstad uitzendbureau

ZIEKTEKOSTENVERZEKERINGEN

Bij LIASS zijn circa 460.000 verzekerden aangesloten. En hiervoor staan ruim 410 personeelsleden klaar. De omzet van LIASS bedraagt ruim f 1,2 miljard.

LIASS Ziektekostenverzekeringen, een organisatie waar een klantgerichte aanpak centraal staat. LIASS geeft uitvoering aan de Ziekenfondswet en A.W.B.Z. Daarnaast worden ook uitstekende particuliere ziektekostenverzekeringen en revalidatieverzekeringen gevoerd. LIASS wil samen met het gezondheidszorgveld werken aan een goede, betaalbare regionale gezondheidszorg.

In verband met het ontstaan van een vacature binnen onze Interne Accountantsdienst zoeken wij op korte termijn kandidaten voor de functie van

1^E ASSISTENT ACCOUNTANT m/v

De 1^e assistent accountant functioneert binnen een team van 3 personen rechtstreeks onder de controleleider.

Functie-inhoud: De 1^e assistent accountant draagt, in overleg met de controleleider, zorg voor de uitvoering van zowel financiële - als ook operationele controles; voert, in opdracht van de controleleider, ad hoc opdrachten uit welke betrekking hebben op financieel economisch, belastingtechnisch en administratief organisatorisch gebied; participeert in diverse projectgroepen.

Functie-eisen: opleiding HEAO-BA of gelijkwaardig; dan wel HEAO-BE met ruime controle-ervaring bij middelgrote en grote organisaties; goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid; grote mate van zelfstandigheid, accuratesse en integriteit.

Informatie: Nadere informatie omtrent deze functie kan worden verzregen bij de heer J. Koenen RA, hoofd van de Interne Accountantsdienst, telefoon 046-596810.

Sollicitatie: Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan de heer H. Wasmans, afdeling personeelszaken, Wilhelmijnestraat 39, 6131 KM Sittard.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg bleef ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de ziekenhuizen bleef uit: het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg bleef van Hoog Mook. Het ziekenhuis bleef 130 medisch verpleegkundigen en 26.000 patiënten opvangen.

Binnen de Polikliniek Longziekten, locatie Heerlen, ontstaat op korte termijn een full-time vacature voor een

spreekuurassistentente

v.m. zwangerschap- en ouderschapverlof betreft het een tijdelijke vacature; het perspectief op een 60% vaste baan wordt echter niet uitgesloten. Binnen de afdeling longziekten wordt niet gerookt.

Functie-inhoud: De spreekuurassistentente draagt zorg voor een correcte afwikkeling van patiënten en trek (administratieve) verkeer binnen voor het poliklinische spreekuur. Eveneens wordt assistentie verleend bij de afwikkeling medische onderzoeken.

Functie-eisen:
- Gediplomeerde (MDGO-) doktersassistentente
- Bij voorkeur politieklinische ervaring
- Goede uitdrukingsvaardigheid
- Persoonlijke houding
Kandidaten die accuraat, zelfstandig en in een teamverband kunnen werken worden uitgesloten te solliciteren.

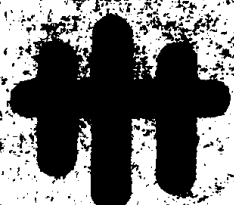
Arbidsvoorwaarden: De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiszaken, waarbij de salarisschaal plaatsvindt in FWC-groep 30.

Inlichtingen: Nadere inlichtingen over deze functie worden u gaarne verstrekt door Mev. V. Hantjens, telefoon 045-766114.

Schriftelijke sollicitaties kunnen tot uiterlijk 28 juli a.s. gericht worden aan de Personeelszaken. De sollicitatiegesprekken zullen plaatsvinden op 29 juli a.s.

Gaarne in de linkerbovenhoek van uw sollicitatiebrief vermelden J-92107.

Stichting Gezondheidszorg
Oostelijk Zuid-Limburg
Ziekenhuis De Wever & Gregorius

Limburgs Dagblad
piccolo's
045-719900

U weet een belangrijke baan, waarin U uw creativiteit, commercieel inzicht en kennis van het papierbegrip kunt gebruiken; die verbanden met marketingideeën in de wereld van de papierindustrie en U wilt uw talenten voor de toekomst inzetten.

dan bent U wellicht onze nieuwe...

PRODUKTMANAGER m/v

Hier bedrijf Miva Greetings te Heerlen, is een uitgever van wenskaarten en posters. Het bedrijf kent een gezonde groei en is trendsetter in de branche.

De functie: U bent verantwoordelijk voor de totale ontwikkeling van bijproducten: digibooks, geschenkpapier, schrijfwaten, tassen, etc. Aan de hand van markt- en omzetgegevens bepaalt U de grootte, de kwaliteit, de samenstelling en prijs van nieuwe of aangepaste collecties. U bewaakt tevens budgetmarges en de commerciële winst. U rapporteert direct aan de marketingmanager.

Daarnaast onderhoudt U contact met productie, werkvoorbereiding en inkoop, maar U blijft primair verkoopgericht.

Functie-eisen:
- HBO-opleiding, HEAO-CE of Nima A/B
- Leefijd: 25 tot 28 jaar
- Reële ervaring als produktmanager van een productiebedrijf
- Kennis met wenskaarten en bijproducten
- Representatieve en communicatieve sterkte.

In deze functie wilt U zich geen moment vervelen. U werkt ook voortdurend in een dynamische creatieve omgeving.

U schaat Uf sollicitatie aan Psycholoog Adviesbureau Hermann SELECT, Markt 28, 6131 VZ Sittard. Voor meer informatie, bel 043 - 257708. Wij garanderen U een vertrouwelijke en zorgvuldige afhandeling van Uw sollicitatie. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Bij de sector Hoger Gezondheidszorg Onderwijs is met ingang van het nieuwe studiejaar een vacature voor een

docent Recht (v/m)

voor ongeveer 3 dagen per week, waarvan een deel voor de avondlessen.

Taken:
- verzorgen van onderwijsactiviteiten (lessen a.d.) bij de opleidingen HBO-Verpleegkunde, Verpleegkunde HBO-Van Maastricht en de opleidingen HBO-Verpleegkunde en Verpleegkunde HBO-V.
- zelfstandig en in teamverband uitvoeren van onderwijsactiviteiten
- begeleiding van studenten
- verzorgen van de administratieve zaken
- overname van de administratieve zaken en taken binnen de sector of binnen de hogeschool.

Functie-eisen:
- universitaire opleiding Recht bij voorkeur gezondheidsrecht;
- bewijs van voldoende didactische voorbereiding of bereidheid een cursus daartoe te volgen;
- bekend zijn met probleemgeoriënteerd onderwijs;
- werkervaring binnen de gezondheidszorg.

Het salaris wordt vastgesteld conform de CAO van de hogeschool Sittard en bedraagt minimaal f 3.551,- en maximaal f 7.564,- bruto per maand, bij een volledige betrekking.

Informatie kunt u verkrijgen bij de sectorleider, de heer J. Kuipers, telefoon (046) 59 13 09, of bij mevrouw L. Kijpers, studierichtingsleider HBO-V, telefoon (046) 59 13 05.

HOGESCHOOL SITTARD

Hogeschool Sittard

omvat de sectoren Hoger Gezondheidszorg Onderwijs en Hoger Sociaalagogisch Onderwijs.

Studierichtingen van de sector Hoger Gezondheidszorg Onderwijs zijn:
- HBO-Verpleegkunde
- Verpleegkunde HBO-V
- Maastrichtse Hogeschool
- Maastrichtse Hogeschool

Uw sollicitatie kunt u vóór 28 juli a.s. richten aan: Psycholoog Adviesbureau Hermann SELECT, L.v. de heer H. Oudekerk, afdeling personeelszaken, Markt 28, 6131 VZ Sittard. Telefoon (046) 59 12 12.

autoschadecenter limburg b.v.

AUTOSCHADECENTER LIMBURG staat bekend als een bedrijf dat uitstekende kwaliteit en service levert in de schadebranche. Het voldoet aan de hoogste normclassificatie van de FOCWA. Om deze reden lopen diverse lease-, verzekerings- en overheidssubsidies deze regio de schade bij AUTOSCHADECENTER LIMBURG herstellen.

Door onze constante groei hebben wij momenteel plaatsingsmogelijkheden voor:

Een leerling plaatwerker
Een leerling autospuiter
Een spuitvoorbereider

Diegenen die van aanpakken weten en in dit zeer afwisselende beroep een perfecte opleiding willen genieten kunnen bij voorkeur schriftelijk of telefonisch reageren aan de directie heer M. van de Biezen.

AUTOSCHADECENTER LIMBURG, Kloosterraderstraat 100, 6461 CD Kerkrade, tel. 045-453837/462166

Van der Biesen B.V. is een snelgroeijende zelfstandige reisburekoten in Limburg. Oudste is de toeroperatingtak bekend. Het vertrouwen dat wij van onze vele klanten genieten, danken wij in hoge mate aan de kwaliteit van onze medewerkers.

Op ons hoofdkantoor is momenteel plaats voor een **ADMINISTRATIEF/COMMERCIELE MEDEWERKER m/v**

die een zelfstandige functie zal krijgen op een groeiende plaats.

Om onze groeiende en uitbreidende administratie in goede banen te leiden en tegelijkertijd te beschikken over:

- accuraatheid met een groot verantwoordelijkheidsgevoel;
- klantgerichte denkwijze;
- commercieel inzicht;
- een administratief diploma, bijv. MBA;
- een ruime ervaring in het bedrijfsleven.

Onze voorkeur gaat uit naar een kandidaat die in een soortgelijke bedrijfstak heeft gewerkt.

Naast administratieve werkzaamheden zal de medewerker ook belast worden met het maken van directieopdrachten, organisatie van werkzaamheden binnen de toeroperatingtak en de verkoop van reisproducten.

Uw sollicitatie, schriftelijk met c.v., te richten aan directie Van der Biesen B.V., Postbus 173, 6460 AD Kerkrade.

VAN DER BIESEN BV

voor al uw reizen

Kerkrade - Heerlen - Geleen - Landgraaf - Vank - Kerkrade/W

DOOR JOOP HOEK

„Als wij die wapens, de illegale buitenlanders, de drugs niet tegenhouden, wie dan wel? Wij zijn de zeef aan de grens. Dat spul, die mensen, gaan het land in en dan wordt het zoeken.” Zo gooit Jan Gorissen, groepscommandant van de rijkspolitie Zundert, nog wat olie op het vuur. Met 'wij' bedoelt hij de douane, de marechaussee en zijn eigen mensen. Hij voelt zich gesteund door de resultaten van de grootscheepse gezamenlijke controles, de afgelopen drie jaar, die een 'signaal' moeten zijn naar 'Den Haag'.

Vorige week zijn bij de grootscheepse jaarlijkse controle bij de grensovergang Hazeldonk 350 voertuigen gecontroleerd. Tegen 66 mensen werd proces-verbaal opgemaakt, omdat ze niet over de vereiste identiteitspapieren beschikten. Van hen zijn er 45 naar België teruggestuurd. Drie mensen zijn vastgehouden, omdat over hun identiteit helemaal niets bekend was. Een man is meteen opgesloten om een openstaande gevangenisstraf van twee weken uit te zitten. De rijkspolitie deelde 76 bekeuringen uit en inde 2000 gulden aan uitstaande boetes.

Twee personenwagens bleken in Frankrijk gestolen te zijn. De bestuurders zijn aangehouden, de wagens gaan terug naar de rechtmatige eigenaar. Twee andere auto's werden van de weg gehaald wegens technische mankementen. De rijkspolitie hield verder een man aan die een kleine hoeveelheid heroïne bij zich had.

De douane maakte in elf gevallen proces-verbaal op wegens fraudeleuze invoer van goederen.

„Altijd zijn er wapens bij en drugs. En natuurlijk illegale vreemdelingen, die zo maar ongehinderd het land in kunnen, omdat er geen toezicht aan de grens is,” legde hij onlangs uit aan het CDA-kamerlid Gerd Leers en Josephine Verspaget (PvdA). Die waren voor een avond als gast uitgenodigd door burgemeester De Jaeger, om zelf kennis te nemen van de vangsten. De burgemeester heeft daar natuurlijk een bedoeling mee. Hij wil geld, middelen en mankracht om de criminaliteit bij Hazeldonk terug te dringen. Dat is volgens hem in het belang van het land. En ook kan hij daarmee de veiligheid van de ondernemers daar vergroten.

Leers zei zich in te zullen zetten voor meer controles aan de grens. Verspaget was geïnteresseerd maar kon toch een blik van meeleven – 'wat verschrikkelijk' – niet onderdrukken, toen een automobilist door de douane gedwongen werd een veertigtal parasols uit de kofferbak van zijn auto te halen.

Twee problemen

De grensovergang Hazeldonk, grofweg onder te verdelen in een bedrijventerrein en een servicegebied met waren en diensten, kampt met twee problemen: een plaatselijk en een nationaal. Het nationale, de immer voortdurende stroom auto's die naar het noorden trekt, waarmee ook criminelen en verboden waar ons land binnen komen, is onder meer een gevolg van een slechte controle aan de Belgisch-Franse grens. Dat hoeft niet direct de zorg van de burgemeester van Rijsbergen te zijn. Toch wordt een keer per jaar letterlijk op de E 10, maar dan wel een stukje Nederland in, omdat allerlei bepalingen statische controle aan de grens verbieden, een fuik voor het binnenkomende verkeer gezet. Het motto: 'Meten is weten'.

De vangst varieert met het aanbod. De burgemeester: „We zijn nu eenmaal een grensplaats en mogen daar dan ook wel iets voor doen.” En Gorissen: „We zijn ook een beetje grenspolitie, het visitekaartje van Nederland.”

Veel dichterbij hun echter is de toenemende criminaliteit rondom en in het wegrestaurant Road House, de Shell benzinstations en de Grenswisselkantoren. En natuurlijk op de parkeerplaatsen. De ongeveer veertig op- en overslagbedrijven worden met een toenemend aantal inbraken geconfronteerd, maar dat cijfer wijkt niet echt af van wat landelijk gangbaar is, meent voorzitter Jack Herijgers van de ondernemersvereniging Hazeldonk. „Wij hebben te maken met de normale criminaliteit, inbraken en dat soort zaken. Het zwaartepunt ligt rondom het Road House, Shell en GWK. Daar heerst angst. Bezoekers kijken nog eens extra in hun achteruitkijkspiegeltje of ze niet gevolgd worden. Mensen voelen er zich onveilig. Maar ik vind het te ver gaan om over een riool te spreken.”

Het is deels een openbare-ordeprobleem, waar De Jaeger als hoofd van de politie verantwoordelijk voor is. Maar de handel in nepgoud, het stelen van een tas, het klemrijden en mishandelen van

Aan een van de drukste grensovergangen van Europa, Hazeldonk aan de E 10, tussen Rotterdam en Antwerpen, gebeurt veel wat het daglicht niet kan verdragen.

Internationale benden, tasjesrovers, drugsrunners, autokrakers, malafide goudverkopers en ander gespuis bezorgen ondernemers grijze haren en de klanten van vooral bedrijven in de verzorgingssector schrik en schade. 'Het riool van het land', noemt burgemeester Nico de Jaeger van Rijsbergen deze grensovergang op het gebied van zijn gemeente.

• Controle aan de grens: veel te weinig.

Foto: GPD

't Is niet pluis op Hazeldonk

• Burgemeester Rob de Jaeger van Rijsbergen: Hazeldonk ook economisch belangrijk.

is. Per dag passeren er bij Hazeldonk ruim 16.000 auto's. In de zomermaanden komen er nog eens duizenden per dag bij met toeristen. Als die mensen problemen hebben, moeten ze door de bush-bush naar het politiebureau in Zundert om daar hulp te vragen of aangifte te doen. Overdag, want 's avonds is het bureau dicht. Dat kan toch niet!"

Adjutant Jan Gorissen, groepscommandant van de rijkspolitie Zundert, lacht ietwat kritisch. Samen met burgemeester Nico de Jaeger is hij al maanden druk aan het lobbyen om aan de grens met België een vaste politiepост neer te zetten, die dag en nacht bemand is.

De op Hazeldonk gevestigde ondernemers zijn niet onwettelijk om de knip open te trekken en zo het containerkantoor mee te financieren, zo vertrouwde De Jaeger de media deze week toe. En ook de motor waarop de politiemann zich moet verplaatsen tussen Oost en West Hazeldonk zou al 'geregeld' zijn. Gorissen: „Wij hebben politie aan de grens niet alleen nodig om strafbare feiten op te sporen, om te zorgen dat de ondernemers geen slachtoffer worden van dieven en inbrekers, maar ook om de reiziger

soms nietsvermoedende toeristen door zogenaamde drugsrunners, is weer het pakkie-an van Gorissen.

Beangstigend

„Nog niet zo lang geleden waren die drugsrunners gidsen, die toekomstige buitenlandse klanten naar Rotterdam loodsten waar in een pand zaken werden gedaan. Nu handelen ze op de parkeerplaats en worden steeds agressiever. Het is beangstigend en het fenomeen zal zich zeker uitbreiden. Mensen worden klemgereden, bedreigd en mishandeld. Werknemers van bedrijven zijn ziek thuis, omdat ze de bedreigingen niet meer aankunnen,” zegt De Jaeger.

Gorissen: „Zo'n runner heeft geen paspoort bij zich en riskeert daarmee een boete van 50 gulden. Maar die boete weegt ruimschoots op tegen de verdiensten, op één avond 600 piek. Een probleem is dat we nauwelijks een beroep kunnen doen op andere korpsen om het probleem van de drugsrunners aan te pakken. Rotterdam, Dordrecht en Breda hebben andere prioriteiten. Een uur politieactiviteit kan twintig uur onderzoek betekenen. En daar passen die korpsen voor.”

De chef interne dienst van de brigade Breda van de marechaussee, John Basoski, vertelt dat de marechaussee elke week de grensovergang controleert op binnenkomend verkeer. „Het gaat vooral om het zogenaamde vreemdelingen-toezicht. We controleren dan of buitenlandse reizigers die ons land

binnen komen wel over de vereiste papieren beschikken. Maar we stuiten natuurlijk ook op drugs en wapens. Hoewel we met tien man maar gedurende één dag per week ongeveer 200 auto's controleren, schrijven we gemiddeld toch nog veertig processen-verbaal uit. Kan je nagaan wat we zouden vangen als we nog meer zouden controleren.”

Pakje

De man in een grijze Renault 19 met een Nederlands kenteken kijkt omzichtig om zich heen. De motor van de wagen loopt. Het is tegen elf en donker. Dan nadert een bruine Ford Fiesta met een Frans kenteken. De cijfercombinatie 59 aan het eind geeft aan dat de wagen afkomstig is uit Noord-Frankrijk. De Fransman parkeert naast de Renault en de bestuurder van die wagen overhandigt hem een pakje. Dan rijdt hij weg, richting Breda. De Fransman buigt zich in zijn wagen naar achter en rommelt wat. Dan geeft ook hij gas.

Een klein uur later is de Nederlandse terug op zijn oude stek, de parkeerplaats bij het wegrestaurant Road House. Na enkele minuten is er weer een contact, nu met een auto met een Belgisch kenteken. Ditmaal wordt er niets overhandigd. Beide wagens rijden de parkeerplaats af, richting Breda. Bij Princeville, afslag Etten-Leur, hebben de mannen weer contact, op een parkeerplaats achter het daar gevestigde restaurant. Na vijf mi-

nuten rijdt de Belg weg, de Nederlandse volgt even later. De bestuurder van de Renault pendelt enkele uren heen en weer tussen diverse parkeerplaatsen. Zo parkeert hij bij het Liesbos, weer een keer bij Princeville en rijdt op een gegeven moment ook richting Chaam. In alle gevallen heeft hij contact met andere automobilisten en ontvangt hij pakjes of geeft hij pakjes af. Tegen twee uur die nacht maakt hij een laatste rit richting Breda en verdwijnt hij via de Haagweg in de binnenstad.

„Het is een plaag,” zegt manager H. Janssen van het wegrestaurant Road House. „Elke dag staan hier vanaf vier uur 's middags tot dezelfde tijd 's nachts die drugskoeiers op de parkeerplaats. Soms tien, soms meer dan 35. Niet alleen het aantal, maar ook het probleem groeit. En de politie heeft er tot nu toe weinig tegen kunnen uitrichten. Er zijn een paar acties geweest op de snelweg. De agressie groeit.

De kans is groot dat als je een auto met gele koplampen hebt, je wordt klemgereden op de rijksweg. Een wagen er voor, een wagen er achter. Want de meeste klanten van die gasten zijn Fransen en Walen.”

De drugsrunners komen ook het restaurant binnen en vallen personeel en klanten lastig. Enkele werknemers zitten ziek thuis, die zijn doodsbang. De runners hebben ze tot thuis gevolgd, waarschijnlijk bedoeld als intimidatie. Het probleem is vorig jaar na de zomer ontstaan. Maar inmiddels is

het big business geworden. „We hebben overwogen om een particuliere bewakingsdienst aan te trekken. Maar die heeft geen enkele bevoegdheid. Die runners zijn zelfs niet bang voor de politie. Er is hier meer criminaliteit, zoals tasjesroof. Maar dat is een internationaal probleem en komt voor van Denemarken tot Spanje. Internationale benden stropen de snelwegen af.”

Janssen ziet veel heil in de mogelijke komst van de politiecontainer. „Dan gebeurt er eindelijk eens iets.”

Kan niet

„Weet je wat het is? De sterkte van onze groep is onder meer vastgesteld naar het aantal inwoners van onze gemeenten. Er is geen enkele rekening gehouden met het complete dorp, dat een kilometer verderop de afgelopen jaren ontstaan

• Adjutant Jan Gorissen van de rijkspolitie Zundert: mensen te kort.

bij te staan. Kijk maar langs de snelwegen in Frankrijk en Duitsland, overal zie je borden met 'politie' er op. Alleen bij ons is dat niet het geval. De groep zou ook uitgebreid moeten worden om Hazeldonk goed te kunnen bedienen. Maar we zoeken ook steun bij de douane en marechaussee, om samen die post te kunnen bemanen.”

De werkdruk is bij de politie Zundert ook groot door externe factoren. De adjunct: „Als politie aan de grens hebben wij vaak te maken met zaken die ons worden opgedrongen. Is er een internationale voetbalwedstrijd, dan rollen hier de faxen binnen. Of we relschoppers maar in de gaten willen houden, of arresteren. Voetbalsupporters wisselen hier hun geld, lopen zonder te betalen het restaurant uit, schoppen rotzooi. En zo kan ik nog veel meer voorbeelden geven. Dat gaat allemaal ten koste

Drugsrunners in Heerlen actief

Van onze verslaggever

Ook in Heerlen opereren steeds meer 'drugsrunners'. Ongeveer vier junkies houden zich regelmatig bezig met het brengen van klanten naar dealers. Zij pikken die klanten op in het centrum van Heerlen en bij het busstation. Als dank voor hun diensten krijgen ze van de dealer een kleine hoeveelheid heroïne voor eigen gebruik.

De Heerlense gemeentepolitie zegt dat ze er nog weinig tegen kan doen. Volgens de wetgeving moeten er minstens negen verklaringen zijn afgelegd tegen zo'n drugs-gids, voordat de politie iets mag ondernemen.

van het reguliere politiewerk. Elk uurtje aan de grens betekent bij voorbeeld minder politiezorg voor het milieu.”

Groepscommandant Jan Gorissen zegt actiemoe te zijn. Steeds weer worden hij en zijn mensen geconfronteerd met zaken die hun in de maag worden gesplitst, omdat de E 10 toevallig over het grondgebied van Rijsbergen loopt. „Zoals een paar weken geleden, tijdens de acties van de Belgische vakbonden voor een goede afvloeiingsregeling voor personeel van douane-expeditie. Daardoor ontstonden er door de blokkades op de E 10 kilometers lange files op ons grondgebied. Om die te beveiligen en weg te werken was veel mankracht en geld nodig. Een jaar geleden was er bij de ondernemers op Hazeldonk sprake van dat ze een particulier beveiligingsbedrijf in wilden schakelen om hun eigendommen te beschermen tegen diefstal en braak. Zo ver was het al gekomen.”

Voorzitter Jack Herijgers van de ondernemersvereniging Hazeldonk bevestigt dat. „We hebben menige offerte ontvangen maar uiteindelijk hebben we toch gekozen voor de rijkspolitie. Bij braak moet die toch rijden. We zijn erg blij dat de politie nu een vaste post op Hazeldonk wil inrichten. Aan de huisvesting in de vorm van een kantoorcontainer betalen we graag mee. Want als je er niks aan doet worden de problemen hier alleen maar erger. We hopen ook op een

goede samenwerking met de Belgische politie. Anders zou je het probleem alleen maar de grens over jagen. En daar zitten ook bedrijven.” Gorissen zegt dat er op het uitvoerende vlak al goed wordt samengewerkt met de Belgische politie. „Dat zag je deze week ook weer bij de grote controle op de rijksweg. Aan Belgische kant stond op de afgaande wegen ook politie, om mensen die er tussenuit wilden knippen op te vangen.”

Burgemeester De Jaeger van Rijsbergen: „Het gaat op Hazeldonk natuurlijk ook om een economisch belang, laten we dat niet vergeten. Als bedrijven hier zouden vertrekken omdat het er niet meer veilig zou zijn, kost dat werkgelegenheid. Die veiligheid aan de grens kan de politie in z'n eentje niet geven. Daarvoor hebben we ook de hulp van de douane en de marechaussee nodig. Gelukkig werken we met die diensten al erg goed samen.”

Sprookjesbos, Valkenburg
Drukkerij Crolla, Valkenburg
Visser's Wegenbouw, Maastricht
Lieben Wegenbouw, Maastricht
Fiat Nederland b.v.
Coca Cola Nederland b.v.
Horeca Nederland afd. Valkenburg
Bierbrouwerij De Leeuw, Valkenburg
Steenkolenmijn, Valkenburg
S.N.S. bank, Valkenburg
Tecom Telecommunicatie, Valkenburg
Hotel Lennards, Valkenburg
Hotel Walram Germania, Valkenburg
Hotel Restaurant Prinses Juliana, Valkenburg

Miko Products is een snelgroeiende fabrikant/groothandel in woondecoraties en kadoartikelen. Als marktleider ontwerpen, produceren en verkopen wij het merendeel van onze producten zelf. Momenteel bestaat ons team uit 23 jonge mensen waarmee wij 1700 kado- en designwinkels leveren in Nederland, Duitsland en België.

Voor de verdere opbouw van onze export naar Duitsland zijn wij op zoek naar een

Vertegenwoordiger (m/v)

voor het gebied Köln, Aachen, Koblenz

Vereisten:

- zelfstandig kunnen werken
- goede beheersing duits taal
- leeftijd 25-35 jaar
- ervaring in de branch

Wij bieden:

- een goed salaris en provisie
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden
- auto van de zaak

Uw sollicitatie en c.v. en pasfoto, graag zenden naar:

Miko Products B.V.
Postbus 288, 3430 AG NIEUWEGEIN, tel. 03402-51144
t.a.v. Dhr. W.R. van Gelder

Miko

De R.K. Onderwijsstichting Wittem

zoekt m.i.v. het nieuwe schooljaar voor de tot haar bestuur behorende basisschool Klaverij Vier te Eys

een enthousiaste groepsleerkracht (m/v)

Het betreft een vacature van 36 uur. Gezien de leeftijdsopbouw van het huidige team gaat de voorkeur uit naar een jongere leerkracht.

Van de sollicitant wordt verwacht dat hij/zij:

- Vanuit een katholieke levensovertuiging gestalte kan en wil geven aan de identiteit van de school.
- Enige ervaring heeft in het werken met kleutergroepen.
- Breed inzetbaar is.
- Een ruime eigen visie heeft op actuele onderwijskundige ontwikkelingen.
- Een grote bereidheid zal tonen om zich voor de eigen groep alsmede de school in te zetten.
- Beschikt over goede contactuele eigenschappen.
- Mede gestalte kan geven aan de zorgverbreiding in onze school.

De mogelijkheid bestaat dat de te benoemen leerkracht tevens wordt benoemd tot adjunct-directeur.

Inlichtingen worden verstrekt door de voorzitter van het bestuur, de heer J. Ortmans, telefoon 04450-1144 of door de directeur van Klaverij Vier mevrouw R. Hupperetz-Bessens, telefoon 04451-1535 of 04406-13987 (privé).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u tot uiterlijk 20-07-1992 richten aan de secretaris van het bestuur, de heer N. Hupperetz, Eysbosweg 3, 6287 NA Eys-Wittem, telefoon 04451-1210.

TIMMERMANS VOF

Grond- Weg- en Waterbouw

Timmermans v.o.f. is een snel expanderend bedrijf, welk werkzaam is in Zuid-Limburg en het Duitse grensgebied. Wegens uitbreiding van haar capaciteiten zoeken wij contact met kandidaten voor de volgende functie:

- UITVOERDER GWW - VAKMAN WEGENBOUW - GRONDWERKER

Wij bieden een prettige werksfeer, een goed salaris en uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Reacties gaarne binnen 8 dagen sturen naar:
Timmermans v.o.f.,
postbus 104,
6440 AC Brunssum,
tel. 045-257888.

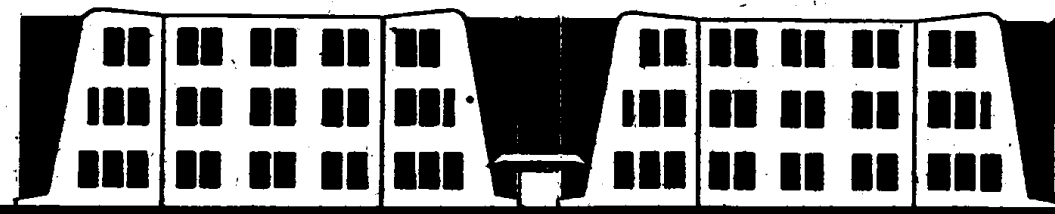
Juwelier Willems

Voor ons juweliersbedrijf zoeken wij een

Part-time medewerkster

voor de verkoop en andere voorkomende werkzaamheden. Onze gedachten gaan uit naar een representatieve, zelfstandige jongedame van 20 jaar met verkoopervaring. Geïnteresseerd? Stuur dan uw handgeschreven sollicitatie voorzien van c.v. en recente pasfoto naar:

Juwelier Willems
Hoofdstraat 45, 6431 LB Hoensbroek

Het Zuiveringschap Limburg heeft als taak het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de Limburgse oppervlaktewateren. Het zuiveringschap tracht dit doel onder meer te bereiken door het bouwen en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties; het onderzoeken van de waterkwaliteit; het afgeven en controleren van lozingsvergunningen en het geven van voorlichting.

Het laboratorium maakt organisatorisch deel uit van de Facilitaire afdeling. Dagelijks worden door 23 medewerkers (ca. 40 water-, slib- en incidenteel grondmonsters van oppervlaktewater, zuiveringsinstallaties en bedrijfsafvalwater bemonsterd en geanalyseerd. Hiertoe staat een modern ingericht laboratorium met technisch hoogwaardige analyse-apparatuur ter beschikking, uitgerust met een goed en geavanceerd kwaliteitssysteem. Op korte termijn bestaat plaatsingsmogelijkheid voor een:

Kwaliteitsfunctionaris v/m

32 uur per week. (vacaturenummer: 55/3134)

De functie: de nieuwe collega functioneert als staffunctionaris binnen het laboratorium. Tot het takenpakket behoort:

- eerste-, tweede- en derde-lins kwaliteitscontrole w.o.: controle op de naleving van interne procedures en coördinatie van ringonderzoekers;
- facturering van de analysekosten;
- behandeling van klachten van opdrachtgevers;
- nauwe samenwerking met collega's behoren, verder onwettiken en op pall houden van het kwaliteitssysteem.

De functie: iemand die resultaatgericht is en goed kan samenwerken met collega's op verschillende niveaus. Verder vragen wij een afgeronde H.L.O.-opleiding chemisch analist. Enige ervaring met recente ontwikkeling van kwaliteitsborging is een pré, evenals affiniteit met automatisering. Leeftijdsindicatie: ca. 30 jaar.

Wij bieden: een interessante functie met goede arbeidsvoorwaarden. De bij de overheid gebruikelijke reeksvoorspraken zijn van toepassing. De werktijden kunnen binnen bepaalde marges in overleg worden ingevuld. Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring, doch max. f 5209,- bruto per maand (op basis van een volledige bezoldiging).

Interessanten kunnen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de onderafdeling voor personeel, de heer G. J. J. (04750-94225) of de heer P. Simons, personeelsconsulent (04750-94225). Sollicitaties kunnen binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad worden gezonden aan het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond, o.v.v. vacaturenummer 55/3134 op de brief en de enveloppe.

Zuiveringschap Limburg

Praktijkbegeleider die onze leerlingen helpt verpleegkundige te worden

Maak kennis met de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Voor de leerlingen op de beide locaties van ons ziekenhuis zoeken wij een praktijkbegeleider die niet alleen mobiliteit is in het reizen tussen deze twee werkplekken, maar ook in denken en handelen. Opleiden vraagt medewerkers met creatieve inzet en flexibiliteit. Daarnaast zodanige persoonlijke eigenschappen dat zij, samen met de verpleegafdelingen, leerlingen kunnen stimuleren op hun weg naar professionele deskundigheid voor het beroep van A-verpleegkundige. Indien u in dit beeld past en naast uw diploma A-verpleegkundige of HBO-V een relevante vervolgoopleiding hebt afgerond en enige ervaring hebt met het opleiden van leerling A-verpleegkundigen, bent u voor ons de ideale kandidaat. Wij denken bij deze vervolgoopleiding aan een docent/leraar Verpleegkunde, de Hogere Opleiding voor Verpleegkundigen (richting Onderwijskunde) of MO-Pedagogiek (Onderwijskunde of Gezondheidszorg). Wij bieden u een

full-time dienstverband en een salaris van minimaal f 3.171,- en maximaal f 4.275,- bruto per maand (functie-groep 45). De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen. De Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek is een koepelorganisatie, die door haar grootte goede mogelijkheden biedt voor persoonlijke en professionele ontwikkeling, terwijl de kleinschaligheid op instellingsniveau u veel ruimte laat voor uw eigen inbreng. Wilt u meer weten, neemt u dan contact op met de heer J. Baar, hoofd Opleidingen, of de heer J. Vrancken, coördinator Theorie, telefoon (046) 59 78 57. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, binnen tien dagen en met vermelding van vacatuurnummer JA 14 op brief en envelop, richten aan de Dienst Personeel en Organisatie, Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, Postbus 5500, 6130 MB Sittard. Alle functies bij de stichting staan open voor mannen en vrouwen.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen Limburgers. Het bedrijf heeft de afgelopen jaren een snelle groei doorgemaakt, vooral door de overname van een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven. De komende tijd zal de energie er vooral op gericht zijn de veranderingen die deze groei met zich heeft meegebracht, te implementeren. Tegelijkertijd zal de continuïteit van een optimale drinkwatervoorziening alle aandacht blijven krijgen.

De Sector Financiën & Economie ressorteert onder de Economisch Adjunct-Directeur en houdt bezig met ondersteunende activiteiten op het gebied van financiën en economie.

Onder invloed van de snel veranderende omstandigheden binnen de drinkwatervoorziening en snelle groei van de afgelopen jaren, zijn zowel de verstrekking van cijfermatige informatie als de bestaande systemen en procedures aan wijzigingen onderhevig, waardoor een toenemend bestaand wordt gelegd op de capaciteit van de Sector.

Door deze ontwikkeling is binnen de Sector de vacature ontstaan voor een

bedrijfseconoom

vacaturenr. 2.5.92

FUNCTIE-INHOUD:

Het op beleidsniveau ondersteunen van Sectorhoofd en Afdelingshoofden door middel van advisering en uitvoering van projecten met betrekking tot:

- boekhouding;
- in- en externe rapportage;
- salarisadministratie;
- crediteurenadministratie;
- verzekeringenadministratie;
- inkoop- en magazijnadministratie;
- begroting en totale financiële verantwoording;

FUNCTIE-EISEN:

- academische opleiding bedrijfseconoom;
- goed analytisch vermogen;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
- goede contactuele eigenschappen;
- affiniteit en ervaring met geautomatiseerde informatieverwerking;
- leeftijd tot 30 jaar.

De Afdeling Inkoop & Magazijnen ressorteert op grond van administratieve en bedrijfseconomische redenen onder de Sector Financiën & Economie.

Op korte termijn zal een nieuw logistiek beheersysteem worden ontwikkeld danwel aangeschaft, waardoor het mogelijk wordt om de aankoop van alle goederen en diensten te centraliseren.

Binnen de Afdeling, die wat het inkoop gedeelte betreft voortsnog bestaat uit 4 medewerkers, wordt ten gevolge van vervroegde pensionering van de huidige functionaris de functie vacant.

inkoper

vacaturenr. 2.4.92

FUNCTIE-INHOUD:

- verkennen van technisch georiënteerde leveranciersmarkten;
- beheren van leveranciersbestanden;
- onderhouden van contacten en onderhandelen met (potentiële) leveranciers;
- deponeren van prijsaanvragen bij geselecteerde leveranciers;
- commercieel en in overleg met aanvragers inhoudelijk beoordelen van offertes;
- plaatsen van bestellingen, bewaken van levertijden en controleren van afleveringen en facturen;
- het (mede) opzetten van een logistiek beheersysteem en (mede) initiëren van een verdergaande centralisatie van inkooptaken.

FUNCTIE-EISEN:

- diploma HTS-Werktuigbouwkunde met commerciële affiniteit danwel NEVIE 2 technische affiniteit;
- meerdere jaren ervaring in een vergelijkbare functie;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid;
- goede contactuele eigenschappen;
- ervaring met geautomatiseerde informatiesystemen;
- rijbewijs B.

ARBEIDSVOORWAARDEN:

De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de waterleidingbedrijven in N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg en hangen af van leeftijd en ervaring en heeft voortsnog een uitgroeimogelijkheid tot maximaal f 4.275,- bruto per maand.

Op werkdagen vóór 17.00 uur 's ochtends en een uitstekende ziektekostenverzekering.

De standplaats is in de afdeling Inkoop & Magazijnen.

Wij rekenen op een reactie van u als mannelijke kandidaat.

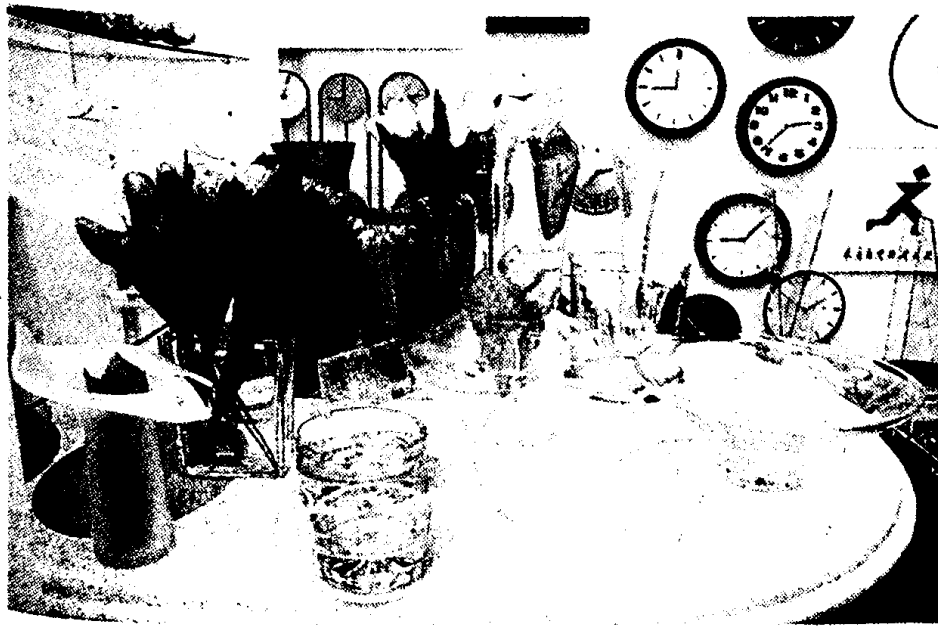
INLICHTINGEN:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de functiebedrijfseconoom met: dhr. drs. E.J.M. van der Velden, Hoofd Sector Financiën & Economie, of met dhr. Ing. L.A.H. van der Velden, Hoofd Afdeling Inkoop & Magazijnen, telefoon (045) 257888.

SOLICITATIE:

Schriftelijke sollicitaties worden verzonden naar het betreffende vacaturenummer JA 14 dagen te richting naar de Sector Financiën & Economie, N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg, t.a.v. de Sector Personeel en Organisatie, Postbus 1060, 6201 BB Maastricht.

• Accessoires illustreren vaak de 'lifestyle' van de bewoner.
Foto: Archiefoto.

Accessoires zijn 'ziel' van het huis

Bij een verhuizing blijkt vaak pas hoe belangrijk de rol van accessoires is. Als kandelaars, bloempotten en vazen in de verhuisdozen verdwenen zijn, lijkt het huis 'ontzield'. In de huidige woonmode speelt dit soort smaakmakers een belangrijke rol.

Nu interieurwinkels en tijdschriften ons bijna bedelven onder decoratieve accessoires, kan de verleiding groot zijn om het hele huis er mee vol te propen. Vooral wanneer nieuwe

aanwinsten vrolijk worden toegevoegd aan spullen die er al waren. Met het risico dat het een ander en niets meer goed tot zijn recht komt. Naar de portemonnee vertaald, betekent het dat je meestal beter één mooi sierobject kunt aanschaffen dan tien nietszeggende prullen.

Accessoires hebben wel degelijk een functie. Ze kunnen kleur in huis brengen en net zoals een boeket bloemen een hele ruimte oppeppen. Een verzameling geeft een inrichting vaak iets heel persoonlijks. Denk bijvoorbeeld maar eens aan een vitrine met een verzameling artistiek aardewerk. Populaire blikvangers zijn momenteel (namaak) antieke voorwerpen, bijvoorbeeld van roestig ijzer en geoxideerd koper.

Vazen van Alessi binnen uur verkocht

DOOR WILMA DE REK

Binnen enkele uren waren ze uitverkocht. Twee series van honderd vazen, door honderd kunstenaars gedecoreerd en te koop voor 550 gulden per stuk. In rap tempo vlogen ze de deur van meubelwinkel Het Binnenhuis in Amsterdam uit. Wie er in de toekomst in slaagt om er een beetje te bemachtigen, zal aanzienlijk meer moeten neertellen dan 550 gulden. Want de vazen van Alessi hadden de status van collector's item al bereikt voor ze in productie gingen.

Het Binnenhuis in Amsterdam geniet de twijfelachtige eer de enige plek in Nederland te zijn, waar de vazen van de Italiaanse fabrikant Alessi uit het project 100% Make Up te koop zijn. Herstel: waren, want ze zijn al weer weg.

Een paar uur nadat met de verkoop van de vazen was gestart, om drie uur 's middags, was zo'n beetje de hele voorraad uitverkocht. „De topers, zoals die van Philippe Starck en van Michael Graves, waren meteen al weg, de rest volgde in no time,” zegt Marjan Tilborg van Het Binnenhuis. Onder de kopers waren volgens haar veel particulieren, maar ook musea en handelaars. Tilborg hoopt nog een nieuwe serie vazen binnen te kunnen halen. „Maar ook daarvan is het grootste deel via reserveringen al verkocht.”

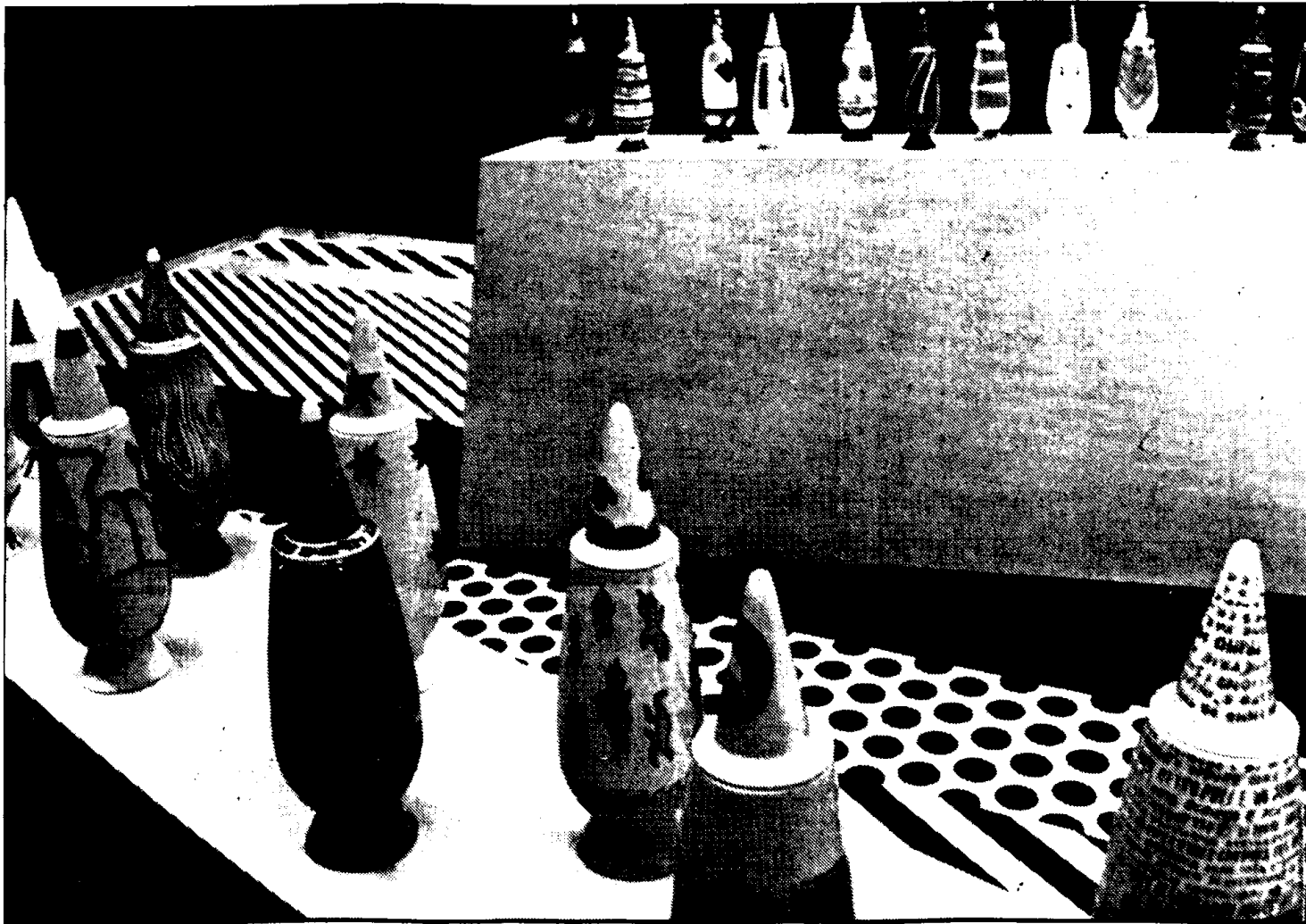
De geschiedenis van de Alessi vazen begint in november 1989. Honderd kunstenaars uit de hele wereld krijgen een brief toegestuurd van de Italiaanse architect Alessandro Mendini en zijn landgenoot Alberto Alessi, fabrikant van huishoudartikelen. Zij zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het project 100% Make Up, een gezamenlijke onderneming van Mendini en Alessi.

Hun idee is om honderd kunstenaars naar eigen inzicht een vaas te laten decoreren. Een simpele, witte, porseleinen vaas met een deksel erop, in totaal 38,5 centimeter hoog, die door Mendini is ontworpen. „De decorateurs zijn wereldwijd geselecteerd en representeren verschillende kunstterreinen: het zijn modetekenaars, architecten, artiesten, designers en grafisch ontwerpers en creatieven die onder een andere noemer vallen,” schrijven Mendini en Alessi.

„Van elk van de honderd gedecoreerde vazen zullen honderd kopieën worden gemaakt, zodat er uiteindelijk tienduizend zijn; deze worden genummerd en tegen een van tevoren vastgestelde, redelijke prijs aan het publiek verkocht. In tweede instantie selecteren we, afhankelijk van de reacties van het publiek, een beperkt aantal vazen dat opnieuw uitgebracht zal worden, maar dat dan tegen een hogere prijs verkrijgbaar zal zijn.”

In Nederland werd het resultaat van de wereldwijde onderneming vorige week gepresenteerd: twee van de honderd series gingen naar Het Binnenhuis en zijn dus inmiddels verkocht.

In de bij '100 % Make Up' behorende catalogus (schitterend uitgevoerd, in een zwarte foedraal gestoken) legt Mendini de diepere bedoeling achter het project uit. De honderd vazen door honderd kunstenaars, honderd maal gereproduceerd, alle even duur, vormen un'opera corale, een koorwerk. Het gaat om het geheel, het totaalbeeld, de som van de individuele

• De honderd vazen door honderd kunstenaars, honderd maal gereproduceerd, alle even duur, vormen volgens Alessi 'Un'opera corale' (een koorwerk).
Foto: GPD.

invullingen. Mendini vergelijkt zijn project met een kaleidoscoop; de losse facetten zijn verschillend, maar onlosmakelijk met elkaar verbonden. Mendini heeft om verschillende redenen gekozen voor een vaas: „Een vaas is van aarde gemaakt en is daardoor een elementair product; een vaas is het meest voorouderlijke product dat de mensheid kent, het is een oerproduct waaraan rites en legendes zijn verbonden: het is één van de oudste gereedschappen van de wereld,” schrijft hij in de catalogus.

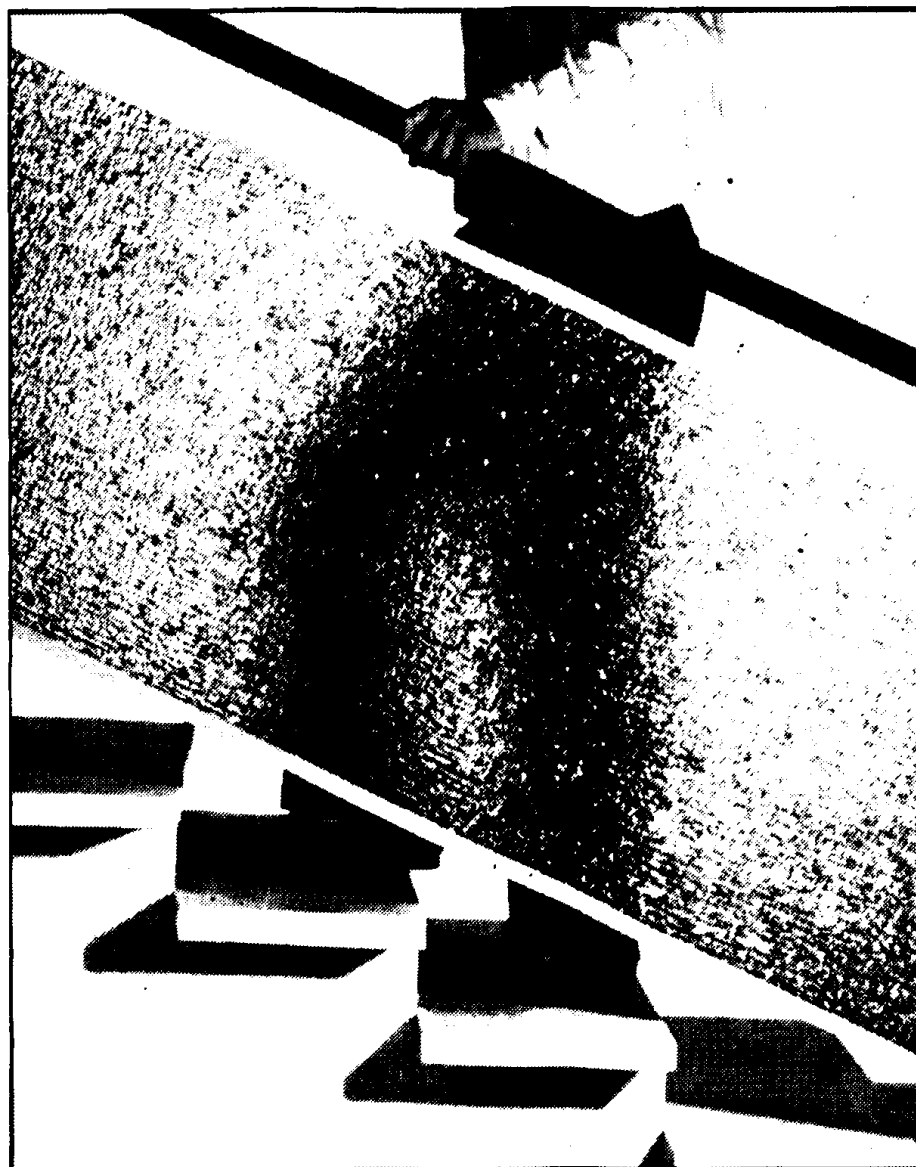
Het idee om kunstenaars uit verschillende disciplines te vragen

voor het project, sluit aan bij de verandering der kunst disciplines die in de jaren tachtig ontstond en waarbij de grenzen tussen architectuur, beeldende kunst en design steeds vager zijn geworden. In het scheidingsgebied dat nu eens design heet en dan weer architectuur wordt genoemd, neemt Alessandro Mendini een speciale plaats in, omdat hij één van de eersten was die de mogelijkheden van dat gebied ontdekte.

De samenwerking tussen Mendini en Alberto Alessi ontstond dertien jaar geleden. Alessi wilde het imago van zijn fabriek, die huishoudelijke

artikelen van roestvrij staal maakt, verbeteren en vroeg Mendini om advies. Mendini raadde hem aan om om een aantal internationaal bekende architecten uit te nodigen voor het ontwerpen van een koffie- en theeservies. Met dat project startte Alessi een nieuw handelsmerk: Officina Alessi, een lijn van huishoudelijke artikelen die door architecten en kunstenaars zijn ontworpen.

In Nederland werkt Mendini momenteel als hoofdarchitect aan de totstandkoming van het nieuwe onderkomen van het Groninger Museum.

• Het kunstglas op deze manier verwerkt is niet alleen decoratief maar ook 'ondoorzichtig'.
Foto: GPD.

Weer meer vraag naar kunstglas

DOOR MAR GROEN

Een alternatief voor glas is al sinds vele jaren bekend als zogeheten 'kunstglas', een plasticproduct dat vrijwel onbreekbaar is, zich heel gemakkelijk laat verwerken met zaag, boor, mes of schaaft en schuurgereedschap, en dat zelfs met een heteluchtpijstool in gebogen vormen gedwongen kan worden. Het is een tijd stil geweest in de verkrijgbaarheid van dit dhr-vriendelijke materiaal, maar het is intussen weer volop aanwezig in breed gesorteerde dhr-zaken en bouwmarkten.

Fabrikant Robex heeft een uitgebreid programma, in diverse dikten en standaardformaten gelanceerd. Van helder en vlak tot marmermotieven, boomstamvormen, piramide-oppervlakken, honingraat, rookkleurige uitvoeringen, matte en melkglas types, naar keuze in één kant vlak en aan de andere zijde van reliëf voorzien, of aan beide kanten gestructureerd.

Kunstglas is in twee materiaalsoorten verkrijgbaar: polystyreen en polycarbonaat. Voor interieuroepassingen is het wat

minder dure polystyreen geschikt, waar het niet aan direct zonlicht blootgesteld wordt. Voor buitengebruik is polycarbonaat, o.a. in dubbelwandige uitvoering het aangewezen materiaal.

Om kunstglas op maat te zagen is een fijngetande hardpointzaag een ideaal stuk gereedschap. Proeven met diverse zaagtipes wezen uit dat de Sandvik XT-zagen, met afwisselende snij- en spaan-afvoerende tanden in dit opzicht een heel goed resultaat opleveren. De snij/breekmethode werkt ook heel goed in kunstglas tot zo'n 3 mm dik. Langs een stalen rij kras je met het formica mesje van Stanley een diepe sneed, waarna de plaat langs een lat gebroken kan worden. Of bij dikere platen langs de snijlijn zagen.

Machinaal zagen kan ook, maar dan moet je wel een elektrische cirkel- of decoupeerzaag hebben die op een laag toerental kan werken. Op hoge snelheid zegend smelt de kunststof namelijk de zaagsnede weer dicht. Dat geldt ook voor het boren, om bijvoorbeeld schroefverbindingen te maken. Een traploos instelbare (accu)boormachine op het

laagste toerental levert in dit opzicht geen problemen op.

Verwerking

Kunstglas wordt geleverd met een beschermfolie. Laat die erop zitten tot het materiaal helemaal voorbereid is. Dat voorkomt beschadigingen. Het 'inramen' van een kunstglasplaat kan met aluminium of pvc-profielen van het zogeheten U-type gebeuren.

In vochtige ruimten zoals de badkamer, waar een douche-scherm of andere afscheiding gemaakt wordt, is een waterdichte opstelling van het kunstglas in profielen vereist. Het materiaal laat zich goed verlijmen, met een forse rups siliconenkit.

De hechting tussen kunstglas en metalen, tegels, beton, enz. wordt bevorderd door de lijmvlakken eerst met Bison Siliconen voorstrijk in te strijken. Na een half uurtje kan dan de siliconenkit aangebracht worden. De uitpuilende kit kan met een scherp mesje weggesneden worden en dat karwei gaat gemakkelijker als je de plaat langs de profielen scherp afplakt met bijvoorbeeld Tesa crépeband.

Voor toepassingen in vochtige ruimten kan het best de kit van sanitaire kwaliteit gebruikt worden.

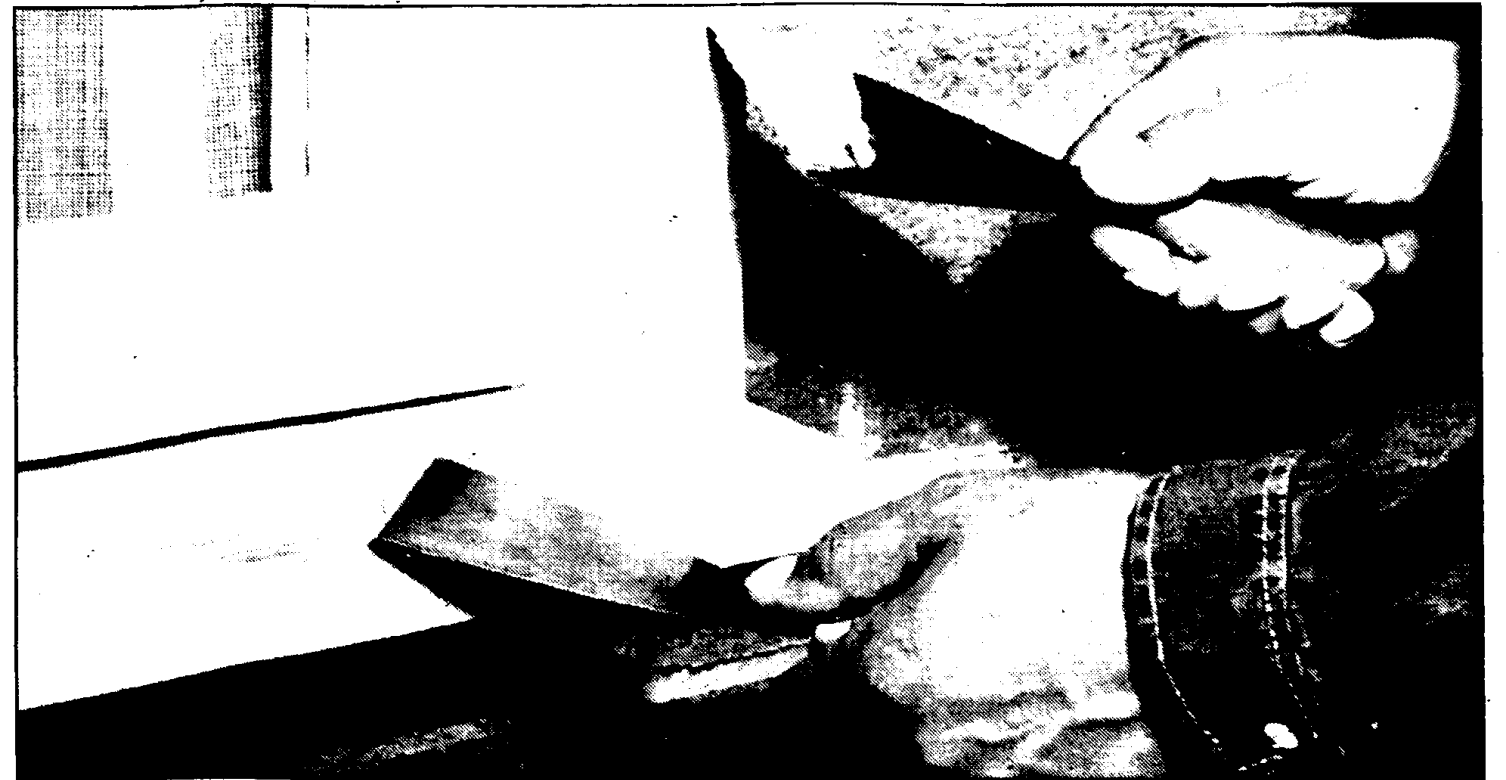
Het inraamprofiel moet een inwendige breedte hebben van circa 2 mm meer dan de dikte van het kunstglas.

Veilig

Kunstglas is veilig omdat het onbreekbaar is. De prijs die je ervoor moet neertellen staat ongeveer in verhouding tot hardglas, afhankelijk van dikte en structuur tussen de 30 tot 70 gulden per vierkante meter. Je kunt er leuke resoluties mee bereiken, vanaf een diffuus-lichtdoorlatende inzet in een deur, tot een planchetje in de badkamer of een trapgang tussen leuning en treden.

Onderhoud van kunstglas, van nature ietwat gevoelig voor statische lading, is eenvoudig: met een vochtige spons stof verwijderen, en niet nawrijven met een droge doek. Importeur van Robex Design: kunststofglas is I.B. Bouwproducten in Denekamp, telefoon 05413-51468.

Verwaarloosd schilderwerk vaak oorzaak Tijdens zomermaanden houtrot repareren

• Voor het aanbrengen van het vulmiddel zijn plamuurmessen een handig hulpmiddel. Het gladstrijken kan krachtig gedaan worden. Overtollig vulmiddel kan op het andere 'mes' afgegrepen worden.
Foto: GPD.

DOOR FRED VAN STRATUM

Het herstellen van door houtrot aangetaste kozijnen, deur- en raamkozijnen, is een karwei die het best in de zomer uitgevoerd kan worden, tijdens droge dagen. Het is niet zo moeilijk als men vaak denkt, al dient daarbij wel opgemerkt te worden dat het beperkt moet blijven tot reparaties die maximaal enkele tientallen centimeters omvatten. Als een stijl of dorpel half of helemaal verrot is zal tot gedeeltelijke of zelfs totale vervanging overgegaan moeten worden. Een klus die het best aan een plaatselijke aannemer of onderhoudssterman overgelaten kan worden.

In de meeste gevallen doet houtrot zich voor in hoeken van raamkozijnen en aan de onderkant van deuren. Verwaarloosd schilderwerk is er de oorzaak van dat vocht tot in het hout kan doordringen. De aantasting wordt veelal pas opgemerkt wanneer de verf hevig gaat bladderen en er een vuilbruin 'goedje' zichtbaar wordt; voordien sluimert het vervoestende proces ongemerkt verder.

Natuurlijk is dit te voorkomen door eens per jaar het houtwerk van kozijnen en deuren te inspecteren. Dit geldt trouwens ook voor houtwerk binnenshuis, bijvoorbeeld in de badkamer.

Gebruik voor de inspectie een puntig voorwerp, bijv. een priem en steek die in de hoeken van kozijnen en deurstijlen. Vooral weldorpels, de geprofileerde dorpels die het regenwater moeten afvoeren, worden snel aangetast. Wanneer de priempunt gemakkelijk in het hout dringt, dan is er sprake

van houtrot. Treed dan doortastend op. Met een scherpe steekbeitel hak je de rotte delen weg, tot op het gezonde hout. Laat geen spoorje rot zitten, want dat zal na de reparatie het proces opnieuw in gang zetten.

Verzegelen

Wanneer het sloopkarwei geklaard is en de ondergrond schoon en droog is, wordt deze verzegeld met houtrot-stop, een waterachtig uitzijnde vloeistof die ervoor zorgt dat het proces een halt toegeroepen wordt. Laat de boel minstens vier à vijf uur drogen. Daarna kunnen de gaten gevuld worden met houtrotvuller, een tweecomponenten epoxymassa die in een verhouding van 1 op 1 gemengd wordt tot dat een egale naturelkleur ontstaat is. De vuller kan daarna met een plamuurmes in de gaten aangebracht worden.

Als het om grote gaten gaat, is het verstandig om een houten mal te gebruiken, bekleed met polytheen (van de boterhamzakjes) waaraan de massa zich niet kan hechten. Wanneer de boel uitgehard is, kan de mal dus gemakkelijk verwijderd worden.

Is de oorspronkelijke vorm niet volkomen gerealiseerd, geen nood. Te

hoge delen kunnen met schaaft, beitel en schuurpapier bewerkt worden, en als er ergens nog een 'dal' aanwezig is, dan kan dit alsnog me vuller nabewerkt worden.

Bij droog weer is de vuller na een halve dag hard genoeg om volkomen glad geschuurd en geschilderd te worden. Verf niet alleen de reparatieplek, maar de hele stijl of he kozijn.

Houtrot kan zich na verloop van tijd ook voordoen in hout dat voor de fabricage van de bouwdeelen geïmpregneerd is. Rot doet zich het vaakst voor in naaldbout zoals vuren. Bouwhout van dergelijke soorten heeft daarom een regelmatige controle nodig.

Let er bij de verwerking van houtrot-stop en houtrotvuller op dat deze producten in nog niet uitgeharde toestand de huid kunnen irriteren. Vermijd daarom contact door kunststof keukenhandschoenen te dragen.

Houtrotvuller kan overigens ook als egaliseermiddel gebruikt worden, bijvoorbeeld om een dikteverschil in hout weg te werken. Beide producten (van Alabastine) zijn verkrijgbaar bij dhr-zaken en bouwmarkten. Voor meer informatie: 04192-19303.

(ADVERTENTIE)

C&C

- ★ tegels - natuursteen - marmer
- ★ badkamers
- ★ tegelzetterbedrijf

laat UW complete badkamer
ONZE zorg zijn

EXCLUSIEF BETAALBAAR - BETAALBAAR EXCLUSIEF

SHOWROOM KLEINHAASDAL 67 SCHIMMERT
04404-1916 of 1996

'New age' heeft invloed op inrichting

Woonrend: terug naar de eenvoud

● 'Ironical': een vrolijke en dynamische woonstijl waarbij alles mag.

en soberder levensstijl die in huis tot uiting komt in natuurlijke kleuren, eerlijke materialen en eenvoud. De trend voospelt styliste Simone Sanders, verbonden aan het Nederlands Interieur Instituut in Haarlem. De 'new age-gedachte' zal een belangrijke rol gaan spelen in het interieur. „Innerlijke harmonie wordt belangrijker dan uiterlijk vertoon. Mensen krijgen weer waardering voor eenvoud. Ze zoeken bewust naar kwaliteit en duurzame producten. De tijd van 'consuming' is definitief voorbij.”

De grootste vernieuwing zit koers op koers – dat voor de wo- inrichters begint in het najaar met zozeer in de vormgeving als in de stoffering en de materiaal- keuze. Nu al is de opmars van lin- en, sisal en pitriet niet meer te ontlopen. Warmere houtsoorten als eiken, beuken en kersen- hout, maken geleidelijk aan plaats voor neutrale soorten als noten en berken. Voor de bekledingsstoffen worden natuurproducten gekozen: wol, velours en suede. Leer blijft, maar krijgt een print of wordt in streps gevlochten.

kleuren zijn over het algemeen helder en lieflijk. Vage ton-sur-ton en gedempte pastels gaan een belangrijke rol spelen.

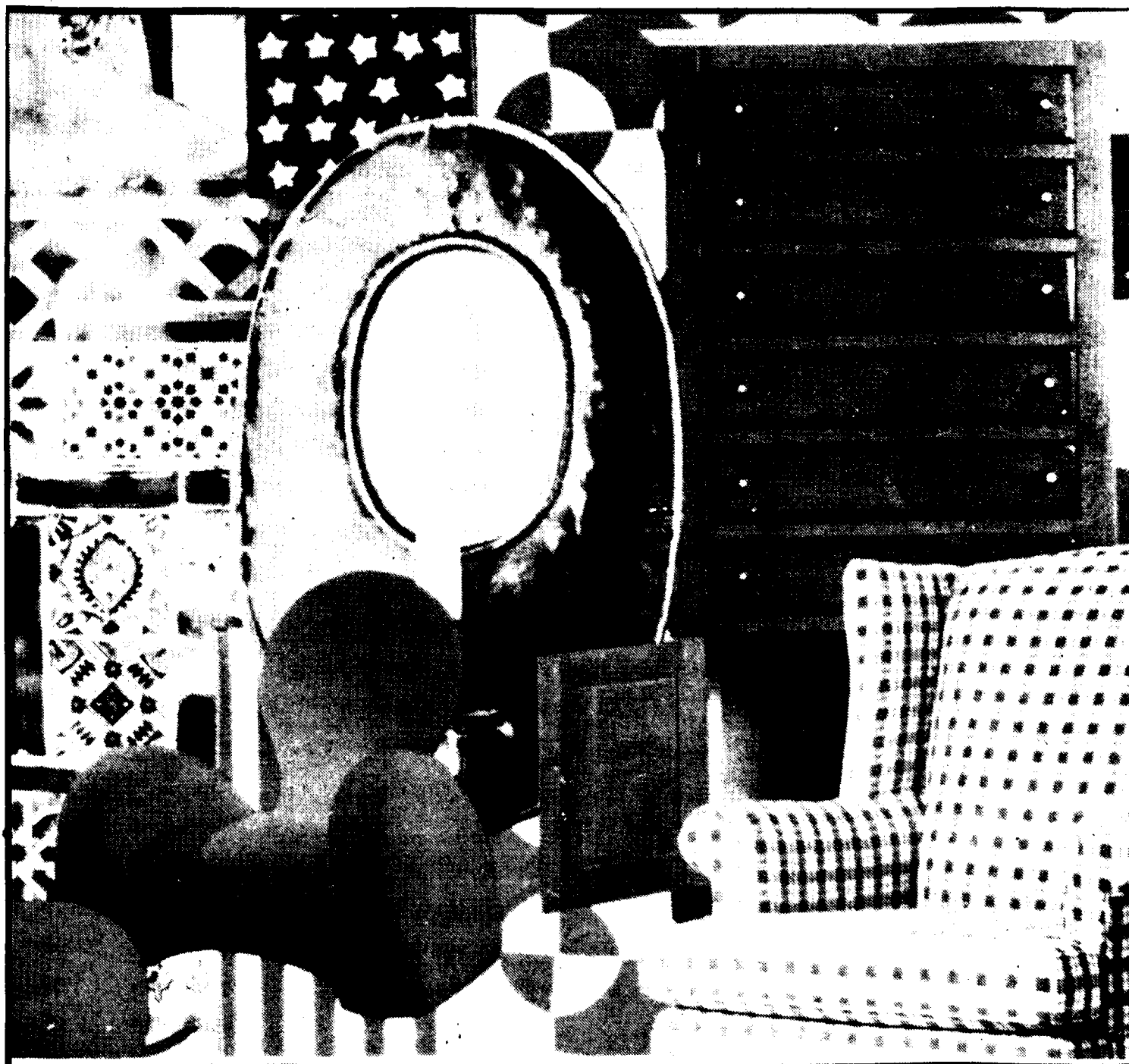
Design en kortstondige rages komt vol- gens Simone Sanders een einde. Veel ontwerpers laten weten geen mode-meubelen te maken maar moderne klassiekers. Dit betekent dat er vooral wordt teruggegrepen naar vormen en stijlen die hun waarde door de jaren heen bewezen hebben. De chaise-longue, rookfau- teuil en keukenstoel zijn nieuw le- ven ingeblazen.

In het topdesign wordt bovendien gezocht naar een ecologische recht- vaardiging van het produkt, door het gebruik van recyclebare mate- rialen of ongelakt hout. Er sluip- wel eens een uitgesproken trendy ontwerp tussendoor, maar dit wordt dan in de regel als 'kunst' gepresen- teerd. Compleet met handtekening en in een gelimiteerde oplage. Waar- na ook dit object als collectors-item een lang leven tegemoet zal gaan.

Zes stijlen

De styliste onderscheidt op dit mo- ment zes actuele woonstijlen. Elk met zijn eigen kleuren en afgestemd op een bepaalde doelgroep.

Sanders voorspelt een zachte dood voor het thema 'Classical Warmth'. Deze klassieke weelderigheid zal volgens haar, net als de wat meer elegante stijl 'Lyrical', overgaan in een minder overdadige trend. Min- der diepe kleuren, minder drape- rien en minder glans. Wat overblijft is een decoratieve Renaissance-acht- ige stijl die gebaseerd is op traditie, folklore en natuur. Hier worden dierbare antieke erfstukken gecom- bineerd met hedendaagse produk- ten die op traditionele vormen zijn geënt. Het resultaat is een semi-

klassiek interieur met bijvoorbeeld folkloristische kelims op de vloer, Chinees porselein, een klassieke kroonluchter en zacht velourstapijt.

Country Side

Heel wat robuuster is het thema 'Country Side'. Stoere vormen, grove materialen, gietijzeren en houten accessoires, ambachtelijke produk- ten en verbleekte kleuren weerspie- gelen de charme van het eenvoudi- ge platteland. Europese tradi- tie wordt vermengd met etnische invloeden uit Afrika, India of Mexi- co. Grove gewezen katoenen kle- den uit Santa Fé liggen gebroeder- lijk naast boerenbont en patch- work.

Ook op het moderne strakke in- terieur mist de ecologische bewust- wording haar uitwerking niet. De strakke koele stijl die door stylis- ten 'Essential' was gedoopt, wordt vol- gens Simone Sanders minder high- tech, de nadruk verplaatst zich van architectonische strakheid naar se- rene rust. En daarmee kun je alle kanten op, van Japanse leegte naar Scandinavische eenvoud.

Geraffineerde contrasten in mate- rial en vorm zijn typerend. Een stoel met rieten zitting staat naast een

ongelakt houten kastje in ongekun- stelde vormen; op de vloer ligt sisal tapijt. Ecru is de basiskleur.

'Ironical'

En ook de mensen die helemaal geen trend willen volgen, hun huis niet in een bepaalde stijl willen in- richten, zijn door de stylisten in een hokje gestopt. 'Ironical' noemen ze het woonthema waarin alles mag en kan. Brutale kleuren, opvallende accessoires, echt en kitsch. Lampen priemen met felgekleurde tentakels in de lucht of staan in zoete neon- kleurtjes te stralen. Zelfs het zit- landschap beleef een comeback, net als opblaasmeubels uit de six- ties.

Mixen

„De genoemde thema's zijn bedoeld om inspiratie uit te putten. Ik streef er niet naar kant-en-klare modelin- terieurs aan te bieden,” aldus Simo- ne Sanders. „In de praktijk worden aanverwante thema's naar hartelust gemixt. Wie een goed oog heeft voor kleur en detail kan met vaak eenvoudige middelen toch heel ver- rassende resultaten boeken. Ge- woon een kwestie van durven en doen.”

Ouderwetse' Gloxinia nog steeds in trek

DOOR FRANS WEGMAN

De Gloxinia is een ouderwetse ka- melplant, maar tot op de dag van vandaag siert ze nog talloze huiska- ders. Ze is tot in september, okto- ber in de winkel verkrijgbaar, maar de huidige zomertijd het meest. Gloxinia bloeit ze enkele maanden ach- teren met grote, klokvormige bloe- ren waarop een fluwelig was de- kleuren rood, paarsblauw, violet en een extra accent geeft. Er zijn ook Gloxinia's die een wit randje hebben. In de loop der jaren heb- ben de kwekers vele kruisingen ver- richt zodat er veel schakeringen verkrijgbaar zijn.

Gloxinia is al lang geleden de naam van Gloxinia vervangen door Sinningia, naar Wilhelm Sinning, die in de ne- derlandse eeuw verbonden was aan de botanische school van Bonn. Veel Duitse, maar ook Britse, Zwit- serse en Hollandse kwekers hebben veredelingswerk verricht. Ze zijn begonnen met het kruisen van botanische soorten zoals die in de tropi- sche, vochtige bossen van Brazilië voorkwamen. Deze bakermat is nog steeds bepalend voor de verzorging van uw Sinningia, alias Gloxinia thuis nodig heeft.

De standplaats moet licht, maar niet te zonnig zijn. De omgeving van de plant dient vochtig gehouden te worden, door de pot op een omge- veerd schoteltje in een met water gevuld diep bord te zetten. Het ver- schiedende water is van groot be- lang voor de luchtvochtigheid rond de plant. Daarbij is het ook nog van belang om de bladeren (maar niet de bloemen!) vaak met de plantenspuit te besproeien.

Gebruik voor het gieten en het be- sproeien water op kamertempera- tuur, liefst regenwater of onthard leidingwater. Als de bladeren slap gaan hangen, zet dan meteen de pot in het water, dat uiteraard eveneens op kamertemperatuur moet zijn. Los in het gietwater elke keer een beetje plantenvoedsel op, want een bloeiende Gloxinia kan heel wat voedsel aan.

Vandaar doet u er ook goed aan de plant direct na aankoop in een gro- tere pot (12 cm doorsnee) te zetten, als ze in een te kleine pot aangele- verd wordt. De beste temperatuur is 18 graden. Als de bladeren zich op- rollen, dan duidt dat op waterge- brek of een te droge omgeving. Ver- schijnen er bruine kringen op de bladeren, dan heeft de plant een vi- rusziekte. De oplossing is dan: af- danken.

De ouderwetse hybriden van Gloxi- nia hebben in de grond een knol. De uit zaad gekweekte hebben die nauwelijks. Eerstgenoemde kunnen dus worden overgehouden. Na de bloei laat u de plant doorgroeien, maar naar het einde van de zomer toe geeft u steeds minder water. Het groen sterft af en u legt de knol in een bakje met droge turfmolm. De temperatuur mag niet onder de 15 graden komen. Staat de knol te koel, dan kan ze gaan rotten.

Eind februari legt u de knol in turf- molm, dat steeds vochtig gehouden wordt. Zet het schoteltje, in het licht, op de radiator, want er is een temperatuur van 20 graden nodig om de spruiten te voorschijn te la- ten komen. Zijn deze ongeveer 5 cm lang, dan is het tijd om de knol in

● Gloxinia bloeit enkele maanden achtereenvolgens

Foto: GPD

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 7 juli 1992.

Enkele geldverstrekkers hebben een aantal hypotheekrentetarieven aangepast. Voor de kortere rentevaste perioden noteerden wij een rentestijging van 0,2 tot 0,4 procent. Een rentedaling voor langere rentevaste perioden van 0,1 tot 0,2 procent. De ABN-AMRO, de NMB en de Rabobank (incl. Friese Rabobank) ver- anderden hun tarieven. Daarnaast is het renteniveau op de kapitaal- markt de afgelopen week licht gedaald.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pet.	rentepercentages		
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	50%
ABN-AMRO	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,35	3,74
ABN-AMRO	spaarpyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,35	3,74
ABN-AMRO	spaarpyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,35	3,74
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,90	6,46	5,24
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,07	4,92
ABP	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,03	3,48
ABP	spaarpyp.	10 jaar	1,00	9,00	5,03	3,48
ABP	spaarpyp.	15 jaar	1,00	9,00	5,03	3,48
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,74	4,66
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,80	5,74	4,66
AEGON	spaarpyp.	5/10 jr.	1,00	9,20	5,19	3,63
AEGON Limb. Gem.	spaarpyp.	15/20 jr.	1,00	9,20	5,19	3,63
Bouwf. Limb. Gem.	spaarp vasth.	5 jaar	1,00	9,16	5,11	3,56
Bouwf. Limb. Gem.	spaarp vasth.	10 jaar	1,00	8,90	4,98	3,45
Bouwf. Limb. Gem.	spaarp vasth.	15 jaar	1,00	8,90	4,98	3,45
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,80	4,71
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,80	4,71
CDK-bank	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,33	3,73
CDK-bank	spaarpyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
Centraal Beheer	spaarp gar.h.	5/10 jr	0,25	9,20	5,14	3,58
Centraal Beheer	spaarp gar.h.	15/20 jr	0,25	9,20	5,14	3,58
Centrale Volksbank	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,07	3,50
Centrale Volksbank	spaarpyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,27	3,67
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,10	5,94	4,82
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,87	4,76
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,40	5,24	3,64
Nationale Ned.	spaarpyp.	5/10 jr	1,00	9,20	5,19	3,62
Nationale Ned.	spaarpyp.	15/20 jr	1,00	9,20	5,19	3,62
NMB	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,35	3,75
NMB	spaarpyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,35	3,75
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,53	5,13
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	6,07	4,92
Postbank	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,31	3,72
Postbank	spaarpyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,38	3,78
Postbank	spaarpyp.	12 jaar	1,00	9,50	5,38	3,78
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,60	6,15	4,98
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,89	4,77
RABO hypotheekbank	spaarp opt.h.	3 jaar	1,00	9,70	5,51	3,88
RABO hypotheekbank	spaarp opt.h.	10 jaar	1,00	9,50	5,38	3,77
RABO hypotheekbank	spaarp opt.h.	stabiël	1,00	9,50	5,38	3,77
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,70	6,33	5,13
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,30	6,07	4,92
SNS Bank	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,27	3,67
SNS Bank	spaarpyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,34	3,73
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,20	5,03
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,30	5,23	3,65
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
SNS Bank	spaarpyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,27	3,67
Bouwf. Hypotheken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,04	3,50
Bouwf. Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,74	4,66

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheeken met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hy- potheek ad. f. 150.000.- Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

Drie-treden trapje

● Om in de keuken bij de bovenste planken in de kasten te kunnen komen wordt vaak een plateautrapje gebruikt, een trap met twee brede, sliprijke treden en voorzien van een hoge beugel voor steun en veiligheid. Maar de laatste jaren is er in de keukeninrichting iets ver- anderd. Steeds vaker wordt de ruimte tot aan het plafond optimaal benut door hogere bovenkasten toe te passen. He- laas is zo'n tweetreeds trapje niet te laag om dan de hogere regionen te bereiken. Brabantia haakt hierop alert in door een uit drie treden bestaande plateautrap te brengen. Voorzien van een hoge beugel, zwarte antislip treden en verder uitgevoerd in wit. De prijs bedraagt f. 125.

Mest voor het najaar

Wie in het komende najaar over organische mest wil beschik- ken, doet er goed aan nu al een adresje op te scharrelen waar een voorraad afgehaald kan worden. Op kleigrond voldoet paardemest het best, voor zandgrond is koemest beter. Ande- re soorten grond kunnen met een mengsel van die twee ge- voed worden. Organische mest brengt niet alleen voedings- stoffen in de grond maar verbetert ook de structuur. Wees echter voorzichtig met varkens- en kippemest. Eerstgenoem- de kan zware metalen bevatten, kippemest kan, als die onvol- doende verdund is, verbrandingsverschijnselen veroorzaken. Als u nu al mest gaat opslaan, leg dan een stuk landbouwplas- tic op de plek, met de randen omhoog gezet. Dan gaat er we- nig verloren gedurende de maanden dat de mest nog niet gebruikt wordt. Dek de mesthoop af met grond of met comp- post. Die moet steeds vochtig blijven. Deze maand moet, als dat nog niet eerder gebeurd is, de composthoop wel een keer- tje omgezet worden.

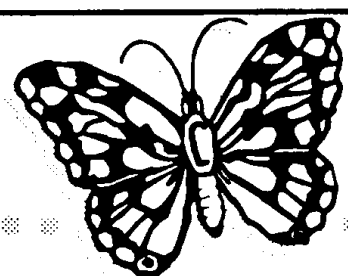

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING t.h. dv. stacaravans, 2 slpkms., toilet, verwarming, kleuren tv, tuisstel. Vrij voor 21 aug. voll inger. sept. / 225,- p.w. Tel. 05620-2562.

TERSCHELLING. LAST MINUTE NOG VRIJ JULI AUG. SEPT. KAMERS MET D/T. DE VAERDERIJ 05620-9089.

AMELAND. T.H. stenen bungalows en stacaravans. TERSCHELLING t.h. mobiele bung. en stacaravans voll. inger. Caravans vrij na 22/8. 05180-1206, niet op zondag.

Terschelling PANORAMA WEST' bung. en app. t.h. in de duinen v. West-Terschelling. Vrij voor 29/8 en na 5/9 en na 19/9 Res. G Bergsma-Steenhuizen, 05620-3040.

HOTEL OEPKES WEST-Terschelling
Voor een paar verfrissende dagen in juli en aug. Aantrekkelijke arrangementen al vanaf / 223,- voor 3 dagen 2 nachten. HP, incl. bootkaartje, fiets en tropisch zwembad. Ook in de zomer is het eiland mooi en nooit te vol. Boek nu! Tel.: 05620-2005.

Kamperen op Terschelling
Huur n tent!
PRIMAKAMP 05620-8583
Op Texel, met vol Pension vanaf / 525 p.w. Voor info, hotel de Kievit 02220-11466.
AMELAND 1 Familiehuis
Nog vrij in juli en aug.
Overnachtingen v.a. / 20,- p.p. n. Tel. 05191-4589

GRONINGEN

SPORT EN RECREATIECENTRUM GRUNOSTRAND
Sport en doe vakanties. Incl. 050-416371.

CAMPING T PLATHUIS bij de VESTING BOURTANGE in mooi Westerveld. Voor rust ruimte en gezonde lucht, BEL NU... 05993-54383.

Vakantiebestemming nog niet bekend?
Kom eens naar het Zuidlaardermeer. Kampeertreinen de Rietzoo voor rust en ruimte. Zeilen, surfen, vissen en zwemmen in de nabijheid. AANBIEDING: 1 week kamperen met het gezin voor / 160,- Incl. 05980-22460.

FRIESLAND

Hindeloopen, UW VAK DIRECT AAN HET YSSELMEER!
Te huur 6 pers. woonkamer, ideaal voor watersporters. Info: BADPAVILJOEN, tel. 05142-1400 of 1877.

EEN TOP-ZEILVAKANTIE IN HEEG
Genieten van schone lucht en fris water bij de ANWB erkende zeilscholen, NJHC Herberg 't Beaken' (voor jeugd en gezinnen) en zeilschool Heegermeer (v.a. 21 jr). Bel voor een folder 05154-2258/2363.

SENIOREN VAN NEDERLAND!
Laat zien dat u nog snel kunt beslissen. Zeker als het om 'n mooi aanbod gaat.
Voor ca. / 560,- p.p. bieden wij u een geheel verzorgde vakantieweek op 'n prachtig plekje in Friesland aan 'De Nieuwe Oorsprong'.
Er zijn nog plaatsen vrij in div. weken.
Huisterheide 7, 8521 NC, St. Nicolaasga. Tel. 05134-2341.

DRENTÉ

NATIONAAL PARK, DRENTS-FRIESE WOOD.
pension Jachtlust, camping Vakantievreugd. Ook app. t.h. event. plaats v. paardenstalling 05212-7282.

DAGJE UIT?

Dan op 16 juli naar Nijveen voor de Agrarische Beurs en de grote

Landbouw Manifestatie van de ZuidWesthoek

Keuring van *** rundvee
*** schapen
*** geiten (meer dan 800 dieren).

Kom naar Langelo
voor een mooie rustige
tjersvakantie in een schitterende bosrijke omgeving vanaf / 35,- p.p. d. Gratis fietsen beschikbaar. Café/Petit Restaurant/Pension Brails, Hoofdweg 10, 9333 PB, Langelo. 05928-12289.

H.C.R. Hotel Adolfs
Unieke arr. HP v.a. / 165,-
Bel voor info. 05999-12204

OVERIJSEL

OMMEN. T.h. inger. stacaravans op ANWB vak. centr. Bestmmerenberg m. overd. zwemb. Vrij na 29-8 v.a. / 120,- p.w. Herfstvak week v.a. / 285,-. Tel. 05274-1267.

VAKANTIE IN SALLAND

Op geheel vernieuwde camping, 'De Luttbergen'. Inlichtingen: 05724-1405.
RECREATIEPARK 'DE LUTTENBERG' HEUVELWEG 9, LUTTENBERG (GEM. RAALTE).

ANWB CAMPING DE HAAR, Balkbrug. Nog kampeer mog. in juli en aug. Veel recreatie. Info. 05230-56232.

WATERSPORTCENTRUM ALMARE zeil-surfcurfussen, in en extern, v.a. 8 jr. Omgeving Giethoorn. 05217-1214.

* FIETSEN IN TWENTE *

In het geheel vernieuwde HOTEL TUBBERGEN in het mooie natuurschoon van het Twents-Duits grensgebied. 5-daags arrangement a / 280,-, w.kend arr. / 210,- incl. 4 p. GRATIS FIETSEN 4. GANGENDINERS. Alle kamers met bad, douche en toilet. Grotestr. 34, tel. 05493-1480.

comf. BOERENWONING t.h. 7 pers., huisdier welkom. Daarie. Tel. 05497-97580.

GELDERLAND

BEEKBERGEN. Gezell. fam. hotel, gemod. kamers met/ zonder douche/toilet, ktv, telefoon, prima keuken, dicht bij bos en zwembad. Volledig pension v.a. / 54,- p.p. d. Vraag gratis folder Hotel De Zwaan*** Tel. 05766-1393.

CAMPING 'DE SCHERPENHOF' TERWOLDE, een ideale vakantie voor het hele gezin aan de rand van de Veluwe met o.a. surfmeub. verw. zwembad, div. attr., bowling, bistro en disco. VERHUUR VAN STACARAVANS / 575,- p.w. GEHEEL VERNIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. Zie ook VVV of ANWB-gids of bel voor een folder 05717-1731.

NEEDE Aktief in 't Groen fam. camping t Klumpke, verw. zwemb. viswater, bung-trekkerish-kampeerp. Prachtige fietsomgev. Info/reserv. 05450-91780.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE Bungalows. Gr. zwemparadijs voor weekend/midweek of weekje sept/okt. Tel. 02246-3109.

In het Amsterdams Historisch Museum is tot 11 oktober de tentoonstelling 'DE WERELD BINNEN HANDBEREIK' te bezoeken. Bel voor meer informatie DE RECREATIE TELEFOON 06-9575 - code 720 (50 cpm).

SAMEN GEZELLIG NAAR LINNAEUSHOF
EUROPA'S GROOTSTE SPEELTUIN
EEN DAGVULLEND ATTRACTIONEPARK gelegen in BENNEBROEK aan de N208 Haarlem-Lisse
ALL-IN-1-ticket / 9,- p.p. (uitgezonderd motoroktellers)
OPEN tot 5 oktober 10.00-18.00 uur
INFOLIJN 02502 47624

ZUID-HOLLAND

NOORDWIJK AAN ZEE. HOTEL DE BRANDING
3 min lopen v. strand. 1 wk geheel verzorgd v.a. 280,- p.w. p.p. Bel nu voor folder fam. Scholten 01719-12425.

ZEELAND

VOORDEELIG EN GEZELLIG! Als u met enkele gezinnen samen een groot vak huis huurt in HAAMSTEDE. Vrij van 20-25 juli en 1-15 aug. Incl. 01115-1325.

RUIME KAMPEERPLAATSEN & 'grote visvijver' 'recreatieprogramma' 'gelegen in mooie omg. RECREATIECENTRUM STELLEPLAS
Heinkensdijk-Zeeland
TELEFOON: 01106-2260.

NOORD-BRABANT

HOTEL BOSSCHENHOOFD
Een uniek Rustpunt in West-Brabant
In de Bosrijke Omgeving tussen Etten-Leur en Roosendaal

Dit Gast-vrije Hotel biedt u een Vakantie-Arrangement voor het hele gezin, of individueel in de maanden juli en augustus.
Fietsen in het Brabantse Land - Uitstapjes naar Breda-Zeeland of Antwerpen, gratis entree in het Recreatiepark 'Bosbad Hoeven'

Wij bieden u een Arrangement voor 4 nachten op Half-Pensionbasis a / 380,- pp op basis van een twee-pers. kamer. Kinderen op aparte Kamer, gratis logies. Overnachting in luxe kamers met uitzicht op de bossen, uitgebreid ontbijt-buffet en culinair verzorgde diners. Op de kamer ktv, minibar, mogelijkheid voor koffie-thee-chocolat, bad/douche/wc.
Voor Reservering/Informatie
Tel. 01652-14900.

LIMBURG

HOTEL "HUIZE STRABEEK"
Weekarr: / 350,- p.p. p.w. H.p. / 262,50 p.p. p.w. L.M.O. Alle kamers met bad/douche en toilet. Lift aanw. Eigen park. BROEKHEM 134 6301 HL VALKENBURG A/D GEUL. TEL: 04406-12962 - FAX: 16735.

EPEN "HOTEL CREUSEN"
Zit/sl. kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. pr. / 91,- pp/h prospectus op aanvraag.
Wilhelmijnstr. 50, 6285 AW Epen tel. 04455-1215 fax 2101.

Gulpen V.V.V. Wijlre

voor een fijne vak in 't Zuid-Limb. heuvelland, pr. gel. in Geul- en Gulpaal. Ook fietsen, wandelen en mooie autoritten. Vr. de gids. Pb. 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

VALKENBURG, Gezell. Fam. Pension 'LOUSBERG', 10 min. van centr. Logies/ontbijt / 32,50 Tel. 04406-12624.

4-6-PERS. STA-CARAVANS TE HUUR
Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. VOORDEEL van 22 aug t/m 5 sept. 2 wk. v.a. / 625,- all-in. Nog pl. voor eigen tent of caravan. Incl. 04492-2044.

In ZUID-LIMBURG 2-20 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, v.v. alle comf., tel. 0445-443296.

GEZONDHEIDSSARR. IN HOTEL ROOLAND ARDEN: Welkomcocktail, 2 overn., 2x ontbijt, 2x3 gangendiners, en 2 uren relaxen in de wald van 35°C mineraal water v/h kuuroord Thermaalbad Arcen / 175,- p.p. kmrs. met d/wc, tv en tel. Bosr. omg. met wandel- en fietsroutes. Nabij Kasteeltuinen Arcen. Gr. folder 04703-2121.

Hotel de Oude Hove Arcen Nrd. L.
Een bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Geniet van ons gastvrije hotel met luxe kamers voorzien van tv en telefoon. Nabij Thermaalbad en Kasteel tuinen. Bosrijke omg. met wandel/fietsroutes.
DIVERSE VAKANTIE ARRANGEMENTEN. BEL EVEN VOOR DE GRATIS KLEURENFOLDER: 04703-2098.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op Recreatiepark Hommelheide te Susteren.
Uitstekende gezinscamping aan de rand van het heuveland. Goede voorziening, gunstige tarieven.
Nog enkele CHALETS TE HUUR.
BEL VOOR GRATIS FOLDER Tel. 04499-2900.
Te Koop: NIEUWE REKREATIEBUNGALOWS. bezoek onze modelwoning. Elke zondag 14.00 - 17.00 uur.

CAMPING TRINKSHOF KLEIN EN SFEERVOL.
Gelegen in een rustige omgeving, centraal voor dagtochten naar Duitsland of België. Met kantine, terras, zwembad, viswater, midgetgolf, beugelbaan + oudholl. volks spelen. Ruime kamp pl., recr. progr. in hoogseizoen. Vr. fold. Roeven 4 Nederweert (L) Tel. 04951-32088.

EEN TOPPER IN GASTVRIJ LIMBURG
HOTEL "T GULPDAL" SLENAKEN
Een stijlvol hotel dat modern comfort, sfeer en een rijke toeristische traditie op een unieke manier weet te combineren.
Kleurenfolder met arrangementen op aanvraag
Tel: 04457-3315, Dorpsstraat 40 6277 NE

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG v.a. / 495,-. Heen- en terugreis per touringcar, HP, 3 bustochten. Kmrs. t. en d. + t., zonder bus v.a. / 370,- p.p. Alleen 3 bust. v.a. / 445,-. Gr. folder: 3** hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-13017.

VALKENBURG Hotel a Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. / 37,50 p.p. incl. ontbijt. Broekhem 56 Tel. 04406-12455.

SLENAKEN Hotel van Houten. Alle kmrs douche/toilet midwk. arr. v.a. / 215,- p.p. Tel. 04457-3252.

DIV. BINNENLAND

DAGJE UIT?
BEL DE RECREATIE TELEFOON 06-9575 (50 cpm). Elke week nieuwe tips van het Nederlands Bureau voor Toerisme.

JONGEREN VAKANTIES

KINDER "DOEKAMP" DRENTHE
ca. 6-10 jr. 11-14 jr. 14-16 jr. aktieve jeugdvak. natuur en spel program., huifkartocht, eiken zwembad, prima leiding. a / 100,- ANWB al 22 jr. Weekperiodes v. 12 juli tot 29 aug. / 220,- p.w. voll. verz. Voor info/boekje. Tel. 05612-1368. De zorg vliedt "jeugdvak.", Wateren, gem. Diever.

FRANKRIJK

Onze bungalowtenten en stacaravans staan volledig ingericht voor u gereed op 20 topcampings.

GRATIS GIDS met KORTINGSAKTIE.
Bel ROAN COMFORT CAMP 05756-4153.

ST. TROPEZ, Croix Valmer luxe studio's, 2/3 p., tuin, tv, 800m. v. strand. Vrij vanaf 11-7 tot 1-8 en na 8-8. Incl. 09-339479577 (Ned. gespr.).

ANNULERINGEN IN BRETAGNE Luxe vrijst. villa a. zee tot 10 pers., vrij v.a. heden. Nog mogelijk in hoogseizoen. Juli tot 50% KORTING! Interzon vak. Tel. 080-241064.

SEJOUR EN FRANCE. Vakantiewoningen 15/8 - 29/8 met GROTE KORTING. Bel: 085-257800.

Parijs 3 dgs weekendtrips v.a. / 179,- inkl. vervoer en *** Hotel Ibis kamers D/T, logies ontbijt. Excursies en Eurodisney. Exclusief entrees N.I.T. 085-452424.

Last Minute, JONGERENREIZEN busr. + tent, direct a. strand. BREAK AWAY Tel. 033-618600 of 06528-76471.

COMFOTABEL KAMPEREN *** nu last-minute korting op div. campings! Tev. standplaats op eigen camping ZD. Bretagne. Bel even SOLAIRE Int. Holidays-Emmen. Tel. 05910-15075.

Côte d'Azur, Fréjus t.h. luxe stacaravans m. douche/wc, 2 sl.kmrs. op ***camping met zwemb., tennis etc. Tot 18-7 hoge korting. Info en gr. folder: Carazur 077-517117.

JONGEREN camp vakantie a/d Midd.Zee v.a. / 289,- GoGo-Tours 010-4142599.

3-Dgse busreis Parijs/Euro Disney v.a. / 159,- p.p. Vertrek op vrijdag. GEBE REIZEN 038-544968.

JONGERENCAMPING Côte d'Azur incl. bus. Vertr. ied. vrijdag vertrek v.a. / 265,- incl. tent v.a. / 305,-. Tel. 010-4771127.

DUITSLAND

Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
HOTEL AM BERGHANG
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel tv, min. bar en telefoon, het binnenbad (29°C) en het relaxerend, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 'Voor elk wat wils', zoals:
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p. Incl. voorstijl ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement. Uw gastvrouw en gastheer. Tina en Dieter Tottolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim. Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4867.

BOPPAARD. HOTEL GARNI.
Alle kamers met do/wc/ktv/telefoon v.a. DM 30,- p.p. n. Tel. 09-49.6742.802920. Fax: 802802. Wij spreken Ned.

BOPPAARD. Gezellig Holl. fam. ANWB-hotel dir. a. d. Rijn. Alle kamers met do/wc/telef./ktv. H.P. v.a. DM 45,- p.p. d. v.a. 7 nachten. Bel (wij spreken Ned.) of schrijf ons even voor een folder: HOTEL L'EUROPE***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard, tel. 09-49.6742.8020. Fax: 802802. Fam. A. Potharst.

NEDERLANDS HOTEL

ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterberg). Ons comf. mod. inger. AA ANWB-erk. hotel beschikt over: 53 kmrs., lift, verw. zwemb., sauna, sol., kegello, biljart. Uniek gelegen a. d. voet v. d. Bollerberg (758 m) midden in de bergen en bossen v. HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit 'n plezierige en spannende vakantie bij ons door te brengen!
7 Dgn. HP v.a. DM 392,- hoge kind kort.
Oelfestr. 22, D-5789 Hallenberg/Hesborn.
Tel. 09-49.2984.475 (Ned. gespr.). Fax: 09-49.2984.573.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, televisie. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags midweekarr. (3 n.) DM 255,- p.p. Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekendende- en 6-daags arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (Nl.) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax: 09-49 59 22 43 49

OOSTENRIJK

VOOR EEN VRIENDENPRIJS. Tel. 05910-22293.
Vak. woningen chalet, of halfp. NOG 2 MOG. BOUWVAK!

STIERMARKEN! 10-daagse excursiereizen naar deze prachtige provincie. Incl. excursies naar o.a. Wenen en Hongarije. Vertrek op 24, 31/7, 7, 21/8 v.a. slechts / 769,-. HP. Tussenovernachting op heen- en terugreis in Z-D. Vraag de folder: Winnemuller Reizen (SGR, ANVR), 08880-52245.

SPANJE

Last Minute, JONGERENREIZEN busr. + tent, direct a. strand. BREAK AWAY Tel. 033-618600 of 06528-76471.

Appartementen Picasso Benidorm.
Het beste met de meeste service. Ook voor autovakanties. Vr. fold. ma t/m vrijdag 9.30 - 17.00 uur. LISMAN "PICASSO" tel. 030-328212.

JONGEREN busreis naar luxe camping in Salou. Tent zelf meenemen. Vertrek elke vrijdag en maandag in juli en augustus. Vertrek / 295,-, 17 dagen / 385,-. Zeer beperkt Royal Class mogelijk. Tegens nog enkele mogelijkheden in verschillende hotels.
SOLMAR TOURS: 040-460560 (lid Garantiefonds).

ROSAS luxe villa's aan zee, tuin, zeezicht, ook 4-8 p. appart. v.a. / 695,- p.w. Ook Malta/Jongerenreizen/busretour/Frankrijk. CBS 04929-64555.

GRATIS GIDS. Busreizen 10-17 dgn Lloret hotel Don Quichote *** 17-20-24 juli / 319,-; juli/aug. PI-Mar *** / 549,-. Soteras* / 349,-. Boosten Reizen lid SGR 045-227777.

JONGERENCAMPING Playa d'Aro, incl. bus. Vertr. ied. vrijdag. 10 dgn. v.a. / 265,- incl. tent v.a. / 305,-. Tel. 010-4771127.

JONGERENCAMPING Playa d'Aro, incl. bus. Vertr. 17-7, 10 dgn. / 345,- incl. tent / 395,-, 17 dgn. / 435,- incl. tent / 545,-. Tel. 010-4771127.

Iberbus
020-6241010

SPANJE

BUSRETOURS Costa Brava, iedere vrijdag. Vertrek v.a. / 185,-. Tel. 010-4771127.

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. "Auto" bus 'trein' vliegtuig. CodaB Reizen: 050-415210.

JONGEREN camp./hotels incl. busreis v.a. / 289,- GoGo-Tours 010-4142599.

ITALIË

Parkhotel*** Halp., zwemb., met bus juli 17-24-31 / 549,- Camp. / 389,- Boosten reizen lid SGR Tel. 045-227777.

FLORENCE 7 dagen al v.a. / 499,-. Rome al v.a. / 449,- 12 dagen BELLA ITALIA met bezoek aan Rome, Florence en Venetië incl. halfpension v.a. 1999,-. Florence, Pisa, Lucca en Elba, heerlijke 8-daagse excursiereis incl. halfpension / 699,-. Ook binnenkort nog vertrek mogelijkheden! Bel voor gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid SGR/ANVR.

DENEMARKEN

DENEMARKEN
* Het enige complete reisprogramma voor Denemarken van Scandinaviëspecialist Info Skandic (ANVR/SGR).
* Catalogi voor vakantiewoningen via gerenomeerde organisaties als Dansommer en Novasol.

INFO SKANDIC

Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen. Tel. 050-143200.

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
KEUS UIT RIJ 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
Vraag tegen portokosten het uitgebreide infopakket aan bij:
Dansk Ferienhus Bookingbureau Holland
Hoofdweg 99
9601 AC Middelwolda
Telefoon 05975-1416
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

SCANDINAVIË

De specialist voor Scandinavië
(incl. IJsland, Groenland en Noord-Rusland)
- vakantiehuisjes aan de Zweedse en Finse meren,
- Noorse fjorden of Deense duinen
- rondreizen per auto Hurtigrute of Götakanal
- alle boot- en vliegverbindingen
- avontuurlijke, cultuur- en familievakanties
Vraag voor deze zaken (en meer) naar zomertolders van:
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, 050-143200.

INFO SKANDIC

Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, 050-143200.

GR. BRITTANNIË

NOW OR NEVER!
3-DAAGS ARRANGEMENT LONDEN V.A. 199,-
Een buitenkans om in juli en augustus een luxueus en voordelig bezoek aan Londen te brengen! Twee spannende minicruises met Stena Line, per speciale bootreis naar Londen en verblijf in het luxe 4-sterren hotel Swallow International. Ga naar uw reisbureau of bel Stena Line: 01747-84140. Reageer snel want vol is vol.

* prijs 199,- p.p.
* 1-persoons toelag: 109,-
* verlenging per nacht 75,- p.p.
Inbegrepen:
* retourvertocht Hoek van Holland-Harwich (1's nachts heen/overdag terug)
* 2-persoons hut met douche/toilet op heenreis
* treinticket Harwich-Londen v.v.
* overnachting Swallow International hotel in 2-persoons kamer inkl. kontinentaal ontbijt.

* prijs 199,- p.p.
* 1-persoons toelag: 109,-
* verlenging per nacht 75,- p.p.
Inbegrepen:
* retourvertocht Hoek van Holland-Harwich (1's nachts heen/overdag terug)
* 2-persoons hut met douche/toilet op heenreis
* treinticket Harwich-Londen v.v.
* overnachting Swallow International hotel in 2-persoons kamer inkl. kontinentaal ontbijt.

Stena Line
Hoek van Holland - Harwich

POLEN
Met PERFECT per luxe bus naar Polen! Vertrek nu ook v.a. Groningen Heereveen en Zwolle.

Zestig radiomedewerkers in touw

Nederland 3 in teken
Olympische Spelen

HILVERSUM – De NOS zendt tijdens de Olympische Spelen in Barcelona bijna de hele dag live en horizontaal uit op Nederland 3. De NOS begint elke dag om negen uur 's ochtends met haar programma's en blijft tot ongeveer half één 's nachts in de lucht met veelal rechtstreekse sportuitzendingen. Het programma wordt op vaste tijden onderbroken voor Sesamstraat, het Journaal en NOS-Laat.

Tijdens de Olympische Spelen wordt om 12.00 uur een NOS-Journaal uitgezonden, waarna weer overgeschakeld wordt naar Barcelona voor rechtstreekse wedstrijdbeelden. Tussen 15.00 en 17.30 uur zijn er doordeurde wees geen uitzendingen. De NOS pakt om half zes de draad weer op met een half uur durende samenvatting van die dag. Studio Barcelona is de titel van het dagelijkse programma van Studio Sport dat om 23.05 uur wordt uitgezonden. Een half uur lang presenteren Annette van Trigt (tot 3 augustus) en Mart Smeets (vanaf 3 augustus) port-

treten, interviews en wedstrijd-beelden rond de Nederlandse deelnemers aan de Spelen. Voor dit programma zet de NOS twee eigen cameraploegen in. Kees Jansma is eindredacteur van Studio Barcelona. In Hilversum worden de uitzendingen gepresenteerd door Victor Deconinck, Tom Egbers, Griselda Visser, Marts Smeets en Annette van Trigt.

RadiOlympia Zomer 1992 op Radio 1 wordt door meer dan zestig omroepmedewerkers gemaakt. De uitzendingen beginnen op 25

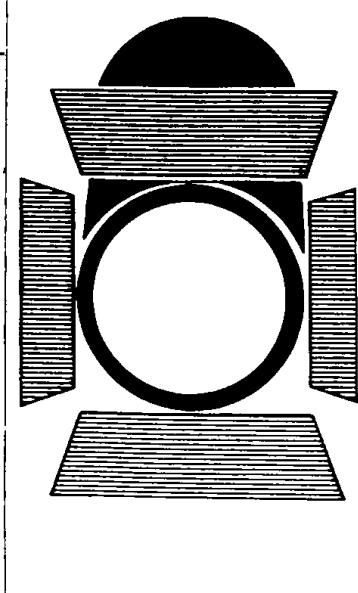
juli en zijn een produkt van de gezamenlijke Hilversumse omroepen. Per dag wordt zo'n zeventien uur radio gemaakt en dat is een record lengte voor een zogeheten gezamenlijk programma. De eindredactie van het project is in handen van Henk van Hoorn (NOS), Ferry de Groot (NOS), Rajendre Khargi (Radio Nieuwsdienst), Allard Berends (Veronica) en Pieter Schut (NCRV).

In Barcelona verblijft een NOS-Radio-équipe bestaande uit onder andere Piet Teeling, Jan Soek, Arno Vermeulen, Joost de

Vries en Jacques Chapel. In de studio in Hilversum zitten Felix Meurders (7-9 uur), Tom Egbers (9-12 uur), Marga van Arnhem (12-14 uur), Dick Klees en Freddy van Thijn (14-16 uur), Govert van Brakel (16-18 uur), Jan Douwe Kroeske (18-21 uur) en Jacques de Krom tot middernacht.

Tussen 14 en 16 uur is het siesta in Barcelona en ligt het Olympisch circus stil. Dan presenteren Dick Klees en Freddy van Thijn een programma waarin ze de achtergronden van sport en actualiteit belichten. Er zijn gasten in de studio om over de achtergronden te praten. De redactie voor de actualiteitsblokken (7-9 uur, 12-14 uur en 17-19 uur) bestaat uit een vaste ploeg redacteurs, nieuwslezers en verslaggevers die in drie ploegendiensten werken.

Ook NOS-Teletekst besteedt uitgebreid aandacht aan de Olympische Spelen. In een speciaal Olympisch blok wordt verslag gedaan van het evenement. Alle sportonderdelen krijgen een eigen pagina.

Radio Noordzee
mag op kabel

NAARDEN – Radio Noordzee Nationaal (RNN) is de eerste commerciële binnenlandse omroep die vergunning krijgt om via de kabel uit te zenden. De licentie wordt maandagmiddag overhandigd. RNN is gevestigd in Naarden en gaat dinsdag al uitzenden.

'Heel veel bukken
en behendig
manoeuvreren'

Aad 'schippert' door Nederland

DOOR JAN VAN STIPRIAAN
- LUSCIUS

HILVERSUM – Waar hevige concentratie al niet toe kan leiden. Aad van den Heuvel kabbelt, lichtelijk gespannen, als stuurman op een te grote boot en geplaagd door te smalle doorgangen, onder de Jeneverbrug het pittoreske havenje van Winsum binnen. Wij zouden, volgens afspraak, aldaar worden opgepikt. Vanaf de kade wordt indringend gezwaaid en met bijna evenveel enthousiasme wordt de lokroep vanaf de boot beantwoord.

Maar vaart minderen en aanleggen? Ho maar. De veertien meter lange gehuurde schuit 'De Oude Willem' verdwijnt steeds verder uit het zicht. Voorbij de bocht, enige tientallen meters richting Groningen, is 'De Oude Willem' volledig achter de hoge rietkragen verdwenen, de verslaggever in ontredder toestand achterlatend. „Er wordt vanaf de kade altijd naar boten gezwaaid, dus wij dachten: daar staat weer zo'n aardige man,” zegt later de zich verontschuldiggende regisseuse Annette Kentie. Een klein uurtje later komt alles weer in het gerede dankzij meelevend optreden van een plaatselijke taxichauffeur. Om twaalf uur vertrekt 'De Oude Willem' vanuit Onderdendam, een gat dat op de kaart niet meer is dan een vrijwel onzichtbaar puntje.

wordt besteed aan zaken als zeilen, surfen, walvisvaart, vaarwijzen, waterskiën en reglementen op het water. In combinatie met panorama's vanaf de 'tupperware'-boot, zoals Annette Kentie 'De Oude Willem' placht te omschrijven.

Scherprechter

Het is even wennen om Van den Heuvel nu eens niet te zien als 'scherprechter' bij onrecht en wantoestanden, zoals in het programma 'Ook dat nog'. De 56-jarige Aad van den Heuvel straalt als schippersjongen (samen met de echte schipper Bert Korporaal) op de boot dezelfde rust uit als voor de camera's. De ene hand in de zak, de andere losjes en nonchalant langs het lichaam, een versnaperingetje vasthoudend. Met zeebenen, dus stabiel.

Maar wederom, voor de tiende, twintigste of misschien wel dertigste keer: een bruggetje met weer zo'n enge doorgang komt in het vizier, alarmfase 1 treedt opnieuw in werking. Alle hens aan dek dus! Gelukkig fietst de brugwachter mee – soms zijn het zelfs gemotoriseerde brugbedieners – en waar de wit-groene KRO-schuit nadert, draaien, bijna spontaan, bruggen weg of gaan omhoog. Desondanks laat Van den Heuvel zich ontvallen, dat varen door Nederland leuk is, 'als je maar geen haast hebt'.

De ontspannen sfeer aan boord met matrozen Annette Kentie (regie), redactiemedewerkster Claudine Everaert, Van den Heu-

vel, Korporaal, de geluids- en cameramannen (Ron v.d. Veer en Ron v.d. Lugt) verandert overigens snel. Het wordt wat hectischer, zonder dat de paniek nu werkelijk toeslaat. Van den Heuvel ondergaat een metamorfose en neemt streng en geconcentreerd plaats achter het grote roer en wordt, hoe angstaanjagender het smalle bruggetje opdoemt, steeds nadrukkelijker door schipper Korporaal aangesproken en nog eens aangesproken, want hij verstond er

kont, even wat gas terug' en ander (onduidelijk) schippersjargon klinkt op het water. Gelukkig, na enkele zware minuten – met het zweet op de rug – is het leed weer geleden en nemen de passagiers plaats op het achterdek. Maar de volgende sensatie dient zich al weer aan. Langs het Boterdiep – een soort veredelde sloot – staat een kerk, heel scheef. Een ploegende boer wordt door Van den Heuvel aangesproken en nog eens aangesproken, want hij verstond er

niks van. „Die kerktoeren is wel erg scheef hè,” roept de KRO-man. Nog net hoorbaar schreeuwt de vriendelijke agrariër op trotse toon: „Wel 1,70 meter uit het lood.”

Monteren

En zo kabbelen de uren, dagen en weken voorbij. Een week varen, dan weer een week monteren – twaalf weken lang. „Ruim

dertig jaar heb ik met filmcamera's over de hele wereld gezworven. En als ik in Nederland was presenteerde ik programma's vanuit Hilversum. Ik ken Nederland eigenlijk slecht. En al helemaal niet vanaf een boot. En nu ik aan het filmen ben ontdek ik, dat er veel meer is dan ik op tv kan laten zien,” zegt Van den Heuvel.

De kijker kan, steeds op woensdagavond, Nederland 1, niet alleen genieten van schone verge-

• Aad van den Heuvel in gezelschap van Seth Gaaikema 'schippert' van Groningen naar Limburg en doet bovendien wandelend aardige dorpen en steden aan.

Foto: KIPPA

zichten en verrassende dorpjes, maar – hoe kan het anders in dit land – ook van bekende Nederlanders. Seth Gaaikema voer een paar kilometer mee van Onderdendam tot Bedum. Voor een interviewje met Van den Heuvel. Nervus is Gaaikema vanzelfsprekend niet, toch vraagt hij zich wat onzeker af of een stropdas dragen tijdens het interview wel nodig is, tussen al die sportieve coltruien en open overhemden. De cabaretier en 'ambassadeur' van Groningen doet geen concessies; de stropdas gaat niet af.

Lyrisch praat hij over zijn geboorteprovincie met het goudgele graan. Jawel, hij geeft toe dat het als een cliché klinkt, maar toch. „Dit landschap stimuleert je fantasie,” roept hij. Voorts weet hij te melden, dat je over de gehele wereld, van New York tot Timboektoe, Groningers tegenkomt. En: Randstedelingen zijn bang voor rust. Groningers niet, want die zijn rust en ruimte gewend.

Zou Van den Heuvel nou werkelijk genieten van die overvloedige rust. Als Brandpunt-verslaggever bezoekt hij wereldwijd verschillende brandhaarden en (burgeroorlogen, en ook thans beleeft hij vele sprankelende momenten met 'Ook dat nog'. Is het misschien daarom dat hij zich in een, misschien onbewaakt, ogenblik laat ontvallen dat de brugwachter de brug zou moeten openen, op het moment dat de trein nadert. „Dat zou het mooiste shotje van het programma zijn.”

Opera Tosca
in 45 landen
op televisie

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Operaliefhebbers in 45 landen krijgen dit weekendaag op tv een bijzonder operaspectrum voorgeschoteld. Driemaal in achttien uur tijd zullen live aktes van Puccini's 'Tosca' worden uitgezonden vanaf de plaatsen in Rome en de tijden, die door de componist in zijn opera zijn aangegeven. RAI UNO verzorgt dit unieke project, dat negen jaar voorbereiding vergde. De hoofdrollen in 'Tosca' worden vervuld door Catherine Malfitano, Plácido Domingo en Ruggero Raimondi. Het koor en het orkest van de Opera di Roma staan onder leiding van Zubin Mehta. De eerste akte is vandaag te zien om 12.00 uur. Om 20.15 uur volgt de tweede akte en pas om 6.00 uur zondagochtend wordt 'Tosca' besloten. De Nederlandse televisie toonde geen interesse voor dit operaspectrum. Behalve op RAI UNO kan 'Tosca' wel worden gevolgd op Duitsland 1 en 2. Ook BBC 2 toont vandaag en morgen de opera, maar doet dat wel op andere tijdstippen. Bovendien herhaalt RAI UNO zondagavond om 20.25 uur nog eens de hele opera. Het project kost zo'n vierderdige miljoen gulden. (Zaterdag op tv: Duitsland 1 en 2, BBC 2 en RAI UNO).

Korte rustpauze voor
Anniko van Santen

DOOR PETER VAN DE KRAATS

HILVERSUM – Als de afgelopen maanden de titel 'Hardstwerkende Persoon van Hilversum' uitgereikt zou zijn, dan was die trofee ongetwijfeld naar Anniko van Santen gegaan. Want de 21-jarige Hilversumse presenteert elke werkdag het RTL4-programma Telekids. Voorts deed ze tot voor kort bij de commerciële zender hetzelfde in het programma Flora en sinds vorig jaar september is ze ook nog eens fulltime student psychologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Gelukkig voor Van Santen is onlangs de laatste aflevering van Flora uitgezonden, is Telekids in een wat rustiger vaarwater terechtgekomen en heeft ze inmiddels haar propaedeutische op zak. Tijd dus om even op adem te komen.

„Ik hanteerde een heel strak schema,” vertelt Van Santen. „s Maandags probeerde ik naar school te gaan of deed ik wat redactiewerk voor Telekids. 's

Dinsdags deed ik voorbereidingen voor Telekids in verband met opnamen op woensdag. Elke donderdagmiddag moest ik naar school. Donderdagochtend en -avond reserveerde ik meestal voor het maken van huiswerk. 's Vrijdags had ik opnamen voor Flora. Zaterdag was mijn huiswerkdag, alhoewel ik ook wel eens wat insprak voor Flora. En 's zondags was er dan de uitzending van Flora.”

Echt een 'werk'-week dus. De meeste studenten hebben alleen al aan hun studie de handen vol. „Ik was ook erg blij dat ik mijn propaedeutische-papiertje had. Toen ik aan mijn studie begon had ik de baan bij Telekids nog niet. Die kreeg ik pas in december. Veel mensen in mijn omgeving mompelden toen zo iets van: 'Dat haalt ze nooit!'. Ik moet zeggen dat ik dat ook wel eens gedacht heb hoor, want af en toe had ik het wel erg druk. Als je me nu vraagt of dit werk te combineren is met een studie, dan zeg ik: ja. En ik kan het weten. Maar als je vraagt: is het leuk, dan zeg ik: minder. Het is niet echt 'leuk'. En het is helemaal al niet verstandig om zo veel te werken.”

Zomer

Telekids besteedt deze zomer eens per twee weken aandacht aan een Europees land. Com-

pleet met aangepaste sets in de studio en een in klederdracht gestoken Anniko. „We vinden dat we het deze keer iets anders moeten doen. Ook al omdat we, nu het wat rustiger wordt, kun-

• Anniko van Santen: „Deze zomer besteden we eens per twee weken aandacht aan een Europees land.”

Foto: GPD

(ADVERTENTIE)

tempo-team
uitzendbureau

CURSUSSEN

Opfriscursus verpleegkundigen
Herintredende kandidaten, die weer aan de slag willen, kunnen via ons een opfriscursus volgen. Het unieke van deze opleiding is dat wij voor alle cursisten een stage-plaats beschikbaar hebben bij een algemeen ziekenhuis. Voor deelname bent u in het bezit van het diploma A-verpleegkundige of HBO-V. Bent u geïnteresseerd? Meer informatie over het programma, de plaats, de data en de kosten van de cursus kunt u verkrijgen op onze onderstaande vestigingen. Het aantal plaatsen is beperkt. Neem dus maandag direct contact met ons op.
Informatie:
046 - 75 49 99, Nathalie Maas
Geleen, Rijksweg Zuid 1a
045 - 71 26 31, Claudia van der Burgt
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat
043 - 21 71 37, Karin van Leusen
Maastricht, Hoenderstraat 3
04750 - 1 62 62, Mariet Reijnen
Roermond, Wilhelmijnplein 10
046 - 52 20 80, Oscar Gray
Sittard, Rosmoltenstraat 4

TECHNIEK

LTS-ers m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. De baan is in 2-ploegendienst en voor langere tijd. Hebt u interesse? Bel dan of kom langs.
Informatie: 045 - 71 99 40, Claudia van der Burgt
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Spuiter m/v
met ervaring, voor een bedrijf in Landgraaf. U verricht schilder- en spuitwerk aan metaalproducten. Deze full-time baan is voor langere tijd. Hebt u interesse? Bel dan of kom langs.
045 - 71 99 40, Claudia van der Burgt
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 49 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: ROP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. 072-196314/206/292 fax 072-113295

De fijnste vakantie-trips

	vanaf
Frankrijk	
1, 2, 3, 4 dg Euro-Disneyland Parijs	f 155
2, 3, 4 dg Parijs met rondritten	f 179
5 dg Bourgogne Beaune	f 639
4 dg Elzas Colmar	f 469
4 dg Champagne Reims	f 498
8 dg Provence Arles Les Baux	f 899
10 dg Nice Monaco Côte d'Azur	f 1199
7 dg Lourdes Pyreneeën	f 799
5 dg Normandie Loire kastelen	f 569
Italië	
10 dg Klassiek Rome Florence	f 1195
8 dg Toscane Siena Volterra	f 989
12 dg Rondreis Ravenna Pompei	f 1595
8 dg Dolomieten Merano	f 999
10 dg Bloemenrivier San Remo	f 1099
Zwitserland	
5, 10 dg Vierwoudstedenmeer Brunnen	f 598
7 dg Lugano Meer van Lugano	f 889
Oostenrijk	
8 dg Salzburgerland Zell am See	f 989
8 dg Salzburgerland Saalbach	f 869
7 dg Wenen Salzburg rondritten	f 799
Duitsland	
5 dg Sauerland Arnsberg	f 559
5 dg Harz Goslar	f 559
3, 4 dg Berlijn met rondritten	f 379
Engeland	
4 dg Londen met rondritten	f 549
Denemarken	
4 dg Kopenhagen met rondritten	f 499
Tsjechoslowakije	
5 dg Praag	f 595

Het Zuiden

Touringcars
Het Zuiden Touringcars
Pensioenstraat 44, Valkenburg (achterzijde casino)
Dagelijks geopend van 9.15 uur 's ochtonds van 14.17 uur 's nachts (vrijdag parkings)
Onze lader is ook bij elk reisbureau verkrijgbaar

Vraag folder, bel 04406-15252

UW ADRES VOOR EEN ONTSPANNEN VAKANTIE
HOTEL GÖBEL
Luxe familiehotel in Willingen/Sauerland
Alle kamers douche, toilet, tv, minibar, telefoon
Zwembad (14x7, 5m, 29°), Sauna, zonnecabine
Speciaal Arrangement: 7 dg. Halfp. 525,- p.p.
Luxe 4-daags midweekarr. (4 n. 3300,- p.p.)
Gratis Prospektus
Hotel "GÖBEL" Waldeckerstr. 5 3542 Willingen/Sauerland.
Telefoon 09-49-5632-6091. Fax: 5632-6884.

WIST U HET AL?

****
Badhotel Saint Pierre
In Nieuwvliet-Bad staat een hotel met schitterende accommodatie, zoals zwembad, sauna's, fitness, slendor-you, 3 tennisbanen, bowling en kegelbanen.
Het vier sterren hotel aan de Zeeuwisch-Vlaamse kust heeft een uitmuntende keuken en.....
een absurd goedkoop zomerarrangement
Wij bieden u twee overnachtingen met ontbijt en tweemaal een 4-gangen diner in ons restaurant „L'Orchidée“.
Normale prijs: f 285,00 per persoon
In juli en augustus: f 225,00 per persoon
op basis van een tweepersoonskamer
Toeslag eenpersoonskamer: f 30,00 per nacht
Toeslag extra overnachting + diner: f 142,50 per persoon
Tijdens uw verblijf kunt u GRATIS gebruik maken van zwembad, sauna, fitness, slendor-you.
Wij adviseren u zo snel mogelijk te reserveren, dit om teleurstellingen te voorkomen.

Badhotel Saint Pierre
Zouterik 2, 4504 RX Nieuwvliet-Bad.
U kunt telefonisch reserveren op het nummer:
01171-2020

ZUID-LIMBURG vanaf f 250.000,- k.k.
Interessante aanbiedingen, waarmee i.v.m. privacy op verzoek van opdrachtgevers niet wordt geadverteerd. Geef ons uw wensen te kennen; misschien kunnen wij u van dienst zijn.

HULSBURG f 265.000,- k.k.
Zeer goed onderhouden vrijstaand woonhuis met tuin, cv en garage. Entree, kelder, ruime woonkamer, grote aanbouwkeuken, studeerkamer, 3 slaapkamers, badkamer en (berg-)zolder.

VOERENDAAL f 400.000,- k.k.
Vrijstaand, modern herenhuis met c.v., tuin en garage. Bwjr. 1979; oppervlakte 505 m². Diverse kelders, woonkamer (55 m²), aanbouwkeuken, bijkeuken, 5 slaapkamers, badkamer en zolder

LANDGRAAF f 550.000,- k.k.
(Semi-)bungalow met c.v., dubbele garage en (onderhoudsarme) tuin (2100 m²). Woonkamer (± 65 m²), keuken, studeerkamer, kelder(-bar), 3 slaapkamers en badkamer.

Voor serieuze gegadigden zoeken wij
BUNGALOWS EN (LAND-)HUIZEN
in prijsklassen van f 250.000,-
en (veel) hoger.
Maak met ons kantoor een afspraak om
GEHEEL KOSTELOOS EN VRIJBLIJVEND
en vertrouwelijk de verkoopmogelijkheden
van uw pand te bespreken.
TROOST ONROEREND GOED
HEERLEN. TEL. 045-717976

TE KOOP: PAND AYLVALAAN 28 TE MAASTRICHT

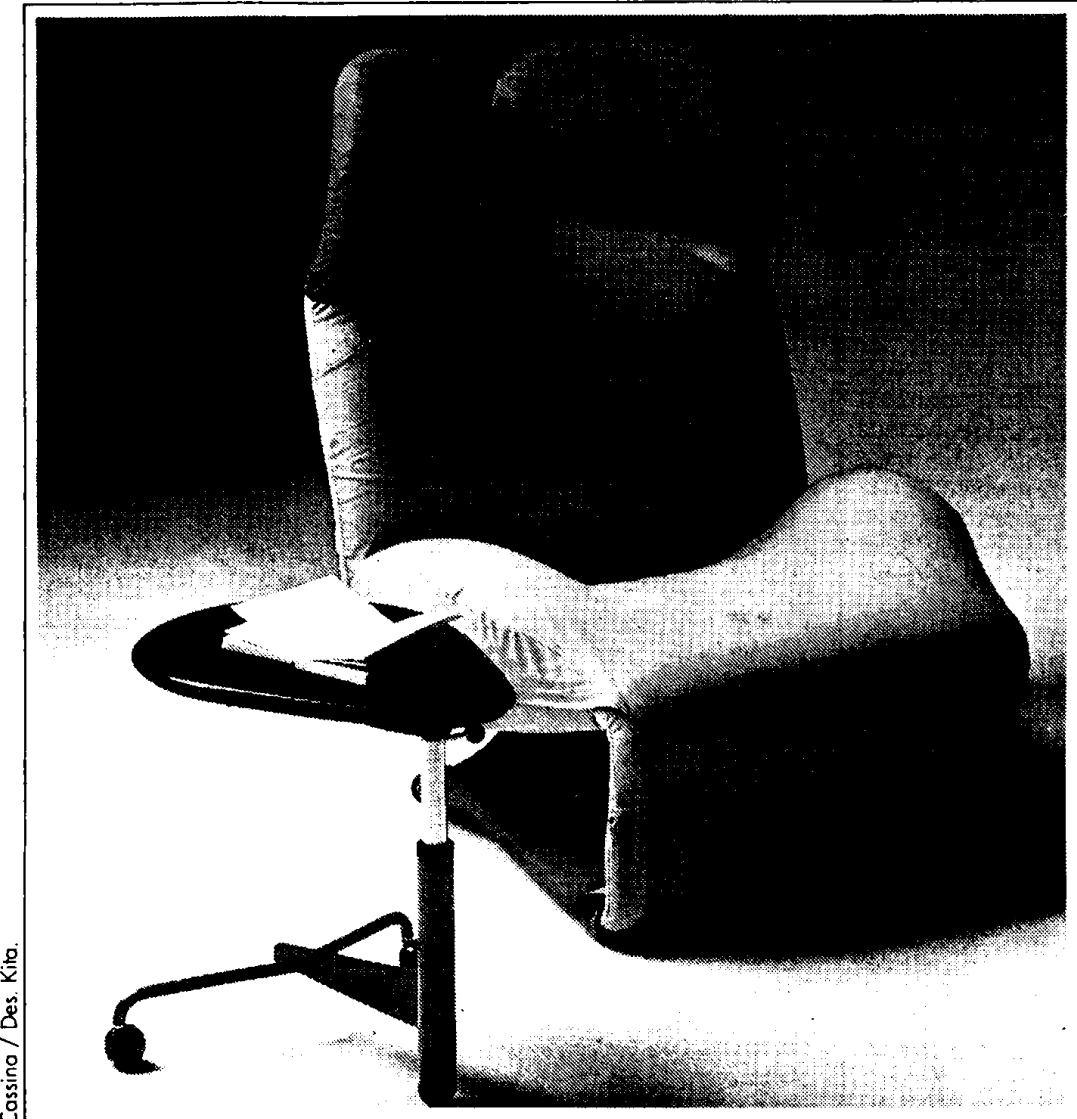
De hoofdinspecteur der Domeinen te Helmond, Mieloseweg 2c, (Postbus 233, 5700 AE Helmond), tel.: 04920-36880, zal op **DINSDAG 28 juli 1992** v.m. om 11.00 uur te zijnen kantore in het openbaar bij inschrijving verkopen:

het voormalige herenhuis (kantoorpand) met ondergrond, alsmede verdere onroerende aanhorigheden, plaatselijk bekend Aylvalaan 28 te Maastricht, kadastraal bekend gemeente Maastricht, sectie D, nummer 1434, groot 2.81 are.

De voorwaarden en inlichtingen zijn verkrijgbaar ter inspectie voornoemd en ter plaatse op de dag van bezichtiging.

Er is uitsluitend op **VRIJDAG 17 juli 1992** gelegenheid tot bezichtiging van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 15.00 uur.

TOPDESIGNKOLLEKTIES IN EEN GIGANTISCH DESIGNCENTRUM AAN DE WOONBOULEVARD HEERLEN!

Casina / Des. Kita

Designmeubelen worden doorgaans aangeboden in interieur-boetieks van bescheiden formaat. Design House doorbreekt deze traditie en brengt de kollektie topmerken compleet bij elkaar in één gigantisch designcentrum. Aan de Meubelboulevard in Heerlen vindt u het absolute neusje van de zalm op designgebied. Het gevoel dat daar bij hoort... dat zult u toch persoonlijk moeten komen ervaren. Tot gauw!

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen. Telefoon 045 - 754200.
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. 1/m vr. 9.00 - 18.00 uur.
Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

STEIN

Poeth & Voncken
notarissen te Stein

zullen op donderdag 23 juli a.s. om 15.00 uur in café St. Rochushoeve, Kruisstraat 104 te Stein ex art 1223 OBW, juncto art. 3:268 BW in het openbaar, bij opbod en afslag, in een zitting verkopen het

vrijstaand woonhuis met garage, carport en tuin
Zwartdriesstraat 10 te Stein, kad. B 4158, gr. 3.76 a

Indeling:
beg. gr. hal, toilet, woonkamer, keuken, bijkeuken; 1e verd.: 3 slaapkamers, badk. met ligb. en douche, toilet; zolder: slaapkamer, c.v.-ruimte (combi-ketel), berging (vaste trap).

Betaling:
uiterlijk 1 september a.s.
Gegadigden moeten bij de veiling een bankverklaring kunnen overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.

Aanvaarding:
in volle bezit en genot na betaling koopsom en kosten, eventueel met de gosse van de veilingakte.

Bezichtiging:
wo. 15, ma. 20 en wo. 22 juli a.s. van 17.30 - 18.30 uur, op vertoon van een bij de notaris te verkrijgen toegangsbewijs.

Op de veiling zijn van toepassing de Alg. Veiling Voorw. Onr. Goed 1987 voor zover daarvan in de akte van veiling niet wordt afgeweken.

Inlichtingen:
notariatskantor Poeth & Voncken, Sanderboutlaan 70 ter Stein, 046-332046.

LANDGRAAF

Notaris J.E.M. van Putte te Landgraaf zal op donderdag 16 juli 1992 om 3 uur n.m. in café Het Streepkruis 66 te Landgraaf ex art 3:268 BW in het openbaar in een zitting bij opbod en afslag verkopen:

WOONHUIS

Moogstraat 229 te Landgraaf, kad. gem. Schaesberg sectie E nr. 1358 groot 1.95 are.

Indeling:
beg. gr.: kamer-ensuite, keuken, douche, gang, kelder, stal, tuin.

1e verd.: 3 slaapkamers, 2e verd.: 3 zolderkamers.

Betaling koopprijs: uiterlijk 28 augustus 1992.

Gegadigden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van een bankrelatie te kunnen overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.

De Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 zijn van toepassing.

Aanvaarding: na betaling koopsom en kosten in eigen gebruik, zonodig krachtens de gosse der akte van veiling.

Bezichtiging: in overleg met voornoemde notaris.

Inlichtingen ten kantore van voornoemde notaris, Kerkplein 31-32, Landgraaf, tel. 045-318585.

HEERLEN 15 stijlvolle vrije sectorwoningen

In het prachtige stadsdeel Caumerveld/De Erk worden aan de Kaldebornweg/Erkstraat stijlvolle vrije sector woningen gebouwd. Prima ligging, ruime kavels, verrassende variatie in de verschijningsvorm.

Stijl en karakter ook in het interieur. De begane grond heeft overdekte entree in de zijgevel, prachtige L-vormige living, open keuken, bijkeuken annex berging. De indeling heeft verder 3 varianten: met garage, met carport of met garage en extra ruimte als hobby- annex studeerkamer.

Verdieping met o.m. 3 ruime slaapkamers, apart 2e toilet en badkamer met ligbad, doucheruimte en vaste wastafel. Een type heeft bovendien op de verdieping een vanaf het portaal bereikbare berging/vliering. De zolder is te bereiken via een vaste trap.

Degelijk gebouwd en uitstekend afgewerkt met o.m. toepassing van hardhout, extra isolatie met dubbel glas en luxe opbouw-keukeninrichting.

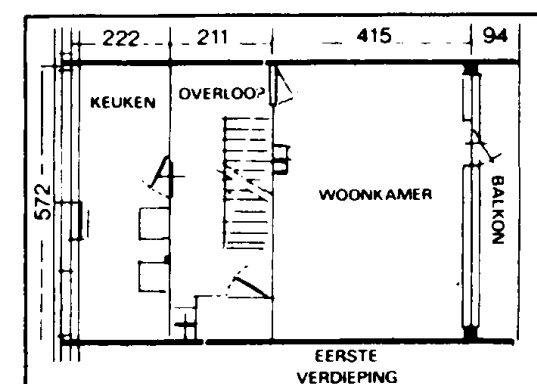
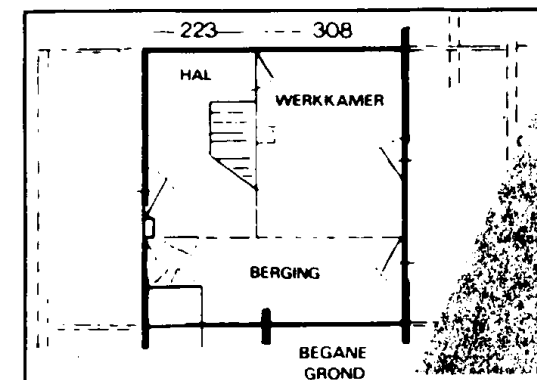
Koopprijzen vanaf f 241.870,- v.o.n.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

Openingstijden: Werkdagen 9.00-18.00 uur Zaterdag 10.00-14.00 uur

Als u ruim wilt wonen kom dan snel naar onze modelwoning kijken!

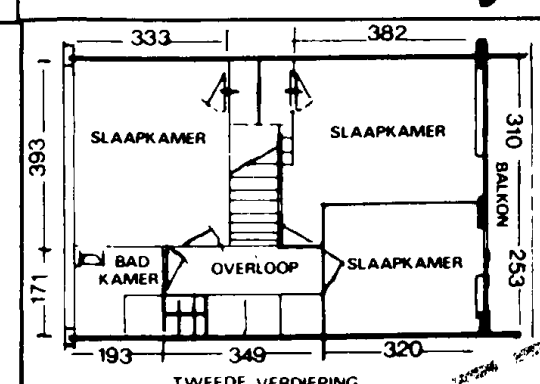
U zult laaiend enthousiast zijn, als u deze modelwoning ziet! Verdeeld over 3 verdiepingen vindt u hier een hal, werk-kamer, grote berging, flinke keuken, mooie woonkamer, 3 slaapkamers, badkamer, balkons en een behoorlijke tuin. Deze woningen zijn gedeeltelijk geïsoleerd en o.a. voorzien van dubbele beglazing.

DE HUURPRIJS? SLECHTS

f 730,59

p. maand

(excl. servicekosten)

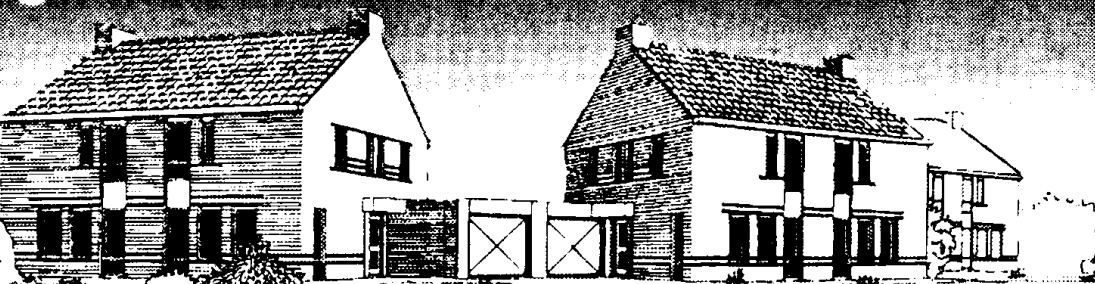
Deze woningen staan in de vriendelijke, mooie wijk Vriehede-de Stack, waar 't fijn wonen is! Vul de bon in voor nadere informatie. Of beter nog; belt u ons meteen voor het maken van een afspraak. Want deze compleet ingerichte modelwoning MOET u zeker zien!

BC Vastgoedbeheer

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

Graag ontvang ik vrijblijvend informatie over deze woningen in Vriehede.
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Telefoon: _____
Stuur deze bon naar ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411GW Heerlen.

groene heuvels als bureu

Wie graag buiten wil wonen... maar in zijn hart toch een stadsmens is, kiest voor een woning in de Heerlense wijk Caumerveld. In deze op een natuurlijke heuvel gelegen nieuwe kleinschalige woonwijk worden 37 royale, uitstekend afgewerkte 'twee-onder-één-kap' woningen met garage gerealiseerd, verdeeld in twee typen.

Indeling:
Alle woningen zijn voorzien van een royale woonkamer met open keuken. Op de eerste verdieping zijn 3 slaapkamers gesitueerd als ook een royale betegelde badkamer met bad-, toilet- en wastafelcombinatie. Enkele woningen beschikken over een extra studeerkamer. De ruime zolder van alle woningen is afgewerkt en behangklaar.
De gehele woning is uitstekend geïsoleerd en

voorzien van degelijk inbraakvertraggend hang- en sluitwerk. Dat een tuin in deze "groene" wijk niet ontbreekt, is uiteraard zonnklaar.

Huurprijs:
De aanvangshuurprijs voor de woningen varieert tussen de f 1.030,00 en f 1.190,00 per maand exclusief servicekosten.

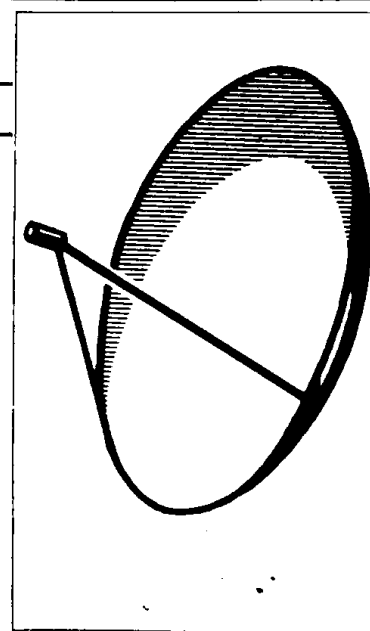
Een project van Centraal Beheer Pensioenverzekering NV.

Centraal Beheer

Nadere informatie kan worden verkregen bij:

M.O.G. BEHEER BV
043 - 63 09 05

speelfilm uit 1984. 00.50 Secrets of a married man. Amerikaanse speelfilm uit 1984. 02.20 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open universiteit. 11.50 Holiday outings. 12.00 Tosca, opera van Puccini. 13.05 Open universiteit. 16.00 Cricket. 20.35 Nieuws, sport en weerbericht. 20.50 (TT) Columbus and the age of discovery, documentaire. 21.40 Tosca, opera van Puccini. 22.30 Rhythms of the world. 23.25 Teenage diaries. 00.15 Play it again, Sam, Amerikaanse speelfilm uit 1972. 01.40 Cricket. 02.30 Golf.

Sportnet

07.00 Watersport. Powerboatrace vanuit Long Beach. 08.00 Autosport. Rover GTi kampioenschappen, ronde 6. 08.30 Autosport. IMSA GTP '92 vanuit Miami. 09.30 Tennis. 10.00 Watersport. Monster trucks. 10.30 Zeilen. Omega wedstrijden om de Steiniager cup. 11.00 Basketbal. Pré-olympisch toernooi. 12.30 Motorsport. Enduro vanuit Engeland, ronde 5. 13.00 Watersport. Hydroplane racing. 13.30 World sport special. 14.00 Argentijns voetbal. 15.00 Atletiek. Internationale wedstrijden vanuit Crystal Palace. 17.00 Wielrennen. Krasta tour met landenteams. 17.30 Powersports international. Auto- en motorsport. 18.30 Basketbal. Pré-olympisch toernooi. 20.00 Tennis. 23.00 Golf. 01.00 Autosport. 02.00 Volleybal. World league. 03.00 Honkbal. 05.00 World sport special. 05.30 Autosport. 06.30 Boksen.

Super Channel

06.30 Business weekly. 07.30 The mix. 08.00 ITN world news. 08.30 The mix. 09.00 Super show. 09.30 The mix. 10.00 Super bike U.S.A. 15.30 The great offshore. Watersportmagazine. 16.00 World sports special. 16.30 The mix. Videoclips. 17.30 The Unesco film. 18.00 Dream merchants of Asia. 18.30 Travel magazine. 19.00 Video-fashion. 19.30 East Europe report. 20.00 The Saturday feature film: She'll be sweet. Australische tv-film uit 1978. 22.00 ITN news. 22.30 Jazz specials. 23.30 All mixed up - special profiles. 00.30 The mix all night.

Eurosport

09.00 International motorsport. 10.00 Wielrennen. 10.30 Mountainbike. 11.00 Saturday alive. 19.00 Wielrennen. 20.00 Autosport. 21.00 Tennis. 23.00 Autosport. 00.00 Wielrennen.

MTV

08.00 Genesis weekend met Rebecca of Ruvo. 11.00 The big picture. 11.30 US Top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 Genesis weekend met Paul King. 17.00 '90 Raps. 18.00 Week in rock. 18.30 The big picture special edition. 19.00 European Top 20. 21.00 Genesis - the hits. 22.00 Par tyzone. 01.00 Genesis weekend met Kristiane Backer. 03.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Health week. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Kensch. 17.10 Showbiz this week. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.40 News maker Saturday. 20.10 Healthweek. 20.40 Style with Elsa Kensch. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.30 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 03.10 Showbiz this week. 05.10 The Capital gang.

Nederland 1

Avro
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.55 Geloof het of niet. Engelse animatieserie. Afl.: Apestreken.
17.02 De macaroni-dans. Animatiefilm.
17.05 The Thunderbirds. Amerikaanse sf-poppenserie. Afl.: 30 minuten na twaalf.
18.00 Boggle. Woordspel. Presentatie: Hans Schippers.
18.28 Rewind. Serie. Afl. 4: The prom. Rebecca en Sarah zien met spanning het komende schoolbal tegemoet. Geen enkele jongen wil met zee mee, dus moeten neef Tom en zijn vriend er aan geloven.
19.16 Avro zomervitaminen. Non-stop muziek uit Avro-tv-programma's.
19.32 Growing pains. Amerikaanse comedyserie. Afl.: The triangle. Mike moet vele malen een kussencen repeteren met Kate, onder regie van haar vriend. Langzamerhand begint Mike te geloven dat hij echt op haar verliefd geworden is.
20.00 (•••+TT) Journaal.
20.25 Network. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Sidney Lumet. Met: Peter Finch, Faye Dunaway, William Holden e.a. Howard Beale's populariteit als nieuwsverspreider van een commercieel tv-station is tanende. Als hij ontslagen dreigt te worden, raakt hij dermate depressief dat hij tijdens de laatste uitzending aankondigt voor de camera zelfmoord te plegen.
22.28 (TT) De Orangerie. Cultureel draaiprogramma met Peter Brusse. Gast: Mr. G.B.J. Hiltermann.
23.11 The apartment. Amerikaanse speelfilm uit 1960 van Billy Wilder. Met: Jack Lemmon, Shirley MacLaine, Fred MacMurray e.a. Om zijn carrière op kantoor te bevorderen, stelt Bud Baxter regelmatig zijn flat ter beschikking voor de amoureuze escapades van zijn superieuren. Als hij echter verliefd raakt op het liftheijsje en ontdekt dat zij een verhouding heeft met zijn hoogste baas, krijgt hij gewetensproblemen.
01.16-01.21 •• Journaal.

Nederland 2

Vara
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00 Museumschatten. Achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Bruiklenen. Herh.
17.08 Ongelooflijk maar Bardi. De illusionist Jan Bardi presenteert raadselachtige stunts.
17.33 Man over de vloer. (Man about the house). Engelse comedyserie. Afl.: In vuur en vlam. Herh.
18.00 •• Journaal.
18.19 Da's lachen. Tekenfilmfestival. Met: Gaan we katten; Speelparadijs; Naar de grote stad.
18.39 Flying doctors. Australische dokterserie. Afl. 2. Herh. Baxter heeft problemen met zijn medewerkers, die betere werkomstandigheden eisen. Als Tom weigert direct naar een gewonde toe te vliegen, omdat hij het geen spoedgeval vindt, voelt Baxter zich vernederd.
19.29 Vijf tegen vijf. Spelprogramma gepresenteerd door Peter Jan Rens.
19.57 Brand Meester! (London's burning). Engelse serie. Afl.: Het Blue Watch team rukt uit naar een brand in een opvanghuis. Kevin neemt het op voor de veroorzaakster van de brand, die op haar huiskleur wordt aangegeven.
20.50 (TT) Zeg 'ns AAA. Nederlandse comedyserie. Koos en Mien zijn hard aan het oefenen voor de 'wie kent wie'-kwis. Herh.
21.19 Per seconde wijzer. Quiz.
21.54 Indiana Jones and the Temple of doom. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Steven Spielberg. Met: Harrison Ford, Kate Capshaw, Ke Huy Quan e.a. Na een incident in een Shanghai'se nachtclub rolt de avontuurlijke archeoloog Indiana Jones van de ene gevaarlijke situatie in de andere.
23.46 E.N.G. Canadese serie. Jake weet een kantoorband binnen te dringen waar een aantal mensen gegijzeld wordt, en filmt de moord op een kantoormedewerker en de zelfmoord van de dader.
00.34 Natuurmoment.
00.42-00.47 •• Journaal.

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.20-17.00 (TT) Tour de France. Rechtstreeks verslag van de 7e etappe: Brussel - Valkenburg.
18.40 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.45 Sesamstraat.
19.00 Verhalenvertellers. Serie verhalen. Vandaag: How to give, verteld door Abbi Patrix (Frankrijk).
19.12 Tour de France. Samenvatting van de vandaag gereden etappe.
19.54 Trekking van de lottogetallen.
20.00 •• Journaal.
20.25 Kenmerk. Actualiteitenrubriek van Ikon/KRO/RKK.
Ikon
20.55 Bericht van de wilde ganzen.
20.57 P.S. de ruimte. Informatieve serie over jongeren. Afl. 9.
21.25 Ruimer zicht op groen en bouw. Werken aan werk-serie over de gemeente. Vandaag een dubbelportret van Groenbeheer en Bouwen Woningtoezicht in Roermond. (RVU).
22.00 •• Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 North Sea Jazz Festival 1992. Live-verslag. Presentatie: Leonie Jansen en Tom Egbers.
23.30-23.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● Bianca Degarr. (RTL4 - 18.15 uur).

RTL4

07.00 Ochtendprogramma's.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Super Mario Brothers. Amerikaanse tekenfilmserie.
12.25 The Wizard. Serie.
13.10 RTL Radio show live.
13.30 Match extra. Haarlemse honkbalweek. Nederland-Japan.
17.00 Een eigen huis... een plek onder de zon. Serie doe-het-zelf-programma's.
17.30 Gezondheid. Magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Rags to riches. Amerikaanse serie.
19.05 Elvis. Amerikaanse serie.
19.30 RTL 4 Avondnieuws.
20.00 De Zaterdagavondshow.
21.05 Hunter. Amerikaanse detective-serie.
22.00 Confessional. Amerikaanse miniserie in vier delen.
22.55 Laatste nieuws.
23.05 The big sleep. Amerikaanse film uit 1946. Regie: Howard Hawks. Generaal Sternwood huurt detective Philip Marlowe in omdat zijn dochter Carmen wordt gehanteerd. Marlowe ontdekt dat Carmen nauwe betrekkingen onderhoudt met de gangster Eddie Marsh.
01.05 The adventures of Buckaroo Banzai. Amerikaanse speelfilm uit 1984. Regie: W.D. Richter. Buckaroo Banzai, een briljant hersenchirurg, scheikundige en avonturier, raakt samen met de Hong Kong Cavaliers verzeild in een gevecht tussen de gemeene Red Aliens en de goede Black Aliens van planeet 10. Sommige leden van de Red Aliens wisten uit de gevangenis te ontsnappen en vormd als mensen proberen ze naar huis terug te keren. Dat is alleen mogelijk met behulp van een instrument dat Buckaroo Banzai ontwikkeld heeft. De Black Aliens zijn echter van plan de aarde te vernietigen mochten de Red Aliens het apparaat in handen krijgen. In de hoofdrollen: Peter Weller, John Lithgow, Ellen Barkin, Jeff Goldblum, Christopher Lloyd e.a.
02.40 Nachtprogramma's en Teletekst van RTL4.

RTL Plus

06.00 Ochtendprogramma. Met tekenfilms, series en spelprogramma's.
13.25 American gladiators. Amerikaanse show.
14.20 Adam 12 - Einsatz in L.A. Amerikaanse politiserie.
14.45 Knight Rider. Amerikaanse actieserie.
15.40 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie.
16.35 21, Jump street - Tatort Klassenzimmer. Amerikaanse misdaad-serie.
17.25 Autosport. Formule 1 races.
17.45 Der Preis ist heiss. Spelshow met Harry Wijnvoord.
18.15 Familiëduell. Spelprogramma met Werner Schultze-Erdel.
18.45 RTL aktueel.
19.15 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie. Afl.: Sehnsucht hinter Masken.
20.15 Der Dortschlawiner. Toneelstuk van Peter Steiner. De jonge boer Peter wil trouwen met Vroni, de dochter van Simon Mooshammer.
22.00 Oswalt Kolles Liebeschule. Dein Mann - Das unbekannte Wesen. Duitse voorlichtingsfilm uit 1969 van Werner M. Lenz. Met: Heidi en Michael Maier, Christian Weber, e.a.
23.00 Tutti frutti. Erotische spelshow. Aansl.: Mitternachtstheater.
00.00 Fanny Hill. Duitse softsexfilm uit 1964 van Russ Meyer. Met: Letitia Roman, Miriam Hopkins, Ulli Lommel, e.a. Of: Heisse Bräute auf der Schulbank. Duitse softsexfilm uit 1984 van Albert Naumann. Met: Sybille Sing, Eleonore Melzer, Ulli Lommel, e.a. Of: Die erotischen Abenteuer des Robinson Crusoe. Italiaanse softsexfilm uit 1980 van Ken Dixon. Met: Lawrence Casey, Dan Harrison, Eva Carson, e.a. Herh.
01.15 De nachtke Gräfin. Duitse softsexfilm uit 1970 van Kurt Nachmann. Met: Wolfgang Lukschy, Ursula Blauth, Renate Kasché, e.a. Herh.
02.45 Sexy Folies.
03.20 Erotikwunschfilm der Woche. Herh. van de gekozen film van 0.00 uur.
04.40 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie. Herh.
05.30 Captain Power. Canadese Amerikaanse sf-serie.

● Rudi Carrell. (Duitsland 1 - 19.23 uur).

SAT 1

06.00 Cagney & Lacey. 06.50 Von Herz zu Herz. Volksmuziek. 07.15 Quär Beet, kindermagazine met tekenfilms en jeugdseries. 10.55 Die Schöne und das Biest. Amerikaanse serie. 11.50 Glücksrad. 12.30 Wirtschaftssforum. 13.00 Nieuws. 13.05 Traumreisen. 13.35 Raumschiff Enterprise. Amerikaanse sf-serie. 14.30 Männerwirtschaft. Amerikaanse comedyserie. 15.05 Sieben Jahre Glück. Duitse speelfilm uit 1942. 16.45 Sonntagsrevue. 17.15 Vorsicht Kamera. 17.45 Punkt. Punkt. Punkt. 18.15 Herz ist Trumpf. 18.45 Nieuws. 19.20 Glücksrad. 20.15 Der Mörderclub van Brooklyn. Duitse misdaadfilm uit 1967. 21.50 Nieuws. 22.00 Mann-o-Mann. 23.00 Was Männer nicht für möglich halten. Duitse erotische speelfilm uit 1971. 00.40 Schulmädchen-Report. Teil 2. 02.10 Was Männer nicht für möglich halten. 03.45 Die Schöne und das Biest. 04.30 Sieben Jahre Glück. Duitse speelfilm. Herh. 05.55 Programma-overzicht.

Duitsland 1

08.00 Heute.
09.03 Länder - Menschen - Abenteuer. Dierba - Insel der Legenden.
09.45 Sport treiben - fit bleiben.
10.00 Heute.
10.03 Die Illusion - Kampf den Drogen durch Kapitulation. Reportage. Herh.
10.45 ARD-Ratgeber. Urteil des Monats.
11.00 Heute.
11.03 Gustl Bayrhammer in 'Weisse blaue Geschichten'. Drie verhalen verteld door Gustl Bayrhammer. Herh.
12.00 •• Ein Wochenende mit Tosca. Live-verslag van de opvoering van Tosca, opera van Puccini, door het koor en orkest van de Opera di Roma o.l.v. Zubin Mehta.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.40 Europamagazin.
14.00 Maria Happel - der Spatz aus dem Spessart. Portret van deze actrice.
14.25 Segeln macht frei. Duitse miniserie. Afl. 1: Wie man Segeln lernt.
15.45 Erstens.
16.00 Disney Club.
17.23 Meister Eder und sein Pumuckl. Serie. Afl.: Das Segelboot.
17.50 Tagesschau.
17.55 Sportschau-Telegramm.
18.07 Sportschau. Sportmagazine.
19.00 Markt.
19.23 •• Rudis Tiershow. Spelprogramma met Rudi Carrell.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Heisser Verdacht. 2-delige tv-film van Chris Menaul. Deel 2. Commissaris Jane Tension tast in het duister.
21.59 Tagesthem-Telegramm.
22.00 •• Lotto-trekking.
22.05 Tagesthem.
22.25 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.30 (••+TT) Tatort 911 (No man's land). Amerikaanse speelfilm uit 1987.
00.15 Tagesschau.
00.20 Target - Zielscheibe. (Target). Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Arthur Penn.
02.15-02.20 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Irlants Westen: Achill Island.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Informatie en actualiteiten in het Turks. Kroatisch en Pools.
09.00 Heute.
09.03 EURO. Europees magazine. Herh.
09.45 Zie Duitsland 1.
10.00 Heute.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht voor doven en slechthorenden.
13.30 Goliath und Herkules (Goliath e la schiava ribelle). Italiaans/Franse speelfilm uit 1963 van Mario Caiano.
14.45 Guckloch. Achter de schermen: Simpsons fan-club en Duits leren met logo.
15.00 Mit dem Wind um die Welt. Reisreportage over een zeiltocht.
15.45 FM - Das Familienmagazin im ZDF. Informatief magazine.
16.15 •• Wenn die Musi spielt. Muziekprogramma vanuit Volkach.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
18.05 Die fliegenden Ärzte (Flying doctors). Australische serie.
19.00 Heute.
19.25 Günter Pfitzmann in 'Berliner Weisse mit Schuss'. Verhalen met Günter Pfitzmann.
20.15 •• Tosca. Opera van Puccini, opgevoerd op de originele tijden en locaties zoals door Puccini beschreven. Koor en Symfonie Orkest van de RAI Rome o.l.v. Zubin Mehta. Solisten: Catherine Malfitano, Plácido Domingo, Ruggero Raimondi e.a. Regie: Brian Large. Tweede akte vanuit het Palazzo Farnese in Rome.
21.05 (TT) Ich heirate eine Familie. Afl.: Der fünfzigste Geburtstag.
22.30 Heute-journal.
22.45 Das aktuelle Sport-Studio. Sportprogramma.
00.05 King Kong kommt zurück (King Kong tai gojira). Japanse speelfilm uit 1963 van Inoshiro Honda en Thomas Montgomery.
01.25 Heute.
01.30-02.35 •• Mr. Moto and der Schmuggler (Think fast, Mr. Moto). Amerikaanse speelfilm uit 1937 met Peter Lorre, Virginia Field, e.a. Mr. Moto komt als koopman op het spoor van internationale diamantmokkelaars.

Duitsland 3 West

13.15 Wege zum Menschen, informatieve serie. 14.00 Vor 105 Jahren: documentaire over de fotograaf Eadweard Muybridge. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 Das war's - diese Woche. 15.00 Sport 3 extra, met wielrennen, handbal en golf. 17.00 Tagesgespräch. 17.15 Gipfelglück. Naturfilmserie. Afl.: Alle Welt am Piz Boe. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hier und heute unterwegs. afl.: Der Marathonmann. 18.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. 18.58 Programm-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Zeit für Tiere, documentaire over huisdieren. 20.30 Kiri te Kanawa, portret van deze operazangeres. 20.45 Funny Boys, serie. Vandaag: Von Thomas Witkewitsch en Rudiger Daniel. 22.15 Hat das Tier eine Seele? Reportage over dieren in de natuur en hun levenswijze. 23.15 Nur nicht die Wut verlieren. Max Frisch zwischen Engagement und Zweifel. 00.00 Sommer Jazz; Blues Fest '92. Peter Lorenz? Die Band en Diamond, Angel & Crooks. 01.00 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra, met wielrennen Tour de France, handballen en golf. 17.00 Nimm's Dritte. Magazine. 17.30 Verzeih mir e Geschicht. Werner O. Feistl und seine Freunde zum Sommer. 18.00 Miteinander. Magazine. 18.30 Glaskasten. 19.00 Mal ehrlich. Psychologische test voor de kijker. Afl. 2, gepresenteerd door Leska Kaufmann. 19.30 Im Land des Adlers. 8-delige natuurdocumentaire over Noord-Amerika. Afl. 8: Auf der Suche nach dem Paradies. 20.15 Der Siebenmühlentaler. Komedie van Albin Braig. Met: Albin Braig e.a. Vanuit de Komediescheur in de Mäulesmühle. 22.25 Aktuell. 22.30 Prominenz. Talkshow vanuit Stuttgart. 23.30 S'Bretti. Muzikale persiflages uitgevoerd door het Häusermann, Frey & Töne orkest met Rudi Häusermann en Michael Frey. 00.00 Ohne Filter extra: Alison Moyet. Muzikaal portret. Presentatie: Fritz Egner. 01.00 Aktuell. 01.02 Non-Stop-Fernsehen.

trappen. Met o.a.: Charlie Sheen en D.B. Sweeney.

RTL4

23.05 The Big Sleep (1946-USA). Opwindend, maar verwarrend mysterie van Howard Hawks waarin het film-echtpaar Lauren Bacall en Humphrey Bogart de hoofdrollen vervult.

Nederland 1

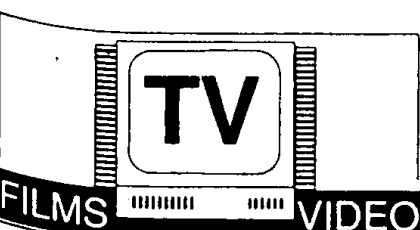
23.15 The Apartment (1960-USA). Regisseur Billy Wilder is in topvorm en heeft een grootse bezetting met o.a. Jack Lemmon en Shirley MacLaine. Lemmon raakt in de problemen als hij verliefd wordt op het ex-vriendinnetje van de baas.

Duitsland 2

00.05 King Kongu tai Gojira (1962-J). In dit derde deel van de Godzilla-reeks van Inoshiro Honda wordt de monstergorilla King Kong door een tv-ploeg ontdekt op de Färör eilanden. Godzilla ontsnapt aan haar ijzige graf. Met: Tadao Takashima en Mie Hama.

Duitsland 1

00.20 Target (1985-USA). Amerikaanse burger Gene Hackman en zijn tienerzoon Matt Dillon belanden in de wereld van de internationale misdaad als moeder de vrouw in Parijs ontvoerd wordt. Regie is van Arthur Penn.

Duitsland 2
13.30 Goliath e la Schiava Ribelle (1963-I/F). De ontwikkelingen rond de gespierde held Gordianus (Gordon Scott) aan het hoofd van Marcus (Massimo Serato) in de vierde eeuw voor Christus. Regie: Mario Caiano.

België/TV 1

15.00 De Witte (1934-B). Verfilming van Ernst Claes' volkse roman door Jan Vanderheyden. Het succes van deze film stelde hem in staat een hele reeks Vlaamse volksfilms te maken. Met: Jef Bruyninx en Magda Janssens.

België/TV 1

20.30 Verbrande Brug (1975-B). Schitterend filmdebuut van Guido Hendrickx. Wanneer een koppel na vele jaren terugkeert naar de wijk 'Verbrande Brug' laat de haat hoog op. Met o.a.: Malka Ribowska en Jan Declair.

Nederland 2

21.56 Indiana Jones and the Temple of Doom (1984-USA). Wat teurstellend vervolg op 'Raiders of The Lost Ark' door Steven Spielberg. Deze keer moet Indiana Jones (Harrison Ford) het opnemen tegen een duistere Indiase sekte. Verder met: Kate Capshaw en Ke Huy Quan.

● Humphrey Bogart en Lauren Bacall in 'The big sleep'. (RTL4 - 23.05 uur).

ple of Doom (1984-USA). Wat teurstellend vervolg op 'Raiders of The Lost Ark' door Steven Spielberg. Deze keer moet Indiana Jones (Harrison Ford) het opnemen tegen een duistere Indiase sekte. Verder met: Kate Capshaw en Ke Huy Quan.

RTL Plus

22.00 Oswalt Kolle: Dein Mann - das unbekannte Wesen (1970-D).

In deze als seksuele voorlichting bedoelde film van Werner M. Lenz wordt De Man belicht. De nadruk ligt op de coïtus. Met: Heidi Maier en Michael Maier.

Duitsland 1

22.30 No Man's Land (1987-USA). Een groen agentje gaat in deze actiefilm van Peter Werner undercover om een rijke jonge dief te betrappen.

radio

Radio 1

7.07 TROS Nieuwsshow (7.08 en 8.10 TROS Aktua en 7.30 Nws.). 12.05 TROS Aktua (12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 14.05 Radio Tour de France. 18.10 TROS Aktua. 19.04 Coulissen. 19.30 Zommar een zomerse zaterdagavond. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Darnokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Usthee. 17.04 Levenslied en levensleed. 18.04 KRO's Country time. 19.04 Glas inlood. 20.04 Uit het KRO-archief. 21.04 The Bands. 22.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

AKN: 6.02 Wakker. 8.04 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 De avondspits. AKN: 19.04 Forza. 20.04 For those who like to groove. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 For Music. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhaconcert. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.04 Veronica Klassiek. Radio Symf. Ork. Stuttgart met viol. 14.26 Lang leve de operat! Der Rosenkavalier, opera van R. Strauss. Div. koren en Staatskapelle Dresden o.l.v. Bernard Haitink. 18.00 Nws. 18.04 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsien thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doru (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51. Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasia (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeeling.

Radio 6

6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsien thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doru (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51. Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasia (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeeling.

Radio 7

6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsien thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doru (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51. Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasia (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeeling.

Radio 8

6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsien thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doru (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51. Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasia (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire

Bijzonder mooi gelegen halfvrijstaande woningen

In het plan Looiwinkel, een prachtig gelegen, kwalitatief hoogwaardig woongebied met glooiend karakter en veel groen, worden 16 halfvrijstaande woningen met garage/berging en ruime voor- en achtertuin gebouwd.

De luxe uitgevoerde woningen hebben op de begane grond onder meer een entree, een zonnige, L-vormige woon-/eetkamer en een open keuken. De eerste verdieping heeft onder meer een overloop, 3 ruime slaapkamers en een badkamer met ligbad, vaste wastafel en een tweede toilet. De zolderverdieping is te bereiken via een vaste trap.

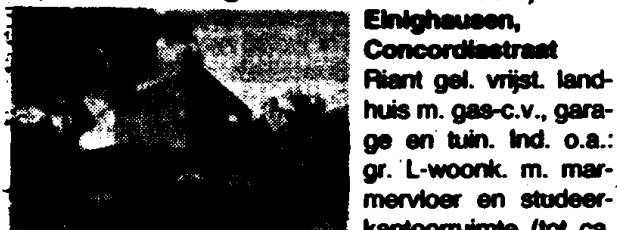
Door de wijze waarop de bouw van de woningen is aangepast aan de glooiingen van het landschap zijn er kleine niveauverschillen per woonblok. Daardoor variëren ook de gevels en zijn er twee verschillende plattegronden op de begane grond. Deze degelijk gebouwde woningen worden goed afgewerkt.

Kooprijzen
vanaf f 185.000,- v.o.n.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - altijd maatsticht heeren
6131 AL sittard - rijksweg 23 - tel 045 - 511811

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhegeenstraat 36 Geleen,

Einighausen, Concordestraat
Plant gel. vrijst. landhuis m. gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: gr. L-woonk. m. marmeren vloer en studeerkamer (tot ca. 60 m²), gr. gesl. keuken en wasruimte, 4 slpk., badk. m. ligb., douche en 2e toilet. Goed geïsoleerd, deels dub. begl. en rolluiken. Vraagprijs: f 315.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan
Nog 2 appartementen! Geh. gerenoveerd; nieuwe vloeren en nieuwe douche, geh. voorz. v. kunststof koz. m. dubb. begl. Mooi gel., dicht bij centrum. Koopprijs v.a. f 78.000,- k.k.

Geleen, Heisterbeek
Gesl. onderkelderd, uitst. geis. ruim halfvrijst. woonk. m. garage ind. o.a.: hobbykeld., waskeld., provisiekeld., woonk. (9 x 4) m. lichte tegelv., vloerw. en schuifpui, luxe keuken met nieuwe Miele-aarb. incl. afw. app., 3 gr. slpk., royale badk. m. ligb., vaste trap n. 4e slpk. en bergzolder. Pand is luxe afgewerkt en maximaal geïsoleerd. Prijs f 248.000,- k.k.

Geleen, Bongardweg
Vrijst. landhuis m. gr. tuin, perceelopp. 4500 m², grenzend aan natuurgebied. Ind. o.a.: inp. garage v. 2 slpk's, div. hobbykeld., woonk. 42 m², gr. keuken, kantoor (6 x 3), bijkeuken, 3 slpk., berging, badk. m. ligb., glazie, 2 v.w. en 2e toilet. Goed geïsoleerd. Vraagprijs: f 475.000,- k.k.

Geleen, Schinnewa, Aan het Lindjen
Vrijst. landhuis, geheel onderkelderd en inp. garage. Ind. o.a.: luxe keuken, royale woonk., 3 gr. slpk., luxe badk., bergzolder. Maximaal geïsoleerd. Bouwjr. 1991. Vraagprijs f 295.000,- k.k.

Spaubeek, Conet, Hugostraat
Luxe geh. gerenoveerd landhuis met bar, sauna en binnenzwembad voorzien van schuifdeur en schuifwand. Ind. o.a.: woonk. ca. 52 m², luxe keuken (nieuw), kantoor en logeerkamer, 3 badkamers, 5 slaapkamers. Perc. opp. 710 m² Pr.o.l.k.

Spaubeek, Dorpstraat
Plant gel. vrijst. landhuis m. bedrijfsruimte en div. garages. Ind. o.a.: kantoor, hobbykeld., dubb. garage, gr. keuken, bijkeuken, woonk. 100 m² m. div. open haard, 5 slpk., badk., op verd. 3 gr. slpk., 2e badk. Perceelopp. 2045 m². Uitstekend geïsoleerd. Pr.o.l.k.

MET SPOED

WOONHUIZEN GEVRAAGD

Geen verkoop - Geen kosten

046-750000!

Epilepsie? Zet jezelf niet buitenspel

Nederland telt minstens 100.000 mensen met epilepsie. Er over praten met elkaar helpt. Word lid.

050 66 00 64

EPILEPSIE VERENIGING NEDERLAND

EPILEPSIE EN MAATSCAPPIJ

Postbus 9840,
3508 GV Utrecht

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIE-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIËN.

EUROPAWEG 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen-Palemig:
Rustig gel. ouder woonh. met zonnig terras. Ind. o.a.: entree, zitkam., eetkeuk., uitgeb. badcel, 3 slaapk., zolder (via vaste trap) met o.a. 4e slaapk. en lage kelder. Geen tuin. Vr.pr. f 95.000,- k.k.

Ubach over Worms:
Seniorenwoning met garage, goed en rustig gelegen. Ind.: o.a. woonk., open keuken, 2 slaapk., badk., serre en tuin. Pand is keurig onderhouden. Vr.pr. f 188.000,- k.k.

Kunrade-Voerendaal:
Halfvrijst. herenhuis met gar., serre c.q. tuinkam. en tuin op zuiden. Ind. o.a.: hal, Z-woonk., keuk., 3 slaapk., badk. en zolder (via vaste trap) met 4e slaapk. Vr.pr. f 232.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 u.

045-318182

ALARM 06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

Grote zomeractie bij ProSoft in Aken

Monitors:

VGA monitor 1024 x 768 SSI
NEC 5 FG dt.
NEC 5 FG dt.
Eizo 9880 I

Printers:

EPSON LQ 100 24-naalds
EPSON LQ 570 24-naalds
EPSON EPL 4000 laserprinter
NEC P 60
Star LC 200

Overig:

Fujitsu SCSI harde schijf 330 MB ca.: 12 ms
SONY Data Diskman met 2 CD's
CD ROM voor SB-Pro met 2 CD's
Colorado Streamer DJ 10
Colorado Streamer DJ 20

Bovendien diverse rest- alsook losse artikelen zoals demonstratie-apparatuur tegen waanzinnige prijzen:

Bijv.: Notebook 386 SX met 40 MB HDD
Mainboard 286-12 zonder geheugen
Mainboard 286-16 zonder geheugen
Mainboard 386-25 zonder geheugen
Cherry toetsenbord Gold Engels enz.

Wij spreken Nederlands - Alle prijzen in DM, incl. BTW - Wij zorgen voor alle grensdocumenten - Eventuele zettouten voorbehouden - Naast de zaak is voldoende parkeerterrein.

ProSoft Wonder Computer
Vaalser Str. 86, D-5100 Aachen
Tel. 09.49241/83076
Fax. 09.49241/876541

OPGERUIMD STAAT NETJES!

Kom eens kijken naar Nederlands grootste kasten-presentatie!

Exklusief bij „Oase“ alle denkbare kast-accessoires

Accessoires: draadkorven - kledingrekken - dassenhangers - schoenenrekken - uittrekkunten - ladenblokken - kledingroedes - legplanken - binnenvelichting - etc.

Schuifdeurwanden van vloer tot plafond en van wand tot wand

Schuifdeurwanden zijn in iedere kamer toepasbaar en in vele deur- en kleur uitvoeringen verkrijgbaar.

Kastdeuren, of ze nu draaien - schuiven - rollen - vouwen of speciaal op maat gemaakt - Oase heeft ze allemaal!

oase
Slaapkamer Specialzaken
Maak van uw slaapkamer een „Oase“

1. Speciaalzaak in slaapkamers
2. Nergens een betere keuze
3. Speciaal slaapkamercentrum
4. De collectie Hühls slaapkamers
5. Goed bereikbaar en makkelijk parkeren
6. Deelname voorlichting
7. 12½ jaar garantie
8. Levering door de gehele Benelux
9. Grote thuisbezorgen en monteren
10. Eigen meubelmakert

12½ JAAR GARANTIE

• HEERLEN
Woonboulevard
In de Cramer
Koopavond: donderdag
Tel. 045-754100

WOONBOULEVARD HEERLEN
AUSLAG HEERLEN NOORD

Verkooppunten in: Arnhem, Breda, Capelle aan de IJssel, Den Bosch, Dieren, Son/Eindhoven, Enschede, Groningen, Heerlen, Leidschendam, Maastricht, Utrecht en Zoeterwoude/Rijndijk

Ben woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - altijd maatsticht heeren

Te koop

AALBEK, Nieuwenhoedstraat
Rustig gel. boerenwoning met c.v., garage, appartement, div. loodsen en paardestal. Perc. opp. ca. 4200 m². Ind. o.a.: woonk., royale hal, woonk. met o.h. ca. 57 m², keuken, bijkeuken, 1e verd.: 2 slaapk., badk. met ligb., v.w., App.: woonk., keuken met opt., hobbyk., badk., 2e verd.: 2 slaapk., dubbele v.w., bidet, bergzolder, 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk., 2e verd.: 2 slaapk., badk. met opt., v.w. ca. 580 m². Aanv.: l.p. Prijs: op aanvraag

AMSTELVEERDE, De Oudekerk
Halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin met opt. privacy. Perc. opp. ca. 300 m². Ind. o.a.: doorzon-woonk., keuken, 4 slaapk., badk. met 2e toilet. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f 175.000,- k.k.

BRUNSSUM, Alsterweg
Nabij centrum rustig gel. monumentaal vrijst. pand met c.v., garage, binnenplaats en tuin. (Perc. opp.: 565 m²). Ind.: 2 kelders, gang, toilet. Woonk. met o.h.-partij, keuken, bijkeuken, berging, 1e verd.: 4 slaapk., badk. met ligb., dubbele v.w. en toilet. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Het pand is nog te koop. Vraagprijs: f 290.000,- k.k.

BRUNSSUM, Alsterweg
Uitstekend gel. vrijst. villa „De Zeekoelen“. Koopprijs f. 395.000,- k.k.
Verdere gegevens op aanvraag

EINGHAREN, Wijk 1
Rijst. vrijst. boerenwoning met c.v., kelder, werkplaats en tuig. Ind. o.a.: luxe keuken met app., ruime woonk. met mog. v. open haard, 4 slaapk., mod. badk. met ligb., douche. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: 2e Koopprijs: f 335.000,- k.k.

GELEEN, Muntweg
Op uitst. stand nabij centrum gel. roy. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder en tuin. Het pand is evt. voor meerdere doeleinden geschikt, zoals kantoor. Alle kamers is het pand ook te huur. Ind. o.a.: woonk., keuken, bijkeuken, 4 slaapk., badk., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f 295.000,- k.k.

HEERLEN, Nabij centrum
Op een A1-locatie is de vrijstaande bungalow met inpandige garage te koop. (Perc. opp.: ca. 1500 m²). Het pand heeft een living met o.h. (ca. 60 m²), moderne luxe keuken, aparte badk. met o.h., 3 ruime slaapk., 2 badk., 2e verd.: het geheel is luxe afgewerkt en is in goede staat. De onder architectuur aangelegde en goed onderhouden tuin biedt vele mogelijkheden op een optimale privacy. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HEERLEN, Bovenkerk
In het centrum gel. appartement met c.v., lift en berging. Judd., antiek, toilet, keuken met app., bergkast, woonk. en balkon. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: direct. Prijs: f 688.000,- k.k.

HOENSBROEK, Wijk 1
Rustig gel. vrijst. woonh. met c.v., garage voor meerdere auto's en tuin. Ind.: beg. gr. hal, entree, woonk., keuken, badk., garage. 1e verd.: overloop, 2 slaapk., luxe badk. met ligbad, douche, dubbele v.w., bidet en toilet. 2e verd.: vaste trap naar slaapk. en hobbyruimte. Aanv.: l.p. Prijs: f 179.000,- k.k.

HOENSBROEK, Wijk 1
Goed gel. hoekwoning met c.v., garage, berging en tuin. Ind.: Souterrain: kelder; Beg. gr.: entree, keuken, woonkamer, toilet, doucheruimte, 1e verd.: overloop met bergkast, 3 slpk. Kunststof kozijnen, met dubb. begl. en ingeb. roll. Aanv.: l.p. Prijs: f 127.000,- k.k.

LANDGRAAF, Bostaan
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. (Perc. opp.: ca. 550 m²). Ind.: souterrain: garage, provisiekelder. Beg. gr.: ruime hal, woonk. met parketvloer, keuken, bijkeuken, 1e verd.: overloop, doucheruimte met v.w., 2 slaapk., 2e verd.: vierling. Aanv.: l.p. Prijs: f 250.000,- k.k.

LANDGRAAF, Moltweg
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin. (Perc. opp.: 1580 m²). Ind.: souterrain: hal, waskeuken met complete uitrusting, hobbyruimte, provisieruimte, c.v.-ruimte, garage. Beg. gr.: ruime hal, woonk. met o.h., moderne keuken, toilet, 3 slaapk., Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: l.p. Prijs: f 395.000,- k.k.

HEERLEN, Lange Welzenstraat
Uitstekend gel. halfv. woonh. met c.v., grote garage en tuin. (Perc. opp.: 329 m²). Ind.: hal, L-woonk. met o.h., keuken met app. 1e verd.: 3 ruime slaapk., badk. met ligb., v.w., douche, 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapk., c.v.-ruimte, bergzolder. Aanv.: l.p. Prijs: f 265.000,- k.k.

LIJMBRICH, Provincialeweg
Uitst. onderh. luxe afgewerkt vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders, tennisbaan, zwembad en tuin. (Perc. opp.: ca. 1250 m²). Ind. o.a.: roy. living (ca. 70 m²), luxe keuken met app., bijkeuken, 4 slaapk., mod. compl. inger. badk., hobbyk. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: l.p. Prijs op aanvraag.

MAASTRICHT
Appartement met dakterras te koop nabij Markt, eenmalige bijdrage f 15.200,-. Aanv.: direct. Koopprijs: f 142.000,- v.o.n.

NUTH, Heisterbeek
Uitst. onderh. geh. gerenoveerde woonhoeve met binnenplaats, appartement en tuin. (Perc. opp.: ca. 3800 m²). Het totaal verkeert in goede staat van onderhoud. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

NUTH, Nieuweweg
Rustig gel. boerenwoning met div. stallen binnenplaats en garage. Perc. opp.: 8.645 m². Ind.: Beg. gr.: entree, keuken, bijkeuken, woonk., toilet. 1e verd.: overloop, 2 slaapk., badk. met ligb., douche, v.w. en toilet. 2e verd.: vaste trap naar zolder (loft) en onbeschoten. Aanv.: l.p. Prijs: f 350.000,- k.k.

OMME EN LAAK, Zouwenweg
Uitst. nabij watersportgebied gel. vrijst. landh. met c.v., inpandige garage, c.v. en tuin. (Perc. opp.: 1483 m²). Perc. opp.: 826 m². Het geheel is luxe afgewerkt en uitst. onderh. Ind. o.a.: living (ca. 62 m²), mod. keuken, bijkeuken, kantoor, 3 slaapk., luxe badk., zolder. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: l.p. Vraagprijs: f 485.000,- k.k.

SITTARD, Baandert
Rustig gel. zeer goed onderh. tussenwoning met garage, nabij centrum. Ind. o.a.: woonk., dichte keuken, berging, 3 slaapk., badk., vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Aanv.: l.p. Koopprijs: f 149.000,- k.k.

THORN, Kassenicherweg
Zeer mooi gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, berging, tuinhuis en tuin met ca. 10 are tuingrond. Ind. o.a.: woonk., serre, keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badk., zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: f 249.000,- k.k.

Nieuwbouw

BRUNSSUM, De Hemelder
In gevarieerde woonomgeving bijzonder leuke woning in drive-in stijl, met inpandige garage. Het pand overdekt entree, op straatniveau. Woonverdieping, aan achterzijde gelijk met tuinniveau. m.o.m. woonk., open keuken, 2e verdieping met slaapk. en badk. met o.h. ligb. en v.w. Goed afgewerkt. Koopprijs f 175.000,- v.o.n.

LANDGRAAF
Direct nabij het winkelcentrum „Op de Kamp“ worden door aannemersbedrijf Rijkse B.V. 13 vrije woningen in div. types gebouwd vrijst. en vrijst. op schakel. Prijzen vanaf f. 225.000,- v.o.n. tot f. 270.000,- v.o.n. (excl. renteverlies). Perc. opp. vanaf 270 m² tot 630 m². Alle won. worden op maat geïsoleerd. Badk. met o.h. ligb., toilet. Houten kozijnen.

NEUWBOUWWONINGEN
Landhuizen te Echt.
VS-woningen te Spaubeek
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

BOUWKAVELS
Bouwkavel te koop te Spaubeek en Stramproy. Documentatie op aanvraag.

België

MAASEIK, Berkenlaan
Nabij centrum gel. uitst. onderh. bungalow, geheel onderkelderd, gr. garage en tuin met opt. privacy. Perc. opp.: 1000 m². Ind. o.a.: living met asept. veranda, keuken, 4 slaapk., 2 badk., kelders. Aanv.: direct. Prijs: B.frs. 7.000.000,- k.k.

MORENET
In bungalowwijk prime gel. semi-bungalow met inpandige garage, c.v. en tuin. (Perc. opp.: 1483 m²). Met bouwkaavel voor vrijst. pand. Ind. souterrain: garage, c.v.-ruimte, bij-/waskeuken, provisieruimte, 2 slaapk., douche, toilet. Beg. gr.: ruime hal, toilet, luxe keuken, woonk. met o.h. ca. 42 m², badk. met ligb., v.w., slaapk. Aanv.: l.p. Prijs: f 325.000,- k.k.

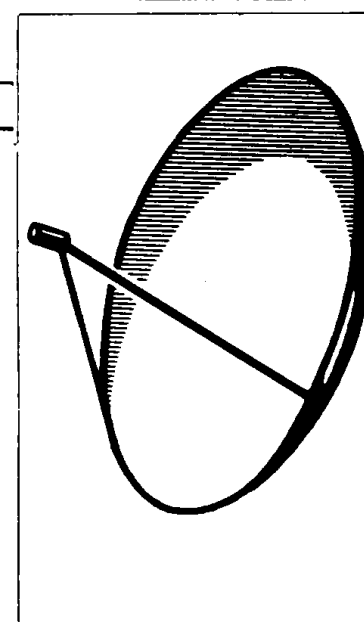
S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen
M - Inlichtingen kantoor Maastricht

Hypotheken, Financieringen, Taxaties, Verzekeringen

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - altijd maatsticht heeren
6131 AL sittard - rijksweg 23 - tel 045 - 511811
6111 AT heeren - van grunvenplein 12 - tel 045 - 713740
6221 ED maastricht - wijkler brugstraat 62 - tel 043 - 218941

Nederland 1

13.00 KRO's 13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.18 Klassieke muziek. Symfonie nr. 8 in G, van Dvorak, uitgevoerd door de Berliner Philharmoniker o.l.v. André Previn.
15.55 (TT) 1000 KM voor de boeg. Verslag van een boottocht door Nederland.
16.30 Billy, how did you do it? Interview van Volker Schlöndorff met de Amerikaanse regisseur Billy Wilder.
17.30 KRESJ. Met gezusters Kokkel, jeugdsérie. Afl.: De jagers.
17.50 Slaapkamer... wakker worden. Australische poppenserie.
18.00 ●● Journal.
18.10 Boggle. Spelprogramma.
18.35 CRASH. Met: O-Volt, popsteren spelen hun grootste hits zonder elektronische versterking.
18.10 ●● Star Trek: The next generation. Amerikaanse science-fiction-serie. Afl.: Gerechtigheid. Wesley begaat een onschuldige overtredding op de idyllische planeet Rubicam 3 en wordt ter dood veroordeeld. Kapitein Picard staat voor de keuze zich aan de regels te onderwerpen of Wesley te redden.
20.00 (●●+TT) Journal.
20.15 The Piglet files. 14-delige Engelse comedyserie. Piglet loopt bij toeval een gezochte spion tegen het lijf, die dankzij een stormvloed van zijn collega's weet te ontkomen. Gelukkig heeft Piglet een camera in zijn stropdas.
20.45 (TT) Ook dat nog extra. Hoe het alliepiet met onderwerpen uit dit programma.
21.20 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.50 Billy Wilder-cyclus. Irma la Douce, Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Billy Wilder. Met: Jack Lemmon, Shirley MacLaine e.a. Ex-polieman Nestor is souterneer van zijn geliefde, de prostituee Irma, maar eigenlijk te jaloers voor dat vak. Om Irma voor zichzelf te hebben, vermoordt hij zich als rijke Engelse Lord, die verdere klanten overbodig maakt.
00.10-00.15 ●● Journal.

Nederland 2

VPRO
08.00 Dag meneer de koekepeer. Kinderprogramma.
08.25 Buurman Bolle. Kinderserie. Afl.: De duif der dingen. Serie.
08.45 De haas en de schilpad. Animatiereeks.
08.55 Ons Koninkrijk in 12 delen. Serie.
09.10 De boefjes. Jeugdsérie.
09.30-10.00 Fred op zee.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
19.00 Dick Spanner. Animatieserie.
19.09 Clive James: Postcards. Satirisch reisprogramma.
20.00 ●● Journal.
20.13 Onrust in de Nederpop! Een twee uur durende ontdekkingstocht door de Nederlandse jongerencultuur.
22.16 GBH. Britse serie over de machtsstrijd tussen een bescheiden onderwijzer en een ambitieuze lokale politicus.
23.13 Astor Piazzolla. Extra concert van de Argentijnse 'tango-koning', die vorig weekinde op 71-jarige leeftijd overleed.
00.05-00.10 ●● Journal.

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.30 IOS magazine.
13.00 (TT) Thuis in geldzaken. Afl. 6.
13.50-15.30 (TT) Tour de France. Rechtstreekse verslag van de 8e etappe: Valkenburg - Koblenz.
18.10 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.15 Sesamstraat.
18.35 Studio sport. Met o.a. een samenvatting van de vandaag gereden etappe in de Tour de France.
20.00 Journal.
20.10 North Sea Jazz Festival 1992. Live-verslag.
22.00 ●● Journal.
22.07 De droom en de stilte. Palestijns-Belgische documentaire over het alledaagse denken van een Palestijnse vluchteling in Jordanië en het gedachtegoed van een fundamenteel geestelijk leider.
22.59 Mohammed Arkoun. Portret van deze historicus en islam-filosoof, die dit jaar gastcollege gaf aan de Universiteit van Amsterdam.
23.34-23.39 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● Herbie Hancock. (Nederland 3 - 20.10 uur).

RTL4

07.45 The world tomorrow. Religieus programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma, gepresenteerd door Irene Moors.
11.55 Match: Grand Prix. Verslag van de motorcross (125cc, 250cc en 500cc) die worden verreden op de Hungaroring in Hongarije. Presentatie: Hans van Loozenoord.
14.30 Match: Formule 1. Rechtstreekse verslag van de Formule 1-wedstrijd die wordt verreden op het circuit van Silverstone in Engeland. Presentatie: Olav Mol.
16.45 Match extra: Haarlemse honkbalweek. Vandaag speelt het Nederlandse team tegen Puerto Rico. Commentaar: Andy Houtkamp.
17.30 Olympisch journaal. Een vooruitblik op de Olympische Spelen van 1992 in Barcelona.
18.10 Journal.
18.25 Roadrunner. Amerikaanse tekenfilmserie.
18.30 Saved by the bell. Amerikaanse serie.
19.00 Weerbericht.
19.05 Jake & the Fatman. Amerikaanse serie.
19.30 Journal.
19.39 Jake & the Fatman.
20.00 Baywatch. eerste aflevering van een nieuwe reeks van deze Amerikaanse serie.
21.40 Booker. Amerikaanse serie. (herh.).
22.35 Confessional. Amerikaanse serie in vier delen. De gewezen IRA-terrorist Liam Devlin heeft rigoreus met zijn verleden gebroken nadat hij getuige was van de dood van een jonge vrouw.
23.40 Journal.
23.55 Dallas, Amerikaanse serie.
00.45 Match extra: Formule 1, samenvatting van de Grand Prix Formule 1 die vandaag werd verreden op het circuit van Silverstone in Engeland.
01.45 Changing rainbows. Canadese televisieserie. Rolverdeling: Jake Kincaid: Paul Gross. Chris Blaine: Michael Riley. Paula: Julie Stewart e.a.
03.20 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Gevarieerd kinderprogramma.
10.00-11.00 Eucharistieviering. Zee-wijding vanaf de zeedijk in Blankenberge.
16.20 Dik Trom weet raad. Nederlandse jeugdfilm van Henk van der Linden.
17.30 Gophers. Engelse animatieserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journal.
18.10 The Henderson Kids. Australische serie.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Zoolympics, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.15 Het meisje met het rode haar. Nederlandse speelfilm uit 1981 van Ben Verbong naar het gelijknamige boek van Theun de Vries. Met: Renée Soutendijk, Peter Tuinman, Adrian Brine e.a. 1943. De 22-jarige rechtenstudente Hanneke Schaft sluit zich aan bij het verzet. Daar ontmoet ze Hugo. Bij een van de acties die ze samen uitvoeren, raakt Hugo zwaar gewond en wordt opgepakt door de Duitsers.
22.05 Stress. Engelse comedyserie. Met: Penelope Keith, Geoffrey Palmer, Harry Ditson e.a. Afl. 6. Donald raakt vreselijk geïrriteerd als Edgar Frankland Caroline betreft bij de onderhandelingen met Shirley Leigh Sheffield, een Amerikaanse bestellerschrijfster.
22.30 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat. Kunstmagazine.
23.30-23.40 Coda: Plastische kunst, om vier uur in de zomer, hoop, van Yves Tanguy uit het Centre Georges Pompidou te Parijs.

België/TV 2

13.50-17.30 Sport extra. Met wielrennen: Tour de France; Autosport: Grand Prix Engeland; Tennis: Belgisch kampioenschap.

België/RTBF 1

12.05 Dimanche musique. **12.55** Weerbericht. **13.00** Journal. **13.15** Les chevaliers du ciel. **13.45** Un seul monde: autant savoir, magazine. **14.10** Je l'aime comme un fou, korte film van Thomas de Thier. **14.20** Zoolympics. **14.30** Autosport. **17.00** Mal Waldron à Bruxelles. **17.30** Noubou noubou. **18.20** Clips à la Une. **18.25** Marshall et Simon. Amerikaanse serie. **18.55** Zoolympics. **19.00** Week-end sportif. **19.30** Journal en weerbericht. **20.05** Tour de France, wielrennen, samenvatting van de 8e etappe: Valkenburg - Koblenz. **20.10** Tête d'affiche. **21.05** Zoolympics. **21.15** Les murs ont des oreilles, toneelstuk van Peter Ustinov. **23.00** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

13.50-15.30 Tour de France. Wielrennen, 8e etappe: Valkenburg - Koblenz. **19.30** Journal en weerbericht. **20.00** Autosport, formule 1 races om de Grote Prijs van Groot-Brittannië te Silverstone. **20.30** Gezamenlijk programma België/RTBF 1.

TV 5

07.00 Nieuws. **07.20** Corps accord. **07.40** Méthode Victor. **07.55** Clin d'oeil. **08.00** Canadees nieuws. **08.20** Affiches en Nieuwsflits. **08.30** Les babibouchettes. **09.00** Envoyé spécial. **10.00** Planète musique. **11.10** Concert nr. 3 van Beethoven. **12.00** Nieuws. **12.05** Le chemin des écoliers. **12.35** Référence. **13.00** Nieuws. **13.10** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. **14.30** La dame de Montsoreau, serie. **15.30** Francophonie de Montréal. **16.00** Nieuws. **16.15** Roule routier. **17.15** De la rivière à l'océan, documentaire. **18.00** A Danku la soupe est plus douce. **18.30** Nieuws. **18.50** Weerbericht. **19.00** Sports loisirs. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Ile sans rivages, documentaire. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.30** Le boucher, film van Claude Chabrol. **23.00** Nieuws. **23.20** Le journal du Tour de France. **23.50** Koningin Elizabeth Concours 1992. Klassieke muziek-wedstrijd.

RAI UNO

08.30 La banda dello Zecchino. **10.25** Concerto musica sacra. **10.55** Eucharistieviering. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde. **13.30** Nieuws. **14.00** Fortissima. **14.15** Napoli milionaria. **18.00** Nieuws. **19.00** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** La Tosca. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Tennis.

BBC 1

07.45 Open universiteit. **09.50** Playdays, kinderserie. **10.10** Nieuws en weerbericht. **10.15** Morning worship: worship the king. **11.00** Sign extra, serie. **11.30** Great expectations: Common knowledge, reportage. **12.00** Bazaar, gevarieerd magazine. **12.25** Experiment! - How to print on a leaf. **12.30** Liangollen '92, internationale muziekfestival Eisteddfod te Liangollen. **13.05** The Flintstones, Amerikaanse tekenfilmserie. **13.30** Country file, landbouw-magazine. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. **15.00** (TT) Eastenders, soapserie. **16.00** (TT) Eldorado, serie. **16.30** (TT) 84 Charing Cross Road, Amerikaanse speelfilm uit 1987. **18.10** (TT) Biteback, programma waarin kij-

kers in discussie gaan met BBC-programmamakers. **18.50** (TT) Masterchef 1992. **19.25** Nieuws en weerbericht. **19.40** (TT) Titchmarsh on song, muzikale speurtocht. **20.15** (TT) Strathblair, serie. **21.05** (TT) Shadows of the heart, serie. **22.40** (TT) Nieuws en weerbericht. **22.55** (TT) Porridge, comedyserie. **23.25** Heart of the matter, serie. **00.00** Knight and Daye, serie. **00.25** The perfect English village, reportage. **01.20** Weerbericht.

BBC 2

07.00 Tosca, opera van Puccini. **07.35** Open universiteit. **13.00** Regionale programma's. **13.30** Sunday grandstand. **18.45** (TT) Watership down, Amerikaanse tekenfilm. **20.15** (TT) Life on earth, natuurdocumentaire serie. **21.10** ■ A day out, tv-spel. **22.05** Autosport, Grand Prix van Engeland. **22.40** (TT) Moviedrome: Escape from New York, Amerikaanse speelfilm uit 1981. **00.20-01.15** Night stalker, serie.

Sportnet

08.00 Wielrennen. **08.30** Golf. **10.30** Dansen. **11.30** Basketbal. **13.00** Snooker classics. **15.00** Tennis. **17.00** Roeien. **17.30** Rally. **18.30** Basketbal. **20.00** Tennis. **22.00** Revs. **23.30** Golf. **00.30** Zeilen. **01.00** Powersports international.

Super Channel

06.30 The mix. **08.00** ITN world news. **08.30** Crossroads of the world. **09.00** Kenneth Copeland. **09.30** Prophecy countdown. **10.00** The mix. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.15** The mix. **15.00** It is written. **15.30** Touristic magazine. **16.00** Europa journal. **16.30** The mix. **17.30** The world tomorrow. **17.45** Earthfile. **18.00** Business weekly. **18.30** World sport special. **19.00** Super bike U.S.A. **19.30** Videofashion. **22.30** The Sunday movie. **22.00** ITN news. **22.30** All mixed up - special profiles. **23.30** The great offshore. **00.00** The mix. **01.30** Super shop. **02.00** The mix all night.

Eurosport

09.00 Trans world sport. (herh.). **10.00** Autosport. Formule 1 samenvatting en warming up Grand Prix van Engeland. **11.00** Sunday alive, met Tennis: Open Zwitserse kampioenschappen, finale live vanuit Gstaad; Motorsport: Grand Prix van Hongarije voor 500cc; Wielrennen: Tour de France; Autosport: Grand Prix van Engeland voor F1-wagens; Wielrennen: Tour de France; Motorsport: Grand Prix van Hongarije voor 250 en 125 cc en 500cc (herh.). **19.00** Wielrennen. Tour de France. (herh.). **20.00** Tennis. Open Zwitserse kampioenschappen vanuit Gstaad. (herh.). **22.00** Autosport. Grand Prix van Engeland voor F1-wagens. (herh.). **00.00** Boksen. (herh.).

MTV

08.00 Genesis weekend met Rebecca de Ruvo. **11.00** Genesis documentary. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Genesis documentary. **15.00** Genesis weekend met Paul King. **17.30** Genesis: The hits. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Genesis weekend met Kristiane Backer. **03.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN World report.

Duitsland 1

06.00 ●● Ein Wochenende mit Tosca. Live-verslag van de opvoering van Tosca, opera van Puccini.
06.35 Der grosse Ziegfeld. Amerikaanse speelfilm uit 1936 van Robert Z. Leonard. Met: William Powell, Myrna Loy, Luise Rainer e.a.
06.55 Disney Club. Kindermagazine.
10.00 Die Seidenstrasse des Meeres. Documentaireserie.
11.00 Kunstsommer.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau.
13.15 ●● Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 ●● Musikstreifzüge.
14.45 Cinderella '87. Italiaanse musical van Roberto Malenotti.
15.00 Tagesschau.
15.05 So ein Theater um die Liebe. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Arthur Hiller.
16.45 Film aktuell.
17.00 ARD-Ratgeber.
17.30 Regenbogen. Religieus magazine.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 Weltpiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.55 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) James Bond 007 - Leven en sterben lassen. Engelse speelfilm uit 1973 van Guy Hamilton.
22.09 Tagesthemens-Telegramm.
22.10 Titel, Thesen, Temperamente.
22.45 Tagesthemens.
22.55 Die Frau meiner Träume. Documentaire over het vrouwbeeld van Duitse mannen.
23.40 Eine Welt für alle - Künstler für eine Welt.
23.50 Heic Ramsey: Mord ist kein Geschäft. Amerikaanse misdaadfilm uit 1974 van Richard Quine met Richard Boone, Richard Lenz, e.a.
01.25 Tagesschau.
01.30-01.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Irlands Westen: Am Erriff.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Auf der Suche nach Vollkommenheit.
09.15 Zur Zeit.
09.30 Wasser, Sand und Widerstand. Protestantse kerkdienst.
10.15 Wenn die Igel in der Abendstunde... Natuurfilm.
11.00 ●● ZDF-Fernsehgarten. Amusementsprogramma.
12.45 Heute.
12.47 Sonntagstreff.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren, serie oude weekjournaals.
13.30 Grosse Erwartungen. Serie.
14.20 Hals über Kopf. Jeugdsérie.
14.50 Umwelt. Milieu-magazine.
15.20 Aktion 240. Balans.
15.30 ZDF Sport extra. Met o.a. wielrennen, autosport en motorsport.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 (TT) Dinosaurier: Auf der Jagd nach den Echten der Urzeit. Documentaire serie.
20.15 Die weisse Falle. Misdaadfilm van Dieter Kirchlechner. Met: Monika Schwarz, Dieter Kirchlechner, Birgit Doll e.a. Dr. Doris komt in contact met de journaliste Thea die net terug is uit Zuid-Amerika waar zij een schandaal rond chemische wapens onderzocht.
21.45 Heute.
21.55 Sport am Sonntag.
22.00 Die Rückkehr der Wölfe. Natuurfilm over het toenemende aantal wolven en hun relatie met de mens.
22.45 Die aktuelle Inszenierung: Othello. Toneelstuk van Shakespeare in een vertaling van Erich Fried. Met: Gert Voss, Heinz Zuber, Florentin Groll e.a. Regie: C. Rainer Ecke. Vanuit het Burgtheater in Wenen. In een officierskazerne geeft de aanwezigheid van de jonge Desdemona veel aanleiding tot jaloezie en irritatie. Ook de bevelhebber Othello wordt hiervan het slachtoffer, maar zijn jaloezie en onzekerheid worden nog eens aangewakkerd door de ambitieuze Jago.
01.15 Heute.

Duitsland 3 West

12.35 West 3 aktuell. **12.40** Marco Polo, documentaireserie. **14.10** Europa-Magazin. **14.35** Sonntagsgespräch. **14.50** Arabische Nächte, Amerikaanse speelfilm uit 1942 van John Rawlins. **16.15** Am Beispiel Türkei... reportage. **17.00** Hollymünd, talkshow. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Janna, kinderserie. **18.30** Denkmalschutz, documentaireserie. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Frankensteins Schwiemutter, muzikale komedie van Trude Herr. **21.55** West 3 aktuell. **22.05** Szene-Theater: Wir sind duft, jazz-musical. **23.10** Huren - Bürger - Ordensleute, reportage. **23.55** Schach Jugend WM '92. **00.25** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

10.25 Denkanstöße. **10.30** Spanien: Sprache, Land und Leute. **11.00** Musik um elf. **11.55** Gioacchino Rossini, Othello overture van Rossini. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt Hören, weekmagazine. **13.15** Bombenstimmung, documentaire. **14.15** Fernsehen - Wiedersehen: Spuren der Gewalt, reportage. **15.00** Omnibus: Italien aus der Nähe. **15.45** Hobbytheek. **16.30** Eisenbahnromantik, magazine. **17.00** Reise zu den Schauplätzen der Vergangenheit, documentaireserie voor treinfreizehbers. **17.45** Hoppala, bloepers uit film- en tv-wereld. (herh.). **18.30** Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. **19.00** Freut euch des Nordens, amusementsprogramma met Günther Willmets Tressen. **19.45** Comedy-Express, amusementsprogramma met nieuw talent. (herh.). **20.15** Der Norden der Insel. **21.00** Aktuell. **21.05** Paris - Poesie einer Stadtlandschaft. **21.10** Flutlicht, sportmagazine. **22.45** Wortwechsel: Der letzte Ausweg? Martin-Jochen Schulz in gesprek met Erwin Ringel. **23.30** Weisser Fleck. **00.15** Denkanstöße, overdenking. Thema: Zeichen am Weg - Elfhöfen. **00.20** Aktuell. **00.22** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Ochtendprogramma. Kinderprogramma met Cobi, Peter Pan en Prinzessin Lila und die Smoggies, Amerikaanse tekenfilms.
10.40 Schneewittchen. Amerikaanse jeugdfilm uit 1987 van Michael Berz.
12.10 Kunst und Botschaft. Serie kunstbeschouwing.
12.15 Major Dad. Amerikaanse serie.
12.45 Moonwalker. Amerikaanse muziekfilm uit 1987.
14.30 Autosport. Formule 1 races.
16.45 Mord ist ihr Hobby. Amerikaanse serie.
17.45 Chefarzt Dr. Westphal - Das turbulente Krankenhaus. Amerikaanse serie.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Sielmann 2000: Zurück in die Zukunft. Serie reportages.
20.15 Rockabye. Gebt mir mein Kind zurück! Amerikaanse thriller uit 1985 van Richard Michaels. Met: Valerie Bertinelli, Rachel Ticotin, Jonathan Raskin, e.a.
21.55 Spiegel TV. Nieuws-magazine.
22.40 Prime time - Spätausgabe, Vandaag: Scheepsrampen in verband met het toneelstuk Eine optimistische Tragödie van Wischniewski.
23.00 Playboy late night.
23.30 Liebesstunden. Afl.: Die richtige Nummer/Motivation/Natalie würde es tun.
00.00 Autosport. Formule 1 races om de Grote Prijs van Groot-Brittannië te Silverstone, samenvatting. Commentaar: Willy Krupp.
00.30 Kanal 4 - Wort am Sonntag. Magazine. Vandaag: Mit Gott und den Faschisten, over de rol van Leo XIII en Pius X en het fascisme. Aansl.: Kanal 4 vor Ort, vandaag: Eine Stadt verabschiedet sich vom Reichststag, over slachtoffers van de politie in Hamburg.
01.20 Cine club: Milagro - Der Krieg im Bohnenfeld. Amerikaanse komedie uit 1987 van Robert Redford. Met: Chick Vennera, Sonia Braga, Ruben Blades, e.a.
03.15 Die Zitadelle. Amerikaanse speelfilm uit 1938 van King Vidor. Met: Robert Donat, Rosalind Russell. Dokter Manson wil weten waarom mijnwerkers tuberculose hebben.
05.15 Elf 99. Live-magazine. (herh.).

● Maria von Welser. (Duitsland 2 - 18.15 uur).

SAT 1

06.00 Raumschiff Enterprise, Amerikaanse sf-serie. (herh.). **06.50** Quär Beet, kindermagazine. **11.00** Der Mörderclub von Brooklyn. (herh.). **12.40** Kino Nieuws. **12.55** So gesehen. **13.00** Nieuws. **13.05** Herz ist Trumpf. **13.35** Männerwirtschaft, Amerikaanse comedyserie. **14.05** Raumschiff Enterprise, Amerikaanse sf-serie. **15.00** Godzilla-cyclus. U 2000 - Tauchfahrt des Grauens, Japanse speelfilm uit 1963 van Inoshiro Honda. **16.30** Telewette. Aansl.: Nieuws 17.05 Der weisse Sohn der Sioux, Amerikaanse speelfilm uit 1952 van George Marshall. **18.45** Nieuws. **18.50** Sportclub. **19.20** Glücksrad. **20.15** Es wird alles wieder gut, Duitse speelfilm uit 1957 van Geza von Bolvary. **21.55** Nieuws. **22.00** Talk im Turm. **23.20** Stacheldraht und Fersengeld, Amerikaanse comedyserie. **23.50** Godzilla-cyclus: U 2000 - Tauchfahrt des Grauens, Japanse speelfilm uit 1963. **01.15** Männerwirtschaft, Amerikaanse serie. (herh.). **01.45** Programma-overzicht. **01.55** SAT 1 Text.

Duitsland 1

20.15 Live and Let Die (1973-GB). Weinigzeggende, te lange James Bondfilm van Guy Hamilton. Vooral een excuus voor wilde achtervolgingen. Roger Moore is 007, verder met: Yaphet Kotto en Jane Seymour.

Nederland 1

21.50 Irma la Douce (1963-USA). De simpele bewerking voor de film van Billy Wilder van de Broadway-komedie die zonder Wilder's liedjes aardig rauw is. Shirley MacLaine zit 'in het leven' en Jack Lemmon is haar aanbieder.

RTL Plus

01.20 The Milagro Beanfield War (1988-USA). Spiritueel verhaal over een ruige, arme individualist die in opstand komt tegen projektontwikkelaars die zijn land willen uitmelken. Regie: Robert Redford. Met: Ruben Blades en Richard Bradford.

RTL Plus

03.15 The Citadel (1938-GB). Zeer goede bewerking van

DE KRANT VAN LIMBURG

limburgs dagblad